NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

MEĐUNARODNI UGOVORI

1943

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

MEĐUNARODNI UGOVORI

1943

Muzej narodne osvoboditve
KNJIŽNICA
Ljubljana
D 8. V. 1950 /125

SADRŽAJ

Popis ugovora, sklopljenih u godini 1943.

Ugovori po vremenskom redosliedu V

Ugovori po predmetu IX

Politički ugovori
Gospodarski ugovori
Pravni ugovori
Družtvovni ugovori
Kulturni ugovori

Ugovori po državama XIII

Bugarska
Italija
Madžarska
Njemačka
Rumunjska
Slovačka
Švicarska

Tekst ugovora, sklopljenih u godini 1943. . 1—348

Popis ugovora, sklopljenih u godinama 1941., 1942. i 1943., koji su ratificirani 349

Popis ugovora, sklopljenih u godinama 1941., 1942. i 1943., koji su proglašeni u Narodnim novinama 355

Popis po vremenskom redosliedu ugovora, sklopljenih u godinama 1941. i 1942. . . 361

UGOVORI PO VREMENSKOM REDOSLIEDU

Stranica

1. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. o postupanju s ratnim zarobljenicima.* Zagreb, 20. siečnja 1943. 1

(*L'adhésion de l'État Indépendant de Croatie à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les armées en campagne et à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre.* Zagreb, le 20. janvier 1943) 2

2. *Drugo utanačenje o promjeni hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941.* Berlin, 28. siečnja 1943. . 97

(*Zweite Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941.* Berlin, den 28. Januar 1943) 98

3. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkog prava.* Sofija, 18. veljače 1943. 101

(*Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за уреждане на взаимна правна защита и съдебна помощь въ областьта на гражданското и търговското право.* София, 18 февруарий 1943). 117

4. *Sporazum o hrvatsko-švicarskom robnom i plaćevnom prometu.* Bern, 19. ožujka 1943. 137

(*Abkommen über den schweizerisch-kroatischen Waren- und Zahlungsverkehr.* Bern, den 19. März 1943) 142

Stranica

5. *Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji međusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i međusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942.* Zagreb, 13. travnja 1943. . . . 149

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. April 1943) . . . 150

6. *Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o razčišćenju izvjestnih zemljištnih posjedovnih odnosa u pograničnim područjima.* Zagreb, 16. travnja 1943. 151

(Vereinbarung zwischen der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien und der deutschen Regierung über die Bereinigung gewisser Grundeigentumsverhältnisse in den Grenzgebieten. Zagreb, den 16. April 1943) 154

7. *Ugovor o izručbi i o sudbenoj pomoći u kaznenim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske.* Zagreb, 28. lipnja 1943. . . 159

(Договоръ за екстрадиция и съдебна помощь по наказателни дѣла между Царство България и Независимата Хърватска Държава. Загребъ, 28 юний 1943). 170

8. *Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja.* Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

9. *Ugovor o suradnji između Ustaškog sveučilištnog stožera i Slovenskog združenia vysokoškolskeho študentstva.* Zagreb, 16. srpnja 1943. . . 205

(Dohoda o spolupráci medzi Sdružením vysokoškolského študentstva a Ustašským sveučilištným stožerom. Zagreb, 16. júla 1943.) 208

10. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske o kulturnoj suradnji.* Bukurešt, 24. srpnja 1943. 211

(Conventiune culturala între Regatul României si Statul Independent al Croatiei. Bucuresti, 24 Iulie 1943) 214

Stranica

11. *Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske.* Zagreb, 11. kolovoza 1943. 217

(*Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien.* Zagreb, den 11. August 1943) . . . 224

12. *Zapisnik uz sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske, podpisan u Zagrebu, dne 25. rujna 1941. godine.* Zagreb, 28. kolovoza 1943. 235

(*Протоколъ къмъ споґодбата за стокообмѣна и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска Държава, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година.* Загребъ, 28 августъ 1943 год.) 236

13. *Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice.* Beč, 2. rujna 1943. 237

(*Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse.* Wien, den 2. September 1943) . . 244

14. *Izvršni zapisnik o uređenju pologa.* Beč, 2. rujna 1943. 253

(*Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen.* Wien, den 2. September 1943) 257

15. *Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi.* Beč, 2. rujna 1943. 263

(*Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung.* Wien, den 2. September 1943) 264

16. *Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942.* Beč, 2. rujna 1943. . 267

Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942. Wien, den 2. September 1943) 268

Stranica

17. *Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana.* Beč, 2. rujna 1943. . 269

(Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut. Wien, den 2. September 1943) 275

18. *Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja.* Beč, 2. rujna 1943. 283

(Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung. Wien, den 2. September 1943) . 299

19. *Državopravna izjava o razrješenju Rimskih ugovora.* Zagreb, 10. rujna 1943. 317

(Staatsrechtliche Erklärung über die Nichtigkeit der Römischen Verträge. Zagreb, den 10. September 1943) 318

20. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.* Zagreb, 8. listopada 1943. 321

(Egyezmény a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam között a jogvédelem és a polgári és kereskedelmi ügyekben nyujtandó jogsegély tárgyában. Zágráb, 1943 oktober hó 8-én) 330

21. *Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji međusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i međusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942.* Zagreb, 13. listopada 1943. . . 341

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. Oktober 1943) 342

22. *Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) i njezinog mirovinskog fonda.* Budimpešta, 10. prosinca 1943. 343

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds. Budapest, den 10. Dezember 1943) 346

UGOVORI PO PREDMETU

POLITIČKI UGOVORI

Stranica

Pristup Nezavisne Države Hrvatske ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. o postupanju s ratnim zarobljenicima. Zagreb, 20. siečnja 1943. 1

(L'adhésion de l'État Indépendant de Croatie à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les armées en campagne et à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre. Zagreb, le 20 janvier 1943) . . . 2

Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o razčišćenju izvjestnih zemljištnih posjedovnih odnosa u pograničnim područjima. Zagreb, 16. travnja 1943. 151

(Vereinbarung zwischen der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien und der deutschen Regierung über die Bereinigung gewisser Grundeigentumsverhältnisse in den Grenzgebieten. Zagreb, den 16. April 1943) 154

Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 11. kolovoza 1943. 217

(Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien. Zagreb, den 11. August 1943) 224

Državopravna izjava o razrješenju Rimskih ugovora. Zagreb, 10. rujna 1943. . 317

(Staatsrechtliche Erklärung über die Nichtigkeit der Römischen Verträge. Zagreb, den 10. September 1943) 318

Stranica

GOSPODARSKI UGOVORI

Sporazum o hrvatsko-švicarskom robnom i plaćevnom prometu. Bern, 19. ožujka 1943. 137

(Abkommen über den schweizerisch-kroatischen Waren- und Zahlungsverkehr. Bern, den 19. März 1943) 142

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i medusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. travnja 1943. 149

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. April 1943) 150

Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

Zapisnik uz sporazum o robnom i plaćevnom prometu izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske, podpisan u Zagrebu, dne 25. rujna 1941. godine. Zagreb, 28. kolovoza 1943. 235

(Протоколъ къмъ спогодбата за стокообмѣна и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска Държава, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година. Загребъ, 28 августъ 1943 година). 236

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse. Wien, den 2. September 1943) 244

Izvršni zapisnik o uredenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen. Wien, den 2. September 1943) 257

Stranica

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi Beč, 2. rujna 1943. . . 263

(Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung. Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. 267

(Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942. Wien, den 2. September 1943) 268

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i medusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. listopada 1943. 341

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. Oktober 1943) 342

Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) i njezinog mirovinskog fonda. Budimpešta, 10. prosinca 1943. 343

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds. Budapest, den 10. Dezember 1943) 346

PRAVNI UGOVORI

Ugovor izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uredenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima gradanskoga i trgovačkog prava. Sofija, 18. veljače 1943. 101

(Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за урeждане на взаимна правна защита и сждебна помощь въ областьта на гражданското и търговското право. София, 18 февруарий 1943). . . 117

Stranica

GOSPODARSKI UGOVORI

Sporazum o hrvatsko-švicarskom robnom i plaćevnom prometu. Bern, 19. ožujka 1943. 137

(Abkommen über den schweizerisch-kroatischen Waren- und Zahlungsverkehr. Bern, den 19. März 1943) 142

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i medusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. travnja 1943. 149

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. April 1943) 150

Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

Zapisnik uz sporazum o robnom i plaćevnom prometu izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske, podpisan u Zagrebu, dne 25. rujna 1941. godine. Zagreb, 28. kolovoza 1943. 235

(Протоколъ къмъ спогодбата за стокообмѣна и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска Държава, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година. Загреб, 28 августъ 1943 година). 236

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse. Wien, den 2. September 1943) 244

Izvršni zapisnik o uredenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen. Wien, den 2. September 1943) 257

Stranica

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi Beč, 2. rujna 1943. . . 263

(Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung. Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. 267

(Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942. Wien, den 2. September 1943) 268

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i medusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. listopada 1943. 341

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. Oktober 1943) 342

Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) i njezinog mirovinskog fonda. Budimpešta, 10. prosinca 1943. 343

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds. Budapest, den 10. Dezember 1943) 346

PRAVNI UGOVORI

Ugovor izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uredenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima gradanskoga i trgovačkog prava. Sofija, 18. veljače 1943. 101

(Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за уреждане на взаимна правна защита и сждебна помощь вь областьта на гражданското и търговското право. София, 18 февруарий 1943). . . 117

Stranica

Ugovor o izručbi i o sudbenoj pomoći u kaznenim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske. Zagreb, 28. lipnja 1943. 159

(*Договоръ за екстрадиция и сждебна помощь по наказателни дела между Царство България и Независимата Хърватска Държава.* Загребъ, 28 юний 1943). 170

Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana. Beč, 2. rujna 1943. . . 269

(*Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut.* Wien, den 2 September 1943) 275

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava. Zagreb, 8. listopada 1943. 321

(*Egyezmény a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam között a jogvédelem és a polgári és kereskedelmi ügyekben nyujtandó jogsegély tárgyában.* Zágráb, 1943 oktober hó 8-én). 330

DRUŽTVOVNI UGOVORI

Drugo utanačenje o promjeni hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. Berlin, 28. siečnja 1943. 97

(*Zweite Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941.* Berlin, den 28. Januar 1943) 98

Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja. Beč, 2. rujna 1943. 283

(*Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung.* Wien, den 2. September 1943) . . . 299

KULTURNI UGOVORI

Ugovor o suradnji između Ustaškog sveučilištnog stožera i Slovenskog Združenia vysokoškolskeho študentstva. Zagreb, 16. srpnja 1943. 205

(*Dohoda o spolupráci medzi Sdruženim vysokoškolského študentstva a Ustašským sveučilištným stožerom.* Zagreb, 16. jula 1943.) 208

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske o kulturnoj suradnji. Bukurešt, 24. srpnja 1943. 211

(*Conventiune culturala între Regatul României si Statul Independent al Croatiei.* Bucuresti, 24 Iulie 1943) 214

UGOVORI PO DRŽAVAMA

BUGARSKA

Stranica

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkog prava. Sofija, 18. veljače 1943. 101

(Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за уреждане на взаимна правна защита и сѫдебна помощь вь областьта на гражданското и търговското право. София, 18 февруарий 1943). 117

Ugovor o izručbi i o sudbenoj pomoći u kaznenim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske. Zagreb, 28. lipnja 1943. . 159

(Договоръ за екстрадиция и сѫдебна помощь по наказателни дѣла между Царство България и Независимата Хърватска Държава. Загреб, 28 юний 1943). 170

Žapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943.) 193

Zapisnik uz sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske, podpisan u Zagrebu, dne 25. rujna 1941. godine. Zagreb, 28. kolovoza 1943. 235

(Протоколъ къмъ спогодбата за стокообмѣна и плащанията между Царство Вългария и Независимата Хърватска Държава, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година. Загреб , 28 августъ 1943 год). 236

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse. Wien, den 2. September 1943) . . 244

Stranica

Izvršni zapisnik o uređenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen. Wien, den 2. September 1943) 257

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi. Beč, 2. rujna 1943. 263

(Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung. Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. . 267

(Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942. Wien, den 2. September 1943) 268

Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana. Beč, 2. rujna 1943. . 269

(Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut. Wien, den 2. September 1943) 275

Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja. Beč, 2. rujna 1943. 283

(Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung. Wien, den 2. September 1943) . . 299

ITALIJA

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse. Wien, den 2. September 1943) . 244

Izvršni zapisnik o uređenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen. Wien, den 2. September 1943) 257

Stranica

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi. Beč, 2. rujna 1943. 263

(Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung. Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. . 267

(Auslegungs- Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1943. Wien, den 2. September 1943) 268

Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana. Beč, 2. rujna 1943. . 269

(Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut. Wien, den 2. September 1943) 275

Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja. Beč, 2. rujna 1943. 283

(Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung. Wien, den 2. September 1943) . 299

Državopravna izjava o razrješenju Rimskih ugovora. Zagreb, 10. rujna 1943. . . . . , 317

(Staatsrechtliche Erklärung über die Nichtigkeit der Römischen Verträge. Zagreb, den 10. September 1943) 318

MADŽARSKA

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i medusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. travnja 1943. . . 149

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. April 1943) 150

Stranica

Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(*Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder.* Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(*Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse.* Wien, den 2. September 1943) . 244

Izvršni zapisnik o uredenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(*Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen.* Wien, den 2. September 1943) 257

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi. Beč, 2. rujna 1943. 263

(*Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung.* Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. 267

(*Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942.* Wien, den 2. September 1943) 268

Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana. Beč, 2. rujna 1943. . 269

(*Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut.* Wien, den 2. September 1943) 275

Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja. Beč, 2. rujna 1943. 283

(*Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung.* Wien, den 2. September 1943) . 299

Stranica

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava. Zagreb, 8. listopada 1943. 321

(Egyezmény a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam között a jogvédelem és a polgári és kereskedelmi ügyekben nyujtandó jogsegély tárgyában. Zágráb, 1943 oktober hó 8-én). 330

Zapisnik o produženju trajanja vriednosti utanačenja između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji međusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i međusobnih financialnih tražbina, od 14. listopada 1942. Zagreb, 13. listopada 1943. . . 341

(Protokoll zur Verlängerung der Gültigkeitsdauer der Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen, vom 14. Oktober 1942. Zagreb, den 13. Oktober 1943) 342

Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) i njezinog mirovinskog fonda. Budimpešta, 10. prosinca 1943. 343

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds. Budapest, den 10. Dezember 1943) . . 346

NJEMAČKA

Drugo utanačenje o promjeni hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. Berlin, 28. siečnja 1943. . . 97

(Zweite Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941. Berlin, den 28. Januar 1943) 98

Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o razčišćenju izvjestnih zemljištnih posjedovnih odnosa u pograničnim područjima. Zagreb, 15. travnja 1943. 151

(Vereinbarung zwischen der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien und der deutschen Regierung über die Bereinigung gewisser Grundeigentumsverhältnisse in den Grenzgebieten. Zagreb, den 16. April 1943) . 154

Stranica

Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

Utanačenje između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 11. kolovoza 1943. 217

(Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien. Zagreb, den 11. August 1943) . . . 224

Povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice. Beč, 2. rujna 1943. 237

(Vertrauliches Protokoll über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse. Wien, den 2. September 1943) . . 244

Izvršni zapisnik o uređenju pologa. Beč, 2. rujna 1943. 253

(Ausführungsprotokoll zur Regelung der Depositen. Wien, den 2. September 1943) 257

Zapisnik o bivšoj jugoslavenskoj monopolskoj upravi. Beč, 2. rujna 1943. 263

(Protokoll betreffend die ehemalige jugoslawische Monopolverwaltung. Wien, den 2. September 1943) 264

Zapisnik o tumačenju članka 1. sporazuma o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu od 22. srpnja 1942. Beč, 2. rujna 1943. . . 267

(Auslegungs-Protokoll zu Artikel 1 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942. Wien, den 2. September 1943) 268

Stranica

Utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana. Beč, 2. rujna 1943. . 269

(Vereinbarung betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut. Wien, den 2. September 1943) 275

Sporazum o razrješenju na području bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja. Beč, 2. rujna 1943. 283

(Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung. Wien, den 2. September 1943) . 299

Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) i njezinog mirovinskog fonda. Budimpešta, 10. prosinca 1943. 343

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds. Budapest, den 10. Dezember 1943) 346

RUMUNJSKA

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske o kulturnoj suradnji. Bukurešt, 24. srpnja 1943. 211

(Conventiune culturala între Regatul României si Statul Independent al Croatiei. Bucuresti, 24 Iulie 1943) 214

SLOVAČKA

Zapisnik i utanačenja veterinarske radne zajednice jugoiztočno-europskih zemalja. Bratislava, 30. lipnja 1943. 183

(Protokoll und Vereinbarungen der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder. Pressburg, den 30. Juni 1943) 193

Ugovor o suradnji između Ustaškog sveučilištnog stožera i Slovenskog združenia vysokoškolskeho študentstva. Zagreb, 16. srpnja 1943. . . 205

(Dohoda o spolupráci medzi Sdruženim vysokoškolského študentstva a Ustašským sveučilištným stožerom. Zagreb, 16. jula 1943.) 208

ŠVICARSKA

Sporazum o hrvatsko-švicarskom robnom i plaćevnom prometu. Bern, 19. ožujka 1943. 137

(Abkommen über den schweizerisch-kroatischen Waren- und Zahlungsverkehr. Bern, den 19. März 1943) 142

PRISTUP NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE ŽENEVSKOJ KONVENCIJI OD 27. SRPNJA 1929. ZA POBOLJŠANJE SUDBINE RANJENIKA I BOLESTNIKA U VOJSKAMA NA BOJNOM POLJU I ŽENEVSKOJ KONVENCIJI OD 27. SRPNJA 1929. O POSTUPANJU S RATNIM ZAROBLJENICIMA

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
Ministarstvo vanjskih poslova
Zagreb

Broj: Pr. 696/1943.

NOTIFIKACIJA

Vladi Nezavisne Države Hrvatske čast je saobćiti Švicarskom saveznom vieću sliedeće:

Odmah nakon proglašenja Nezavisne Države Hrvatske, koje se je zbilo dne 10. travnja 1941., osnovan je zakonskom odredbom od 5. srpnja 1941. Hrvatski Crveni Križ. Članak 2. spomenute zakonske odredbe predviđa, da će se nadležnost Hrvatskog Crvenog Križa kretati u okviru priznatih međunarodnih konvencija, te da će Hrvatski Crveni Križ trebati da sarađuje s Međunarodnim odborom Crvenog Križa. I zaista, družtvo Crvenog Križa podržavalo je od onda s Međunarodnim Crvenim Križem stvarne veze, koristne i blagotvorne.

Da bi ovoj suradnji dala pravni temelj, hrvatska vlada, služeći se pravima, koja joj daje članak 35. ženevske konvencije od 27. srpnja 1929. za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i članak 93. ženevske konvencije od 27. srpnja 1929. o postupanju s ratnim zarobljenicima, odlučila je pristupiti spomenutim konvencijama.

Vladi Nezavisne Države Hrvatske čast je notificirati Švicarskom saveznom vieću, prema članku 36., odnosno članku 94. dviju ženevskih konvencija, pristup Nezavisne Države Hrvatske:

1. ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i

2. ženevskoj konvenciji od 27. srpnja 1929. o postupanju s ratnim zarobljenicima.

Izjavljujući ovaj pristup, pod uvjetom uzajamnosti, vladi Nezavisne Države Hrvatske čast je predložiti, da se ovaj čin pristupanja saobći ostalim podpisnicima ili pristupnicima predmetnih konvencija, primjenjujući odredbe članka 37., odnosno 95.

Zagreb, dne 20. siečnja 1943.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. MLADEN LORKOVIĆ

Švicarskom saveznom vieću

Bern

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

Ministarstvo vanjskih poslova

Zagreb

No. Pr. 696/1943.

NOTIFICATION

Le Gouvernement de l'Etat Indépendant de Croatie a l'honneur de communiquer au Conseil Fédéral Suisse ce qui suit:

Aussitôt après la proclamation de l'Etat Indépendant de Croatie, qui a eu lieu le 10 avril 1941, fut, par le décret-loi du 5 juillet 1941, instituée la Croix-Rouge Croate. L'article 2 dudit décret-loi prévoit que la compétence de la Croix-Rouge Croate s'exercerait dans le cadre des conventions internationales reconnues et que la Croix-Rouge Croate aurait à collaborer avec le Comité International de la Croix-Rouge. En effet la Société de la Croix-Rouge a entretenu depuis lors avec la Croix-Rouge Internationale des relations de fait utiles et bienfaisantes.

Pour donner une base juridique à cette collaboration le Gouvernement Croate, usant des droits que lui confère l'art. 35 de la Convention de Genève du 27 juillet 1929 pour l'amélioration du sort des blessés et

des malades dans les armées en campagne et l'art. 93 de la Convention de Genève du 27 juillet 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre, a décidé d'adhérer aux dites Conventions.

Le Gouvernement de l'Etat Indépendant de Croatie a donc l'honneur de notifier au Conseil Fédéral Suisse, selon l'art. 36 resp. l'art. 94 des deux Conventions de Genève, l'adhésion de l'Etat Indépendant de Croatie:

1. à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les armées en campagne et

2. à la Convention de Genève du 27 juillet 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre.

En déclarant cette adhésion, à condition de réciprocité, le Gouvernement Croate a l'honneur de proposer que cet Acte d'adhésion soit communiqué aux autres signataires ou adhérants des Conventions en question, en y appliquant les dispositions de l'art. 37 resp. 95.

Zagreb, le 20 janvier 1943.

Le Ministre des Affaires Etrangères:

Dr. MLADEN LORKOVIĆ

Au
Conseil Fédéral Suisse
Berne

ŠVICARSKI KONZULAT
Zagreb
277 Ad.
S. 1699-1943.

Zagreb, 26. ožujka 1943.

Velecienjeni gospodine predsjedniče!

Savezno s mojim pismom od 3. ovoga mjeseca čast mi je saobćiti Vam, da je temeljem notifikacije vlade Nezavisne Države Hrvatske od 20. siečnja 1943. i Vaše molbe od 1. ovog mjeseca svim sudjelujućim vladama posredstvom Savezne političke oblasti stavljen na znanje pristup Hrvatske ženevskim konvencijama od 27. srpnja 1929. Odjel za vanjske poslove spomenute oblasti upravio je dne 13. ožujka 1943. svim vladama, koje dolaze u obzir, okružnicu, koja se u prilogu prilaže u dva primjerka. Iz drugog odlomka te okružnice razabrat ćete, da je primjena članka 37. i 95. obiju konvencija stupila na snagu posljednjeg spomenutog nadnevka.

Izvolite primiti, velecienjeni gospodine predsjedniče, izraze mog odličnog štovanja.

Dr. F. KAESTLI
Generalni konzul

Predsjedniku
Hrvatskog Crvenog Križa
Zagreb

SAVEZNA POLITIČKA OBLAST
Odjel za vanjske poslove
B. 65.101. 2 b. — OD —

U izvršenju članka 36. konvencije za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i članka 94. konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima, Saveznoj političkoj oblasti čast je saobćiti . . . . da je vlada Države Hrvatske, pismom od 20. siečnja 1943., koje je stiglo u Bern 6. ožujka 1943., notificirala Švicarskom saveznom vieću svoj pristup tim sporazumima, koji su oba sklopljeni u Ženevi 27. srpnja 1929.

Hrvatska vlada traži primjenu članaka 37. i 95. spomenutih konvencija, koji se tiču ratnog stanja. Prema tome, pristup, o kojem se radi, ima bezodvlačni učinak od časa nazočne notifikacije.

Ova oblast moli . . . . da izvoli potvrditi ovo saobćenje i primiti izraze odličnog štovanja.

Bern, 13. ožujka 1943.

Ministarstvu . . . .

CONSULAT DE SUISSE
Zagreb
277 Ad.
S. 1699-1943

Zagreb, den 26. März 1943

Sehr geehrter Herr Präsident,

Im Anschluss an mein Schreiben vom 3. dieses Monates beehre ich mich, Ihnen mitzuteilen, dass aufgrund der Notifikation der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien vom 20. Januar 1943 und auf Ihren

Antrag vom 1. dieses Monates hin, allen beteiligten Regierungen durch Vermittlung des Eidgenössischen Politischen Departements Kenntnis vom Beitritt Kroatiens zu den Genfer Abkommen von 27. Juli 1929 gegeben worden ist. Die Abteilung für Auswärtiges des genannten Departements hat am 13. März 1943 an alle in Betracht fallenden Regierungen ein Rundschreiben gerichtet, von dem Sie einliegend zwei Exemplare vorfinden. Aus dem zweiten Absatz dieses Schriftstückes ersehen Sie, dass die Anwendung der Artikel 37 und 95 der beiden Konventionen am letztgenannten Datum in Kraft getreten ist.

Genehmigen Sie, sehr geehrter Herr Präsident, die Versicherung meiner vorzüglichen Hochachtung.

Dr. F. KAESTLI
Generalkonsul

An den
Präsidenten des Kroatischen Roten Kreuzes
Zagreb

EIDGENÖSSISCHES POLITISCHES
DEPARTEMENT
DÉPARTEMENT POLITIQUE
FÉDÉRAL

Abteilung für Auswärtiges
Division des Affaires Étrangères
B. 65101. 2. b. — OD —

En exécution de l'article 36 de la Convention pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les armées en campagne et de l'article 94 de la Convention relative au traitement des prisonniers de guerre, le Département Politique Fédéral a l'honneur de porter à la connaissance du . . . . que, par lettre du 20 janvier 1943, parvenue à Berne le 6 mars 1943, le Gouvernement de l'Etat de Croatie a notifié au Conseil Fédéral Suisse son adhésion à ces accords, conclus tous deux à Genève le 27 juillet 1929.

Le Gouvernement croate demande l'application des articles 37 et 95 des dites Conventions relatifs à l'état de guerre. En conséquence, l'adhésion dont il s'agit a un effet immédiat à partir de la présente notification.

Le Département prie le . . . . de consentir à lui donner acte de cette communication et d'agréer les assurances de sa haute considération.

Berne, le 13 mars 1943.

Au Ministère . . . .

ŽENEVSKA KONVENCIJA OD 27. SRPNJA 1929. ZA POBOLJŠANJE SUDBINE RANJENIKA I BOLESTNIKA U VOJSKAMA NA BOJNOM POLJU

Prvo poglavlje

O ranjenicima i bolestnicima

Članak 1.

Vojnici i druge osobe, koje su u službenoj svezi s vojskom, a koje budu ranjene ili bolestne, morat će se poštivati i zaštićivati u svim prilikama; ratujuća stranka, pod vlast koje podpadnu, postupat će s njima čovječno i brižno, ne praveći razlike u narodnosti.

Pri svem tom, ratujuća stranka, koja bude primorana svome neprijatelju prepustiti ranjenike i bolestnike, ostavit će mu uz njih, ukoliko joj to vojnički zahtjevi dopuštaju, i jedan dio svoga zdravstvenog osoblja i tvoriva kao pripomoć za njihovu njegu.

Članak 2.

Ranjenici i bolestnici neke vojske, koji su pali pod vlast druge ratujuće stranke, smatrat će se, uz pridržaj njege, koja im se ima pružiti u smislu prednjega članka, ratnim zarobljenicima, i obća pravila međunarodnoga prava, koja se odnose na zarobljenike, primjenjivat će se na njih.

Ratujućim strankama je međutim dopušteno, da i mimo postojećih obveza ugovore u korist ranjenih ili bolestnih zarobljenika takve uglavke, koje će smatrati potrebnima.

Članak 3.

Poslije svake bitke poduzet će ona ratujuća stranka, koja je zauzela bojno polje, mjere, da se potraže ranjenici i mrtvaci, i da ih se zaštiti od pljačke i lošeg postupka.

Svaki put, kad to prilike dopuste, sklopit će se primirje na mjestu borbe ili obustaviti paljba, da se omogući prienos ranjenika, koji su ostali između bojnih redova.

Članak 4.

Ratujuće stranke će jedna drugoj u što moguće kraćem roku dostaviti imena prikupljenih ili pronađenih ranjenika, bolestnika i mrtvaca, kao i sve potrebne podatke za utvrđivanje njihove istovjetnosti.

One će sastavljati i jedna drugoj slati smrtovnice.

One će isto tako sakupljati i jedna drugoj slati sve predmete osobne upotrebe, koji se nađu na bojnom polju na mrtvacima, naročito polovicu njihove pločice istovjetnosti, dok druga polovica mora ostati privezana na lješini.

One će se brinuti za to, da se prije pogreba ili spaljivanja mrtvaca tjelesa pregledaju pomnjivo i, ako je moguće, liečnički, u svrhu, da se ustanovi smrt, utvrdi istovjetnost i uzmogne o tom izviestiti.

Osim toga brinut će se i zato, da budu dostojno pokopani, da njihovi grobovi budu poštivani i da ih se uzmogne uviek pronaći.

U tu svrhu one će službeno na početku neprijateljstava ustrojiti službu za grobove u svrhu, da se omoguće možebitne ekshumacije i da se osigura identifikacija lješina, gdje god se uzastopno nalazili grobovi.

Po svršetku neprijateljstava one će izmieniti popis grobova i popis mrtvaca, pokopanih na njihovim grobljima i drugdje.

Članak 5.

Vojnička vlast obratit će se na pučanstvo, pozivajući se na njegovo milosrđe, da pod njezinim nadzorom primi i njeguje ratne ranjenike ili bolestnike, te će osobama, koje se tome pozivu odazovu, pružiti posebnu zaštitu i izvjestne olakšice.

Drugo poglavlje

O zdravstvenim postrojbama i ustanovama

Članak 6.

Ratujuće stranke poštivat će i zaštićivati pokretne zdravstvene postrojbe, t. j. one, koje su određene, da prate vojske na bojnom polju, kao i nepokretne ustanove zdravstvene službe.

Članak 7.

Zaštita, koja se daje zdravstvenim postrojbama i ustanovama, obustavit će se, ako se one upotriebe za vršenje djela, štetnih po neprijatelja.

Članak 8.

Ne će se smatrati podobnom, da zdravstvenu postrojbu ili ustanovu liši zaštite, osigurane člankom 6.:

1. činjenica, što osoblje postrojbe ili ustanove posjeduje oružje, te ga upotrebljava za svoju vlastitu obranu ili za obranu svojih ranjenika i bolestnika;

2. činjenica, što mali odjel vojske ili vojničke straže čuva postrojbu ili ustanovu u pomanjkanju oboružanih bolničara;

3. činjenica, kad se u postrojbi ili ustanovi nađe ručno oružje i strjeljivo, prikupljeno od ranjenika i bolestnika, a koje još nije predano nadležnoj vlasti;

4. činjenica, što se u postrojbi ili ustanovi nalazi osoblje i tvorivo veterinarske službe, koje nije njihov sastavni dio.

Treće poglavlje

O osoblju

Članak 9.

Osoblje, koje je izključivo namienjeno za prikupljanje, prienos i njegovanje ranjenika i bolestnika, kao i za upravu zdravstvenih postrojbi i ustanova, dušobrižnici, dodieljeni vojsci, poštivat će se i zaštićivati u svim prilikama. Ako padnu u ruke neprijatelja, ne će se smatrati ratnim zarobljenicima.

Vojnici, koji su posebno izobraženi, da u slučaju potrebe vrše službu kao bolničari ili pomoćno osoblje za prikupljanje, prienos i njegovanje ranjenika i bolestnika, a imaju izkaznicu istovjetnosti, uživat će isti postupak kao i stalno zdravstveno osoblje, ako budu zarobljeni za vrieme vršenja tih dužnosti.

Članak 10.

S osobljem, navedenim u prvoj stavci članka 9., izjednačeno je osoblje dobrovoljnih družtava za pomoć, koja su po svojim vladama

propisno priznata i ovlaštena, a koje se upotrebljava za iste poslove kao i ono osoblje, koje je navedeno u spomenutoj stavci, uz pridržaj, da osoblje tih družtava bude podvrgnuto vojničkim zakonima i pravilima.

Svaka Visoka Ugovorna Stranka saobćit će drugoj, bilo za vrieme mira, bilo početkom ili tokom neprijateljstava, a u svakom slučaju prije svakog stvarnog djelovanja, imena družtava, koja bude ovlastila, da pod njezinom odgovornošću pružaju svoju suradnju službenoj zdravstvenoj službi njezine vojske.

Članak 11.

Priznato družtvo jedne neutralne države moći će pružiti suradnju svoga osoblja i svojih zdravstvenih postrojbi jednoj ratujućoj stranci samo uz predhodni pristanak svoje vlastite vlade i ovlaštenje same ratujuće stranke.

Ratujuća stranka, koja bude prihvatila pomoć, bit će obvezana, prije upotrebe uobće, saobćiti to neprijatelju.

Članak 12.

Osobe, koje su označene u člancima 9., 10 i 11., ne će moći biti zadržane pošto padnu u ruke protivnoj stranci.

One će biti vraćene ratujućoj stranci, kojoj pripadaju, čim bude otvoren put za njihov povratak i čim to dopuste vojničke potrebe, osim ako nije drugačije ugovoreno.

Do njihova povratka one će i dalje izpunjavati svoje dužnosti pod upravom protivne stranke; one će biti upotrebljene u prvom redu za njegu ranjenika i bolestnika ratujuće stranke, kojoj pripadaju.

Kod svoga odlazka one će ponieti sobom stvari, sprave, oružje i prievozna sredstva, koja im pripadaju.

Članak 13.

Ratujuće stranke osigurat će osoblju, koje je označeno u člancima 9., 10. i 11., dok se bude nalazilo u njihovoj vlasti, isto uzdržavanje, isti stan, iste doplatke i istu plaću kao i odgovarajućem osoblju vlastite vojske.

Čim odpočnu neprijateljstva, one će se sporazumjeti o podudaranju činova njihovog zdravstvenog osoblja.

Četvrto poglavlje

O zgradama i tvorivu

Članak 14.

Pokretne zdravstvene postrojbe, bilo koje, zadržat će, ako padnu u ruke protivnika, svoje tvorivo, svoja prievozna sredstva i svoje saobraćajno osoblje.

Nadležna vojnička vlast ima međutim pravo, da se njima posluži za njegu ranjenika i bolestnika; vraćanje će se izvršiti prema uvjetima predviđenim za zdravstveno osoblje i, ukoliko je moguće, u isto vrieme.

Članak 15.

Zgrade i tvorivo nepokretnih zdravstvenih ustanova vojske ostat će podvrgnuti ratnim zakonima, ali se ne će moći upotrebljavati za druge svrhe, dok budu potrebni ranjenicima i bolestnicima.

Zapovjednici operativnih četa mogu ipak s njima razpolagati u slučaju žurne vojničke potrebe, osiguravši predhodno sudbinu ranjenika i bolestnika, koji se tu nalaze na liečenju.

Članak 16.

Zgrade družtava za pomoć, koja uživaju povlastice ove konvencije, smatrat će se posebničkim vlastničtvom.

Isto tako će se tvorivo tih družtava, nalazilo se bilo gdje, smatrati posebničkim vlastničtvom.

Pravo rekvizicije, priznato ratujućim strankama prema zakonima i običajima rata, ne će se provoditi, nego samo u priekoj nuždi i nakon što se osigura sudbina ranjenika i bolestnika.

Peto poglavlje

O zdravstvenim prievozima

Članak 17.

Kola, uređena za zdravstvenu odpremu, kretala se sama ili pod pratnjom, smatrat će se pokretnim zdravstvenim postrojbama, izuzev sliedeće posebne odredbe:

Ratujuća stranka, koja zaustavi kola zdravstvenog prievoza, sama ili pod pratnjom, moći će, ako to vojničke potrebe zahtievaju, zadržati ih ili razstaviti ih od pratnje, preuzimajući u svakom slučaju ranjenike i bolestnike, koji se u kolima nalaze. Ona će ih moći upotrebljavati samo na odsjeku, gdje ih je zaustavila, i izključivo za zdravstvene potrebe. Kad bude mjestni zadatak ovih kola izvršen, morat će se vratiti prema uvjetima, predviđenima u članku 14.

Vojničko osoblje, koje je na čelu prievoza i koje za tu svrhu ima pravilnu punomoć, bit će vraćeno pod uvjetima, predviđenima u članku 12. za zdravstveno osoblje, i uz pridržaj posljednje stavke članka 18.

Sva prievozna sredstva, koja su naročito uređena za odpremu, i tvorivo za uređivanje ovih prievoznih sredstava, koja pripadaju zdravstvenoj službi, bit će vraćeni prema odredbama četvrtog poglavlja.

Vojnička prievozna sredstva, osim onih, koja pripadaju zdravstvenoj službi, mogu biti zarobljena sa svojom spregom.

Građansko osoblje i sva prievozna sredstva, koja potječu od rekvizicije, bit će podvrgnuta obćim pravilima međunarodnog prava.

Članak 18.

Zrakoplovi, upotrebljavani kao zdravstvena prievozna sredstva, uživat će zaštitu konvencije za vrieme, kad su izključivo namienjeni za odpremu ranjenika i bolestnika te za prievoz zdravstvenog osoblja i tvoriva.

Bit će obojeni bielo i nosit će vidljivo na svojoj donjoj i gornjoj strani, pored državnih boja, znak razpoznavanja, koji je predviđen u članku 19.

Osim u slučaju posebnog i izričitog ovlaštenja, bit će zabranjeno letenje nad bojnim redom ili područjem, koje se nalazi izpred velikih previjališta, kao i obćenito uzevši, nad čitavim neprijateljskim zemljištem ili zemljištem, zauzetim od neprijatelja.

Zdravstveni zrakoplovi morat će poslušati svaki poziv, da se spuste.

U slučaju takvog prisilnog ili iznenadnog spuštanja na neprijateljsko zemljište ili na zemljište, zauzeto od neprijatelja, ranjenici i bolestnici kao i zdravstveno osoblje i tvorivo, uključivši i zrakoplov, uživat će povlastice po odredbama ove konvencije.

Piloti, radnici i krugovalničari, koji su zarobljeni, bit će vraćeni pod uvjetom, da do svršetka neprijateljstava budu upotrebljavani samo u zdravstvenoj službi.

Šesto poglavlje

O znaku razpoznavanja

Članak 19.

U čast Švicarskoj zadržava se heraldički znak crvenog križa na bielom polju, koji je stvoren obratom federalnih boja, kao simbol i znak razpoznavanja zdravstvene službe vojski.

Ipak su za zemlje, koje već upotrebljavaju umjesto crvenoga križa crveni polumjesec ili crvenog lava i sunce na bielom polju kao znak razpoznavanja, ti simboli također dopušteni u smislu ove konvencije.

Članak 20.

Simbol će stajati na zastavama, na vrbcama oko ruke, kao i na svem tvorivu, koje je vezano uz zdravstvenu službu, uz dozvolu mjerodavne vojničke vlasti.

Članak 21.

Osoblje, koje je zaštićeno na temelju članaka 9., stavke 1., 10. i 11., nosit će pričvršćenu na lievoj ruci vrbcu sa znakom razpoznavanja, koju će izdati i žigom providjeti vojnička vlast.

Osoblje, koje je spomenuto u članku 9., stavci 1. i 2., imat će izkaznicu istovjetnosti, koja će se sastojati, bilo od upisa u vojničkoj knjižici, bilo od posebne izprave.

Osobe, predviđene u člancima 10. i 11., koje nemaju vojničke odore, dobit će od nadležne vojničke vlasti izkaznicu istovjetnosti sa svjetlopisom, koja potvrđuje njihovo svojstvo bolničara.

Izkaznice istovjetnosti morat će biti istog oblika i istog uzorka u svakoj vojsci.

Ni u kojem slučaju zdravstveno osoblje ne može biti lišeno svojih znakova ni svojih izkaznica istovjetnosti.

U slučaju gubitka, imat će pravo dobiti dvogubku.

Članak 22.

Zastava razpoznavanja, ove konvencije, moći će se iztaknuti samo na zdravstvenim postrojbama i ustanovama, za koje konvencija određuje poštovanje, i uz pristanak vojničke vlasti. Nepokretne ustanove moraju, a pokretne postrojbe mogu staviti uz nju i državnu zastavu ratujuće stranke, kojoj postrojba ili ustanova podpada.

Ipak će zdravstvene postrojbe, koje su pale pod vlast neprijatelja, vješati zastavu konvencije, sve dotle, dok se budu nalazile u tom stanju.

Ratujuće stranke poduzet će, ukoliko im vojnički zahtjevi dopuštaju, potrebne mjere, da neprijateljskim snagama na zemlji, u zraku i na moru budu vidljivi znakovi razpoznavanja, koji označuju zdravstvene postrojbe i ustanove, kako bi se odklonila mogućnost svake napadačke djelatnosti.

Članak 23.

Zdravstvene postrojbe neutralnih zemalja, koje su pod uvjetima, predviđenima odredbama članka 11., bile ovlaštene, da pružaju svoje usluge, morat će uz zastavu konvencije izvjesiti i državnu zastavu ratujuće stranke, kojoj podpadaju.

One će imati pravo, ukoliko budu pružale svoje usluge ratujućoj stranci, također izvjesiti i svoju državnu zastavu.

Na njih će se primjenjivati odredbe druge stavke prednjega članka.

Članak 24.

Simbol crvenog križa na bielom polju i rieči *crveni križ* ili *ženevski križ* smiju se upotrebljavati, bilo u vrieme mira, bilo u vrieme rata, samo za zaštitu i oznaku zdravstvenih postrojbi i ustanova, osoblja i tvoriva, zaštićenih ovom konvencijom.

Isto će vriediti za simbole, označene u članku 19., stavci 2. za zemlje, koje ih upotrebljavaju.

S druge strane, dobrovoljna družtva za pomoć, označena u članku 10., moći će upotrebljavati u skladu sa svojim državnim zakonodavstvom znak razpoznavanja za svoju čovjekoljubnu djelatnost u vrieme mira.

Izuzetno i uz izričito ovlaštenje jednoga od narodnih družtava Crvenoga Križa (Crvenoga Polumjeseca, Crvenoga Lava i Sunca) moći će se upotrebljavati simbol konvencije u vrieme mira, da se označi mjesto postaja za pomoć, kojima je izključivo namienjeno pružati bezplatnu njegu ranjenicima i bolestnicima.

Sedmo poglavlje

O primjeni i provedbi konvencije

Članak 25.

Visoke Ugovorne Stranke poštivat će odredbe ove konvencije u svim prilikama.

U slučaju da, za vrieme rata, jedna ratujuća stranka ne bi bila učestnica konvencije, njezine će odredbe ipak ostati obvezatne za sve ratujuće stranke, koje u njoj učestvuju.

Članak 26.

Vrhovni zapovjednici ratujućih oružanih snaga vodit će brigu o potankostima izvršenja prednjih članaka kao i o nepredviđenim slučajevima po uputama svojih odnosnih vlada, a u skladu s obćim načelima ove konvencije.

Članak 27.

Visoke Ugovorne Stranke poduzet će potrebne mjere, da pouče svoje čete, a osobito zaštićeno osoblje, o odredbama ove konvencije i da ih dadu pučanstvu na znanje.

Osmo poglavlje

O sprečavanju zloporaba i prekršaja

Članak 28.

Vlade Visokih Ugovornih Stranaka, kojih zakonodavstvo ne bi bilo još za sada dovoljno, poduzet će ili će predložiti svojim zakonodavcima potrebne mjere, da spriečе u svako vrieme:

a) upotrebu po pojedincima ili po družtvima, osim onih, koja na to imaju pravo temeljem ove konvencije, simbola ili naziva *crveni križ* ili *ženevski križ,* kao i svakoga znaka i svakoga naziva, koji predstavljaju oponašanje, bilo da se ta upotreba vrši u trgovačku ili koju mu drago drugu svrhu;

b) s obzirom na čast Švicarskoj, izkazanu usvajanjem obrnutih federalnih boja, upotrebu po pojedincima ili po družtvima grba Švicarske Konfederacije ili znakova, koji predstavljaju oponašanje, bilo kao tvornički ili trgovački znak ili kao sastojaka tih znakova, bilo u svrhu protivnu trgovačkoj lojalnosti, bilo pod okolnostima, koje bi mogle vrieđati švicarski narodni osjećaj.

Zabrana, predviđena pod slovom a) o upotrebi znakova ili naziva, koji oponašaju simbol ili naziv »*crveni križ*« ili »*ženevski križ*« kao i zabrana, predviđena pod slovom b) o upotrebi grba Švicarske Konfederacije ili znakova koji predstavljaju oponašanje, vriedit će od roka, određenoga po svakom zakonodavstvu, ali najkasnije 5 godina poslije

zadobivanja pravne moći ove konvencije. Od ovog zadobivanja pravne moći ne će više biti dopušteno uzeti tvornički ili trgovački znak, protivan ovim zabranama.

Članak 29.

Vlade Visokih Ugovornih Stranaka poduzet će također ili predložiti u slučaju manjkavosti svojih kaznenih zakona svojim zakonodavstvima potrebne mjere, da suzbiju za vrieme rata svaki čin, koji se protivi odredbama ove konvencije.

One će jedna drugoj priobćiti posredovanjem Švicarskog saveznog vieća odredbe, koje se odnose na ovo suzbijanje, i to najkasnije pet godina iza dana ratifikacije ove konvencije.

Članak 30.

Na molbu jedne ratujuće stranke morat će se povesti iztraga, na način, koji se ima utvrditi između zanimanih stranaka, o svakoj navedenoj povredi konvencije; ako se povreda ustanovi, ratujuće stranke će joj učiniti kraj i kazniti je što brže moguće.

Konačne odredbe

Članak 31.

Ova konvencija, koja će nositi nadnevak današnjega dana, moći će do 1. veljače 1930. biti podpisana u ime svih zemalja, koje su bile zastupane na konferenciji, koja je otvorena u Ženevi dne 1. srpnja 1929., kao i onih zemalja, koje nisu bile zastupane na ovoj konferenciji, ali koje su učestnice ženevskih konvencija od 1864. i 1906.

Članak 32.

Ova će se konvencija ratificirati, čim to bude moguće.

Ratifikacione povelje pohranit će se u Bernu.

O pohrani svake ratifikacione povelje sastavit će se zapisnik, kojega ovjerovljeni priepis će Švicarsko savezno vieće dostaviti vladama svih zemalja, u ime kojih konvencija bude podpisana ili pristup notificiran.

Članak 33.

Ova konvencija zadobiva pravnu moć šest mjeseci nakon što budu pohranjene najmanje dvie ratifikacione povelje.

Poslije toga, ona će zadobiti pravnu moć za svaku Visoku Ugovornu Stranku šest mjeseci nakon pohrane njezine ratifikacione povelje.

Članak 34.

Ova će konvencija zamieniti konvencije od 22. kolovoza 1864. i od 6. srpnja 1906., u odnosima između Visokih Ugovornih Stranaka.

Članak 35.

Od dana, kad ova konvencija zadobije pravnu moć, moći će joj pristupiti svaka zemlja, u ime koje ova konvencija nije bila podpisana.

Članak 36.

Pristup će se pismeno notificirati Švicarskom saveznom vieću te će početi vriediti šest mjeseci poslije nadnevka, kojeg mu notifikacije stignu.

Švicarsko savezno vieće saobćit će pristupe vladama svih zemalja, u ime kojih ova konvencija bude podpisana ili pristup notificiran.

Članak 37.

Ratno će stanje dati bezodvlačni učinak ratifikacijama po ratujućim silama pohranjenim i pristupima notificiranim prije ili poslije početka neprijateljstava. Švicarsko savezno vieće saobćavat će najbržim putem ratifikacije ili pristupe, koje je primilo od sila nalazećih se u ratnom stanju.

Članak 38.

Svaka Visoka Ugovorna Stranka može odkazati ovu konvenčiju. Odkaz će vriediti tek godinu dana nakon što bude notifikacija o njemu pismeno dostavljena Švicarskom saveznom vieću. Ono će saobćiti ovu notifikaciju vladama svih Visokih Ugovornih Stranaka.

Odkaz će vriediti samo za onu Visoku Ugovornu Stranku, koja ga bude notificirala.

Osim toga, ovaj odkaz ne će vriediti tokom rata, u koji bi bila upletena sila, koja odkazuje. U tom slučaju ova će konvencija vriediti, preko roka od godine dana, do zaključenja mira.

Članak 39.

Jedan ovjerovljeni priepis ove konvencije pohranit će se u pismohrani Družtva Naroda brigom Švicarskog saveznog vieća. Isto tako će Švicarsko savezno vieće saobćiti Družtvu Naroda ratifikacije, pristupe i odkaze, koji mu budu notificirani.

U dokaz toga su imenovani opunomoćenici podpisali ovu konvenciju.

Učinjeno u Ženevi, dvadeset sedmoga srpnja, tisuću devet sto dvadeset i devete, u jednom jedinom primjerku, koji će ostati pohranjen u pismohrani Švicarske Konfederacije i kojeg će se ovjerovljeni priepisi dostaviti vladama svih zemalja, pozvanih na konferenciju.

Popis država učestnica ženevske kovencije od 27. srpnja 1929.

Države:	Nadnevak ratifikacije ili pristupa
Aden	1. travnja 1939.
Južna Afrika	23. lipnja 1931.
Njemačka	21. veljače 1934.
Australija	23. lipnja 1931.
Austrija	13. ožujka 1936.
Belgija	12. svibnja 1932.
Burma	1. travnja 1937.
Bolivija	15. kolovoza 1935.
Brazilija	23. ožujka 1932.
Bugarska	13. listopada 1937.
Kanada	20. veljače 1933.
Čile	1. lipnja 1933.
Kina	19. studenoga 1935.
Kolumbija	
Hrvatska	20. siečnja 1943.
Kuba	
Danska	5. kolovoza 1932.
Dominikanska Republika	
Egipat	25. srpnja 1933.
Španjolska	6. kolovoza 1930.
Estonija	11. lipnja 1936.
Sjedinjene Države Amerike	4. veljače 1932.
Etiopija	15. srpnja 1935.
Finska	8. veljače 1936.
Francuzka	21. kolovoza 1935.
Velika Britanija i Sjev. Irska	23. lipnja 1931.
Grčka	28. svibnja 1935.
Madžarska	10. rujna 1936.

Indija	23. lipnja 1931.
Irak	25. svibnja 1934.
Iran	
Irska (Slobodna država)	
Island	5. kolovoza 1932.
Italija	24. ožujka 1931.
Japan	18. prosinca 1934.
Letonija	14. listopada 1931.
Litva	27. veljače 1939.
Luxemburg	
Mexico	1. kolovoza 1932.
Nicaragua	
Norvežka	24. lipnja 1931.
Nova Zelandija	23. lipnja 1931.
Nizozemska	5. listopada 1932.
Perú	10. ožujka 1933.
Poljska	29. lipnja 1932.
Portugal	8. lipnja 1931.
Rumunjska	24. listopada 1931.
Siam	
Švedska	3. srpnja 1931.
Švicarska	19. prosinca 1930.
Čeho-Slovačka	12. listopada 1937.
Turska	10. ožujka 1934.
Savez Sovjetskih Socialističkih Republika . . .	25. kolovoza 1931.
Urugvaj	
Venezuela	
Jugoslavija	20. svibnja 1931.

ŽENEVSKA KONVENCIJA OD 27. SRPNJA 1929. O POSTUPKU S RATNIM ZAROBLJENICIMA

PRVI DIO

Obće odredbe

Članak 1.

Ova konvencija primjenjivat će se bez prejudiciranja odredaba sedmoga diela:

1. na sve osobe, o kojima se govori u člancima 1., 2. i 3. Propisnika priključenog haažkoj konvenciji o zakonima i običajima rata na kopnu od 18. listopada 1907., a koje je neprijatelj zarobio[1];

2. na sve osobe, koje pripadaju oružanim snagama ratujućih stranaka, koje neprijatelj zarobi u toku pomorskih ili zračnih ratnih podhvata, uz pridržaj odstupanja, koja bi bila neizbježiva radi okolnosti toga zarobljivanja. Ipak ova odstupanja ne će smjeti dirati u osnovna načela ove konvencije; ona će prestati onoga časa, kad zarobljene osobe stignu u logor ratnih zarobljenika.

---

[1] PRIKLJUČENI PROPISNIK

Članak 1.

Ratni zakoni, prava i dužnosti ne primjenjuju se samo na vojsku, već i na vojnicu i na dobrovoljačke odrede, koji izpunjavaju sliedeće uvjete:

1. da im je na čelu osoba, koja je odgovorna za svoje podređene;
2. da imaju stalan znak razpoznavanja, koji se može iz daljine prepoznati;
3. da oružje nose otvoreno i
4. da se u svojim podhvatima pridržavaju ratnih zakona i običaja.

U zemljama, u kojima vojnica ili dobrovoljački odredi sačinjavaju vojsku ili su dio vojske, obuhvaćeni su pod nazivom »vojska«.

Članak 2.

Stanovničtvo nezauzetog zemljišta, koje pri približavanju neprijatelja iz vlastite pobude uzme oružje radi borbe s invazionim četama, a koje nije imalo vremena ustrojiti se prema članku prvome, smatrat će se ratujućom strankom, ako oružje nosi otvoreno i ako poštuje ratne zakone i običaje.

Članak 3.

Oružane snage ratujućih stranaka mogu se sastojati od boraca i od neboraca. U slučaju zarobljenja po neprijatelju i jedni i drugi imaju pravo na postupak kao s ratnim zarobljenicima.

Članak 2.

Ratni zarobljenici su u vlasti neprijateljske sile, a ne u vlasti pojedinaca ili dielova četa, koji su ih zarobili.

S njima se mora u svako doba postupati čovječno i mora ih se zaštićivati, osobito protiv djela nasilja, protiv uvreda i protiv javne radoznalosti.

Represalije su prema njima zabranjene.

Članak 3.

Ratni zarobljenici imaju pravo na poštovanje svoje osobe i svoje časti. Sa ženama postupat će se sa svim obzirima, koji se duguju njihovu spolu.

Zarobljenici zadržavaju svoju punu građansku sposobnost.

Članak 4.

Sila, koja drži ratne zarobljenike, dužna je brinuti se za njihovo uzdržavanje.

Razlike u postupku sa zarobljenicima dopuštaju se samo, ako su osnovane na vojničkom činu, tjelesnom ili duševnom zdravstvenom stanju, na stručnim sposobnostima ili na spolu onih, koji od toga imaju koristi.

DRUGI DIO

O zarobljivanju

Članak 5.

Svaki ratni zarobljenik dužan je izjaviti, ako ga se to zapita, svoje pravo ime i čin, ili pak svoj matični broj.

U slučaju da prekrši to pravilo, izlaže se ograničenju pogodnosti, koje se priznaju zarobljenicima njegove vrste.

Nikakav pritisak ne smije se vršiti nad zarobljenicima u svrhu dobivanja podataka o položaju njihove vojske ili njihove zemlje. Zarobljenicima, koji uzkrate odgovor, ne smije se prietiti, niti ih se smije vrieđati, a niti izvrgavati neugodnostima ili štetama bilo kakve prirode.

Ako je neki zarobljenik, uslied svoga tjelesnog ili duševnog stanja, nesposoban naznačiti svoju istovjetnost, bit će povjeren zdravstvenoj službi.

Članak 6.

Sve stvari i predmeti za osobnu upotrebu — osim oružja, konja, vojničke opreme i vojničkih izprava — ostat će u posjedu ratnih zarobljenika, kao i šljemovi od kovine i maske protiv plinova.

Novac, koji zarobljenici imaju kod sebe, moći će im se oduzeti samo na zapovied jednog častnika i nakon što bude ustanovljen iznos. O tome će se izdati potvrda. Na taj način oduzete svote morat će se knjižiti na račun svakog zarobljenika.

Izprave o istovjetnosti, oznake čina, odlikovanja i vriednostni predmeti ne smiju se oduzimati zarobljenicima.

TREĆI DIO

O zarobljeničtvu

PRVI ODSJEK

O odpremanju ratnih zarobljenika

Članak 7.

Ratni jarobljenici moraju se u najkraćem mogućem roku nakon zarobljivanja odpremati u skloništa, smještena u kraju dovoljno udaljenom od borbenog područja, tako da budu izvan opasnosti.

U opasnom području moći će se privremeno zadržati samo one zarobljenike, koji bi uslied rana ili bolesti bili izloženi većoj pogibelji da se odpreme, nego da ostanu na mjestu.

Zarobljenici se ne smiju nepotrebno izlagati opasnosti dok čekaju odpremanje iz borbenog područja.

Odpremanje zarobljenika pješice smije se u pravilu vršiti samo u etapama od 20 km dnevno, osim ako potreba, da se stigne do skladišta vode ili hrane, ne zahtieva duži put.

Članak 8.

Ratujuće stranke dužne su jedna drugoj saobćiti svako zarobljivanje zarobljenika u najkraćem mogućem roku preko obavještajnih ureda, koji su ustrojeni prema članku 77. Tako su isto one dužne jedna drugoj dostaviti i službene naslove, na koje se mogu slati obiteljska pisma ratnim zarobljenicima.

Čim se to bude moglo, mora se dati mogućnost svakom zarobljeniku, da se sam dopisuje sa svojom porodicom, pod uvjetima predviđenima u članku 36. i sliedećima.

Što se tiče zarobljenika zarobljenih na moru, odredbe ovoga članka primjenjivat će se, čim to bude moguće, nakon dolazka u luku.

DRUGI ODSJEK

O logorima ratnih zarobljenika

Članak 9.

Ratni zarobljenici mogu biti zatočeni u gradu, tvrđavi ili na bilo kojem mjestu uz obvezu, da se odatle ne udaljuju preko izvjestnih određenih granica. Oni mogu biti zatočeni također i u ograđenim logorima; oni mogu biti zatvoreni ili ograničeni na jedan određeni prostor samo radi neobhodno potrebnih sigurnostnih ili zdravstvenih mjera i samo dok traju prilike, radi kojih su te mjere potrebne.

Zarobljenici, koji su zarobljeni u nezdravim krajevima ili u krajevima s podnebljem ubitačnim za osobe dolazeće iz krajeva s umjerenim podnebljem, bit će premješteni, čim to bude moguće, u povoljnije podneblje.

Ratujuće stranke izbjegavat će, koliko je to moguće, skupljanje u istom logoru zarobljenika različitih rasa ili narodnosti.

Nijedan zarobljenik ne smije, kadgod to bilo, biti vraćen u kraj, gdje bi bio izložen vatri borbenog područja, a niti upotrebljen za to, da svojim prisustvom zaštiti od bombardiranja izvjestne točke ili izvjestne krajeve.

PRVO POGLAVLJE

O uređenju logora

Članak 10.

Ratni zarobljenici bit će smješteni u zgrade ili barake, koje pružaju sve moguće jamstvo za čistoću i zdravlje.

Prostorije će morati biti podpuno zaštićene od vlage, dovoljno grijane i osvietljene. Morat će se poduzeti sve mjere opreza protiv opasnosti od požara.

Što se tiče spavaonica: uslovi ukupne površine, najmanjeg obujma zraka, namještaja i pribora za spavanje, bit će isti kao i za doknadne bojne one sile, koja drži zarobljenike.

DRUGO POGLAVLJE

O hrani i odievanju ratnih zarobljenika

Članak 11.

Obrok hrane ratnih zarobljenika ima biti jednak po količini i po kakvoći obroku doknadnih bojna.

Zarobljenici će osim toga dobivati sredstva, da sami sebi prirede viškove hrane, kojima budu razpolagali.

Pitka voda davat će im se u dovoljnim količinama. Uživanje duhana bit će dopušteno. Zarobljenici moći će biti zaposleni u kuhinjama.

Sve skupne stegovne mjere, koje se odnose na hranu, zabranjene su.

Članak 12.

Odjeću, rublje i obuću davat će ratnim zarobljenicima sila, koja ih drži. Zamjena i popravci tih stvari morat će se uredno osigurati. Osim toga morat će se radnicima davati radno odielo svuda, gdje to priroda posla traži.

U svim logorima bit će ustanovljene kantine, gdje će zarobljenici moći nabavljati prema cienama mjestne trgovine živežne namirnice i predmete za običnu upotrebu.

Dobitci, koje kantine pribavljaju upravama logora, izkorišćivat će se u korist zarobljenika.

TREĆE POGLAVLJE

O higieni u logorima

Članak 13.

Ratujuće stranke bit će dužne poduzeti sve zdravstvene mjere, potrebne radi osiguranja čistoće i zdravlja u logorima i radi sprečavanja zaraznih bolesti.

Ratni zarobljenici razpolagat će danju i noću uređajima, koji odgovaraju zdravstvenim propisima i koji se stalno moraju držati u čistoći.

Osim toga, i pored kada i tuševa, kojima će biti logori snabdjeveni u granicama mogućnosti, davat će se zarobljenicima dovoljna količina vode radi održavanja tjelesne čistoće.

Mora im se pružiti mogućnost, da se posvećuju tjelesnim vježbama i da uživaju čisti zrak.

Članak 14.

Svaki logor imat će bolnicu, gdje će ratni zarobljenici dobivati njegu svake vrste, koja bi im uztrebala. Prema potrebi, bit će osigurane izolirane prostorije za bolestnike, oboljele od zaraznih bolesti.

Troškovi liečenja, uključivši i troškove za privremene proteze, padaju na teret sile, koja drži zarobljenike.

Ratujuće stranke bit će dužne izdati na zahtjev svakom liečenom zarobljeniku službenu izjavu s oznakom prirode i trajanja njegove bolesti, kao i njege, koju je uživao.

Stavlja se na volju ratujućim strankama, da jedna drugu ovlasti putem posebnih sporazuma, da zadrže u logorima liečnike i bolničare, koji se imaju brinuti za njegu svojih zarobljenih sunarodnjaka.

Zarobljenici, koji obole od neke težke bolesti ili čije stanje zahtieva važniji kiruržki zahvat, morat će o trošku sile, koja ih drži, biti primljeni u svaku vojničku ili građansku bolnicu, prikladnu za njihovu njegu.

Članak 15.

Liečnički pregledi ratnih zarobljenika ustrojit će se najmanje jedanput mjesečno. Zadatak ovih pregleda bit će nadziranje obćeg stanja zdravlja i čistoće, kao i odkrivanje zaraznih bolesti, osobito tuberkuloze i spolnih bolesti.

ČETVRTO POGLAVLJE

O intelektualnim i moralnim potrebama ratnih zarobljenika

Članak 16.

Sva sloboda dat će se ratnim zarobljenicima u vršenju njihove vjere, uključivši prisustvovanje obredima njihove vjeroizpoviesti, pod jedinim uvjetom, da se drže reda i redarstvenih mjera, propisanih od vojničke vlasti.

Svećenici, ratni zarobljenici, bilo koje vjeroizpoviesti, bit će ovlašteni, da u cielosti vrše svoju službu među svojim vjernicima.

Članak 17.

Ratujuće stranke pomagat će, koliko god je to moguće, duševne i športske zabave, koje upriliče ratni zarobljenici.

PETO POGLAVLJE

O unutarnjoj stezi u logorima

Članak 18.

Svaki logor ratnih zarobljenika bit će stavljen pod vlast jednog odgovornog častnika.

Osim vanjskih znakova poštovanja, predviđenih propisnicima vriedećim u njihovoj vojsci prema njihovim domorodcima, ratni zarobljenici dužni su pozdravljati sve častnike sile, koja ih drži.

Častnici ratni zarobljenici, dužni su pozdravljati samo častnike višeg ili jednakog čina te sile.

Članak 19.

Nošenje oznaka čina i odlikovanja bit će dopušteno.

Članak 20.

Propisnici, naredbe, opomene i objave svake vrste morat će se objavljivati ratnim zarobljenicima na jeziku, koji oni razumiju. Isto načelo primjenjivat će se kod preslušavanja.

ŠESTO POGLAVLJE

Posebne odredbe o častnicima i njima izjednačenima

Članak 21.

Čim započnu neprijateljstva, ratujuće stranke bit će dužne jedna drugoj priobćiti naslove i činove, koji su u upotrebi u njihovim odnosnim vojskama, u svrhu, da osiguraju jednakost postupka između častnika i njima izjednačenih odgovarajućeg čina.

S častnicima i njima izjednačenima, ratnim zarobljenicima, postupat će se obzirno, prema njihovu činu i njihovoj dobi.

Članak 22.

U svrhu, da se osigura služba častničkih logora, dodielit će im se dovoljan broj vojnika, ratnih zarobljenika iste vojske i, koliko je moguće, koji govore isti jezik, vodeći računa o činu častnika i njima izjednačenih.

Ovi će sebi pribavljati hranu i odielo od plaće, koju im bude davala sila, koja ih drži. Upravljanje kuhinjom po samim častnicima morat će se na svaki način pogodovati.

SEDMO POGLAVLJE

O novčanim sredstvima ratnih zarobljenika

Članak 23.

Uz pridržaj posebnih utanačenja između ratujućih sila, a osobito onih, koja su predviđena u članku 24., častnici i njima izjednačeni, ratni zarobljenici, primat će od sile, koja ih drži, istu plaću kao i častnici odgovarajućeg čina u vojsci te sile, nu pod uvjetom, da ta plaća ne premašuje onu plaću, na koju oni imaju pravo u vojsci one zemlje, u kojoj su služili. Ta plaća izdavat će im se ciela, jedanput mjesečno ako je moguće, bez ikakvog odbijanja za izdatke, koji padaju na teret sile, koja ih drži, pače niti onda, ako bi bili učinjeni u njihovu korist.

Sporazumom između ratujućih stranaka utvrdit će se stopa tečaja, koji se ima primieniti na ovo plaćanje; u nedostatku takvog sporazuma bit će usvojena ona stopa, koja je vriedila u času, kad su započela neprijateljstva.

Sve izplate, izvršene ratnim zarobljenicima u ime plaće, morat će na svršetku neprijateljstava naknaditi ona sila, kojoj su služili.

Članak 24.

Čim započnu neprijateljstva, ratujuće stranke utvrdit će zajedničkim sporazumom najveći iznos gotovog novca, koji će ratni zarobljenici različitih činova i vrsta moći čuvati kod sebe. Svaki višak, oduzet ili zadržan nekom zarobljeniku, kao i stvaki po njemu pohranjeni novac, knjižit će se u korist njegova računa, te se ne će moći promieniti u koju drugu valutu bez njegovog pristanka.

Ostatak potraživanja njihovih računa izplatit će se ratnim zarobljenicima na svršetku zarobljeničtva.

Za vrieme trajanja zarobljeničtva ići će im se na ruku u pogledu prienosa tih svota u cjelini ili djelomično na banke ili na pojedine osobe u zemlji njihova podrietla.

OSMO POGLAVLJE

O premještanju ratnih zarobljenika

Članak 25.

Bolestni i ranjeni ratni zarobljenici ne će se premještati — ukoliko tok vojničkih podhvata ne bi to zahtievao — sve dotle, dok bi njihovo ozdravljenje zbog putovanja moglo biti ugroženo.

Članak 26.

U slučaju premještanja, ratni zarobljenici bit će unapried službeno obaviešteni o svom novom odredištu; bit će im dopušteno sobom ponieti svoje osobne stvari, svoja pisma i pošiljke, koje su primili.

Bit će poduzete sve potrebne mjere, da bi im se pisma i pošiljke, upućene na njihov prijašnji logor, dostavili bez odlaganja.

Svote, pohranjene na račun premještenih zarobljenika, dostavit će se vlasti, mjerodavnoj za mjesto njihovog novog boravišta.

Troškovi, koji nastanu premještanjima, padaju na teret države, koja drži zarobljenike.

TREĆI ODSJEK

O radu ratnih zarobljenika

PRVO POGLAVLJE

Obćenito

Članak 27.

Ratujuće stranke moći će upotriebiti zdrave ratne zarobljenike kao radnike prema njihovu činu i njihovim sposobnostima, izuzevši častnike i njima izjednačene.

Međutim, ako častnici ili njima izjednačeni mole posao, koji im odgovara, taj će im se pribaviti u granicama mogućnosti.

Dočastnici, ratni zarobljenici, moći će se upotriebiti samo za nadzorne radove, osim ako izričito ne zamole naplatno zaposlenje.

Ratujuće stranke bit će dužne kroz čitavo vrieme trajanja zarobljeničtva pružati ratnim zarobljenicima, koji nesretnim slučajem stradaju kod rada, povlastice, koje uživaju radnici iste vrste prema zakonodavstvu sile, koja drži zarobljenike. Što se tiče ratnih zarobljenika, na koje se ove zakonske odredbe ne bi mogle primieniti obzirom na zakonodavstvo te sile, ova se obvezuje, da će svom zakonodavnom tielu preporučiti sve mjere, podesne da se žrtvama dade pravedna odšteta.

DRUGO POGLAVLJE

O ustrojstvu rada

Članak 28.

Sila, koja drži zarobljenike, preuzimat će na sebe svu odgovornost za uzdržavanje, njegu, postupanje i izplatu plaće ratnim zarobljenicima, ako rade za račun posebnika.

Članak 29.

Nijedan ratni zarobljenik ne smije se upotriebiti za poslove, za koje je tjelesno nesposoban.

Članak 30.

Trajanje dnevnog rada ratnih zarobljenika, uključivši vrieme odlazka i povratka, ne smije biti pretjerano i ne smije ni u kom slučaju premašiti ono, koje je određeno za građanske radnike tog kraja, uposlene u istom poslu. Svakom zarobljeniku podielit će se svake sedmice, u prvom redu nedjeljom, neprekidan odmor od dvadeset četiri sata.

TREĆE POGLAVLJE

O zabranjenom radu

Članak 31.

Radovi, koje vrše ratni zarobljenici, ne smiju imati nikakve izravne veze s ratnim podhvatima. Osobito je zabranjeno upotrebljavati zarobljenike za izradbu i prienos oružja ili strjeljiva svake vrste, kao i za prienos tvoriva, namienjenog borbenim jedinicama.

U slučaju povrede odredaba predhodne stavke mogu zarobljenici nakon izvršenja, ili kad započne izvršenje zapoviedi, podnieti svoje žalbe posredovanjem povjerenika, čija je služba predviđena u člancima 43. i 44., ili, ako nema povjerenika, posredovanjem predstavnika sile zaštitnice.

Članak 32.

Zabranjeno je upotrebljavati ratne zarobljenike za nezdrave ili opasne poslove.

Zabranjeno je svako otežavanje radnih uvjeta putem stegovnih mjera.

ČETVRTO POGLAVLJE

O radnim odredima

Članak 33.

Uređenje radnih odreda morat će biti slično uređenju zarobljeničkih logora, osobito što se tiče zdravstvenih uvjeta, hrane, njege u slučaju nesreće ili bolesti, dopisivanja i primanja pošiljaka.

Svaki radni odred bit će podređen jednom zarobljeničkom logoru. Zapovjednik toga logora bit će odgovoran za primjenu odredaba ove konvencije u radnom odredu.

PETO POGLAVLJE

O plaći

Članak 34.

Ratni zarobljenici ne će primati nagrade za radove oko uprave, uređivanja i uzdržavanja logora.

Zarobljenici, koji su upotrebljeni za druge radove, imat će pravo na plaću, koju ratujuće stranke utanačenjima utvrde.

Tim utanačejnima utvrdit će se isto tako dio, koji uprava logora može zadržati, svota, koja će pripasti ratnom zarobljeniku i način, na koji će ta svota biti njemu stavljena na razpolaganje za vrieme trajanja njegova zarobljeničtva.

Do zaključenja navedenih utanačenja, nagrada za rad zarobljenika odredit će se prema sliedećim propisima:

a) Radovi, izvršeni za državu, plaćat će se prema cjeniku, koji vriedi, za vojničke osobe domaće vojske, koja vrši iste radove, ili, ako ga nema, prema cjeniku, koji odgovara izvršenim radovima.

b) Ako se radovi vrše za račun drugih javnih uprava ili za posebnike, uredit će se njihovi uvjeti sporazumno s vojničkom vlasti.

Jednačak, koji ostane u korist zarobljenika, izručit će mu se na svršetku njegova zarobljeničtva. U slučaju smrti dostavit će se diplomatskim putem pokojnikovim nasljednicima.

ČETVRTI ODSJEK

O odnosima ratnih zarobljenika s vanjskim svietom

Članak 35.

Čim odpočnu neprijateljstva, ratujuće stranke objavit će mjere, predviđene za provedbu odredaba ovoga odsjeka.

Članak 36.

Svaka ratujuća stranka odredit će periodično broj pisama i dopisnica, koje ratni zarobljenici različitih razreda smiju mjesečno slati, i saobćit će taj broj drugoj ratujućoj stranci. Ta pisma i te dopisnice odpremit će se poštom najkraćim putem. Ne će ih se moći zadržavati niti oduzimati iz stegovnih razloga.

Svakom će zarobljeniku biti omogućeno, najduže u roku od jednog tjedna po njegovu dolazku u logor, kao i u slučaju bolesti, da pošalje dopisnicu svojoj obitelji, obavieščujući je o svom zarobljenju i o stanju svog zdravlja. Ove će dopisnice biti odaslane najvećom brzinom i ne smiju se nipošto zadržati.

Obćenito uzevši, dopisivanje zarobljenika sastavljat će se na njihovu materinskom jeziku. Ratujuće stranke moći će dopustiti dopisivanje na drugim jezicima.

Članak 37.

Ratnim zarobljenicima bit će dopušteno primati pojedinačno poštanske pošiljke, koje sadržavaju živežne namirnice i druge predmete, namienjene njihovoj prehrani ili njihovu odievanju. Omoti će se primaocima izdavati uz potvrdu.

Članak 38.

Pisma i novčane ili vriednostne pošiljke, kao i poštanski omoti, namienjeni ratnim zarobljenicima ili koje oni šalju, bilo izravno, bilo preko oabvieštajnih ureda, predviđenih u članku 77., oslobođeni su od svih poštanskih pristojbi, kako u zemljama odašiljanja i odredišta tako i u zemljama prolaza.

Darovi i pomoći u naravi, namienjeni zarobljenicima, bit će isto tako oslobođeni od svih uvoznih i drugih daća, kao i prievoznih pristojbi na željeznicama, koje izkorišćiva država.

Zarobljenicima će se moći u slučaju priznatom kao žurnom dopustiti, da šalju brzojavke uz plaćanje uobičajenih pristojbi.

Članak 39.

Ratnim zarobljenicima dopustit će se, da primaju pojedinačno pošiljke knjiga, koje se mogu podvrći cenzuri.

Predstavnici sila zaštitnica i pravilno priznatih i ovlaštenih družtava za pomoć moći će slati djela i zbirke knjiga knjižnicama zarobljeničkih logora. Dostava tih pošiljaka knjižnicama ne će se moći zatezati pod izgovorom potežkoća oko cenzure.

Članak 40.

Cenzura dopisivanja morat će se obavljati u najkraćem mogućem roku. Pregled poštanskih pošiljaka morat će se osim toga vršiti pod

takvim uvjetima, koji će zajamčiti uzčuvanje živežnih namirnica, koje bi se nalazile u pošiljkama te, ako je moguće, u prisutnosti naslovnika ili povjerenika po njemu valjano opunomoćenog.

Zabrane dopisivanja, koje ratujuće stranke propisuju iz vojničkih ili političkih razloga, mogu imati samo privremeni značaj i moraju biti što kratkotrajnije.

Članak 41.

Ratujuće stranke osigurat će sve olakšice za dostavljanje spisa, potvrda ili izprava, namienjenih ratnim zarobljenicima ili podpisanih od njih, a osobito punomoći i oporuka.

One će poduzeti potrebne mjere, da se u slučaju potrebe osigura i ovjerovljivanje podpisa, danih od zarobljenika.

PETI ODSJEK

O odnosima ratnih zarobljenika s vlastima

PRVO POGLAVLJE

O pritužbama ratnih zarobljenika na postupak u zarobljeničtvu

Članak 42.

Ratni zarobljenici imat će pravo, da vojničkim vlastima, pod vlašću kojih se nalaze, upravljaju svoje molbe u pogledu postupka, kojem su podvrgnuti u zarobljeničtvu.

Oni će isto tako imati pravo obraćati se predstavnicima sila zaštitnica, da im iznesu one točke, na koje bi se imali žaliti u pogledu zarobljeničkog postupka.

Te molbe i pritužbe morat će se žurno dostavljati.

One ne smiju dati povoda nikakvoj kazni, sve da se i ustanovi, da su neosnovane.

DRUGO POGLAVLJE

O predstavnicima ratnih zarobljenka

Članak 43.

U svakom mjestu, gdje se budu nalazili, ratni zarobljenici bit će ovlašteni označiti povjerenike dužne da ih zastupaju pred vojničkim vlastima i pred silama zaštitnicama.

To određivanje podvrgnuto je odobrenju vojničke vlasti.

Povjerenici imat će dužnost primati i rarzdjeljivati skupne pošiljke. Isto tako u slučaju, da zarobljenici odluče među sobom ustrojiti sustav uzajamne pomoći, spadat će to u nadležnost povjerenika. S druge strane povjerenici će stajati na razpolaganju zarobljenicima radi olakšanja njihovih odnosa s družtvima za pomoć, spomenutim u članku 78.

U logorima častnika i njima izjednačenih, častnik, ratni zarobljenik, najstariji u najvišem činu bit će priznat kao posrednik između logorskih vlasti te zarobljenih častnika i njima izjednačenih. U tu svrhu on može odrediti jednog častnika, zarobljenika, da mu pomaže kao tumač u toku pregovora s logorskim vlastima.

Članak 44.

Ako se povjerenici upotrebljavaju kao radnici, njihova djelatnost u svojstvu predstavnika ratnih zarobljenika mora se uračunati u obvezatno trajanje rada.

Povjerenicima pružat će se sve olakšice u njihovu dopisivanju s vojničkim vlastima i sa silom zaštitnicom. To dopisivanje ne će biti ograničeno.

Nijedan predstavnik zarobljenika ne smije biti premješten, a da mu se ne ostavi potrebno vrieme, da svoje nasljednike uvede u tekuće poslove.

TREĆE POGLAVLJE

O kažnjavanju ratnih zarobljenika

1. — Obće odredbe

Članak 45.

Ratni zarobljenici bit će podvrgnuti zakonima, propisnicima i naredbama, koje vriede u vojsci sile, koja ih drži.

Svako djelo nepokoravanja daje pravo, da se prema njima poduzmu mjere, predviđene tim zakonima, propisnicima i naredbama.

Pridržavaju se, međutim, odredbe ovog poglavlja.

Članak 46.

Vojničke i sudske vlasti sile, koja drži zarobljenike, moći će ih kažnjavati samo onim kaznama, koje su predviđene za ista djela protiv vojničkih osoba domaće vojske.

Pod predpostavkom istovjetnog čina častnici, dočastnici ili vojnici, ratni zarobljenici, dok izdržavaju stegovnu kaznu, ne će biti podvrgnuti nepovoljnijem postupku, od onoga, koji je predviđen obzirom na istu kaznu u vojsci sile, koja drži zarobljenike.

Zabranjene su sve tjelesne kazne, svako zatvaranje u prostorije, u koje ne dopire danje svietlo, i uobće bilo kakva okrutnost.

Tako isto zabranjene su skupne kazne za djela pojedinaca.

Članak 47.

Djela, koja predstavljaju stegovni prestup, a osobito pokušaj biega, utvrdit će se odmah; za sve ratne zarobljenike s činom ili bez čina, privremeni pritvor ograničit će se na najstroži minimum.

Sudske iztrage protiv ratnih zarobljenika vodit će se tako brzo, kako dopuštaju prilike; iztražni zatvor će se sniziti što je najviše moguće.

U svakom slučaju izdržani iztražni zatvor uračunat će se u stegovnu ili sudsku kaznu, ukoliko je to uračunavanje dopušteno za domaće vojničke osobe.

Članak 48.

S ratnim zarobljenicima, koji su izdržali sudsku ili stegovnu kaznu, na koju su bili osuđeni, ne će se postupati drugčije nego s ostalim zarobljenicima.

Međutim zarobljenici, kažnjeni zbog pokušaja biega, mogu biti podvrgnuti posebnom nadzoru, nu time se ne smije ukinuti nijedno jamstvo, koje im priznaje ova konvencija.

Članak 49.

Država, koja drži zarobljenike, ne može nijednog zarobljenika lišiti čina.

Zarobljenici, koji su stegovno kažnjeni, ne mogu biti lišeni povlastica, koje su uz čin vezane. Osobito častnici i njima izjednačeni, koji izdržavaju kazne lišenja slobode, ne će se smještavati u iste prostorije s kažnjenim dočastnicima ili momčadi.

Članak 50.

Ratni zarobljenici, koji pobjegnu i koji ponovno budu uhvaćeni prije nego stignu do svoje vojske, ili prije nego napuste područje, zauzeto od vojske, koja ih je zarobila, smiju se samo stegovno kazniti.

Zarobljenici, koji budu ponovno zarobljeni, nakon što im je uspjelo dostići svoju vojsku ili napustiti područje, zauzeto od vojske, koja ih je zarobila, ne će se kazniti nikakvom kaznom radi prijašnjeg biega.

Članak 51.

Pokušaj biega, pa i ako je ponovljen, ne će se smatrati kao otežavajuća okolnost u slučaju, da ratni zarobljenik bude predan sudovima zbog zločina ili prestupa protiv osoba ili protiv imovine, počinjenih u toku takvog pokušaja.

Poslije pokušanog ili izvršenog biega, drugovi bjegunca, koji su kod biega surađivali, smiju se radi toga kazniti samo stegovnom kaznom.

Članak 52.

Ratujuće stranke brinut će se, da mjerodavne vlasti primjenjuju najveću blagost u ocjenjivanju pitanja, da li se prekršaj, koji je učinio ratni zarobljenik, ima kazniti stegovno ili sudski.

To vriedi osobito onda, kad se radi o tome, da se ociene činjenice, koje su u svezi s biegom ili s pokušajem biega.

Zarobljenik se radi jednog te istog djela ili radi jedne te iste obtužbe može kazniti samo jedanput.

Članak 53.

Nijedan ratni zarobljenik, kažnjen stegovnom kaznom, koji bi izpunio uvjete, predviđene za vraćanje u domovinu, ne smije biti zadržan iz razloga, što nije izdržao svoju kaznu.

Zarobljenici, određeni za vraćanje u domovinu, protiv kojih se vodi kazneni postupak, mogu se do svršetka postupka i, u danom slučaju, do izdržanja kazne izključiti od vraćanja u domovinu; oni, koji bi bili već zatvoreni na osnovu neke osude, mogu se zadržati, dok ne izdrže do kraja svoj zatvor.

Ratujuće stranke saobćit će jedna drugoj popise onih, koji ne mogu biti vraćeni u domovinu iz razloga, označenih u prednjoj stavci.

2. — Stegovne kazne

Članak 54.

Zatvor je najstroža stegovna kazna, koja se može izreći nad ratnim zarobljenikom.

Trajanje jedne te iste kazne ne može prekoračiti trideset dana.

Ovaj maksimum od trideset dana ne smije se povećati ni tada, kad bi ratni zarobljenik morao u času suđenja stegovno odgovarati za više djela, bilo da su ta djela međusobno povezana ili ne.

Ako tokom izdržavanja zatvora ili nakon njegovog svršetka zarobljenik bude kažnjen novom stegovnom kaznom, onda između jednog i drugog izdržavanja zatvora mora proći najmanje tri dana, ako zatvor iznosi deset ili više dana.

Članak 55.

Uz pridržaj odredbe iz zadnje stavke članka 11., mogu se kao pooštravanje kazne primieniti prema ratnim zarobljenicima, stegovno kažnjenim, ograničenja u hrani, koja su dopuštena u vojsci sile, koja drži zarobljenike.

Međutim, ta ograničenja smiju se određivati samo, ako to dopušta zdravstveno stanje kažnjenih zarobljenika.

Članak 56.

Ni u kojem slučaju ne smiju se ratni zarobljenici premještati u kaznene zavode (tamnice, zatvore, robije i t. d.) radi izdržavanja stegovnih kazni.

Prostorije, u kojima se izdržavaju stegovne kazne, moraju udovoljavati zdravstvenim propisima.

Kažnjenim zarobljenicima mora se dati mogućnost, da se održavaju u čistoći.

Ti zarobljenici imat će svakog dana pravo na kretanje ili boravak na čistom zraku najmanje dva sata.

Članak 57.

Ratnim zarobljenicima, kažnjenim stegovnom kaznom, bit će dopušteno čitanje i pisanje, kao i odpremanje i primanje pisama.

Naprotiv, omoti i novčane pošiljke mogu se naslovnicima ne izdavati prije svršene kazne. Ako neizručeni omoti sadržavaju pokvarljive živežne namirnice, predat će se ove logorskoj bolnici ili kuhinji.

Članak 58.

Stegovno kažnjeni ratni zarobljenici ovlašteni su, na zahtjev, prijaviti se na dnevni liečnički pregled. Oni će uživati njegu, koju liečnici ocjene kao potrebnu, a u danom slučaju bit će odpremljeni u logorsku bolnicu ili u stalne bolnice.

Članak 59.

Uz pridržaj nadležnosti sudova i viših vojničkih vlasti, stegovne će kazne moći izricati samo častnik, koji ima ovlast stegovno kažnjavati u svojstvu zapovjednika logora ili odreda, ili odgovorni častnik, koji ga zamjenjuje.

3. — Sudski progoni

Članak 60.

Prilikom otvaranja sudskog postupka, upravljenog protiv ratnog zarobljenika, sila koja ga drži, obaviestit će o tome, čim to bude mogla, i uviek prije dana, određenog za početak glavne razprave, predstavnika sile zaštitnice.

Ta obaviest sadržavat će ove podatke:

a) građansko stanje i čin zarobljenika;

b) mjesto boravka ili zatvora;

c) navod točaka obtužbe uz napomenu primjenljivih zakonskih odredaba.

Ako u toj obaviesti ne bude moguće označiti sud, koji će suditi u stvari, dan početka glavne razprave i prostorije u kojima će se razprava održati, ti će se podatci naknadno dostaviti predstavniku sile zaštitnice, čim prije moguće, a u svakom slučaju najmanje tri nedjelje prije početka razprave.

Članak 61.

Nijedan ratni zarobljenik ne smije se osuditi, a da mu se nije dala mogućnost obrane.

Nijedan zarobljenik ne smije se prisiljavati, da se prizna krivim za djelo, za koje je obtužen.

Članak 62.

Ratni zarobljenik imat će pravo na pomoć jednog osposobljenog branitelja po svome izboru i jednog mjerodavnog tumača ako je potrebno. Sila, koja ga drži, obaviestit će ga pravovremeno prije razprave o tom njegovom pravu.

Ako zarobljenik ne izabere branitelja, sila zaštitnica moći će mu ga odrediti. Sila, koja drži zarobljenike, dostavit će sili zaštitnici, na zahtjev ove, popis osoba, koje su osposobljene za preuzimanje obrane.

Predstavnici sile zaštitnice imat će pravo prisustvovati razpravi stvari.

Jedini izuzetak od toga pravila jest, kada razprava mora ostati tajna u probitku državne sigurnosti. Sila, koja drži zarobljenike, unapried će o tome obaviestiti silu zaštitnicu.

Članak 63.

Osudu protiv ratnog zarobljenika moći će izreći samo isti sudovi i temeljem istog postupka kao i protiv osoba, koje pripadaju oružanim snagama sile, koja drži zarobljenike.

Članak 64.

Svaki ratni zarobljenik imat će pravo žaliti se protiv svake osude, izrečene protiv njega, na isti način kao osobe, koje pripadaju oružanim snagama sile, koja drži zarobljenike.

Članak 65.

Osude, izrečene nad ratnim zarobljenicima, saobćit će se bez odlaganja sili zaštitnici.

Članak 66.

Ako je nad ratnim zarobljenikom izrečena smrtna kazna, uputit će se priobćenje, u kome je potanko izložena priroda i okolnosti krivičnog djela, najbržim načinom predstavniku sile zaštitnice radi dostavljanja onoj sili, u čijoj vojsci je zarobljenik služio.

Osuda se ne će izvršiti prije izteka roka od najmanje tri mjeseca, računajući od tog priobćenja.

Članak 67.

Nijedan ratni zarobljenik ne smije se radi neke osude ili inače lišiti koristi odredaba članka 42. ove konvencije.

ČETRTI DIO

O svršetku zarobljeničtva

PRVI ODSJEK

O izravnom vraćanju u domovinu i o nastanbi u neutralnoj zemlji

Članak 68.

Ratujuće stranke bit će dužne vratiti u domovinu težko bolestne i težko ranjene ratne zarobljenike bez obzira na čin i broj, nakon što budu sposobni za prievoz.

Radi toga će se, čim to bude moguće, sporazumima između ratujućih stranaka utvrditi slučajevi nemoćnosti ili bolesti, koji povlače za sobom izravno vraćanje u domovinu, kao i slučajevi, koji povlače za sobom nastanjivanje u neutralnoj zemlji. Do zaključenja tih sporazuma, ratujuće stranke moći će se pozivati na uzorak sporazuma, koji je kao prilog priključen ovoj konvenciji.

Članak 69.

Kad započnu neprijateljstva, ratujuće stranke će se sporazumjeti o imenovanju mješovitih liečničkih povjerenstava. Ta povjerenstva bit će sastavljena od tri člana, od kojih dvojica pripadaju jednoj neutralnoj zemlji, a jednoga određuje sila, koja drži zarobljenike; predsjedat će jedan od liečnika neutralne zemlje. Ta mješovita liečnička povjerenstva pregledavat će bolestne ili ranjene zarobljenike i donositi sve potrebne odluke obzirom na njih.

Odluke tih povjerenstava donosit će se većinom glasova i izvršavat će se u najkraćem roku.

Članak 70.

Osim onih, koje bude označio logorski liečnik, niže navedeni zarobljenici bit će podvrgnuti pregledu mješovitog liečničkog povjerenstva, spomenutog u članku 69., u svrhu izravnog vraćanja u domovinu ili smještavanja u neutralnoj zemlji:

a) zarobljenici, koji upute takvu molbu izravno logorskom liečniku;

b) zarobljenici, koje predlože povjerenici, predviđeni u članku 43., iz vlastite pobude ili na molbu samih zarobljenika;

c) zarobljenici, koje predloži sila, u vojsci koje su oni služili, ili neko družtvo za pomoć, propisno priznato i ovlašteno od strane te sile.

Članak 71.

Ratni zarobljenici, koji su kod rada nesretnim slučajem nastradali, izuzevši one, koji su sebe namjerno ranili, uživat će, što se tiče vraćanja u domovinu ili možebitnog nastanjivanja u neutralnoj zemlji, pogodnost ovih istih odredaba.

Članak 72.

Ratujuće stranke moći će za vrieme trajanja neprijateljstava, a iz razloga čovječnosti, zaključiti sporazume u svrhu izravnog vraćanja u domovinu ili nastanjivanja u neutralnoj zemlji zdravih ratnih zarobljenika, koji su izdržali dugo vremena u zarobljeničtvu.

Članak 73.

Troškove vraćanja u domovinu ili odpremanja ratnih zarobljenika u jednu neutralnu zemlju snosit će od granice sile, koja drži zarobljenike, ona sila, u vojsci koje su ti zarobljenici služili.

Članak 74.

Nijedan ratni zarobljenik, koji je vraćen u domovinu, ne smije biti upotriebljen za djelatnu vojnu službu.

DRUGI ODSJEK

O oslobađanju i vraćanju u domovinu na svršetku neprijateljstava

Članak 75.

Kad ratujuće stranke zaključe ugovor o primirju, one će biti dužne u načelu unieti u nj i odredbe o vraćanju ratnih zarobljenika u domovinu. Ako se odredbe u tom pogledu nisu mogle unieti u taj ugovor, ratujuće stranke će ipak radi toga, čim prije moguće, stupiti u vezu. U svim slučajevima vraćanje zarobljenika u domovinu izvršit će se u najkraćem roku nakon zaključenja mira.

Međutim, ratni zarobljenici, koji budu kazneno progonjeni zbog zločina ili prestupka obćeg prava, moći će biti zadržani sve do svršetka postupka i, u danom slučaju, sve do izdržanja kazne. Ovo isto vriedi i za one, koji su osuđeni zbog zločina ili prestupka obćeg prava.

Sporazumom između ratujućih stranaka moći će se ustanoviti povjerenstva u svrhu pronalazka razpršenih zarobljenika i osiguranja njihovog vraćanja u domovinu.

PETI DIO

O smrti ratnih zarobljenika

Članak 76.

Oporuke ratnih zarobljenika zaprimat će se i sastavljati pod istim uvjetima, kao i one vojničkih osoba domaće vojske.

Jednako će se postupati po istim pravilima u pogledu izprava, koje se odnose na ustanovljenje smrtnih slučajeva.

Ratujuće stranke brinut će se za to, da ratni zarobljenici, koji umru u zarobljeničtvu, budu častno pokopani, da njihovi grobovi budu providjeni svim potrebnim oznakama te poštivani i pristojno uzdržavani.

ŠESTI DIO

O uredima za pomoć i obavještavanje o ratnim zarobljenicima

Članak 77.

Čim odpočnu neprijateljstva, svaka ratujuća sila kao i neutralne sile, koje budu primale ratnike, osnovat će službeni ured za obavještavanje o ratnim zarobljenicima, koji se nalaze na njihovu području.

Svaka ratujuća sila saobćit će u najkraćem mogućem roku svojem obavještajnom uredu svako zarobljivanje, koje su izvršile njene čete, pružajući mu sve podatke o istovjetnosti zarobljenika, kojima ona razpolaže i koji omogućuju, da se brzo obavieste zanimane porodice, a uz to će mu saobćiti i službene adrese, na koje će porodice moći pisati zarobljenicima.

Obavještajni ured dostavit će žurno sve te podatke zanimanim silama, s jedne strane preko sila zaštitnica, a s druge strane preko središnjice za obaviesti, predvidjene u članku 79.

Obavještajni ured, kojemu je stavljeno u dužnost odgovarati na sva pitanja, koja se odnose na ratne zarobljenike, primat će od različitih nadležnih oblasti sve podatke, koji se tiču zatočenja i premještanja, puštanja na slobodu na častnu riеč, vraćanja u domovinu, bjegstva, boravka u bolnicama i smrtnih slučajeva, kao i ostale podatke, potrebne za osnivanje i uredno vodjenje matičnih listova za svakog ratnog zarobljenika.

Obavještajni ured upisivat će u taj matični list u granicama mogućnosti i uz pridržaj odredaba članka 5.: matični broj, ime i prezime, nadnevak i mjesto rođenja, čin i četnu jedinicu zanimane osobe, ime otčevo i prezime majčino, adresu osobe, koja se ima obaviestiti u slučaju nezgode, rane, nadnevak i mjesto zarobljenja, zatočenja, povrede, smrti, kao i sve ostale važne podatke.

Zanimanim silama tjedno će se dostavljati popisi, koji sadržavaju sve nove podatke, koji mogu olakšati ustanovljavanje istovjetnosti svakog zarobljenika.

Matični list ratnog zarobljenika predat će se nakon zaključenja mira onoj sili, kojoj je on služio.

Obavještajni ured bit će osim toga dužan prikupljati sve predmete osobne upotrebe, stvari od vriednosti, pisma, platne knjižice, oznake istovjetnosti i t. d., koje budu ostavili ratni zarobljenici, vraćeni u domovinu, oslobođeni na častnu rieč, pobjegli ili umrli, te ih dostaviti zanimanim zemljama.

Članak 78.

Družtva za pomaganje ratnih zarobljenika, izpravno osnovana po zakonima svoje zemlje, koja imaju za zadatak biti posrednikom dobrotvornih djela, dobivat će od ratujućih stranaka za sebe i za svoje propisno opunomoćene izaslanike sve olakšice u granicama, određenim vojničkim potrebama, radi djelotvornog izpunjavanja svoje čovjekoljubne zadaće. Povjerenicima tih družtava moći će se dopustiti, da diele pomoć u logorima, kao i u prihvatnim postajama, postavljenim radi vraćanja zarobljenika u domovinu na temelju osobne dozvole, izdane od vojničke vlasti, i uz pismenu obvezu, da će se pokoravati redu i svim redarstvenim mjerama, koje bi ona propisala.

Članak 79.

Na neutralnom području osnovat će se središnjica za obaviesti o ratnim zarobljenicima. Međunarodni odbor Crvenoga Križa predložit će zanimanim silama, ako to nađe potrebnim, ustrojavanje jedne takove središnjice.

Toj središnjici bit će stavljeno u dužnost prikupljati sve podatke, koji se odnose na ratne zarobljenike, a koje bude mogla dobiti službenim ili posebničkim putem; ona će ih, čim brže moguće, dostavljati zemlji podrietla zarobljenika ili sili, kojoj su oni služili.

Ove odredbe ne će se smjeti tumačiti tako, kao da se njima ograničuje čovjekoljubna djelatnost Međunarodnog odbora Crvenoga Križa.

Članak 80.

Obavještajni uredi uživat će oprost od poštanskih pristojbi, kao i sva oslobođenja, predviđena u članku 38.

SEDMI DIO

O primjeni konvencije na izvjestne vrste građanskih osoba

Članak 81.

Osobe, koje prate oružane snage, a neposredno im ne pripadaju, kao dopisnici, novinski izvjestitelji, prodavaoci živežnih namirnica i dobavljači, a koje padnu u ruke neprijatelja i za koje ovaj nađe svrsishodnim, da ih treba zadržati, imat će pravo na postupak kao s ratnim zrobljenicima, pod uvjetom, da budu providene izkaznicom vojničke vlasti oružanih snaga, koje su pratili.

OSMI DIO

Izvršenje ove konvencije

PRVI ODSJEK

Obće odredbe

Članak 82.

Visoke Ugovorne Stranke poštivat će odredbe ove konvencije u svim prilikama.

U slučaju, da za vrieme rata jedna ratujuća stranka ne bi bila učestnica konvencije, njezine će odredbe ipak ostati obvezatne za sve ratujuće stranke, koje u njoj učestvuju.

Članak 83.

Visoke Ugovorne Stranke zadržavaju sebi pravo zaključiti posebna utanačenja o svim pitanjima, koja se odnose na ratne zarobljenike i za koja bi im se činilo shodnim, da ih posebno urede.

Ratni zarobljenici uživat će koristi iz tih sporazuma, sve dok bude dovršeno njihovo vraćanje u domovinu, uz pridržaj izričitih protivnih odredaba, sadržanih u gore spomenutim utanačenjima ili u kasnijim utanačenjima, a isto tako uz pridržaj još povoljnijih mjera, koje bi poduzela jedna ili druga ratujuća sila u pogledu zarobljenika, koje ona drži.

U svrhu osiguranja primjene odredaba ove konvencije s jedne i s druge strane, te olakšanja zaključivanja posebnih napried predviđenih utanačenja, ratujuće stranke moći će, čim započnu neprijateljstva, odobriti sastanke predstavnika odnosnih vlasti, kojima je povjereno upravljanje s ratnim zarobljenicima.

Članak 84.

Tekst ove konvencije i posebnih utanačenja, predviđenih u predhodnom članku, bit će izvješen, ukoliko je moguće, na materinskom jeziku ratnih zarobljenika, na mjestima, gdje mogu imati uvid u nj svi zarobljenici.

Tekst ovih utanačenja objavit će se na njihov zahtjev onim zarobljenicima, kojima ne bi bilo moguće primiti do znanja izvješeni tekst.

Članak 85.

Visoke Ugovorne Stranke saobćit će jedna drugoj posredovanjem Švicarskog saveznog vieća službene prievode ove konvencije, kao i zakone i naredbe, koje bi one bile ponukane prihvatiti radi osiguranja primjene ove konvencije.

DRUGI ODSJEK

O ustrojstvu nadzora

Članak 86.

Visoke Ugovorne Stranke uviđaju, da će pravilna primjena ove konvencije biti zajamčena time, što će sile zaštitnice, kojima bude povjerena zaštita probitaka ratujućih stranaka, imati mogućnost suradnje; obzirom na to moći će sile zaštitnice osim svoga diplomatskog osoblja odrediti izaslanike između svojih vlastitih državljana ili između državljana drugih neutralnih sila. Ovi izaslanici morat će dobiti pristanak one ratujuće stranke, kod koje budu vršili svoju zadaću.

Predstavnici sile zaštitnice ili njeni priznati izaslanici bit će ovlašteni bez ikakvog izuzetka poći u sva mjesta, gdje su zatočeni ratni zarobljenici. Oni će imati pristup u sve prostorije, zauzete od zarobljenika, i moći će razgovarati s njima, redovito bez svjedoka, osobno ili posredstvom tumača.

Ratujuće stranke olakšavat će u najvećoj mogućoj mjeri zadaću predstavnika ili priznatih izaslanika sile zaštitnice. Vojničke vlasti bit će obaviještene o njihovom posjetu.

Ratujuće stranke moći će se sporazumjeti o tome, da se sunarodnjacima ratnih zarobljenika dopusti učestvovanje u nadzornim putovanjima.

Članak 87.

U slučaju nesporazuma između ratujućih stranaka u pogledu primjene odredaba ove konvencije, sile zaštitnice morat će u granicama mogućnosti ponuditi svoje dobre usluge u svrhu uređivanja spora.

U tu će svrhu moći naročito svaka sila zaštitnica predložiti zanimanim ratujućim strankama sastanak njihovih predstavnika, možebitno na prikladno izabranom neutralnom području. Ratujuće stranke bit će dužne prihvatiti priedloge, koji im budu u tom smislu učinjeni. Sila zaštitnica moći će u danom slučaju predložiti na pristanak silama, koje su u sporu, jednu osobu, koja pripada nekoj neutralnoj sili ili jednu osobu, izaslanu od Međunarodnog odbora Crvenoga Križa, koja će biti pozvana, da učestvuje u tom sastanku.

Članak 88.

Predhodne odredbe ne smetaju čovjekoljubnoj djelatnosti, koju će Međunarodni odbor Crvenoga Križa moći razvijati radi zaštite ratnih zarobljenika uz pristanak zanimanih ratujućih stranaka.

TREĆI ODSJEK

Konačne odredbe

Članak 89.

U odnosima između sila, vezanih haažkom konvencijom o zakonima i običajima rata na kopnu, bilo da se radi o onoj od 29. srpnja 1899. ili o onoj od 18. listopada 1907., a koje učestvuju u ovoj konvenciji, ova će dopunjavati drugo poglavlje propisnika, priključenog napried spomenutim haažkim konvencijama.

Članak 90.

Ova konvencija, koja će nositi nadnevak današnjega dana, moći će do 1. veljače 1930. biti podpisana u ime svih zemalja, koje su bile zastupane na konferenciji, koja je otvorena u Ženevi dne 1. srpnja 1929.

Članak 91.

Ova će se konvencija ratificirati, čim to bude moguće.

Ratifikacione povelje pohranit će se u Bernu.

O pohrani svake ratifikacione povelje sastavit će se zapisnik, kojega ovjerovljeni priepis će Švicarsko savezno vieće dostaviti vladama svih zemalja, u ime kojih konvencija bude podpisana ili pristup notificiran.

Članak 92.

Ova konvenciija zadobiva pravnu moć šest mjeseci nakon što budu pohranjene najmanje dvie ratifikacione povelje.

Poslije toga, ona će zadobiti pravnu moć za svaku Visoku Ugovornu Stranku šest mjeseci nakon pohrane njezine ratifikacione povelje.

Članak 93.

Od dana, kad ova konvencija zadobije pravnu moć, moći će joj pristupiti svaka zemlja, u ime koje ova konvencija nije bila podpisana.

Članak 94.

Pristupi će se pismeno notificirati Švicarskom saveznom vieću te će početi vriediti šest mjeseci poslije nadnevka, kojeg mu notifikacije stignu.

Švicarsko savezno vieće saobćit će pristupe vladama svih zemalja, u ime kojih ova konvencija bude podpisana ili pristup notificiran.

Članak 95.

Ratno će stanje dati bezodvlačni učinak ratifikacijama po ratujućim silama pohranjenim i pristupima notificiranim prije ili poslije početka neprijateljstava. Švicarsko savezno vieće saobćavat će najbržim putem ratifikacije ili pristupe, koje je primilo od sila nalazećih se u ratnom stanju.

Članak 96.

Svaka Visoka Ugovorna Stranka može odkazati ovu konvenciju.

Odkaz će vriediti tek godinu dana nakon što bude notifikacija o njemu pismeno dostavljena Švicarskom saveznom vieću. Ono će saobćiti ovu notifikaciju vladama svih Visokih Ugovornih Stranaka.

Odkaz će vriediti samo za onu Visoku Ugovornu Stranku, koja ga bude notificirala.

Osim toga ovaj odkaz ne će vriediti tokom rata, u koji bi bila upletena sila, koja odkazuje. U tom slučaju ova će konvencija vriediti preko roka od godine dana, do zaključenja mira i u svakom slučaju sve dok se ne svrše radovi oko vraćanja ratnih zarobljenika u domovinu.

Članak 97.

Jedan ovjerovljeni priepis ove konvencije pohranit će se u pismohrani Družtva Naroda brigom Švicarskog saveznog vieća. Isto tako će Švicarsko savezno vieće saobćiti Družtvu Naroda ratifikacije, pristupe i odkaze, koji mu budu notificirani.

U dokaz toga su imenovani opunomoćenici podpisali ovu konvenciju.

Učinjeno u Ženevi, dvadeset sedmoga srpnja, tisuću devetstvo dvadeset i devete u jednom jedinom primjerku, koji će ostati pohranjen u pismohrani Švicarske Konfederacije, i kojeg će se ovjerovljeni priepisi dostaviti vladama svih zemalja, pozvanih na konferenciju.

Popis država učestnica konvencije od 27. srpnja 1929., koja se odnosi na postupak s ratnim zarobljenicima

Države:	Nadnevak ratifikacije odnosno pristupa:
Aden	1. travnja 1939.
Južna Afrika	23. lipnja 1931.
Njemačka	21. veljače 1934.
Australija	23. lipnja 1931.
Austrija	13. ožujka 1936.
Belgija	12. svibnja 1932.
Burma	1. travnja 1937.
Bolivija	15. kolovoza 1935.
Brazilija	23. ožujka 1932.
Bugarska	13. listopada 1937.
Kanada	20. veljače 1933.
Čile	1. lipnja 1933.

Kina	19. studenog 1935.
Kolumbija	
Hrvatska	20. siečnja 1943.
Kuba	
Danska	5. kolovoza 1932.
Dominikanska Republika	
Egipat	25. srpnja 1933.
Španjolska	6. kolovoza 1930.
Estonija	11. lipnja 1936.
Sjedinjene Države Amerike	4. veljače 1932.
Finska	
Francuzka	21. kolovoza 1935.
Velika Britanija	23. lipnja 1931.
Grčka	28. svibnja 1935.
Madžarska	10. rujna 1936.
Indija	23. lipnja 1931.
Irak	25. svibnja 1934.
Irska (Slobodna Država)	
Islandija	5. kolovoza 1932.
Italija	24. ožujka 1931.
Japan	
Letonija	14. listopada 1931.
Litva	27. veljače 1939.
Luxemburg	
Mexiko	1. kolovoza 1932.
Nicaragua	
Norvežka	24. lipnja 1931.
Nova Zelandija	23. lipnja 1931.
Nizozemska	5. listopada 1932.
Perzija	
Poljska	29. lipnja 1932.
Portugal	8. lipnja 1931.
Rumunjska	24. listopada 1931.
Siam	
Švedska	3. srpnja 1931.
Švicarska	19. prosinca 1930.
Čehoslovačka	12. listopada 1937.
Turska	10. ožujka 1934.
Urugvaj	
Venezuela	
Jugoslavija	20. svibnja 1931.

ZAKLJUČNI ZAPISNIK DIPLOMATSKE KONFERENCIJE, SAZVANE RADI REVIZIJE ŽENEVSKE KONVENCIJE OD 6. SRPNJA 1906. ZA POBOLJŠANJE SUDBINE RANJENIKA I BOLESTNIKA U VOJSKAMA NA BOJNOM POLJU I RADI IZRADBE KONVENCIJE O POSTUPKU S RATNIM ZAROBLJENICIMA (27. SRPNJA 1929.)

Zaključni zapisnik

Konferencija, sazvana po Švicarskom saveznom vieću radi revizije ženevske konvencije za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju od 6. srpnja 1906. i radi izradbe propisnika o ratnim zarobljenicima, viećala je u Ženevi od 1. do 27. srpnja 1929. na temelju dvaju nacrta konvencije, koji su bili izpitani i odobreni na X. i XI. međunarodnoj konferenciji Crvenoga Križa.

Zemlje, popis kojih je priložen, učestvovale su na konferenciji, za koju su bili određeni sliedeći izaslanici:

. . . .

Konferenciji je predsjedao g. Paul Dinichert, opunomoćeni ministar, izaslanik Švicarske.

Konferencija je ustrojila dva povjerenstva.

Prvom povjerenstvu, kojemu je bila povjerena revizija ženevske konvencije, predsjedao je g. ministar Paul Dinichert, a drugom, kojemu je bila povjerena izradba propisnika o ratnim zarobljenicima, g. ministar Harald Scavenius.

Drugo povjerenstvo bilo je podieljeno u dva podpovjerenstva; jednom je predsjedao g. ministar Hugh R. Wilson, izaslanik Sjedinjenih Država Amerike, a drugom vrlo poštovani Sir Horace Rumbold, izaslanik Velike Britanije.

Konferencija je odlučila, da se podnesu na podpis opunomoćenicima dvie konvencije, koje nose nadnevak današnjega dana:

Ženevska konvencija za poboljšanje sudbine ranjenika i bolestnika u vojskama na bojnom polju i

Konvencija o postupku s ratnim zarobljenicima.

Konferencija je osim toga izrazila sliedeće želje i savjete:

I. Konferencija izražava želju, da se izpita pitanje, ne bi li se mogla dati nova jamstva u korist težkih ranjenika i težkih bolestnika, koji su pali pod vlast neprijatelja, i to do njihovog konačnog smještavanja u bolnicu.

II. Savezno s molbom milosrdne braće vrhovničkog i vojničkog reda Sv. Ivana Jeruzalemskog, nazvanog Maltežkog, konferencija smatra, da se odredbe ženevske konvencije, koje uređuju položaj družtava za po-

moć kod vojski na bojnom polju, mogu primjenjivati i na narodne organizacije toga reda.

Ovo isto se odnosi i na Veliki Priorat Svetoga Ivana Jeruzalemskoga u Englezkoj, na redove Svetoga Ivana (Johanniter) i Svetoga Jurja u Njemačkoj i na slične redove milosrdne braće u svim zemljama.

III. Konferencija izražava želju, da se u skoroj budućnosti sastanu na viećanje zemlje, koje sudjeluju u ženevskoj konvenciji u svrhu, da što obširnije urede upotrebu zdravstvenog zrakoplovstva u vrieme rata.

IV. Konferencija izražava želju, da se međunarodnom povjerenstvu za standardizaciju zdravstvenog tvoriva, sjedište kojega je u Ženevi, povjeri proučavanje i utvrđivanje jedinstvenog uzorka izkaznice istovjetnosti za svo zdravstveno osoblje, koje ne nosi vojničku odoru.

V. Konferencija, priznavajući važnost zadaće, koju izpunjavaju narodna družtva Crvenoga Križa i dobrovoljna družtva za pomoć u svom radu na solidarnosti među narodima, smatra veoma poželjnim, da im se priznaju u najvećoj mjeri sve olakšice i oslobođenja, koja će donašati narodna zakonodavstva, da bi i u vrieme mira mogla razvijati svoju djelatnost, osobito u pogledu njihovog smještaja, kretanja njihovog osoblja, prometa tvorivom, kao i njihovog rada na pružanju pomoći.

VI. Konferencija, usvojivši jednoglasne zaključke svojih dvaju povjerenstava, izražava želju, da se prodube proučavanja o mogućnosti sklapanja međunarodne konvencije o položaju i zaštiti građanskih osoba neprijateljske narodnosti, koje se nalaze na području jedne ratujuće stranke ili na području, koje je ona osvojila.

CONVENTION DE GENÈVE DU 27 JUILLET 1929 POUR L'AMÉLIORATION DU SORT DES BLESSÉS ET DES MALADES DANS LES ARMÉES EN CAMPAGNE

CHAPITRE PREMIER

Des blessés et des malades

Article premier

Les militaires et les autres personnes officiellement attachées aux armées, qui seront blessés ou malades, devront être respectés et protégés en toutes circonstances; ils seront traités avec humanité et soignés, sans distinction de nationalité, par le belligérant qui les aura en son pouvoir.

Toutefois, le belligérant obligé d'abandonner des blessés ou des malades à son adversaire, laissera avec eux, autant que les exigences militaires le permettront, une partie de son personnel et de son matériel sanitaires pour contribuer à les soigner.

Article 2

Sous réserve des soins à leur fournir en vertu de l'article précédent, les blessés et les malades d'une armée tombés au pouvoir de l'autre belligérant seront prisonniers de guerre et les règles générales du droit des gens concernant les prisonniers leur seront applicables.

Cependant, les belligérants resteront libres de stipuler, en faveur des prisonniers blessés ou malades et au delà des obligations existantes, telles clauses qu'ils jugeront utiles.

Article 3

Après chaque combat, l'occupant du champ de bataille prendra des mesures pour rechercher les blessés et les morts et pour les protéger contre le pillage et les mauvais traitements.

Toutes les fois que les circonstances le permettront, un armistice local ou une interruption de feu seront convenus pour permettre l'enlèvement des blessés restés entre les lignes.

Article 4

Les belligérants se feront connaître réciproquement, dans le plus bref délai possible, les noms des blessés, des malades et des morts recueillis ou découverts, ainsi que tous les éléments propres à les identifier.

Ils établiront et se transmettront les actes de décès.

Ils recueilleront et s'enverront également tous les objets d'un usage personnel trouvés sur les champs de bataille ou sur les morts, notamment la moitié de leur plaque d'identité, l'autre moitié devant rester attachée au cadavre.

Ils veilleront à ce que l'inhumation ou l'incinération des morts soit précédée d'un examen attentif et, si possible, médical des corps, en vue de constater la mort, d'établir l'identité et de pouvoir en rendre compte.

Ils veilleront, en outre, à ce qu'ils soient enterrés honorablement, que leurs tombes soient respectées et puissent toujours être retrouvées.

A cet effet et au début des hostilités, ils organiseront officiellement un service des tombes en vue de rendre possible des exhumations éventuelles et d'assurer l'identification des cadavres, quel que soit l'emplacement successif des tombes.

Dès la fin des hostilités, ils échangeront la liste des tombes et celle des morts ensevelis dans leurs cimetières et ailleurs.

Article 5

L'autorité militaire pourra faire appel au zèle charitable des habitants pour recueillir et soigner, sous son contrôle, des blessés ou des malades des armées, en accordant aux personnes ayant répondu à cet appel une protection spéciale et certaines facilités.

CHAPITRE II

Des formations et des établissements sanitaires

Article 6

Les formations sanitaires mobiles, c' est-à-dire celles qui sont destinées à accompagner les armées en campagne, et les établissements fixes du Service de santé seront respectés et protégés par les belligérants.

Article 7

La protection due aux formations et établissements sanitaires cessera si l'on en use pour commettre des actes nuisibles à l'ennemi.

Article 8

Ne seront pas considérés comme étant de nature à priver une formation ou un établissement sanitaire de la protection assurée par l'article 6:

1° le fait que le personnel de la formation ou de l'établissement est armé et qu'il use de ses armes pour sa propre défense ou celle de ses blessés et de ses malades;

2° le fait qu'à défaut d'infirmiers armés, la formation ou l'établissement est gardé par un piquet ou des sentinelles;

3° le fait qu'il est trouvé dans la formation ou l'établissement des armes portatives et des munitions retirées aux blessés et aux malades et n'ayant pas encore été versées au service compétent;

4° le fait que du personnel et du matériel du service vétérinaire se trouvent dans la formation ou l'établissement, sans en faire partie intégrante.

CHAPITRE III

Du personnel

Article 9

Le personnel exclusivement affecté à l'enlèvement, au transport et au traitement des blessés et des malades, ainsi qu'à l'administration des formations et des établissements sanitaires, les aumôniers attachés aux armées, seront, respectés et protégés en toutes circonstances. S'ils tombent entre les mains de l'ennemi, ils ne seront pas traités comme prisonniers de guerre.

Les militaires spécialement instruits pour être, le cas échéant, employés comme infirmiers ou brancardiers auxiliaires à l'enlèvement, au transport et au traitement des blessés et des malades, et munis d'une pièce d'identité, seront au bénéfice du même régime que le personnel sanitaire permanent, s'ils sont capturés pendant qu'ils remplissent ces fonctions.

Article 10

Est assimilé au personnel visé à l'alinéa premier de l'article 9 le personnel des sociétés de secours volontaires dûment reconnues et autorisées par leur gouvernement, qui sera employé aux mêmes fonctions que celles du personnel visé au dit alinéa, sous la réserve que le personnel de ces sociétés sera soumis aux lois et règlements militaires.

Chaque Haute Partie contractante notifiera à l'autre, soit dès le temps de paix, soit à l'ouverture ou au cours des hostilités, en tout cas avant tout emploi effectif, les noms des sociétés qu'elle aura autorisées à prêter leur concours, sous sa responsabilité, au Service sanitaire officiel de ses armées.

Article 11

Une société reconnue d'un pays neutre ne pourra prêter le concours de son personnel et de ses formations sanitaires à un belligérant qu'avec l'assentiment préalable de son propre gouvernement et l'autorisation du belligérant lui-même.

Le belligérant qui aura accepté le secours sera tenu, avant tout emploi, d'en faire la notification à l'ennemi.

Article 12

Les personnes désignées dans les articles 9, 10 et 11 ne pourront être retenues après qu'elles seront tombées au pouvoir de la partie adverse.

Sauf accord contraire, elles seront renvoyées au belligérant dont elles relèvent dès qu'une voie sera ouverte pour leur retour et que les exigences militaires le permettront.

En attendant leur renvoi, elles continueront à remplir leurs fonctions sous la direction de la partie adverse; elles seront de préférence affectées aux soins des blessés et des malades du belligérant dont elles relèvent.

A leur départ, elles emporteront les effets, les instruments, les armes et les moyens de transport qui leur appartiennent.

Article 13

Les belligérants assureront au personnel visé par les articles 9, 10 et 11, pendant qu'il sera en leur pouvoir, le même entretien, le même logement, les mêmes allocations et la même solde qu'au personnel correspondant de leur armée.

Dés le début des hostilités, ils s'entendront au sujet de la correspondance des grades de leur personnel sanitaire.

CHAPITRE IV

Des bâtiments et du matériel

Article 14

Les formations sanitaires mobiles, quelles qu'elles soient, conserveront, si elles tombent au pouvoir de la partie adverse, leur matériel, leurs moyens de transport et leur personnel conducteur.

Toutefois, l'autorité militaire compétente aura la faculté de s'en servir pour les soins des blessés et des malades; la restitution aura lieu dans les conditions prévues pour le personnel sanitaire, et, autant que possible, en même temps.

Article 15

Les bâtiments et le matériel des établissements sanitaires fixes de l'armée demeureront soumis aux lois de la guerre, mais ne pourront être détournés de leur emploi tant qu'ils seront nécessaires aux blessés et aux malades.

Toutefois, les commandants des troupes d'opérations pourront en disposer, en cas de nécessités militaires urgentes, en assurant au préalable le sort des blessés et des malades qui y sont traités.

Article 16

Les bâtiments des sociétés de secours admises au bénéfice de la Convention seront considérés comme propriété privée.

Le matériel de ces sociétés, quel que soit le lieu où il pourra se trouver, sera également considéré comme propriété privée.

Le droit de réquisition reconnu aux belligérants par les lois et usages de la guerre ne s'exercera qu'en cas de nécessité urgente et une fois le sort des blessés et des malades assuré.

CHAPITRE V

Des transports sanitaires

Article 17

Les véhicules aménagés pour les évacuations sanitaires circulant isolément ou en convoi seront traités comme les formations sanitaires mobiles, sauf les dispositions spéciales suivantes:

Le belligérant interceptant des véhicules de transport sanitaire, isolés ou en convoi, pourra, si les nécessités militaires l'exigent, les arrêter, disloquer le convoi, en se chargeant dans tous les cas des blessés et des malades qu'il contient. Il ne pourra les utiliser que dans le secteur où ils auront été interceptés et exclusivement pour des besoins sanitaires. Ces véhicules, une fois leur mission locale terminée, devront être rendus dans les conditions prévues à l'article 14.

Le personnel militaire préposé au transport et muni à cet effet d'un mandat régulier sera renvoyé dans les conditions prévues à l'article 12 pour le personnel sanitaire, et sous réserve du dernier alinéa de l'article 18.

Tous les moyens de transport spécialement organisés pour les évacuations et le matériel d'aménagement de ces moyens de transport relevant du Service de santé seront restitués conformément aux dispositions du chapitre IV.

Les moyens de transport militaires, autres que ceux du Service de santé, pourront être capturés, avec leurs attelages.

Le personnel civil et tous les moyens de transport provenant de la réquisition seront soumis aux règles générales du droit des gens.

Article 18

Les appareils aériens utilisés comme moyens de transport sanitaire jouiront de la protection de la Convention pendant le temps où ils seront exclusivement réservés à l'évacuation des blessés et des malades, au transport du personnel et du matériel sanitaires.

Ils seront peints en blanc et porteront ostensiblement le signe distinctif prévu à l'article 19, à côte des couleurs nationales, sur leurs faces inférieure et supérieure.

Sauf licence spéciale et expresse, le survol de la ligne de feu et de la zone située en avant des grands postes médicaux de triage, ainsi que, d'une manière générale, de tout territoire ennemi ou occupé par l'ennemi sera interdit.

Les appareils sanitaires aériens devront obéir à toute sommation d'atterrir.

En cas d'atterrissage ainsi imposé ou fortuit sur territoire ennemi ou occupé par l'ennemi, les blessés et les malades, de même que le personnel et le matériel sanitaires, y compris l'appareil aérien, demeureront au bénéfice des dispositions de la présente Convention.

Le pilote, les manoeuvres et les opérateurs de télégraphie sans fil (T. S. F.) capturés seront rendus, à la condition qu'ils ne soient plus utilisés, jusqu'à la fin des hostilités, que dans le Service sanitaire.

CHAPITRE VI

Article 19

Par hommage pour la Suisse, le signe héraldique de la croix rouge sur fond blanc, formé par interversion des couleurs fédérales, est maintenu comme emblème et signe distinctif du Service sanitaire des armées.

Toutefois, pour les pays qui emploient déjà, à la place de la croix rouge, le croissant rouge ou le lion et le soleil rouges sur fond blanc comme signe distinctif, ces emblèmes sont également admis dans le sens de la présente Convention.

Article 20

L'emblème figurera sur les drapeaux, les brassards, ainsi que sur tout le matériel se rattachant au service sanitaire, avec la permission de l'autorité militaire compétente.

Article 21

Le personnel protégé en vertu des articles 9, alinéa premier, 10 et 11 portera, fixé au bras gauche, un brassard muni du signe distinctif, délivré et timbré par une autorité militaire.

Le personnel visé à l'article 9, alinéas 1 et 2, sera pourvu d'une pièce d'identité consistant, soit en une inscription dans le livret militaire, soit en un document spécial.

Les personnes visées aux articles 10 et 11 qui n'ont pas d'uniforme militaire seront munies par l'autorité militaire compétente d'un certificat d'identité, avec photographie, attestant leur qualité de sanitaire.

Les pièces d'identité devront être uniformes et du même modèle dans chaque armée.

En aucun cas, le personnel sanitaire ne pourra être privé de ses insignes, ni des pièces d'identité qui lui sont propres.

En cas de perte, il aura droit d'en obtenir des duplicata.

Article 22

Le drapeau distinctif de la Convention ne pourra être arboré que sur les formations et les établissements sanitaires qu'elle ordonne de respecter et avec le consentement de l'autorité militaire. Dans les établissements fixes, il devra et, dans les formations mobiles, il pourra être accompagné du drapeau national du belligérant dont relève la formatioin ou l'établissement.

Toutefois, les formations sanitaires tombées au pouvoir de l'ennemi n'arboreront que le drapeau de la Convention, aussi longtemps qu'elles se trouveront dans cette situation.

Les belligérants prendront, en tant que les exigences militaires le permettront, les mesures nécessaires pour rendre nettement visibles aux forces ennemies terrestres, aériennes et maritimes, les emblèmes distinctifs signalant les formations et les établissements sanitaires, en vue d'écarter la possibilité de toute action agressive.

Article 23

Les formations sanitaires des pays neutres qui, dans les conditions prévues par l'article 11, auraient été autorisées à fournir leurs services devront arborer, avec le drapeau de la Convention, le drapeau national du belligérant dont elles relèvent.

Elles auront le droit, tant qu'elles prêteront leurs services à un belligérant, d'arborer également leur drapeau national.

Les dispositions du deuxième alinéa de l'article précédent leur seront applicables.

Article 24

L'emblème de la croix rouge sur fond blanc et les mots *croix rouge* ou *croix de Genève* ne pourront être employés, soit en temps de paix, soit en temps de guerre, que pour protéger ou désigner les formations et les établissements sanitaires, le personnel et le matériel protégés par la Convention.

Il en sera de même, en ce qui concerne les emblèmes visés à l'article 19, alinéa 2, pour les pays qui les emploient.

D'autre part, les sociétés de secours volontaires visées à l'article 10 pourront faire usage, conformément à la législation nationale, de l'emblème distinctif pour leur activité humanitaire en temps de paix.

A titre exceptionnel et avec l'autorisation expresse de l'une des Sociétés nationales de la Croix-Rouge (Croissant-Rouge, Lion et Soleil-Rouges), il pourra être fait usage de l'emblème de la Convention, en temps de paix, pour marquer l'emplacement de postes de secours exclusivement réservés à donner des soins gratuits à des blessés ou à des malades.

CHAPITRE VII

De l'application et de l'exécution de la Convention

Article 25

Les dispositions de la présente Convention seront respectées par les Hautes Parties contractantes en toutes circonstances.

Au cas où, en temps de guerre, un belligérant ne serait pas partie à la Convention, ses dispositions demeureront néanmoins obligatoires entre tous les belligérants qui y participent.

Article 26

Les commandants en chef des armées belligérantes auront à pourvoir aux détails d'exécution des articles précédents, ainsi qu'aux cas non prévus, d'après les instructions de leurs gouvernements respectifs et conformément aux principes généraux de la présente Convention.

Article 27

Les Hautes Parties contractantes prendront les mesures nécessaires pour instruire leurs troupes, et spécialement le personnel protégé, des dispositions de la présente Convention et pour les porter à la connaissance des populations.

CHAPITRE VIII

De la répression des abus et des infractions

Article 28

Les gouvernements des Hautes Parties contractantes, dont la législation ne serait pas dès à présent suffisante, prendront ou proposeront à leurs législatures les mesures nécessaires pour empêcher en tout temps:

a) l'emploi, par des particuliers ou par des sociétés autres que celles y ayant droit en vertu de la présente Convention, de l'emblème ou de la dénomination de *croix rouge* ou de *croix de Genève, de* même que de tout signe et de toute dénomination constituant une imitation, que cet emploi ait lieu dans un but commercial ou dans tout autre but;

b) en raison de l'hommage rendu à la Suisse par l'adoption des couleurs fédérales interverties, l'emploi par des particuliers ou par des sociétés des armoiries de la Confédération suisse ou de signes constituant une imitation, soit comme marque de fabrique ou de commerce ou comme éléments de ces marques, soit dans un but contraire à la loyauté commerciale, soit dans des conditions susceptibles de blesser le sentiment national suisse.

L'interdiction prévue sous lettre a) de l'emploi des signes ou dénominations constituant une imitation de l'emblème ou de la dénomination de *croix rouge* ou de *croix de Genève,* ainsi que l'interdiction prévue sous lettre b) de l'emploi des armoiries de la Confédération suisse ou de signes constituant une imitation produira son effet à partir de l'époque déterminée par chaque législation et, au plus tard, cinq ans après la mise en vigueur de la présente Convention. Dès cette mise en vigueur, il ne sera plus licite de prendre une marque de fabrique ou de commerce contraire à ces interdictions.

Article 29

Les gouvernements des Hautes Parties contractantes prendront ou proposeront également à leurs législatures, en cas d'insuffisance de leurs lois pénales, les mesures nécessaires pour réprimer, en temps de guerre, tout acte contraire aux dispositions de la présente Convention.

Ils se communiqueront, par l'intermédiaire du Conseil fédéral suisse, les dispositions relatives à cette répression, au plus tard dans les cinq ans à dater de la ratification de la présente Convention.

Article 30

A la demande d'un belligérant, une enquête devra être ouverte, selon le mode à fixer entre les parties intéressées, au sujet de toute violation alléguée de la Convention; une fois la violation constatée, les belligérants y mettront fin et la réprimeront le plus promptement possible.

DISPOSITIONS FINALES

Article 31

La présente Convention, qui portera la date de ce jour, pourra, jusqu'au 1 er février 1930 être signée au nom de tous les pays représentés à la Conférence qui s'est ouverte à Genève le 1 er juillet 1929, ainsi que des pays non représentés à cette Conférence qui participent aux Conventions de Genève de 1864 ou de 1906.

Article 32

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à Berne.

Il sera dressé du dépôt de chaque instrument de ratification un procès verbal dont une copie, certifiée conforme, sera remise par le Conseil fédéral suisse aux gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été signée ou l'adhésion notifiée.

Article 33

La présente Convention entrera en vigneur six mois aprés que deux instruments de ratification au moins auront été déposés.

Ultérieurement, elle entrera en vigueur pour chaque Haute Partie contractante six mois après le dépôt de son instrument de ratification.

Article 34

La présente Convention remplacera les Conventions du 22 août 1864 et du 6 juillet 1906 dans les rapports entre les Hautes Parties contractantes.

Article 35

A partir de la date de sa mise en vigueur, la présente Convention sera ouverte aux adhésions données au nom de tout pays au nom duquel cette Convention n'aura pas été signée.

Article 36

Les adhésions seront notifiées par écrit au Conseil fédéral suisse et produiront leurs effets six mois après la date à laquelle elles lui seront parvenues.

Le Conseil fédéral suisse communiquera les adhésions aux gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été sigée ou l'adhésion notifiée.

Article 37

L'état de guerre donnera effet immédiat aux ratifications déposées et aux adhésions notifiées par les Puissances belligérantes avant ou après le début des hostilités. La communication des ratifications ou adhésions reçues des Puissances en état de guerre sera faite par le Conseil fédéral suisse par la voie la plus rapide.

Article 38

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de dénoncer la présente Convention. La dénonciation ne produira ses effets qu'un an après que la notification en aura été faite par écrit au Conseil fédéral suisse. Celui-ci communiquera cette notification aux gouvernements de toutes les Hautes Parties contractantes.

La dénonciation ne vaudra qu'à l'égard de la Haute Partie contractante qui l'aura notifiée.

En outre, cette dénonciation ne produira pas ses effets au cours d'une guerre dans laquelle serait impliquée la Puissance dénonçante. En ce cas, la présente Convention continuera à produire ses effets, au delá du délai d'un an, jusqu' à la conclusion de la paix.

Article 39

Une copie certifiée conforme de la présente Convention sera déposée aux archives de la Société des Nations par les soins du Conseil fédéral suisse. De même, les ratifications, adhésions et dénonciations qui seront notifiées au Conseil fédéral suisse seront communiquées par lui à la Société des Nations.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susnommés ont signe la présente Convention.

Fait à Genève, le vingt-sept juillet mil neuf cent vingt-neuf, en un seul exemplaire qui restera déposé aux archives de la Confédération Suisse et dont des copies, certifiées conformes, seront remises aux Gouvernements de tous les pays invités à la Conférence.

Liste des Etats participant à la Convention de Genève du 27 juillet 1929

Etats	Date de ratification ou d'adhésion
Aden	1 avril 1939
Afrique du Sud	23 juin 1931
Allemagne	21 février 1934
Australie	23 juin 1931
Autriche	13 mars 1936
Belgique	12 mai 1932
Birmanie	1 avril 1937
Bolivie	15 août 1935
Brésil	23 mars 1932
Bulgarie	13 octobre 1937
Canada	20 février 1933
Chili	1 juin 1933
Chine	19 novembre 1935
Colombie	
Croatie	20 janvier 1943
Cuba	
Danemark	5 août 1932
Dominicaine (République)	
Egypte	25 juillet 1933
Espagne	6 août 1930
Estonie	11 juin 1936
Etats-Unis d'Amérique du Nord	4 février 1932
Ethiopie	15 juillet 1935
Finlande	8 février 1936
France	21 août 1935
Grande-Bretagne et Irlande du Nord	23 juin 1931
Grèce	28 mai 1935

Hongrie	10 septembre 1936
Inde	23 juin 1931
Irak	25 mai 1934
Iran	
Irlande (Etat libre d')	
Islande	5 août 1932
Italie	24 mars 1931
Japon	18 décembre 1934
Lettonie	14 octobre 1931
Lituanie	27 février 1939
Luxembourg	
Mexique	1 août 1932
Nicaragua	
Norvège	24 juin 1931
Nouvelle-Zélande	23 juin 1931
Pays-Bas	5 octobre 1932
Pérou	10 mars 1933
Pologne	29 juin 1932
Portugal	8 juin 1931
Roumanie	24 octobre 1931
Siam	
Suède	3 juillet 1931
Suisse	19 décembre 1930
Tchécoslovaquie	12 octobre 1937
Turquie	10 mars 1934
Union des Républiques Soviétiques Socialistes . .	25 août 1931
Uruguay	
Vénézuéla	
Yougoslavie	20 mai 1931

CONVENTION DE GENÈVE DU 27 JUILLET 1929 RELATIVE AU TRAITEMENT DES PRISONNIERS DE GUERRE

Titre premier

Dispositions générales

Article premier

La présente Convention s'appliquera, sans préjudice des stipulations du Titre VII:

1° à toutes les personnes visées par les articles 1er, 2 et 3 du Règlement annexé à la Convention de la Haye concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, du 18 octobre 1907, et capturées par l'ennemi[1];

2° à toutes les personnes appartenant aux forces armées des parties belligérantes, capturées par l'ennemi au cours d'opérations de guerre maritimes ou aériennes, sous réserve des dérogations que les conditions de cette capture rendraient inévitables. Toutefois, ces dérogations ne devront pas porter atteinte aux principes fondamentaux de la présente Convention; elles prendront fin dès le moment où les personnes capturées auront rejoint un camp de prisonniers de guerre.

Article 2

Les prisonniers de guerre sont au pouvoir de la Puissance ennemie, mais non des individus ou des corps de troupe qui les ont capturés.

Ils doivent être traités, en tout temps, avec humanité et être protégés notamment contre les actes de violence, les insultes et la curiosité publique.

Les mesures de représailles à leur égard sont interdites.

Article 3

Les prisonniers de guerre ont droit au respect de leur personnalité et de leur honneur. Les femmes seront traitées avec tous les égards dus à leur sexe.

Les prisonniers conservent leur pleine capacité civile.

---

[1] RÈGLEMENT ANNEXÉ.

Article premier. — Les lois, les droits et les devoirs de la guerre ne s'appliquent pas seulement à l'armée, mais encore aux milices et aux corps de volontaires réunissant les conditions suivantes:

1° d'avoir à leur tête une personne responsable pour ses subordonnés;
2° d'avoir un signe distinctif fixe et reconnaissable à distance;
3° de porter les armes ouvertement et
4° de se conformer dans leurs opérations aux lois et aux coutumes de la guerre.

Dans les pays où les milices ou des corps de volontaires constituent l'armée ou en font partie, ils sont compris sous la dénomination d'*armée*.

Article 2. — La population d'un territoire non occupé qui, à l'approche de l'ennemi, prend spontanément les armes pour combattre les troupes d'invasion, sans avoir eu le temps de s'organiser conformément à l'article premier, sera considérée comme belligérante si elle porte les armes ouvertement et si elle respecte les lois et coutumes de la guerre.

Article 3. — Les forces armées des Parties belligérantes peuvent se composer de combattants et de non-combattants. En cas de capture par l'ennemi les uns et les autres ont droit au traitement des prisonniers de guerre.

Article 4

La Puissance détentrice des prisonniers de guerre est tenue de pourvoir à leur entretien.

Des différences de traitement entre les prisonniers ne sont licites que si elles se basent sur le grade militaire, l'état de santé physique ou psychique, les aptitudes professionnelles ou le sexe de ceux qui en bénéficient.

Titre II

De la capture

Article 5

Chaque prisonnier de guerre est tenu de déclarer, s'il est interrogé à ce sujet, ses véritables noms et grade, ou bien son numéro matricule.

Dans le cas où il enfreindrait cette règle, il s'exposerait à une restriction des avantages accordés aux prisonniers de sa catégorie.

Aucune contrainte ne pourra être exercée sur les prisonniers pour obtenir des renseignements relatifs à la situation de leur armée ou de leur pays. Les prisonniers qui refuseront de répondre ne pourront être ni menacés, ni insultés, ni exposés à des désagréments ou désavantages de quelque nature que ce soit.

Si, en raison de son état physique ou mental un prisonnier est dans l'incapacité d'indiquer son identité, il sera confié au service de santé.

Article 6

Tous les effets et objets d'usage personnel — sauf les armes, les chevaux, l'équipement militaire et les papiers militaires — resteront en la possession des prisonniers de guerre, ainsi que les casques métalliques et les masques contre les gaz.

Les sommes dont sont porteurs les prisonniers ne pourront leur être enlevées que sur l'ordre d'un officier et après que leur montant aura été constaté. Un reçu en sera délivré. Les sommes ainsi enlevées devront être portées au compte de chaque prisonnier.

Les pièces d'identité, les insignes de grade, les décorations et les objets de valeur ne pourront être enlevés aux prisonniers.

Titre III

De la captivité

SECTION I

De l'évacuation des prisonniers de guerre

Article 7

Dans le plus bref délai possible après leur capture, les prisonniers de guerre seront évacués sur des dépôts situés dans une région assez éloignée de la zone de combat pour qu'ils se trouvent hors de danger.

Ne pourront être maintenus, temporairement, dans une zone dangereuse que les prisonniers qui, en raison de leurs blessures ou de leurs maladies, courraient de plus grands risques à être évacués qu'à rester sur place.

Les prisonniers ne seront pas inutilement exposés au danger, en attendant leur évacuation d'une zone de combat.

L'évacuation à pied des prisonniers ne pourra se faire normalement que par étapes de 20 kilomètres par jour, à moins que la nécessité d'atteindre les dépôts d'eau et de nourriture n'exige de plus longues étapes.

Article 8

Les belligérants sont tenus de se notifier réciproquement toute capture de prisonniers dans le plus bref délai possible, par l'intermédiaire des bureaux de renseignements, tels qu'ils sont organisés à l'article 77. Ils sont également tenus de s'indiquer mutuellement les adresses officielles auxquelles les correspondances des familles peuvent être adressées aux prisonniers de guerre.

Aussitôt que faire se pourra, tout prisonnier devra être mis en mesure de correspondre lui-même avec sa famille, dans les conditions prévues aux articles 36 et suivants.

En ce qui concerne les prisonniers capturés sur mer, les dispositions du présent article seront observées aussitôt que possible après l'arrivée au port.

SECTION II

Des camps de prisonniers de guerre

Article 9

Les prisonniers de guerre pourront être internés dans une ville, forteresse ou localité quelconque, avec l'obligation de ne pas s'en éloigner au delà de certaines limites déterminées. Ils pourront également être internés

dans des camps clôturés; ils ne pourront être enfermés ou consignés que par mesure indispensable de sûreté ou d'hygiène, et seulement pendant la durée des circonstances qui nécessitent cette mesure.

Les prisonniers capturés dans des régions malsaines ou dont le climat est pernicieux pour les personnes venant des régions tempérées seront transportés, aussitôt que possible, sous un climat plus favorable.

Les belligérants éviteront, autant que possible, de réunir dans un même camp des prisonniers de races ou de nationalités différentes.

Aucun prisonnier ne pourra, à quelque moment que ce soit, être renvoyé dans une région où il serait exposé au feu de la zone de combat, ni être utilisé pour mettre par sa présence certains points ou certaines régions à l'abri du bombardement.

CHAPITRE PREMIER

De l'installation des camps

Article 10

Les prisonniers de guerre seront logés dans des bâtiments ou dans des baraquements présentant toutes garanties possibles d'hygiène et de salubrité.

Les locaux devront être entièrement à l'abri de l'humidité, suffisamment chauffés et éclairés. Toutes les précautions devront être prises contre les dangers d'incendie.

Quant aux dortoirs: surface totale, cube d'air minimum, aménagement et matériel de couchage, les conditions seront les mêmes que pour les troupes de dépôt de la Puissance détentrice.

CHAPITRE 2

De la nourriture et de l'habillement des prisonniers de guerre

Article 11

La ration alimentaire des prisonniers de guerre sera équivalente en quantité et qualité à celle des troupes de dépôt.

Les prisonniers recevront, en outre, les moyens de préparer eux-mêmes les suppléments dont ils disposeraient.

De l'eau potable en suffisance leur sera fournie. L'usage du tabac sera autorisé. Les prisonniers pourront être employés aux cuisines.

Toutes mesures disciplinaires collectives portant sur la nourriture sont interdites.

Article 12

L'habillement, le linge et les chaussures seront fournis aux prisonniers de guerre par la Puissance détentrice. Le remplacement et les réparations de ces effets devront être assurés régulièrement. En outre, les travailleurs devront recevoir une tenue de travail partout où la nature du travail l'exigera.

Dans tous les camps seront installées des cantines où les prisonniers pourront se procurer, aux prix du commerce local, des denrées alimentaires et des objets usuels.

Les bénéfices procurés par les cantines aux administrations des camps seront utilisés au profit des prisonniers.

CHAPITRE 3

De l'hygiène dans les camps

Article 13

Les belligérants seront tenus de prendre toutes les mesures d'hygiène nécessaires pour assurer la propreté et la salubrité des camps et pour prévenir les épidémies.

Les prisonniers de guerre disposeront, jour et nuit, d'installations conformes aux règles de l'hygiène et maintenues en état constant de propreté.

En outre, et sans préjudice des bains et douches dont les camps seront pourvus dans la mesure du possible, il sera fourni aux prisonniers pour leurs soins de propreté corporelle une quantité d'eau suffisante.

Ils devront avoir la possibilité de se livrer à des exercices physiques et de bénéficier du plein air.

Article 14

Chaque camp possédera une infirmerie, où les prisonniers de guerre recevront les soins de toute nature dont ils pourront avoir besoin. Le cas échéant, des locaux d'isolement seront réservés aux malades atteints d'affections contagieuses.

Les frais de traitement, y compris ceux des appareils provisoires de prothèse, seront à la charge de la Puissance détentrice.

Les belligérants seront tenus de remettre, sur demande, à tout prisonnier traité une déclaration officielle indiquant la nature et la durée de sa maladie ainsi que les soins reçus.

Il sera loisible aux belligérants de s'autoriser mutuellement, par voie d'arrangements particuliers, à retenir dans les camps des médecins et infirmiers chargés de soigner leurs compatriotes prisonniers.

Les prisonniers atteints d'une maladie grave ou dont l'état nécessite une intervention chirurgicale importante, devront être admis, aux frais de la Puissance détentrice, dans toute formation militaire ou civile qualifiée pour les traiter.

Article 15

Des inspections médicales des prisonniers de guerre seront organisées au moins une fois par mois. Elles auront pour objet le contrôle de l'état général de santé et de l'état de propreté, ainsi que le dépistage des maladies contagieuses, notamment de la tuberculose et des affections vénériennes.

CHAPITRE 4

Des besoins intellectuels et moraux des prisonniers de guerre

Article 16

Toute latitude sera laissée aux prisonniers de guerre pour l'exercice de leur religion, y compris l'assistance aux offices de leur culte, à la seule condition de se conformer aux mesures d'ordre et de police prescrites par l'autorité militaire.

Les ministres d'un culte, prisonniers de guerre, quelle que soit la dénomination de ce culte, seront autorisés à exercer pleinement leur ministère parmi leurs correligionnaires.

Article 17

Les belligérants encourageront le plus possible les distractions intellectuelles et sportives organisées par les prisonniers de guerre.

CHAPITRE 5

De la discipline intérieure des camps

Article 18

Chaque camp de prisonniers de guerre sera placé sous l'autorité d'un officier responsable.

Outre les marques extérieures de respect prévues par les règlements en vigueur dans leurs armées à l'égard de leurs nationaux, les prisonniers de guerre devront le salut à tous les officiers de la Puissance détentrice.

Les officiers prisonniers de guerre ne seront tenus de saluer que les officiers de grade supérieur ou égal de cette Puissance.

Article 19

Le port des insignes de grade et des décorations sera autorisé.

Article 20

Les règlements, ordres, avertissements et publications de toute nature devront être communiqués aux prisonniers de guerre dans une langue qu'ils comprennent. Le même principe sera appliqué aux interrogatoires.

CHAPITRE 6

Dispositions spéciales concernant les officiers et assimilés

Article 21

Dès le début des hostilités, les belligérants seront tenus de se communiquer réciproquement les titres et les grades en usage dans leurs armées respectives, en vue d'assurer l'égalité de traitement entre les officiers et assimilés de grades équivalents.

Les officiers et assimilés prisonniers de guerre seront traités avec les égards dûs à leur grade et à leur âge.

Article 22

En vue d'assurer le service des camps d'officiers, des soldats prisonniers de guerre de la même armée, et autant que possible parlant la même langue, y seront détachés, en nombre suffisant en tenant compte du grade des officiers et assimilés.

Ceux-ci se procureront leur nourriture et leurs vêtements sur la solde qui leur sera versée par la Puissance détentrice. La gestion de l'ordinaire par les officiers eux-mêmes devra être favorisée de toute manière.

CHAPITRE 7

Des ressources pécuniaires des prisonniers de guerre

Article 23

Sous réserve d'arrangements particuliers entre les Puissances belligérantes, et notamment de ceux prévus à l'article 24, les officiers et assimilés prisonniers de guerre recevront de la Puissance détentrice la même solde que les officiers de grade correspondant dans les armées de cette Puissance, sous condition, toutefois; que cette solde ne dépasse pas celle à laquelle ils ont droit dans les armées du pays qu'ils ont servi. Cette solde leur sera versée intégralement, une fois par mois si possible, et sans qu'il puisse être fait aucune déduction pour les dépenses incombant à la Puissance détentrice, alors même qu'elles seraient en leur faveur.

Un accord entre les belligérants fixera le taux du change applicable à ce paiement; à défaut de pareil accord, le taux adopté sera celui en vigueur au moment de l'ouverture des hostilités.

Tous les versements effectués aux prisonniers de guerre à titre de solde devront être remboursés, à la fin des hostilités, par la Puissance qu'ils ont servie.

Article 24

Dès le début des hostilités, les belligérants fixeront d'un commun accord le montant maximum d'argent comptant que les prisonniers de guerre des divers grades et catégories seront autorisés à conserver par devers eux. Tout excédent retiré ou retenu à un prisonnier sera, de même que tout dépôt d'argent effectué par lui, porté à son compte, et ne pourra être converti en une autre monnaie sans son assentiment.

Les soldes créditeurs de leurs comptes seront versés aux prisonniers de guerre à la fin de leur captivité.

Pendant la durée de celle-ci, des facilités leur seront accordées pour le transfert de ces sommes, en tout ou partie, à des banques ou à des particuliers dans leur pays d'origine.

CHAPITRE 8

Du transfert des prisonniers de guerre

Article 25

A moins que la marche des opérations militaires ne l'exige, les prisonniers de guerre malades et blessés ne seront pas transférés tant que leur guérison pourrait être compromise par le voyage.

Article 26

En cas de transfert, les prisonniers de guerre seront avisés au préalable officiellement de leur nouvelle destination; ils seront autorisés à emporteur leurs effets personnels, leur correspondance et les colis arrivés à leur adresse.

Toutes dispositions utiles seront prises pour que la correspondance et les colis adressés à leur ancien camp leur soient transmis sans délai.

Les sommes déposées au compte des prisonniers transférés seront transmises à l'autorité compétente du lieu de leur nouvelle résidence.

Les frais causés par les transferts seront à la charge de la Puissance détentrice.

SECTION III

Du travail des prisonniers de guerre

CHAPITRE PREMIER

Généralités

Article 27

Les belligérants pourront employer comme travailleurs les prisonniers de guerre valides, selon leur grade et leurs aptitudes, à l'exception des officiers et assimilés.

Toutefois, si des officiers ou assimilés demandent un travail qui leur convienne, celui-ci leur sera procuré dans la mesure du possible.

Les sous-officiers prisonniers de guerre ne pourront être astreints qu'à des travaux de surveillance, à moins qu'ils ne fassent la demande expresse d'une occupation rémunératrice.

Les belligérants seront tenus de mettre, pendant toute la durée de la captivité, les prisonniers de guerre victimes d'accidents du travail au bénéfice des dispositions applicables aux travailleurs de même catégorie selon la législation de la Puissance détentrice. En ce qui concerne les prisonniers de guerre auxquels ces dispositions légales ne pourraient être appliquées en raison de la législation de cette Puissance, celle-ci s'engage à recommander à son corps législatif toutes mesures propres à indemniser équitablement les victimes.

CHAPITRE 2

De l'organisation du travail

Article 28

La Puissance détentrice assumera l'entière responsabilité de l'entretien, des soins, du traitement et du paiement des salaires des prisonniers de guerre travaillant pour le compte de particuliers.

Article 29

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être employé à des travaux auxquels il est physiquement inapte.

Article 30

La durée du travail journalier des prisonniers de guerre, y compris celle du trajet d'aller et retour, ne sera pas excessive et ne devra, en aucun cas, dépasser celle admise pour les ouvriers civils de la région employés au même travail. Il sera accordé à chaque prisonnier un repos de vingt-quatre heures consécutives chaque semaine, de préférence le dimanche.

CHAPITRE 3

Du travail prohibé

Article 31

Les travaux fournis par les prisonniers de guerre n'auront aucun rapport direct avec les opérations de la guerre. En particulier, il est interdit d'employer des prisonniers à la fabrication et au transport d'armes ou de munitions de toute nature, ainsi qu'au transport de matériel destiné à des unités combattantes.

En cas de violation des dispositions de l'alinéa précédent les prisonniers ont la latitude, après exécution ou commencement d'exécution de l'ordre, de faire présenter leurs réclamations par l'intermédiaire des hommes de confiance dont les fonctions sont prévues aux articles 43 et 44, ou, à défaut d'homme de confiance, par l'intermédiaire des représentants de la Puissance protectrice.

Article 32

Il est interdit d'employer des prisonniers de guerre à des travaux insalubres ou dangereux.

Toute aggravation des conditions du travail par mesure disciplinaire est interdite.

CHAPITRE 4

Des détachements de travail

Article 33

Le régime des détachements de travail devra être semblable à celui des camps de prisonniers de guerre, en particulier en ce qui concerne les conditions hygiéniques, la nourriture, les soins en cas d'accident de maladie, la correspondance et la réception des colis.

Tout détachement de travail relèvera d'un camp de prisonniers. Le commandant de ce camp sera responsable de l'observation, dans le détachement de travail, des dispositions de la présente Convention.

CHAPITRE 5

Du salaire

Article 34

Les prisonniers de guerre ne recevront pas de salaire pour les travaux concernant l'administration, l'aménagement et l'entretien des camps.

Les prisonniers employés à d'autres travaux auront droit à un salaire à fixer par des accords entre les belligérants.

Ces accords spécifieront également la part que l'administration du camp pourra retenir, la somme qui appartiendra au prisonnier de guerre et la manière dont cette somme sera mise à sa disposition pendant la durée de sa captivité.

En attendant la conclusion des dits accords, la rétribution du travail des prisonniers sera fixée selon les normes ci-dessous:

a) Les travaux faits pour l'Etat seront payés d'après les tarifs en vigueur pour les militaires de l'armée nationale exécutant les mêmes travaux, ou, s'il n'en existe pas, d'après un tarif en rapport avec les travaux exécutés.

b) Lorsque les travaux ont lieu pour le compte d'autres administrations publiques ou pour des particuliers, les conditions en seront réglées d'accord avec l'autorité militaire.

Les solde restant au crédit du prisonnier lui sera remis à la fin de sa captivité. En cas de décès, il sera transmis par la voie diplomatique aux héritiers du défunt.

SECTION IV

Des relations des prisonniers de guerre avec l'extérieur

Article 35

Dès le début des hostilités, les belligérants publieront les mesures prévues pour l'exécution des dispositions de la présente section.

Article 36

Chacun des belligérants fixera périodiquement le nombre des lettres et des cartes postales que les prisonniers de guerre des diverses catégories seront autorisés à expédier par mois, et notifiera ce nombre à l'autre belligérant. Ces lettres et cartes seront transmises par la poste suivant la voie la plus courte. Elles ne pourront être retardées ni retenues pour motifs de discipline.

Dans le délai maximum d'une semaine après son arrivée au camp et de même en cas de maladie, chaque prisonnier sera mis en mesure d'adresser à sa famille une carte postale l'informant de sa capture et de l'état de sa santé. Les dites cartes postales seront transmises avec toute la rapidité possible et ne pourront être retardées d'aucune manière.

En règle générale, la correspondance des prisonniers sera rédigée dans la langue maternelle de ceux-ci. Les belligérants pourront autoriser la correspondance en d'autres langues.

Article 37

Les prisonniers de guerre seront autorisés à recevoir individuellement des colis postaux contenant des denrées alimentaires et d'autres articles destinés à leur ravitaillement ou à leur habillement. Les colis seront remis aux destinataires contre quittance.

Article 38

Les lettres et envois d'argent ou de valeurs, ainsi que les colis postaux destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux de renseignements prévus à l'article 77, seront affranchis de toutes taxes postales, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires.

Les dons et secours en nature destinés aux prisonniers seront pareillement affranchis de tous droits d'entrée et autres, ainsi que des taxes de transport sur les chemins de fer exploités par l'Etat.

Les prisonniers pourront, en cas d'urgence reconnue, être autorisés à expédier des télégrammes, contre paiement des taxes usuelles.

Article 39

Les prisonniers de guerre seront autorisés à recevoir individuellement des envois de livres, qui pourront être soumis à la censure.

Les représentants des Puissances protectrices et des sociétés de secours dûment reconnues et autorisées pourront envoyer des ouvrages et des collections de livres aux bibliothèques des camps de prisonniers. La transmission de ces envois aux bibliothèques ne pourra être retardée sous prétexte de difficultés de censure.

Article 40

La censure des correspondances devra être faite dans le plus bref délai possible. Le contrôle des envois postaux devra, en outre, s'effectuer dans des conditions propres à assurer la conservation des denrées qu'ils pourront contenir et, si possible, en présence du destinataire ou d'un homme de confiance dûment reconnu par lui.

Les interdictions de correspondance édictées par les belligérants, pour des raisons militaires ou politiques, ne pouront avoir qu'un caractère momentané et devront être aussi brèves que possible.

Article 41

Les belligérants assureront toutes facilités pour la transmission des actes, pièces ou documents destinés aux prisonniers de guerre ou signés par eux, en particulier des procurations et des testaments.

Ils prendront les mesures nécessaires pour assurer, en cas de besoin, la légalisation des signatures données par les prisonniers.

SECTION V

Des rapports des prisonniers de guerre avec les autorités

CHAPITRE PREMIER

Des plaintes des prisonniers de guerre à raison du régime de la captivité

Article 42

Les prisonniers de guerre auront le droit de faire connaître aux autorités militaires sous le pouvoir desquelles ils se trouvent leurs requêtes concernant le régime de captivité auquel ils sont soumis.

Ils auront également le droit de s'adresser aux représentants des Puissances protectrices pour leur signaler les points sur lesquels ils auraient des plaintes à formuler à l'égard du régime de la captivité.

Ces requêtes et réclamations devront être transmises d'urgence.

Même si elles sont reconnues non fondées, elles ne pourront donner lieu à aucune punition.

CHAPITRE 2

Des représentants des prisonniers de guerre

Article 43

Dans toute localité où se trouveront des prisonniers de guerre, ceux-ci seront autorisés à désigner des hommes de confiance chargés de les représenter vis-à-vis des autorités militaires et des Puissances protectrices.

Cette désignation sera soumise à l'approbation de l'autorité militaire.

Les hommes de confiance seront chargés de la réception et de la répartition des envois collectifs. De même, au cas où les prisonniers décideraient d'organiser entre eux un système d'assistance mutuelle, cette organisation serait de la compétence des hommes de confiance. D'autre part, ceux-ci pourront prêter leurs offices aux prisonniers pour faciliter leurs relations avec les sociétés de secours mentionnées à l'article 78.

Dans les camps d'officiers et assimilés, l'officier prisonnier de guerre le plus ancien dans le grade le plus élevé sera reconnu comme intermédiaire entre les autorités du camp et les officiers et assimilés prisonniers. A cet effet, il aura la faculté de désigner un officier prisonnier pour l'assister en qualité d'interprète au cour des conférences avec les autorités du camp.

Article 44

Lorsque les hommes de confiance seront employés comme travailleurs, leur activité comme représentants des prisonniers de guerre devra être comptée dans la durée obligatoire du travail.

Toutes facilités seront accordées aux hommes de confiance pour leur correspondance avec les autorités militaires et avec la Puissance protectrice. Cette correspondance ne sera pas limitée.

Aucun représentant des prisonniers ne pourra être transféré sans que le temps nécessaire lui ait été laissé pour mettre ses successeurs au courant des affaires en cours.

CHAPITRE 3

Des sanctions pénales à l'égard des prisonniers de guerre

1. — Dispositions générales

Article 45

Les prisonniers de guerre seront soumis aux lois, règlements et ordres en vigueur dans les armées de la Puissance détentrice.

Tout acte d'insubordination autorisera à leur égard les mesures prévues par ces lois, règlements et ordres.

Demeurent réservées, toutefois, les dispositions du présent chapitre.

Article 46

Les prisonniers de guerre ne pourront être frappés par les autorités militaires et les tribunaux de la Puissance détentrice d'autres peines que celles qui sont prévues pour les mêmes faits à l'égard des militaires des armées nationales.

A identité de grade, les officiers, sous-officiers ou soldats prisonniers de guerre subissant une peine disciplinaire ne seront pas soumis à un traitement moins favorable que celui prévu, en ce qui concerne la même peine, dans les armées de la Puissance détentrice.

Sont interdites toute peine corporelle, toute incarcération dans des locaux non éclairés par la lumière du jour et, d'une manière générale, toute forme quelconque de cruauté.

Sont également interdites les peines collectives pour des actes individuels.

Article 47

Les faits constituant une faute contre la discipline, et notamment la tentative d'évasion, seront constatés d'urgence; pour tous les prisonniers de guerre, gradés ou non, les arrêts préventifs seront réduits au strict minimum.

Les instructions judiciaires contre les prisonniers de guerre seront conduites aussi rapidement que le permettront les circonstances; la détention préventive sera restreinte le plus possible.

Dans tous les cas, la durée de la détention préventive sera déduite de la peine infligée disciplinairement ou judiciairement, pour autant que cette déduction est admise pour les militaires nationaux.

Article 48

Les prisonniers de guerre ne pourront, après avoir subi les peines judiciaires ou disciplinaires qui leur auront été infligées, être traités différemment des autres prisonniers.

Toutefois, les prisonniers punis à la suite d'une tentative d'évasion pourront être soumis à un régime de surveillance spécial, mais qui ne pourra comporter la suppression d'aucune des garanties accordées aux prisonniers par la présente Convention.

Article 49

Aucun prisonnier de guerre ne peut être privé de son grade par la Puissance détentrice.

Les prisonniers punis disciplinairement ne pourront être privés des prérogatives attachées à leur grade. En particulier les officiers et assimilés qui subiront des peines entraînant privation de liberté ne seront pas placés dans les mêmes locaux que les sous-officiers ou hommes de troupe punis.

Article 50

Les prisonniers de guerre évadés qui seraient repris avant d'avoir pu rejoindre leur armée ou quitter le territoire occupé par l'armée qui les a capturés ne seront passibles que de peines disciplinaires.

Les prisonniers qui, après avoir réussi à rejoindre leur armée ou à quitter le territoire occupé par l'armée qui les a capturés, seraient de nouveau faits prisonniers, ne seront passibles d'aucune peine pour leur fuite antérieure.

Article 51

La tentative d'évasion, même s'il y a récidive, ne sera pas considérée comme une circonstance aggravante dans le cas où le prisonnier de guerre serait déféré aux tribunaux pour des crimes ou délits contre les personnes ou contre la propriété commis au cours de cette tentative.

Après une évasion tentée ou consommée, les camarades de l'évadé qui auront coopéré à l'évasion ne pourront encourir de ce chef qu'une punition disciplinaire.

Article 52

Les belligérants veilleront à ce que les autorités compétentes usent de la plus grande indulgence dans l'appréciation de la question de savoir si une infraction commise par un prisonnier de guerre doit être punie disciplinairement ou judiciairement.

Il en sera notamment ainsi lorsqu'il s'agira d'apprécier les faits connexes à l'évasion ou à la tentative d'évasion.

Un prisonnier ne pourra, à raison du même fait ou du même chef d'accusation, être puni qu'une seule fois.

Article 53

Aucun prisonnier de guerre frappé d'une peine disciplinaire, qui se trouverait dans les conditions prévues pour le rapatriement, ne pourra être retenu pour la raison qu'il n'a pas subi sa peine.

Les prisonniers à rapatrier qui seraient sous le coup d'une poursuite pénale pourront être exclus du rapatriement jusqu'à la fin de la procédure, et, le cas échéant, jusqu'à l'exécution de la peine; ceux qui seraient déjà détenus en vertu d'un jugement pourront être retenus jusqu'à la fin de leur détention.

Les belligérants se communiqueront les listes de ceux qui ne pourront être rapatriés pour les motifs indiqués à l'alinéa précédent.

2. — Peines disciplinaires

Article 54

Les arrêts sont la peine disciplinaire la plus sévère qui puisse être infligée à un prisonnier de guerre.

La durée d'une même punition ne peut dépasser trente jours.

Ce maximum de trente jours ne pourra pas davantage être dépassé dans le cas de plusieurs faits dont un prisonnier aurait à répondre disciplinairement au moment où il est statué à son égard, que ces faits soient connexes ou non.

Lorsqu'au cours ou après la fin d'une période d'arrêts, un prisonnier sera frappé d'une nouvelle peine disciplinaire, un délai de trois jours au moins séparera chacune des périodes d'arrêts, dès que l'une d'elles est de dix jours ou plus.

Article 55

Sous réserve de la disposition faisant l'objet du dernier alinéa de l'article 11, sont applicables, à titre d'aggravation de peine, aux prisonniers de guerre punis disciplinairement les restrictions de nourriture admises dans les armées de la Puissance détentrice.

Toutefois, ces restrictions ne pourront être ordonnées que si l'état de santé des prisonniers punis le permet.

Article 56

En aucun cas, les prisonniers de guerre ne pourront être transférés dans les établissements pénitentiaires (prisons, pénitenciers, bagnes, etc.) pour y subir des peines disciplinaires.

Les locaux dans lesquels seront subies les peines disciplinaires seront conformes aux exigences de l'hygiène.

Les prisonniers punis seront mis à même de se tenir en état de propreté.

Chaque jour, ces prisonniers auront la faculté de prendre de l'exercice ou de séjourner en plein air pendant au moins deux heures.

Article 57

Les prisonniers de guerre punis disciplinairement seront autorisés à lire et à écrire, ainsi qu'à expédier et à recevoir des lettres.

En revanche, les colis et les envois d'argent pourront n'être délivrés aux destinataires qu'à l'expiration de la peine. Si les colis non distribués contiennent des denrées périssables, celles-ci seront versées à l'infirmerie ou à la cuisine du camp.

Article 58

Les prisonniers de guerre punis disciplinairement seront autorisés, sur leur demande, à se présenter à la visite médicale quotidienne. Ils recevront les soins jugés nécessaires par les médecins et, le cas échéant, seront évacués sur l'infirmerie du camp ou sur les hôpitaux.

Article 59

Réserve faite de la compétence des tribunaux et des autorités militaires supérieures, les peines disciplinaires ne pourront être prononcées que par un officier muni de pouvoirs disciplinaires en sa qualité de commandant de camp ou de détachement, ou par l'officier responsable qui le remplace.

3. — Poursuites judiciaires

Article 60

Lors de l'ouverture d'une procédure judiciaire dirigée contre un prisonnier de guerre, la Puissance détentrice en avertira aussitôt qu'elle pourra le faire, et toujours avant la date fixée pour l'ouverture des débats, le représentant de la Puissance protectrice.

Cet avis contiendra les indications suivantes:

a) état civil et grade du prisonnier;

b) lieu de séjour ou de détention;

c) spécification du ou des chefs d'accusation, avec mention des dispositions légales applicables.

S'il n'est pas possible de donner dans cet avis l'indication du tribunal qui jugera l'affaire, celle de la date d'ouverture des débats et celle du local où ils auront lieu, ces indications seront fournies ultérieurement au représentant de la Puissance Protectrice, le plus tôt possible, et en tout cas trois semaines au moins avant l'ouverture des débats.

Article 61

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être condamné sans avoir eu l'occasion de se défendre.

Aucun prisonnier ne pourra être contraint de se reconnaître coupable du fait dont il est accusé.

Article 62

Le prisonnier de guerre sera en droit d'être assisté par un défenseur qualifié de son choix et de recourir, si c'est nécessaire, aux offices d'un interprète compétent. Il sera avisé de son droit, en temps utile avant les débats, par la Puissance détentrice.

A défaut d'un choix par le prisonnier, la Puissance protectrice pourra lui procurer un défenseur. La Puissance détentrice remettra à la Puissance protectrice, sur la demande de celle-ci, une liste de personnes qualifiées pour présenter la défense.

Les représentants de la Puissance protectrice auront le droit d'assister aux débats de la cause.

La seule exception à cette règle est celle où les débats de la cause doivent rester secrets dans l'intérêt de la sûreté de l'Etat. La Puissance détentrice en préviendrait la Puissance protectrice.

Article 63

Un jugement ne pourra être prononcé à la charge d'un prisonnier de guerre que par les mêmes tribunaux et suivant la même procédure qu'à l'égard des personnes appartenant aux forces armées de la Puissance détentrice.

Article 64

Tout prisonnier de guerre aura le droit de recourir contre tout jugement rendu à son égard, de la même manière que les individus appartenant aux forces armées de la Puissance détentrice.

Article 65

Les jugements prononcés contre les prisonniers de guerre seront immédiatement communiqués à la Puissance protectrice.

Article 66

Si la peine de mort est prononcée contre un prisonnier de guerre, une communication exposant en détail la nature et les circonstances de l'infraction sera adressée, au plus tôt, au représentant de la Puissance protectrice, pour être transmise à la Puissance dans les armées de laquelle le prisonnier a servi.

Le jugement ne sera pas exécuté avant l'expiration d'un délai d'au moins trois mois à partir de cette communication.

Article 67

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être privé du bénéfice des dispositions de l'article 42 de la présente Convention à la suite d'un jugement ou autrement.

Titre IV

De la fin de la captivité

SECTION I

Du rapatriement direct et de l'hospitalisation en pays neutre

Article 68

Les belligérants seront tenus de renvoyer dans leur pays, sans égard au grade ni au nombre, après les avoir mis en état d'être transportés, les prisonniers de guerre grands malades et grands blessés.

Des accords entre les belligérants fixeront en conséquence, aussitôt que possible, les cas d'invalidité ou de maladie entraînant le rapatriement direct, ainsi que les cas entraînant éventuellement l'hospitalisation en pays neutre. En attendant que ces accords soient conclus, les belligérants pourront se référer à l'accord type annexé, à titre documentaire, à la présente Convention.

Article 69

Dès l'ouverture des hostilités les belligérants s'entendront pour nommer des commissions médicales mixtes. Ces commissions seront composées de trois membres, dont deux appartenant à un pays neutre et un désigné par la Puissance détentrice; l'un des médecins du pays neutre présidera. Ces commissions médicales mixtes procéderont à l'examen des prisonniers malades ou blessés et prendront toutes décisions utiles à leur égard.

Les décisions de ces commissions seront prises à la majorité et exécutées dans le plus bref délai.

Article 70

Outre ceux qui auront été désignés par le médecin du camp, les prisonniers de guerre suivants seront soumis à la visite de la Commission médicale mixte mentionnée à l'article 69, en vue de leur rapatriement direct ou de leur hospitalisation en pays neutre:

a) les prisonniers qui en feront la demande directement au médecin du camp;

b) les prisonniers qui seront présentés par les hommes de confiance prévus à l'article 43, ceux-ci agissant de leur propre initiative ou à la demande des prisonniers eux-mêmes;

c) les prisonniers qui auront été proposés par la Puissance dans les armées de laquelle ils ont servi ou par une association de secours dûment reconnue et autorisée par cette Puissance.

Article 71

Les prisonniers de guerre victimes d'accidents du travail, exeption faite des blessés volontaires, seront mis, en ce qui concerne le rapatriement ou éventuellement l'hospitalisation en pays neutre, au bénéfice des mêmes dispositions.

Article 72

Pendant la durée des hostilités et pour des raisons d'humanité, les belligérants pourront conclure des accords en vue du rapatriement direct ou de l'hospitalisation en pays neutre des prisonniers de guerre valides ayant une longue captivité.

Article 73

Les frais de rapatriement ou de transport dans un pays neutre des prisonniers de guerre seront supportés, à partir de la frontière de la Puissance détentrice, par la Puissance dans les armées de laquelle ces prisonniers ont servi.

Article 74

Aucun rapatrié ne pourra être employé à un service militaire actif.

SECTION II

De la libáration et du rapatriement à la fin des hostilités

Article 75

Lorsque les belligérants concluront une convention d'armistice, ils devront, en principe, y faire figurer des stipulations concernant le rapatriement des prisonniers de guerre. Si des stipulations à cet égard n'ont pas pu être insérées dans cette convention, les belligérants se mettront néanmoins, le plus tôt possible, en rapport à cet effet. Dans tous les cas, le rapatriement des prisonniers s'effectuera dans le plus bref délai après la conclusion de la paix.

Les prisonniers de guerre qui seraient sous le coup d'une poursuite pénale pour un crime ou un délit de droit commun pourront toutefois être retenus jusqu'à la fin de la procédure et, le cas échéant, jusqu'à l'expiration de la peine. Il en sera de même de ceux condamnés pour un crime ou délit de droit commun.

D'entente entre les belligérants, des commissions pourront être instituées dans le but de rechercher les prisonniers dispersés et d'assurer leur rapatriement.

Titre V

Du décès des prisonniers de guerre

Article 76

Les testaments des prisonniers de guerre seront reçus et dressés dans les mêmes conditions que pour les militaires de l'armée nationale.

On suivra également les mêmes règles en ce qui concerne les pièces relatives à la constatation des décès.

Les belligérants veilleront à ce que les prisonniers de guerre décédés en captivité soient enterés honorablement et à ce que les tombes portent toutes indications utiles, soient respectées et convenablement entretenues.

Titre VI

Des bureaux de secours et de renseignements concernant les prisonniers de guerre

Article 77

Dès le début des hostilités, chacune des Puissances belligérantes, ainsi que les Puissances neutres qui auront recueilli des belligérants, constitueront un bureau officiel de renseignements sur les prisonniers de guerre se trouvant sur leur territoire.

Dans le plus bref délai possible, chacune des Puissances belligérantes informera son bureau de renseignements de toute capture de prisonniers effectuée par ses armées, en lui donnant tous renseignements d'identité dont elle dispose permettant d'aviser rapidement les familles intéressées, et en lui faisant connaître les adresses officielles auxquelles les familles pourront écrire aux prisonniers.

Le bureau de renseignements fera parvenir d'urgence toutes ces indications aux Puissances intéressées, par l'entremise, d'une part, des Puissances protectrices et, d'autre part, de l'agence centrale prévue à l'article 79.

Le bureau de renseignements, chargé de répondre à toutes les demandes qui concernent les prisonniers de guerre, recevra des divers services compétents toutes les indications relatives aux internements et aux mutations, aux mises en liberté sur parole, aux rapatriements, aux évasions, aux séjours dans les hôpitaux, aux décès, ainsi que les autres renseignements nécessaires pour établir et tenir à jour une fiche individuelle pour chaque prisonnier de guerre.

Le bureau portera sur cette fiche, dans la mesure du possible et sous réserve des dispositions de l'article 5: le numéro matricule, les nom et prénoms, la date et le lieu de naissance, le grade et le corps de troupe de l'intéressé, le prénom du père et le nom de la mère, l'adresse de la personne à aviser en cas d'accident, les blessures, la date et le lieu de la capture, de l'internement, des blessures, de la mort, ainsi que tous autres renseignements importants.

Des listes hebdomadaires contenant tous les nouveaux renseignements susceptibles de faciliter l'identification de chaque prisonnier seront transmises aux Puissances intéressées.

La fiche individuelle du prisonnier de guerre sera remise après la conclusion de la paix à la Puissance qu'il aura servie.

Le bureau de renseignements sera en outre tenu de recueillir tous les objets d'usage personnel, valeurs, correspondances, carnets de solde, signes d'identité, etc., qui auront été délaissés par les prisonniers de guerre rapatriés, libérés sur parole, évadés ou décédés, et de les transmettre aux pays intéressés.

Article 78

Les sociétés de secours pour les prisonniers de guerre, régulièrement constituées selon la loi de leur pays, et ayant pour objet d'être les intermédiaires de l'action charitable, recevront de la part des belligérants, pour elles et pour leurs agents dûment accrédités, toute facilité, dans les limites tracées par les nécessités militaires, pour accomplir efficacement leur tâche d'humanité. Les délégués de ces sociétés pourront être admis à distribuer des secours dans les camps ainsi qu'aux lieux d'étape des prisonniers rapatriés, moyennant une permission personnelle délivrée par l'autorité militaire et en prenant l'engagement, par écrit, de se soumettre à toutes les mesures d'ordre et de police que celle-ci prescrirait.

Article 79

Une agence centrale de renseignements sur les prisonniers de guerre sera créée en pays neutre. Le Comité international de la Croix-Rouge proposera aux Puissances intéressées, s'il le juge nécessaire, l'organisation d'une telle agence.

Cette agence sera chargée de concentrer tous les renseignements intéressant les prisonniers, qu'elle pourra obtenir par les voies officielles ou privées; elle les transmettra le plus rapidement possible au pays d'origine des prisonniers ou à la Puissance qu'ils auront servie.

Ces dispositions ne devront pas être interprétées comme restreignant l'activité humanitaire du Comité international de la Croix-Rouge.

Article 80

Les bureaux de renseignements jouiront de la franchise de port en matière postale, ainsi que de toutes exemptions prévues à l'article 38.

Titre VII

De l'application de la Convention à certaines catégories de civils

Article 81

Les individus qui suivent les forces armées sans en faire directement partie, tels que les correspondants, les reporters de journaux, les vivandiers, les fournisseurs, qui tomberont au pouvoir de l'ennemi et que celui-ci jugera utile de détenir, auront droit au traitement des prisonniers de guerre, à condition qu'ils soient munis d'une légitimation de l'autorité militaire des forces armées qu'ils accompagnaient.

Titre VIII

De l'exécution de la Convention

SECTION I

Dispositions générales

Article 82

Les dispositions de la présente Convention devront être respectées par les Hautes Parties contractantes en toutes circonstances.

Au cas où, en temps de guerre, un des belligérants ne serait pas partie à la Convention, ses dispositions demeureront néanmoins obligatoires entre les belligérants qui y participent.

Article 83

Les Hautes Parties contractantes se réservent le droit de conclure des conventions spéciales sur toutes questions relatives aux prisonniers de guerre qu'il leur paraîtrait opportun de régler particulièrement.

Les prisonniers de guerre resteront au bénéfice de ces accords jusqu'à l'achèvement du rapatriement, sauf stipulations expresses contraires contenues dans les susdits accords ou dans des accords ultérieurs ou également sauf mesures plus favorables prises par l'une ou l'autre des Puissances belligérantes à l'égard des prisonniers qu'elles détiennent.

En vue d'assurer l'application, de part et d'autre, des stipulations de la présente Convention, et de faciliter la conclusion des conventions spéciales prévues ci-dessus, les belligérants pourront autoriser, dès le début des hostilités, des réunions de représentants des autorités respectives chargées de l'administration des prisonniers de guerre.

Article 84

Le texte de la présente Convention et des conventions spéciales prévues à l'article précédent sera affiché, autant que possible dans la langue maternelle des prisonniers de guerre, à des emplacements où il pourra être consulté par tous les prisonniers.

Le texte de ces conventions sera communiqué, sur leur demande, aux prisonniers qui se trouveraient dans l'impossibilité de prendre connaissance du texte affiché.

Article 85

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront par l'intermédiaire du Conseil fédéral suisse les traductions officielles de la présente Convention, ainsi que les lois et règlements qu'elles pourront être amenées à adopter pour assurer l'application de la présente Convention.

SECTION II

De l' organisation du contrôle

Article 86

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent que l'application régulière de la présente Convention trouvera une garantie dans la possibilité de collaboration des Puissances protectrices chargées de sauvegar-

der les intérêts des belligérants; à cet égard, les Puissances protectrices pourront, en dehors de leur personnel diplomatique, désigner des délégués parmi leurs propres ressortissants ou parmi les resortissants d'autres Puissances neutres. Ces délégués devront être soumis à l'agrément du belligérant auprès duquel ils exerceront leur mission.

Les représentants de la Puissance protectrice ou ses délégués agréés seront autorisés à se rendre dans toutes les localités, sans aucune exception, où sont internés des prisonniers de guerre. Ils auront accès dans tous les locaux occupés par des prisonniers et pourront s'entretenir avec ceux-ci, en règle générale sans témoin, personnellement ou par l'intermédiaire d'interprètes.

Les belligérants faciliteront dans la plus large mesure possible la tâche des représentants ou des délégués de la Puissance protectrice. Les autorités militaires seront informées de leur visite.

Les belligérants pourront s'entendre pour admettre que des personnes de la propre nationalité des prisonniers soient admises à participer aux voyages d'inspection.

Article 87

En cas de désaccord entre les belligérants sur l'application des dispositions de la présente Convention, les Puissances protectrices devront, dans la mesure du possible, prêter leurs bons offices aux fins de règlement du différend.

A cet effet, chacune des Puissances protectrices pourra, notamment, proposer aux belligérants intéressés une réunion de représentants de ceux-ci, éventuellement sur un territoire neutre convenablement choisi. Les belligérants seront tenus de donner suite aux propositions qui leur seront faites dans ce sens. La Puissance protectrice pourra, le cas échéant, soumettre à l'agrément des Puissances en cause une personnalité appartenant à une Puissance neutre ou une personnalité déléguée par le Comité international de la Croix-Rouge, qui sera appelée à participer à cette réunion.

Article 88

Les dispositions qui précèdent ne font pas obstacle à l'activité humanitaire que le Comité international de la Croix-Rouge pourra déployer pour la protection des prisonniers de guerre, moyennant l'agrément des belligérants intéressés.

SECTION III

Dispositions finales

Article 89

Dans les rapports entre Puissances liées par la Convention de la Haye concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, qu'il s'agisse de celle du 29 juillet 1899 ou de celle du 18 actobre 1907, et qui participent à la présente Convention, celle-ci complétera le chapitre II du Règlement annexé aux susdites Conventions de la Haye.

Article 90

La présente Convention, qui portera la date de ce jour, pourra, jusqu'au 1er février 1930, être signée au nom de tous les pays représentés à la Conférence qui s'est ouverte à Genève le 1er juillet 1929.

Article 91

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à Berne.

Il sera dressé du dépôt de chaque instrument de ratification un procès-verbal dont une copie, certifiée conforme, sera remise par le Conseil fédéral suisse aux gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été signée ou l'adhésion notifiée.

Article 92

La présente Convention entrera en vigueur six mois après que deux instruments de ratification au moins auront été déposés.

Ultérieurement, elle entrera en vigueur pour chaque Haute Partie contractante six mois après le dépôt de son instrument de ratification.

Article 93

A partir de la date de sa mise en vigueur, la présente Convention sera ouverte aux adhésions données au nom de tout pays au nom duquel cette Convention n'aura pas été signée.

Article 94

Les adhésions seront notifiées par écrit au Conseil fédéral suisse et produiront leurs effets six mois après la date à laquelle elles lui seront parvenues.

Le Conseil fédéral suisse communiquera les adhésions aux gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été signée ou l'adhésion notifiée.

Article 95

L'état de guerre donnera effet immédiat aux ratifications déposées et aux adhésions notifiées par les Puissances belligérantes avant ou après le début des hostilités. La communication des ratifications ou adhésions reçues des Puissances en état de guerre sera faite par le Conseil fédéral suisse par la voie la plus rapide.

Article 96

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de dénoncer la présente Convention. La dénonciation ne produira ses effets qu'un an après que la notification en aura été faite par écrit au Conseil fédéral suisse. Celui-ci communiquera cette notification aux gouvernements de toutes les Hautes Parties contractantes.

La dénonciation ne vaudra qu'à l'égard de la Haute Partie contractante qui l'aura notifiée.

En outre, cette dénonciation ne produira pas ses effets au cours d'une guerre dans laquelle serait impliquée la Puissance dénonçante. En ce cas, la présente Convention continuera à produire ses effets, au delà du délai d'un an, jusqu'à la conclusion de la paix et, en tout cas, jusqu'à ce que les opérations du rapatriement soient terminées.

Article 97

Une copie, certifiée conforme, de la présente Convention sera déposée aux archives de la Société des Nations par les soins du Conseil fédéral suisse. De même, les ratifications, adhésions et dénonciatins qui seront notifiées au Conseil fédéral suisse seront communiquées par lui à la Société des Nations.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Genève, le vingt-sept juillet mil neuf cent vingt-neuf en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives de la Confédération Suisse et dont des copies, certifiées conformes, seront remises aut Gouvernements de tous les pays invités à la Conférence.

Liste des Etats participant à la Convention du 27 juillet 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre

Etats	Date de ratification ou d' adhésion
Aden	1 avril 1939
Afrique du Sud	23 juin 1931
Allemagne	21 fév. 1934
Australie	23 juin 1931
Autriche	13 mars 1936
Belgique	12 mai 1932
Birmanie	1 avril 1937
Bolivie	15 août 1935
Brésil	23 mars 1932
Bulgarie	13 oct. 1937
Canada	20 fév. 1933
Chili	1 juin 1933
Chine	19 nov. 1935
Colombie	
Croatie	20 jan. 1943
Cuba	
Danemark	5 août 1932
Dominicaine (République)	
Egypte	25 juil. 1933
Espagne	6 août 1930
Estonie	11 juin 1936
Etats-Unis d'Amérique	4 fév. 1932
Finlande	
France	21 août 1935
Grande-Bretagne	23 juin 1931
Grèce	28 mai 1935
Hongrie	10 sept. 1936
Inde	23 juin 1931
Irak	25 mai 1934
Irlande (Etat libre d')	
Islande	5 août 1932
Italie	24 mars 1931
Japon	
Lettonie	14 oct. 1931
Lituanie	27 fév. 1939

Luxembourg	
Mexique	1 août 1932
Nicaragua	
Norvège	24 juin 1931
Nouvelle-Zélande	28 juin 1931
Pays-Bas	5 oct. 1932
Perse	
Pologne	29 juin 1932
Portugal	8 juin 1931
Roumanie	24 oct. 1931
Siam	
Suède	3 juil. 1931
Suisse	19 déc. 1930
Tchécoslovaquie	12 oct. 1937
Turquie	10 mars 1934
Uruguay	
Vénézuéla	
Yougoslavie	20 mai 1931

ACTE FINAL DE LA CONFÉRENCE DIPLOMATIQUE CONVOQUÉE POUR LA REVISION DE LA CONVENTION DE GENÈVE DU 6 JUILLET 1906 POUR L'AMÉLIORATION DU SORT DES BLESSÉS ET DES MALADES DANS LES ARMÈES EN CAMPAGNE ET POUR L'ÉLABORATION D'UNE CONVENTION RELATIVE AU TRAITEMENT DES PRISONNIERS DE GUERRE (27 JUILLET 1929)

ACTE FINAL

La Conférence convoquée par le Conseil fédéral suisse en vue de reviser la Convention de Genève pour l'amélioration du sort des blessés et malades dans les armées en campagne, du 6 juillet 1906, et d'élaborer un Code des prisonniers de guerre, a délibéré, à Genève, du 1er au 27 juillet 1929, sur la base des deux projets de Convention examinés et approuvés par les Xe et XIe Conférences internationales de la Croix-Rouge.

Les Pays dont l'énumération suit ont pris part à la Conférence, pour laquelle avaient été désignés les Délégués nommés ci-après:

. . . .

La Conférence a été présidée par M. Paul Dinichert, ministre plénipotentiaire, délégué de la Suisse.

La Conférence a constitué deux Commissions.

La Première Commission chargée de la revision de la Convention de Genève, a été présidée par M. le ministre Paul Dinichert, la Seconde, chargée de l'élaboration d'un Code des prisonniers de guerre, par M. le ministre Harald Scavenius. La Seconde Commission s'est divisée en deux Souscommissions, présidées l'une par M. le ministre Hugh R. Wilson, délégué des Etats-Unis d'Amérique, l'autre, par le Très Honorable Sir Horace Rumbold, délégué de la Grande-Bretagne.

La Conférence à arrêté pour être soumises à la signature des plénipotentiaires, deux conventions portant la date de ce jour:

La Convention de Genève pour l'amélioration du sort des blessés et des malades dans les armées en campagne et

la Convention relative au traitement des prisonniers de guerre.

La Conférence a, en outre, émis les voeux et avis suivants:

I. — La Conférence exprime le voeu que la question soit examinée si des garanties nouvelles ne pourraient être statuées en faveur des grands blessés et des malades graves tombés au pouvoir de l'ennemi, et ce jusqu'à la fin de leur hospitalisation.

II. — La Conférence, en présence d'une demande de l'Ordre souverain et militaire des Hospitaliers de Saint-Jean de Jérusalem, dit de Malte, estime que les dispositions établies par la Convention de Genève et réglant la situation des Sociétés de secours auprès des armées en campagne sont applicables aux organisations nationales de cet Ordre.

Il en est de même en ce qui concerne le Grand Prieuré de Saint-Jean de Jérusalem en Angleterre, les Ordres de Saint-Jean (Johanniter) et de Saint-Georges en Allemagne, et les Ordres hospitaliers similaires en tous pays.

III. — La Conférence émet le voeu que les Pays participant aux Conventions de Genève se réunissent en conférence, dans un avenir rapproché, en vue de réglementer, avec toute l'ampleur nécessaire, l'emploi de l'aviation sanitaire en temps de guerre.

IV. — La Conférence émet le voeu que soient renvoyées à la Commission internationale de standardisation du matériel sanitaire, dont le siège est à Genève, l'étude et l'établissement d'un modèle unique de certificat d'indentité pour tous les sanitaires non revêtus d'un uniforme militaire.

V. — La Conférence, reconnaissant l'importance de la mission dévolue aux Sociétés nationales de la Croix-Rouge et aux sociétés de secours volontaires dans leur oeuvre de solidarité entre les peuples, considère comme hautement désirable que toutes les facilités et franchises leur soient accordées, dans la plus large mesure admise par les législations nationales, pour l'exercice de leur activité en temps de paix, particulièrement en ce qui concerne leur installation, la circulation de leur personnel et de leur matériel et leurs opérations de secours.

VI — La Conférence, faisant siennes les résolutions unanimes de ses deux commissions, exprime le voeu que des études approfondies soient entreprises en vue de la conclusion d'une Convention internationale concernant la condition et la protection des civils de nationalité ennemie qui se trouvent sur le territoire d'un belligérant ou sur un territoire occupé par lui.

OPAZKA: Ministarstvo vanjskih poslova Nezavisne Države Hrvatske dostavilo je Međunarodnom odboru Crvenoga Križa putem njegove delegacije za Nezavisnu Državu Hrvatsku sliedeću notu:

Savezno s Vašom posljednjom notom od 10. prosinca 1943. Nr. JS/KH 424, koja se odnosi na primjenu analogijom odredaba ženevske konvencije o ratnim zarobljenicima na neprijateljske građanske zatočenike, Ministarstvu vanjskih poslova čast je notificirati Međunarodnom odboru Crvenoga Križa sliedeći zaključak vlade Nezavisne Države Hrvatske:

Hrvatska vlada izjavljuje formalno, da će se odredbe ženevske konvencije od 1929. o postupku s ratnim zarobljenicima primjenjivati analogijom, ukoliko je to moguće, na neprijateljske građanske zatočenike, pripadnike neprijateljskih zemalja, koje bi se našle u ratnom stanju s Nezavisnom Državom Hrvatskom.

Zagreb, dne 31. siečnja 1944.

Po naredbi
ministra vanjskih poslova
pročelnik pravnoga odjela

Par rapport à Votre dernière note du 10 décembre 1943 Nr. JS/KH 424 concernant l'application par analogie des dispositions de la Convention de Genève sur les prisonniers de guerre aux internés civils ennemis, le Ministère des Affaires Etrangères a l'honneur de notifier au Comité International de la Croix-Rouge la résolution suivante du Gouvernement de l'Etat Indépendant de Croatie:

Le Gouvernement Croate déclare formellement que les dispositions de la Convention de Genève de 1929 relative au traitement des prisonniers de guerre seront, autant que faire se peut, appliquées par analogie aux internés civils, ressortissants des pays ennemis, qui se trouveraient en état de guerre avec l'Etat Indépendant de Croatie.

Zagreb, le 31 janvier 1944.

Par ordre
du Ministre des Affaires Etrangères
Directeur de la Direction Juridique

Ovo je u skladu s praksom, koja se je u međunarodnim odnosima razvila poslije prihvaćanja Tokijskog nacrta na XV. međunarodnoj konferenciji Crvenoga Križa (1934.). Istu su obvezu, u raznim oblicima, preuzele Njemačka, Japan, Francuzka, Sjedinjene Države Amerike, Velika Britanija, Italija i dr.

DRUGO UTANAČENJE O PROMJENI HRVATSKO-NJEMAČKOG UTANAČENJA O DRUŽTVOVNOM OSIGURANJU OD 10. PROSINCA 1941.

Ministar unutarnjih poslova Nezavisne Države Hrvatske i njemački ministar rada promienili su na temelju članka 26. hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. spomenuto utanačenje, kako sliedi:

1. Članak 5. posljednja poluizreka dobiva ovaj slog: »na hrvatskoj strani ministar unutarnjih poslova, koji u poslovima osiguranja bratinskih blagajna postupa u sporazumu s ministrom narodnog gospodarstva.«

2. Članak 7. st. 4. izreka 3. dobiva ovaj slog: »Davanja u gotovu novcu izračunavaju se:

za mužke poljodjelske radnike
po nadničnom razredu 6.,

za ženske kao i za mlađe poljodjelske radnike izpod 21 godine
po nadničnom razredu 5.,

za ostale radnike

kod dnevne nadnice od RM 5.— i više
po nadničnom razredu 9.,

kod dnevne nadnice od RM 4.— do RM 4.99
po nadničnom razredu 8.,

kod dnevne nadnice od RM 3.— do RM 3.99
po nadničnom razredu 7.,

kod dnevne nadnice od RM 2.— do RM 2.99
po nadničnom razredu 6.,

kod dnevne nadnice izpod RM 2.—
po nadničnom razredu 5.«

3. U članku 8. st. 2. izreka 3. nadomještaju se iznosi od RM 0.35 i RM 0.47 iznosima RM 0.42 i RM 0.58.

4. U članku 11. izreka 2. nadomještaju se rieči »prema prvoj kategoriji« sa riečima »prema skupini izvan kategorije«.

Ovo utanačenje stupa na snagu s valjanošću od 1. siečnja 1943.

Berlin, dne 28. siečnja 1943.

Za ministra unutarnjih poslova Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. SALIH KULOVIĆ

Za njemačkog ministra rada:

Dr. ROSENBERG

ZWEITE VEREINBARUNG ZUR ÄNDERUNG DER DEUTSCH-KROATISCHEN VEREINBARUNG ÜBER SOZIALVERSICHERUNG VOM 10. DEZEMBER 1941

Der Reichsarbeitsminister und der Minister des Innern des Unabhängigen Staates Kroatien haben auf Grund des Artikels 26 der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941 die genannte Vereinbarung wie folgt geändert:

1. Artikel 5 letzter Halbsatz erhält folgende Fassung: »auf kroatischer Seite der Minister des Innern, der in Angelegenheiten der Bruderladenversicherung im Einvernehmen mit dem Minister für Volkswirtschaft handelt«.

2. Artikel 7 Abs. 4 Satz 3 erhält folgende Fassung: »Die Barleistungen werden

für männliche landwirtschaftliche Arbeiter
nach Lohnklasse 6,

für weibliche sowie jugendliche landwirtschaftliche Arbeiter unter 21 Jahren
nach Lohnklasse 5,

für die übrigen Arbeiter
bei einem Tageslohn von 5 Reichsmark und mehr
nach Lohnklasse 9,

bei einem Tageslohn von 4 Reichsmark bis 4,99 Reichsmark
nach Lohnklasse 8,

bei einem Tageslohn von 3 Reichsmark bis 3,99 Reichsmark
nach Lohnklasse 7,

bei einem Tageslohn von 2 Reichsmark bis 2,99 Reichsmark
nach Lohnklasse 6,

bei einem Tageslohn unter 2 Reichsmark
nach Lohnklasse 5

berechnet.«

3. Im Artikel 8 Abs. 2 Satz 3 werden die Beträge 0,35 Reichsmark und 0,47 Reichsmark durch die Beträge 0,42 Reichsmark und 0,58 Reichsmark ersetzt.

4. Im Artikel 11 Satz 2 werden die Worte »nach der ersten Kategorie« durch die Worte »nach der Gruppe ausserhalb der Kategorie« ersetzt.

Diese Vereinbarung tritt mit Wirkung vom 1. Januar 1943. in Kraft.

Berlin, den 28. Januar 1943.

Für den Reichsarbeitsminister:

Dr. ROSENBERG

Für den Minister des Innern
des Unabhängigen Staates Kroatien.

Dr. SALIH KULOVIĆ

OPAZKA: Utanačenje je proglašeno u Narodnim novinama od 1. srpnja 1943. br. 146.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

UGOVOR
IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I CAREVINE BUGARSKE O UREĐENJU UZAJAMNE PRAVNE ZAŠTITE I SUDBENE POMOĆI U STVARIMA GRAĐANSKOGA I TRGOVAČKOG PRAVA

OPUNOMOĆENICI NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE PODPISALI SU DNE 18. VELJAČE 1943. U SOFIJI ZAJEDNO S OPUNOMOĆENIKOM CAREVINE BUGARSKE UGOVOR O UREĐENJU UZAJAMNE PRAVNE ZAŠTITE I SUDBENE POMOĆI U STVARIMA GRAĐANSKOGA I TRGOVAČKOG PRAVA, KOJI NA HRVATSKOM I BUGARSKOM JEZIKU GLASI:

Nezavisna Država Hrvatska i Carevina Bugarska, želeći sklopiti ugovor o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkog prava, imenovale su svojim opunomoćenicima:

POGLAVNIK NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE:

gospodina dra Andriju Artukovića,
ministra pravosuđa i bogoštovlja, i

gospodina dra Vladimira Židovca,
izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra,

NJEGOVO VELIČANSTVO CAR BUGARA:

gospodina dra Konstantina Partova,
ministra pravosuđa,

koji su, sravnivši svoje punomoći i našavši ih u redu, ugovorili sliedeće:

PRVI DIO

Pravna zaštita

PRVA GLAVA

Sudbena zaštita

Članak 1.

1. Državni pripadnici svake od Ugovornih Stranaka uživat će na području druge Stranke u pogledu sudbene zaštite svoje osobe i svoje imovine ista prava, koja imaju tuzemci.

2. Oni će nastupati pred sudovima druge Stranke pod istim uvjetima i na isti način kao i tuzemci.

DRUGA GLAVA

Oslobođenje od osiguranja parbenih troškova (Cautio judicatum solvi)

Članak 2.

Kada državni pripadnici jedne od Ugovornih Stranaka, koji prebivaju u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ili u Carevini Bugarskoj, nastupaju pred sudovima druge Ugovorne Stranke kao tužitelji, molitelji ili umješači,

nisu dužni osigurati parbene troškove svoga protivnika u pravnoj stvari sudbenim pologom ili na koji god drugi način, bilo s toga razloga, što su inozemci, bilo zbog toga, što nemaju prebivališta ili boravišta u tuzemstvu.

TREĆA GLAVA

Priznavanje siromaškog prava

Članak 3.

Svaka od Ugovornih Stranaka priznavat će siromaško pravo državnim pripadnicima druge Stranke pod istim uvjetima kao i tuzemcima.

Članak 4.

1. Svjedočbu siromaštva izdaju oblasti prebivališta molitelja, a kad ovaj nema prebivališta, onda oblasti njegova boravišta.

2. Ako molitelj ne boravi na području ni jedne od Ugovornih Stranaka, svjedočbu siromaštva može izdati odnosni diplomatski ili konzularni zastupnik države molitelja.

3. Svjedočbe siromaštva, izdane na području jedne od Ugovornih Stranaka, ne treba ovjeroviti niti vidirati, ali im treba priložiti prievod.

4. Sud, koji odlučuje o molbi za priznanje siromaškoga prava, ovlašten je u granicama svoje nadležnosti izpitati svjedočbu siromaštva, odnosno preizpitati u njoj sadržane podatke i zatražiti dopunu.

Članak 5.

Kada nadležni sud prizna siromaško pravo državnom pripadniku jedne Ugovorne Stranke, pripada mu ovo pravo za sve radnje u postupku, uključivši ovršni postupak, koje se odnose na istu pravnu stvar, i koje se imaju obaviti pred sudovima druge Ugovorne Stranke.

DRUGI DIO

Sudbena pomoć

PRVA GLAVA

Obće odredbe

Članak 6.

Ugovorne Stranke se obvezuju, da će jedna drugoj uzajamno pružati sudbenu pomoć prema odredbama ovoga ugovora i prema postojećem zakonodavstvu u svojim državama.

Članak 7.

1. Zamolnice za sudbenu pomoć upućuju se preko ministarstva pravosuđa države moliteljice ministarstvu pravosuđa zamoljene države, koje će ih bezodvlačno poslati radi udovoljenja nadležnoj sudbenoj oblasti svoje države.

2. Na isti se način upućuju i sve molbe i priobćenja, koja sudbene oblasti jedne od Ugovornih Stranaka upravljaju oblastima druge Stranke prema odredbama ovoga ugovora.

Članak 8.

1. Zamolnica se ima sastaviti na službenom jeziku Ugovorne Stranke moliteljice. Njoj valja priložiti prievod, načinjen na službenom jeziku Ugovorne Stranke, ovjerovljen od oblasti moliteljice. Takav prievod treba načiniti i za sve spise, koji su priloženi zamolnici.

2. Kada se traži samo dostava spisa, nije potrebno priložiti njihov prievod.

3. Isto se tako ne prilažu ni prievodi spisa, koje zamoljena oblast sastavlja u svezi s udovoljenjem zamolnici za sudbenu pomoć.

Članak 9.

U zamolnici valja u kratko navesti, kakva se sudbena pomoć traži, i označiti sud, od kojega zamolnica dolazi, sud, koji joj treba udovoljiti, pravnu stvar, na koju se zamolnica odnosi, kao i ime, prezime, prebivalište ili boravište parbenih stranaka i njihov položaj u parnici.

Članak 10.

1. Sudbena oblast zamoljene države, kojoj je poslana sudbena zamolnica, dužna joj je udovoljiti uz primjenu svih sredstava, koja se primjenjuju kod udovoljenja zamolnicama, koje dolaze od sudova njezine države. Priedlogu oblasti moliteljice, da se zamoljena radnja obavi na poseban način, može se udovoljiti, ako se taj način ne protivi zakonima zamoljene države.

2. Ako oblast moliteljica to traži, treba je u najkraćem mogućem roku obaviestiti o tome, kada i gdje će se zamoljena radnja obaviti, da joj učestnici mogu prisustvovati, ako žele.

3. Spisi o udovoljenju sudbenoj zamolnici imaju se poslati oblasti moliteljici na način, određen u čl. 7. Ako se sudbenoj zamolnici ne može odmah udovoljiti, dužna je zamoljena oblast bezodvlačno obaviestiti oblast moliteljicu o razlozima za to.

Članak 11.

Ako oblast, zamoljena za sudbenu pomoć, nije nadležna udovoljiti zamolnici, ima je ureda radi ustupiti nadležnoj oblasti radi udovoljenja i o tom obaviestiti oblast moliteljicu.

Članak 12.

1. Zamoljena sudbena oblast može uzkratiti udovoljenje sudbenoj zamolnici:

a) kada udovoljenje zamolnici u zamoljenoj državi ne spada u nadležnost sudbene oblasti, ili

b) kada smatra, da udovoljenje zamolnici može okrnjiti vrhovničtvo ili sigurnost zamoljene države.

2. U tim slučajevima zamoljena oblast vraća spise oblasti moliteljici na način, određen u članku 7., priobćujući joj i razloge uzkrate.

Članak 13.

1. Dostava sudbenih spisa, izvansudbenih spisa i poziva kao i sastavljanje različitih spisa o dostavi ili o udovoljenju sudbenim zamolnicama biva bezplatno.

2. Troškove za svjedoke, vještake i druge, nastale prigodom udovoljenja sudbenoj zamolnici, dužna je naknaditi stranka, zanimana u

pravnoj stvari, a moraju se uplatiti unapried. Zamoljena oblast može tražiti od oblasti moliteljice, da se u primjerenom roku nadopuni polog za ove troškove.

Članak 14.

Privatne izprave i sudbeni spisi, priloženi zamolnicama za sudbenu pomoć, oslobađaju se od biljegovine, carine, pristojbi i drugih dažbina u zamoljenoj državi.

DRUGA GLAVA

Način dostave sudbenih i izvansudbenih spisa

Članak 15.

Dostavu sudbenih i izvansudbenih spisa obavlja nadležna oblast zamoljene Ugovorne Stranke. Kad su spisi, koji se imaju dostaviti, sastavljeni na jeziku zamoljene Ugovorne Stranke, ili kad im je priložen ovjerovljen prievod na tome jeziku, dostava se ima izvršiti na način, predviđen u zakonima zamoljene države, ili na način, koji navede oblast moliteljica, ako se tomu ne protive zakoni zamoljene države. U protivnom se slučaju nadležna oblast može ograničiti na to, da spise preda izravno osobi, za koju su određeni, ukoliko ih je ova voljna primiti.

Članak 16.

Spise u stvarima parbene sudbenosti treba uputiti zamoljenoj oblasti tri mjeseca prije dana, određenoga za razpravu pravne stvari. Posljednja poduzima potrebne mjere, da oblast moliteljica primi spise i dostavnice najmanje petnaest dana prije razprave pravne stvari.

Članak 17.

Dostava se dokazuje podpisom primatelja, ovjerovljenim od pisarnice suda, koji je obavio dostavu, ili potvrdom toga suda, kojom se potvrđuje, komu, kada i na kakav je način dostava obavljena.

Članak 18.

Svaka od Ugovornih Stranaka može obavljati dostave izravno svojim državnim pripadnicima na području druge Ugovorne Stranke preko svojih diplomatskih ili konzularnih zastupnika, ali bez prisile.

TREĆA GLAVA

Uzajamna ovršivost ovršnih naslova

Članak 19.

1. Svaka se Ugovorna Stranka obvezuje, da će na svojem području dozvoliti i provesti ovrhu na temelju pravomoćnih sudbenih odluka druge Ugovorne Stranke, uključivši i odluke, izdane na temelju mjenica, papira na naredbu i čekova, kao i nagodba, sklopljenih pred sudovima, koje se odnose na imovinsko-pravne zahtjeve u prieporima građanskoga ili trgovačkoga prava.

2. Pod sudbenim odlukama u smislu predhodne stavke imaju se razumievati ne samo odluke i zaključci građanskih sudova, nego i odluke i zaključci mjestnih sudova i posebnih sudova, uređenih na temelju zakona, kao i kaznenih sudova u pogledu građansko-pravnih zahtjeva oštećenika.

3. Ovršiti se imaju i odluke i zaključci, kojima se dosuđuju parbeni troškovi.

Članak 20.

1. Ovrha na temelju ovršnih naslova, spomenutih u čl. 19., može se dozvoliti i provesti:

a) ako je sudbena odluka postala pravomoćnom i ovršivom prema zakonima države, gdje je izdana, i

b) ako je sud, koji je izdao odluku, nadležan riešiti priepor. Smatra se, da je taj sud nadležan, kad bi prema zakonima zamoljene države priepor mogao riešiti koji sud druge Ugovorne Stranke.

2. Smatra se, da nadležnost uviek postoji u ovim slučajevima:

a) kada se radi o tužbi, koju je podigao imalac mjenice, papira na naredbu ili čeka proti osobi, obvezanoj iz njih, ako je rješavao sud mjesta, koje se prema zakonima toga suda smatra mjestom plaćanja;

b) kada je o protutužbi rješavao sud, kojemu je bila podnesena prva tužba, prema zakonima, koji tamo vriede;

c) kada su se stranke unapried pismeno sporazumjele o nadležnosti suda, koji je riešio pravnu stvar.

Članak 21.

Ovrha na temelju sudbenih odluka, spomenutih u čl. 19., nema se dozvoliti:

a) ako odluka sadržava odredbe, koje se protive dobrim običajima ili javnom poredku Ugovorne Stranke, na području koje se ovrha ima provesti;

b) ako se ima ovršnim putem izvršiti djelo, koje prema zakonima Ugovorne Stranke, na području koje se ovrha traži, nije dopušteno, ili koje ne može biti predmetom ovrhe;

c) ako se tuženik nije upustio u postupak o pravnoj stvari, a tužba, pozivi ili obaviesti nisu pravodobno dostavljeni njemu ili osobi, koju je on za to opunomoćio, ili su mu dostavljeni samo javnom dostavom, ili u inozemstvu načinom, koji nije predviđen u odnosnom ugovoru o uzajamnoj pravnoj pomoći, odnosno načinom, predviđenim u čl. 18.;

d) ako je nadležnost presudnoga suda bila osnovana samo s obzirom na imovinu (§ 97. hrvatskoga građanskog parbenog postupnika, članak 54. bugarskoga zakona o građanskom sudbenom postupku);

e) ako su u odluci u stvari državnoga pripadnika one Ugovorne Stranke, na području koje se odluka ima ovršiti, na njegovu štetu kod prosuđivanja djelatne sposobnosti ili zakonskoga zastupanja ili obiteljsko-pravnoga ili nasljedno-pravnoga odnosa, mjerodavnoga za presuđeni zahtjev, ili kod utvrđenja dana čije smrti, mjerodavnoga za taj zahtjev, primienjeni drugi zakoni, a ne oni, koji bi se imali primieniti prema pravu Stranke, na području koje se odluka ima ovršiti. Iznimka je dopuštena samo onda, kada bi odluka bila osnovana, ako bi se ovi zakoni i primienili.

Članak 22.

Ovrha na temelju sudbenih odluka, spomenutih u čl. 19., dozvoljava se i provodi prema zakonima Stranke, na području koje se ima provesti, ukoliko ovaj ugovor drugačije ne određuje.

Članak 23.

1. Sud, koji je nadležan odlučiti o dozvoli ovrhe, nije vezan kod izpitivanja obstojnosti predpostavaka, navedenih u člancima 20. i 21., na činjenična utvrđenja odluke, koja se tiče tih predpostavaka.

2. Prigovori proti zahtjevima, utvrđenim u sudbenoj odluci, mogu se ostvariti kod suda, koji je nadležan odlučiti o ovršnoj molbi, samo utoliko, ukoliko ih dopuštaju zakoni države, na području koje je sudbena odluka izrečena.

Članak 24.

1. Stranka u pravnoj stvari može podnieti molbu za dozvolu ovrhe nadležnom sudu izravno ili preko odnosnog ministarstva pravosuđa.

2. Molbi valja priložiti:

a) podpun i vjerodostojan odpravak odluke zajedno s njezinim razlozima;

b) izvornik ili ovjerovljeni priepis izprava, iz kojih se vidi, da su tužba, pozivi i obaviesti, izdane u pravnoj stvari, bile pravodobno dostavljene stranci, koja se nije upustila u parnicu (savezno s propisom članka 21. sl. c);

c) svjedočbu ili potvrdu odnosnoga suda, da je priloženi priepis odluke vjerodostojan, i da je odluka postala pravomoćnom, i

d) prievod molbe i njezinih priloga na službenom jeziku Ugovorne Stranke, na području koje se ovrha ima provesti. Ovi prievodi moraju biti ovjerovljeni od suda.

Članak 25.

S pravomoćnim nagodbama, koje su sklopljene pred sudovima, spomenutim u članku 19., u stvarima ondje navedenim, ima se postupati kao i sa sudbenim odlukama.

Članak 26.

Parbene stranke imaju naknaditi sudbene troškove, nastale povodom ovrhe odluke i sudbenih nagodaba, a moraju se platiti prema zakonima države, u kojoj se ovrha provodi.

ČETVRTA GLAVA

Obavještenje o pravu, koje vriedi

Članak 27.

1. Ministarstva pravosuđa obih Ugovornih Stranaka davat će jedno drugome na molbu izravno obaviesti o pravnim propisima, koji vriede u njihovoj državi.

2. Takova molba mora sadržavati točnu oznaku zakona, kojega se priobćenje traži.

TREĆI DIO

Posebne odredbe

PRVA GLAVA

Dokazna moć i vjerodostojnost sudbenih i drugih izprava

Članak 28.

Dokazna moć javnih izprava, sastavljenih na području jedne od Ugovornih Stranaka, kao i trgovačkih knjiga, koje su vođene na tom području, prosuđuje se u postupku pred sudovima druge Ugovorne Stranke prema zakonima države, u kojoj su sastavljene. Ali one ne mogu imati veću dokaznu moć od one, koju im daju zakoni države, gdje se vodi sudbeni postupak.

Članak 29.

Izprave, sastavljene, izdane ili ovjerovljene od sudova jedne od Ugovornih Stranaka, mogu se upotriebiti pred sudovima druge Stranke bez ikakva daljnjega ovjerovljenja, ako su providene podpisom nadležnoga službenika i pečatom suda.

Članak 30.

1. Izprave, sastavljene, izdane ili ovjerovljene od središnjih ureda ili od vrhovnih oblasti jedne od Ugovornih Stranaka, navedenih u popisu, priklopljenom ovom ugovoru, ne trebaju nikakva daljnjega ovjerovljenja, da se mogu upotriebiti, kako je navedeno u članku 28.; dosta je, da su providene podpisom nadležnoga službenika i pečatom ureda.

2. Spomenuti popis može se promieniti ili nadopuniti sporazumom obih Ugovornih Stranaka putem notifikacije, učinjene diplomatskim putem.

Članak 31.

Kada se spisi, sastavljeni ili ovjerovljeni od javnog bilježnika, imaju upotriebiti prema članku 28., moraju biti ovjerovljeni od suda.

DRUGA GLAVA

Štitničtvo i skrbničtvo

Članak 32.

Oblastima svake Ugovorne Stranke pripada štitnička i skrbnička briga nad osobom i nad cielom imovinom njezinih državnih pripadnika.

Članak 33.

1. Kad nastane potreba, da se naredi štitničtvo ili skrbničtvo državnom pripadniku jedne od Ugovornih Stranaka, koji se nalazi na području druge Ugovorne Stranke, ili koji tamo ima svoju imovinu, ima to oblast ove Stranke bezodvlačno priobćiti nadležnoj štitničkoj (skrbničkoj) oblasti i ograničiti se samo na neodgodive naredbe, potrebne za zaštitu osobe i za osiguranje njezine imovine.

2. Nadležna oblast države, koje je štićenik (skrbljenik) državnim pripadnikom, može ove naredbe izmieniti. Ali ona može također, ako je to na korist te osobe, prenieti cielo štitničtvo (skrbničtvo) ili samo pojedine štitničke (skrbničke) naredbe u pogledu osobe ili njezine imovine na oblasti druge Ugovorne Stranke s njihovim pristankom.

3. U tom se slučaju oblasti zamoljene države kod svojega odlučivanja ravnaju prema svojim zakonima. Kad ove odluke postanu pravomoćne, priznavaju se na području druge Stranke. Ali ove oblasti ne mogu odlučivati o pitanjima osobnoga stanja.

TREĆA GLAVA

Posinjenje i pozakonjenje

Članak 34.

1. Posinjenje i pozakonjenje vrši se od oblasti po zakonima one Ugovorne Stranke, koje je državnim pripadnikom posinitelj odnosno otac.

2. Ali ako zakoni države, kojoj pripada osoba, koja ima biti posinjena odnosno pozakonjena, predviđaju u pogledu pristanka i potrebnih dozvola odredbe, različite od domovinskoga zakona posinitelja (otca), mora se kod posinjenja odnosno pozakonjenja udovoljiti i odredbama, predviđenima u domovinskom zakonu osobe, koja se ima posiniti odnosno pozakoniti.

3. Pravomoćne odluke (zaključci) nadležnih oblasti, navedenih u stavci 1., priznavaju se i na području druge Ugovorne Stranke.

ČETVRTA GLAVA

Pobijanje zakonitosti rođenja

Članak 35.

1. Priepori o pobijanju zakonitosti rođenja djece spadaju pred sudove one Ugovorne Stranke, koje je državnim pripadnikom otac.

2. Pravomoćne odluke ovih sudova priznavaju se i na području druge Ugovorne Stranke.

PETA GLAVA

Priznavanje otčinstva nezakonite djece

Članak 36.

1. Priepori o utvrđenju otčinstva nezakonite djece spadaju pred sudove one Ugovorne Stranke, koje je državnim pripadnikom tuženik.

2. Pravomoćne odluke ovih sudova priznavaju se i na području druge Ugovorne Stranke.

ŠESTA GLAVA

Proglašenje nestalim ili mrtvim

Članak 37.

O proglašenju osobe nestalom ili mrtvom kao i o ukinuću ove odluke, odlučuju izključivo oblasti one Ugovorne Stranke i po njezinim zakonima, koje je ova osoba bila državnim pripadnikom u posljednje vrieme, kada je prema postojećim viestima još bila živa.

Članak 38.

Oblasti svake od Ugovornih Stranaka mogu prema postojećim zakonima u državi proglasiti nestalim ili mrtvim državnoga pripadnika druge Ugovorne Stranke s učinkom za pravne odnose, koji se prosuđuju prema pravu, koje postoji u državi ovih oblasti, i s učinkom u pogledu imovine, koja se nalazi na njezinu području.

SEDMA GLAVA

Nasljedstva

Članak 39.

Državni pripadnici svake Ugovorne Stranke bit će ravnopravni s tuzemcima kod ostvarenja svojega nasljednoga prava u pogledu imovine, koja se nalazi na području druge Ugovorne Stranke.

Članak 40.

Državni pripadnici jedne Ugovorne Stranke mogu slobodno razpolagati za slučaj smrti cielom svojom imovinom (pokretnom i nepokretnom), koja se nalazi na području druge Ugovorne Stranke. Oblik ove razpoložbe ili oblik njezina opoziva ravna se prema zakonima one države, na području koje je razpoložba učinjena.

Članak 41.

1. Razprava o nasljednim pravima u pogledu nepokretne imovine nasljedstva i odlučivanje o svim priepornim pitanjima, koja se na njih odnose, spada u nadležnost sudova ili oblasti one Ugovorne Stranke, na području koje se nalazi ta imovina.

2. Kada nepokretna imovina prema zakonima ove Ugovorne Stranke ostane bez nasljednika, ima pripasti ovoj istoj Stranci.

Članak 42.

Razprava o nasljednim pravima na pokretnu imovinu nasljedstva i odlučivanje o svim priepornim pitanjima, koja se na njih odnose, spada u nadležnost sudova ili oblasti one Ugovorne Stranke, koje je državnim pripadnikom bio ostavitelj u vrieme svoje smrti.

Članak 43.

Oblast, na području koje je umro državni pripadnik druge Ugovorne Stranke, dužna je obaviestiti o tome redovnim putem najbližega konzularnoga ili diplomatskoga zastupnika ove Stranke i poslati ovjerovljeni priepis smrtovnice.

Članak 44.

Nadležni sud ili oblast Ugovorne Stranke, na području koje se nalazi ostavinska imovina, koja pripada državnom pripadniku druge Ugovorne Stranke, dužna je poduzeti prema postojećim odredbama u državi potrebne mjere za osiguranje i za urednu upravu ove imovine.

Članak 45.

1. Ugovorne Stranke se uzajamno obvezuju, da će jedna drugoj izručivati pokretnu ostavinsku imovinu državnog pripadnika druge Ugovorne Stranke, koja se nalazi na njihovu području, pošto se namire ili valjano osiguraju nasljedna prava i tražbine u istoj državi, kao i tražbine države.

2. Ova se imovina ima izručiti najbližoj konzularnoj oblasti države ostavitelja.

Članak 46.

Ovim se ugovorom ne dira u javno-pravna ograničenja, kojima su podvrgnuti ostavinski predmeti u mjestu, gdje se nalaze.

OSMA GLAVA

Stečajni i nagodbeni postupak

Članak 47.

U stečajnom i nagodbenom postupku, otvorenom na području jedne od Ugovornih Stranaka, državni pripadnici druge Ugovorne Stranke, naravne i pravne osobe, uživat će ista prava, koja uživaju tuzemci.

Članak 48.

Kad se otvori stečaj nad državnim pripadnikom druge Ugovorne Stranke, treba o tom odmah obaviestiti nadležni sud njegove države. Ako ovaj sud nije poznat, ima se obaviestiti najbliža diplomatska ili konzularna oblast njegove države. Obaviještena oblast je dužna što prije obaviestiti stečajni sud, da li stečajni dužnik na području njezine države ima pokretne ili nepokretne imovine.

Članak 49.

1. Kad je bio otvoren stečaj na području jedne od Ugovornih Stranaka, treba pokretnu imovinu, koju stečajni dužnik ima na području

druge Ugovorne Stranke, ako stečaj nije i tamo otvoren, osigurati, popisati i predati sudu, koji je otvorio stečaj, čim on to zatraži.

2. Od dana, kada zamoljeni sud primi ovaj zahtjev, ne može se steći nikakvo založno pravo na imovini, koja se ima predati. Ali se predaja ne može izvršiti, ako su treće osobe prije spomenutoga dana prijavile imovinsko-pravne zahtjeve na imovinu dužnika. U tim se slučajevima ima predati sudu, koji je otvorio stečaj, samo ono, što je preostalo od imovine, pošto budu podpuno namirena prava, utvrđena nadležnim putem.

3. Smatra se, da spadaju među pokretnu imovinu i tražbine, pa i onda, kada su osigurane uknjižbom prava zaloga.

Članak 50.

1. Mjere, koje treba poduzeti u pogledu pokretne imovine, koja se prema predhodnom članku ne mora predati, kao i u pogledu cjelokupne nepokretne imovine stečajnog dužnika, spadaju u nadležnost suda one države, u području koje se ova imovina nalazi.

2. Ako se ova imovina ima prodati, višak kupovnine predat će se sudu, koji je otvorio stečaj, prema odredbama predhodnoga članka, pošto budu namireni ovlaštenici.

Zaključne odredbe

Članak 51.

Ovaj se ugovor ima ratificirati, a ratifikacione povelje imaju se što prije izmieniti u Zagrebu.

Ugovor zadobiva pravnu moć nakon mjesec dana iza izmjene ratifikacionih povelja, a ostaje u valjanosti do izmaka šest mjeseci, računajući od onoga dana, kad ga koja od Ugovornih Stranaka odkaže.

U dokaz toga opunomoćenici su podpisali i opečatili ovaj ugovor, koji je izrađen u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i bugarskom jeziku u Sofiji dne 18. veljače 1943.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku:
Dr. ANDRIJA ARTUKOVIĆ
Dr. VLADIMIR ŽIDOVEC

Za Carevinu Bugarsku:
Dr. KONSTANTIN PARTOV

POPIS

središnjih ureda i vrhovnih upravnih oblasti, izprave kojih prema članku 30. ugovora između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkog prava ne trebaju nikakva ovjerovljenja:

A. na području Nezavisne Države Hrvatske:

1. Županstvo pri Poglavniku,
2. Državno vieće,
3. Predsjedničtvo vlade,
4. Ministarstvo vanjskih poslova,
5. Ministarstvo oružanih snaga,
6. Ministarstvo unutarnjih poslova,
7. Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja,
8. Ministarstvo državne riznice,
9. Ministarstvo narodne prosvjete,
10. Ministarstvo narodnog gospodarstva,
11. Ministarstvo prometa;

B. na području Carevine Bugarske:

1. Pisarnica bugarskog carskog dvora.
2. Pisarnica Narodnog Sobranja.
3. Pisarnica Ministarskog vieća.
4. Vrhovni računarski dvor.
5. Ministarstvo vanjskih poslova i bogoštovlja.
6. Sv. Sinod bugarske crkve.
7. Ministarstvo unutarnjih poslova i narodnog zdravlja.
8. Redarstveno ravnateljstvo.
9. Glavno ravnateljstvo narodnog zdravlja.
10. Ministarstvo narodne prosvjete.
11. Državno sveučilište u Sofiji.
12. Ministarstvo državne riznice.
13. Ravnateljstvo državnih dugova.
14. Bugarska narodna banka.
15. Bugarska poljodjelska i kooperativna banka.
16. Ministarstvo pravosuđa.
17. Ministarstvo vojske.
18. Ministarstvo trgovine, veleobrta i rada.
19. Glavno ravnateljstvo statistike.
20. Ministarstvo poljodjelstva i državnih dobara.

21. Ravnateljstvo radničkih poljodjelskih gospodarstava.
22. Ministarstvo javnih zgrada, cesta i građevina.
23. Glavno ravnateljstvo javnih zgrada, cesta i građevina.
24. Glavno ravnateljstvo radne službe.
25. Ministarstvo željeznica, pošta, brzojava i brzoglasa.
26. Glavno ravnateljstvo željeznica i pristaništa.
27. Glavno ravnateljstvo pošta, brzojava i brzoglasa.
28. Ravnateljstvo zrakoplovstva.
29. Ravnateljstvo vodnog prometa.

КОНВЕНЦИЯ МЕЖДУ ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ И НЕЗАВИСИМАТА ХЪРВАТСКА ДЪРЖАВА ЗА УРЕЖДАНЕ НА ВЗАИМНА ПРАВНА ЗАЩИТА И СѪДЕБНА ПОМОЩЬ ВЪ ОБЛАСТЬТА НА ГРАЖДАНСКОТО И ТЪРГОВСКОТО ПРАВО

Царство България и Независимата Хърватска Държава, желаейки да сключатъ конвенция за уреждане на взаимна правна защита и сѫдебна помощь въ областьта на гражданското и на търговското право назначиха за свои пълномощници:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬТЪ НА БЪЛГАРИТѢ:

г. Д-ръ Константинъ Партовъ, Министъръ на правосѫдието.

ПОГЛАВНИКЪТЪ НА НЕЗАВИСИМАТА ХЪРВАТСКА ДЪРЖАВА

г. Д-ръ Андрия Артуковичъ, Министъръ на правосѫдието и изповѣданията и

г. Д-ръ Владимиръ Жидовецъ, извънреденъ пратеникъ и пълномощенъ министъръ;

които, следъ като сравниха своитѣ пълномощия, намѣрени за редовни, уговориха следното:

ДѢЛЪ I-ВИ

Правна защита

ГЛАВА I

Сѫдебна защита

Членъ 1.

1.Поданицитѣ на всѣка една отъ Договарящитѣ Страни, относно сѫдебната защита на тѣхната личностъ и тѣхнитѣ имущества, ще се ползуватъ въ територията на Другата Страна съ сѫшитѣ права, които иматъ мѣстнитѣ поданици.

2. Тѣ ще иматъ достѫпъ до сѫдилищата на Другата Страна при сѫщитѣ условия и въ сѫщитѣ форми, както мѣстнитѣ поданици.

ГЛАВА II

За освобождаване отъ обезпечение на сѫдебнитѣ разноски (Cautio judicatum solvi)

Членъ 2.

Поданицитѣ на всѣка отъ Договарящитѣ Страни, които иматъ мѣстожителството си въ Царство България или въ Независимата Хърватска Държава, когато се явяватъ като истци, молители или трети лица предъ сѫдилищата на другата Договаряща Страна, не сѫ длъжни да обезпечаватъ сѫдебнитѣ и дѣловодни разноски на противната по дѣлото страна чрезъ сѫдебенъ залогъ или по какъвто и да било другъ начинъ, по причина на това, че сѫ чужденици, или че нѣматъ мѣстопребиване въ страната.

ГЛАВА III

За признаване правото на бедностъ

Членъ 3.

Всѣка отъ Договарящитѣ Страни ще признава правото на бедностъ на поданицитѣ на Другата Страна при сѫщитѣ условия, както на мѣстнитѣ поданици.

Членъ 4.

1. Удостовѣрението за бедность се издава отъ властитѣ на мѣстожителството на молителя, а когато той нѣма мѣстожителство — отъ властитѣ на неговото мѣстопребиваване.

2. Когато молительтъ не се намира въ територията на нито една отъ Договарящитѣ Страни, удостовѣрението за бедность може да бѫде издадено отъ съответния дипломатически или консулски представитель на държавата на молителя.

3. Удостовѣренията за бедность, които сѫ издадени въ територията на една отъ Договарящитѣ Страни, не трѣбва нито да се завѣряватъ, нито да се приподписватъ, но трѣбва да бѫдатъ придружени съ преводъ.

4. Сѫдътъ, който се произнася по молбата за признаване правото на бедность, въ рамкитѣ на своята компетентностъ, има право да проучи удостовѣрението за бедностъ, евентуално да провѣри вписанитѣ въ него данни и да поиска допълнителни сведения.

Членъ 5.

Когато компетентниятъ сѫдъ е призналъ правото на бедность на поданикъ на една отъ Договарящитѣ Страни, последниятъ се ползува отъ това право при всички действия въ производството, включително и въ изпълнителното производство, които се отнасятъ до сѫщия предметъ и се извършватъ предъ сѫдилищата на другата Договаряща Страна.

ДѢЛЪ II-РИ

Сѫдебна помощь

ГЛАВА I

Общи разпореждания

Членъ 6.

Договарящитѣ Страни се задължаватъ да си указватъ взаимно сѫдебна помощъ, споредъ постановленията на настоящата конвенция и действуващето въ страната имъ законодателство.

Членъ 7.

1. Молбитѣ за сѫдебна помощъ се отправятъ чрезъ Министевството на правосѫдито на молящата държава, до Министерството на правосѫдието на замолената държава, което ги препраща незабавно за изпълнение до компетентнитѣ сѫдебни власти на своята страна.

2. По сѫщия редъ се отправятъ и всички молби и съобщения, които сѫдебнитѣ власти на едната Договаряща страна правятъ на властитѣ на Другата Страна, съгласно постановленията на настоящата конвенция.

Членъ 8.

1. Молбата трѣбва да се изготви на официалния езикъ на молящата Договаряща Страна. Къмъ нея трѣбва да се приложи преводъ, изготвенъ на официалния езикъ на замолената Договаряща Страна, завѣренъ отъ молящата властъ. Съ такъв преводъ трѣбва да бѫдатъ, придружени и всички книжа, които сѫ придружени къмъ молбата.

2. Когато се иска само врѫчване на книжа, преводъ отъ тѣхъ не е необходимо да се представлява.

3. Сѫщо така, не се прилагатъ преводи и отъ книжата, които замолената властъ съставя въ връзка съ изплнението на една молба за сѫдебна помощъ на молящата властъ.

Членъ 9.

Въ молбата трѣбва да се изложи накратко каква сѫдебна помощъ се иска и да се укаже сѫдътъ отъ който тя изхожда, сѫдътъ, който трѣбва да я изпълни, дѣлото по което тя се отнася, както и името, презимето, мѣстожителството или мѣстопребиваването на спорящитѣ страни и тѣхното качество въ процеса.

Членъ 10.

1. Сѫдебната властъ на замолената държава, на която е изпратена сѫдебната порѫчка, е длъжна да я изпълни, като приложи всички срѣдства, които се употрѣбяватъ при изпълнение на порѫчкитѣ изходящи отъ сѫдилищата на нейната страна. Предявеното отъ молящата властъ искане да се спази особенъ редъ при изпълнението на порѫчката може да бѫде уважено, ако този редъ не противоречи на законитѣ на замолената държава.

2. Молящата власть, ако поиска това, трѣбва да бѫде уведомена, въ възможно най-късъ срокъ за датата и мѣстото на извършване исканото сѫдебно дейсвие, за да могатъ заинтересуванитѣ страни да присѫтствуватъ на него, ако пожелаятъ.

3. Книжата по изпълнението на сѫдебната порѫчка се изпращатъ на молящата власть по реда на чл. 7. Въ случай че сѫдебната порѫчка не може да бѫде изпълнена веднага, замолената власть е длъжна да уведоми неотложно молящата власть за причинитѣ за това.

Членъ 11.

Ако замолената съ изпълнението на една сѫдебна порѫчка власть се укаже некомпетентна да я изпълни, тя я препраща служебно на съотвентната компетентна за изпълнението ѝ власть, като за стореното уведомява молящата власть.

Членъ 12.

1. Замолената сѫдебна властъ може да откаже да изпълни една сѫдебна порѫчка:

а) когато изпълнението ѝ въ замолената държава не е отъ компетентностьта на сѫдебната власть или

б) когато счете, че изпълнението ѝ е отъ естество да накърни суверенитета или сигурностьта на замолената държава.

2. Въ тѣзи случаи замолената власть врѫща книжата на молящата власть, по установения въ чл. 7 редъ, като съобщава и причинитѣ за отказа.

Членъ 13.

1. Врѫчването на сѫдебни книжа, извънсѫдебни книжа и призовки, както и съставянето на разни актове по врѫчването или по изпълнението на сѫдебнитѣ порѫчки става безплатно.

2. Разноскитѣ, при изпълнението на една сѫдебна порѫчка за свидетели, вещи лица и други сѫ въ тяжесть на заинтересуваната по дѣлото страна и трѣбва да бѫдатъ внесени предварително. Замолената власть може да поиска отъ молящата власть, въ подходящо даденъ срокъ, да бѫде допълненъ депозита за тѣзи разноски.

Членъ 14.

Частнитѣ документи и сѫдебнитѣ книжа, приложени къмъ молбитѣ за сѫдебна помощь, се освобождаватъ отъ гербъ, мита, такси и други берии въ замолената държава.

ГЛАВА II.

За начина на врѫчване сѫдебнитѣ и извънсѫдебнитѣ книжа

Членъ 15.

Врѫчването на сѫдебни и извънсѫдебни книжа се извършва отъ компетентната власть на замолената Договаряща Страна. Когато книжата, които трѣбва да се врѫчатъ, сѫ изготвени на езика на замолената Договаряща Страна или когато къмъ тѣхъ е приложенъ завѣренъ преводъ на този езикъ, врѫчването ще се изврши по реда, предвиденъ въ законитѣ на замолената страна или по начинъ, показанъ отъ молящата власть, ако той не противоречи на законитѣ на замолената държава. Въ противенъ случай, компентентната власть може да се ограничи да изпълни врѫчването, като предаде книжата на лицето, за което тѣ сѫ предназначени, ако то заяви, че е съгласно да ги приеме.

Членъ 16.

Книжата по дѣла отъ спорна юрисдикция трѣбва да се отправятъ до замолената власт поне три месеца преди деня, опредѣленъ за разглеждане на дѣлото. Последната прави нужднитѣ разпореждания въ огледъ актоветѣ и книжата по врѫчването да бѫдатъ получени отъ молящата властъ поне 5 дни преди разглеждането на дѣлото.

Членъ 17.

Врѫчването се доказва съ подписа на получателя, завѣренъ отъ канцеларията на сѫда, който е извършилъ врѫчването, или съ потвърждение отъ този сѫдъ, въ което трѣбва да се укаже, кому кога и по какъвъ начинъ то е извършено.

Членъ 18.

Всѣка отъ Договарящитѣ Страни може да извършва врѫчвания чрезъ своитѣ дипломатически или консулски представители направо, но безъ принуждение, на своитѣ поданици, които се намиратъ въ територията на другата Договаряща Страна.

ГЛАВА III.

За взаимното изпълнение на изпълнителнитѣ титули

Членъ 19.

1. Всѣка отъ Договарящитѣ Страни се задължава да разреши и извърши въ своята територия изпълнението на влѣзлитѣ въ законна сила сѫдебни решения на другата Договаряща Страна, въ това число и тия издадени възъ основа на мѣнителници, записи на заповѣдь и чекове, както и на сключенитѣ предъ сѫдилищата спогодби, който се отнасятъ до имуществено-правни претенции по спорове отъ гражданско или търговско право.

2. Подъ сѫдебни решения, по смисъла на предходната алинея, се разбиратъ не само решенията и опредѣленията на гражданскитѣ сѫдилища, учредени възъ основа на законъ, както и на наказателнитѣ сѫдилища, относно гражданско-правнитѣ претенции на пострадалитѣ лица.

3. Подлежатъ на изпълнение и решенията и опредѣленията, съ които сѫ присѫдени сѫдебни и дѣловодни разноски.

Членъ 20.

1. Разрешаването и извършаването на принудителното изпълнение, възъ основа на изпълнителнитѣ титули, посочени въ чл. 19, се допуска:

а) ако сѫдебното решение е влѣзло въ законна сила и подлежи на изпълнение, съгласно законитѣ на страната, кѫдето е издадено, и

б) ако сѫдътъ, който е издалъ решението, е компетентенъ да разреши спора. Счита се, че този сѫдъ е компетентенъ, когато, споредъ законитѣ на замолената държава, спорътъ е могълъ да бѫде подсѫденъ на единъ сѫдъ на другата Договаряща Страна.

2. Компетентностьта се смѣта винаги установена въ случаитѣ:

а) Когато се касае за искъ, предявенъ отъ приносителя на мѣнителница, записъ на заповѣдь или чекъ срещу задълженото по тѣхъ лице, ако по въпросътъ се е произнесълъ сѫдътъ на мѣстото, което, споредъ законитѣ на страната на този сѫдъ, се счита за мѣсто на плащането;

б) когато по единъ насрещенъ искъ се е произнесълъ сѫда, въ който първоначалниятъ искъ е билъ предявенъ споредъ действуващитѣ тамъ закони;

в) когато странитѣ предварително, писмено, сѫ се съгласили за компетентностьта на сѫда, който се е произнесълъ по дѣлото.

Членъ 21.

Не се разрешава испълнение на сѫдебнитѣ актове, посочени въ чл. 19.:

а) когато решението съдържа постановления, които сѫ противни на добритѣ прави или на обществения редъ на Договарящата Страна, въ чиято територия трѣбва да се извърши изпълнението;

б) когато съ изпълнението трѣбва да се извърши действие, което е недопустимо или не може да бѫде предметъ на принудително изпълнение, споредъ законитѣ на страната, въ чиято територия се иска изпълнението;

в) когато ответникътъ не е взелъ участие въ производството по дѣлото и врѫчването на исковата молба, на призовкитѣ или на съобщенията, на него или на упълномощеното за това отъ него лице, не е станало своевременно, или е извършено чрезъ публична обява, или е станало въ чужбина по начинъ, който не е предвиденъ въ съответната конвенция за взаимна правна помощь, респективно по начина предвиденъ въ чл. 18;

г) когато, относно компентетностьта на сѫда, който е решилъ дѣлото, е била на лице само имотната подсѫдность (чл. 54 отъ българския законъ за гражданското сѫдопроизводство и § 97 отъ хърватското гражданско сѫдопроизводство);

д) когато съ постановеното решение спрямо поданикъ на Договаряшата Страна, въ чиято територия трѣба да се изпълни, при опредѣляне на дееспособностьта, на законното представителство, или на едно семейно или наследствено правоотношение, отъ значение за основателностьта на предявената претенция, или при обсѫждането на мѣродавни за това данни, досежно смъртьта на едно лице, сѫ били приложени въ вреда на сѫщия поданикъ други закони, а не законитѣ, които, споредъ правото на страната, въ чиято територия трѣбва да се изпълни решението, е следвало да бѫдатъ приложени. Изключение се допуска само тогава, когато и при приложението на тѣзи последни закони решението би било постановено въ сѫщия смисълъ.

Членъ 22.

Доколкото настоящата конвенция не съдържа нѣкои особени наредби, разрешението и извършването на изпълнението на сѫдебнитѣ актове, посочени въ чл. 19. ще става по законитѣ на страната, въ чиято територия трѣбва да стане испълнението.

Членъ 23.

1. При обсѫждане наличностьта на условията, посочени въ чл. 20. и 21. сѫдътъ, който е компетентенъ да се произнесе по молбата за допускане на изплънението, не е обвързанъ съ фактическитѣ констатации въ решението досежно тѣзи условия.

2. Възражения срещу установенитѣ въ сѫдебното решение претенции могатъ да се правятъ предъ сѫда, който е компетентенъ да разгледа молбата за изпълнението, само дотолкова, доколкото тѣ сѫ допустими, споредъ законитѣ на Страната, въ чиято територия е постановено сѫдебното решение.

Членъ 24.

1. Молбата за допускане на изпълнението се подава до компетентния за това сѫдъ направо отъ страната по дѣлото или чрезъ съответното Министерство на правосѫдието.

2. Къмъ молбата трѣбва да се приложатъ:

а) пъленъ и достовѣренъ преписъ отъ решението, заедно съ мотивитѣ къмъ него;

б) оригиналъ или завѣренъ преписъ отъ документитѣ отъ които се вижда, че исковата молба, призовкитѣ и съобщениата, издадени по дѣлото, сѫ били своевременно врѫчени на страната, която не е взела участие въ него (съответно на предписанието на чл. 21, буква »в«);

в) удостовѣрение или потвръждение отъ съответния сѫдъ за достовѣрностьта на представения преписъ отъ решението и че сѫщото е влѣзло въ законна сила и

г) преводи отъ молбата и приложенията и на официалния езикъ на Договарящата Страна, въ територията на която ще се извърши изпълнението. Тѣзи преводи трѣбва да бѫдатъ завѣрени отъ сѫда.

Членъ 25.

Съ влѣзлитѣ въ законна сила спогодби, които сѫ сключени предъ посоченитѣ въ чл. 19. сѫдилища и по казанитѣ въ сѫщия членъ предмети, ще се постѫпва както съ сѫдебнитѣ решения.

Членъ 26.

Последвалитѣ по изпълнението на решението и на сждебнитѣ спогодби сж въ тяжестъ на сждещитѣ се страни и трѣбва да бждатъ заплатени съгласно законитѣ на страната, въ която се извършва изпълнението.

ГЛАВА IV.

Уведомление за действуващето право

Членъ 27.

1. Министерствата на правосждието на двѣтѣ Договарящи Страни ще си съобщаватъ направо, при поискване, сведения относно правнитѣ норми, които сж въ сила въ тѣхнитѣ държави.

2. Искането трѣбва да съдържа точно указание на законитѣ, за които се отнася сведението.

ДѢЛЪ III-И

Специални поставления

ГЛАВА I

Доказателствена сила и достовѣрность на сждебнитѣ книжа и други

Членъ 28.

Доказателствената сила на официалнитѣ книжа, съставени въ територията на една отъ Договарящитѣ Страни, както и на воденитѣ въ тази страна търговски книги, по производствата предъ сждилищата на другата Договаряща Страна, се опредѣля споредъ законитѣ на държавата въ която сж съставени. Тѣ не могатъ да иматъ, обаче, по-голѣма доказателствена сила отъ тая, която допускатъ законитѣ на държавата, кждето се извършва сждебното производство.

Членъ 29.

Книжата, съставени, издадени или завѣрени отъ сждилищата на една отъ Договарящитѣ Страни, могатъ да бждатъ използувани предъ сждилищата на Другата Страна, безъ да е необходима друга завѣрка, стига да сж снабдени съ подписа на компетентното длъжностно лице и съ печата на сжда.

Членъ 30.

1. Книжата, съставени, издадени или завѣрени отъ централната или нѣкоя отъ върховнитѣ административни власти на една отъ Договарящитѣ Страни, посочени въ приложения къмъ настоящата конвенция списъкъ, не е се нуждаятъ отъ никаква презавѣрка, за да могатъ да се използуватъ, както е посочено въ чл. 28, стига да сѫ снабдени съ подписа на компетентного длъжностно лице и съ печата на учреждението.

2. Помѣнатиятъ списъкъ ще може да бѫде измѣняванъ или допълванъ по взаимно съгласие на двѣтѣ Договарящи Страни чрез една нотификация, направена по дипломатически редъ.

Членъ 31.

Актоветѣ, съставени или завѣрени отъ публиченъ нотариусъ, когато ще се използуватъ по реда на чл. 28, трѣбва да бѫдатъ завѣрени отъ сѫдъ.

ГЛАВА II.

За настойничеството и попечителството

Членъ 32.

На властитѣ на всѣка Договаряща Страна принадлежи настойническия и попечителския надзоръ надъ личностьта и надъ цѣлото имущество на поданицитѣ ѝ.

Членъ 33.

1. Когато се яви нужда отъ учредяване на настойничество или попечителство на поданикъ на една отъ Договарящитѣ Страни, който се намира въ територията на другата Договаряща Страна или има тамъ имущество, властьта на тази страна трѣбва веднага да съобщи това на компетентната по настойничеството (попечителството) властъ, като се ограничи да вземе незабавно необходимитѣ мѣрки за закрила на лицето и запазване на имуществото му.

2. Компетентната влась на държавата, чийто поданикъ е подъ настойничество (попечителство), може да отмѣни тѣзи мѣрки. Тя може сѫщо така, когато това е въ интереса на това лице, да предаде

цѣлото настойничество (попечителство) или отдѣлни настойнически (попечителски) мѣрки, относно лицето или неговото имущество, на властитѣ на другата Договаряща Страна, съ съгласието на последнитѣ.

3. Въ този случай, властитѣ на замолената държава, при постановяване решенията си, се ржководятъ отъ своитѣ закони. Тѣзи решения, следъ като влѣзатъ въ законна сила, се признаватъ и въ територията на Другата Страна. По въпроси относно личното състояние обаче, сжщитѣ власти не могатъ да вз̀ематъ решения.

ГЛАВА III.

За осиновяването и узаконяването

Членъ 34.

1. Осиновяването и узаконяването се извършва отъ властитѣ и по законитѣ на онази Договаряща Страна, чиито поданикъ е осиновителя, респ., бащата.

2. Ако, обаче, законитѣ на държавата на която принадлежи лицето, което подлежи да бжде усиновено, респ. узаконено, що се отнася до съгласието и до необходимитѣ позволения, предвиждатъ наредби, различни отъ тия на отечествения законъ на осиновителя (бащата), трѣбва да се спазятъ и наредбитѣ, предвидени въ отечествения законъ на подлежащото на осиновяване респк. узаконяване лице.

3. Влѣзлитѣ въ законна сила решения (опредѣления), на посоченитѣ въ ал. 1. компетентни власти, ще се признаватъ и въ територията на другата Договаряща Страна.

ГЛАВА IV.

Оспорване законното произхождение

Члеъ 35.

1. Дѣлата за оспорване законното произхождение на децата сж подсждни на сждилищата на онази Договаряща Страна, чиито поданикъ е бащата.

2. Влѣзлитѣ въ законна сила решения, на тѣзи сждилища, се признаватъ и въ територията на другата Договаряща Страна.

ГЛАВА V.

Припознаване бащинство на извънбрачнитѣ деца

Членъ 36.

1. Дѣлата за установяване бащинство на извънбрачнитѣ деца сѫ подсѫдни на сѫдилищата на онази Договаряща Страна, чийто поданикъ е ответникъ.

2. Влѣзлитѣ въ законна сила решениа на тѣзи сѫдилища се признаватъ и въ територията на другата Договаряща Страна.

ГЛАВА VI.

Обявяване на отсѫтствие или смъртъ

Членъ 37.

Решението за обявяване отсѫствието или смъртьта на едно лице, както и отмѣняването на това решение, се постановява изключително отъ властитѣ и по законитѣ на онази Договаряща Страна, на която това лице е било ноданикъ въ последно време, когато, споредъ сѫществуващитѣ данни, е било още живо.

Членъ 38.

Властитѣ на всѣка отъ Договарящитѣ Страни, съобразно съ действуващитѣ въ страната закони, могатъ, да обявяватъ отсѫствието или смъртьта на поданикъ на другата Договаряща Страна, съ важимость за правнитѣ отношения, които се преценяватъ споредъ действуващето въ страната на тѣзи власти право и съ действие по отношение на намиращето се въ нейната територия имущество.

ГЛАВА VII.

За наследствата

Членъ 39.

Поданицитѣ на всѣка Договаряща Страна, при осѫществяване на свои наследствени права, относно имуществата, които се намиратъ въ територията на другата Договаряща Страна, ще бѫдатъ поставени наравно съ мѣстнитѣ поданици.

Членъ 40.

Поданицитѣ на едната Договаряща Страна могатъ да се разпореждатъ въ случай на смъртъ съ цѣлото си имущество (движимо и недвижимо), което се намира въ територията на другата Договаряща Страна. Формата на това разпореждане, или формата на неговото отмѣнение, се опредѣля отъ законитъ на оная държава, въ чиято територия е съставенъ акта.

Членъ 41.

1. Уреждането на наследственитѣ права върху недвижимото имущество отъ едно наследство и решаването на всички спорни въпроси, отнасящи се до тѣхъ, е отъ компетентностьта на сѫдилищата или на властитѣ на онази Договаряща Страна, въ чиято територия се намира това имущество.

2. Когато недвижимото имущество, споредъ законитѣ на тази Договаряща Страна, е безъ наследникъ, то ще се получи отъ сѫщата тази страна.

Членъ 42.

Уреждане на наследственитѣ права върху движимото имущество отъ едно наследство и решаването на всички спорни въпроси, отнасящи се до тѣхъ, е отъ компетентностьта на сѫдилищата или на властитѣ на онази Договаряща Страна, чиито поданикъ е билъ наследодательтъ по време на смъртьта си.

Членъ 43.

Властьта, въ чийто районъ е настѫпила смъртьта на поданикъ на другата Договаряща Страна е длъжна да извести по надлежния редъ за това най-близския консулски или дипломатически представитель на тази Страна, като изпрати завѣренъ преписъ отъ смъртния актъ.

Членъ 44.

Компетентниятъ сѫдъ или власть на Договарящата Страна, въ чиято територия се намира наследствено имущество принадлежаще на поданикъ на другата Договаряща Страна, трѣбва да вземе, съобразно съ действуващитѣ въ страната наредби, необходимитѣ мѣрки за запазването и правилното управление на това имущество,

Членъ 45.

1. Договарящитѣ Страни се задължаватъ взаимно да си предаватъ намиращето се въ тѣхна територия движимо имущество отъ наследството на поданикъ на другата Договаряща Страна, но следъ като се удовлетворятъ или надлежно обезпечатъ наследственитѣ права и вземанията на мѣстнитѣ поданици или на чужденцитѣ, които иматъ мѣстожителството си въ сѫщата страна, както и на държавното съкровище.

2. Това имущество се предава на най-близката консулска власть на държавата на наследодателя.

Членъ 46.

Тази конвенция не засѣга публичноправнитѣ ограничения на които сѫ подчинени наследственитѣ вещи по мѣстонахождението имъ.

ГЛАВА VIII.

За несъстоятелностьта и конкордата

Членъ 47.

Въ производствата по несъстоятелность и конкордатъ, открити въ територията на една отъ Договарящитѣ Страни, поданицитѣ на другата Договаряща Страна, физически и юридически лица, ще се ползуватъ съ всичкитѣ права съ които се ползуватъ мѣстнитѣ поданици.

Членъ 48.

Когато бѫде обявенъ въ несъстоятелностъ поданикъ на другата Договаряща Страна, компетентниятъ сѫдъ на неговата страна трѣбва да бѫде уведоменъ веднага за това. Ако този сѫдъ не е известенъ, уведомява се най-близката дипломатическа или консулска власть на неговата страна. Уведомената власть е длъжна да съобщи въ най-скоро време на сезирания съ несъстоятелностьта сѫдъ дали несъстоятелниятъ притежава движими или недвижими имоти въ територията на неговата държава.

Членъ 49.

1. Когато бѫде открита несъстоятелностъ въ територията на една отъ Договорящитѣ Страни, движимиятъ имотъ, който несъстоятелниятъ притежава въ територията на другата Договаряща Страна, ако последниятъ не е обявенъ тамъ въ несъстоятелность, трѣбва да бѫде

запазенъ, описанъ и предаденъ на сѫда, който е обявилъ несъстоятелносьта, щомъ като това бѫде поискано отъ последния.

2. Отъ деня, въ който замолениятъ сѫдъ получи това искане, никакъвъ запоръ не може да бѫде наложенъ върху подлежащитѣ на предаване имоти. Предаването, обаче, не може да се извърши, ако преди означениятъ день върху имотитѣ на длъжника сѫ предявени имуществено-правни претенции отъ трети лица. Въ тѣзи случаи, на сѫда при който е обявена несъстоятелностьта, трѣбва да се предаде само онова, което остава отъ имотитѣ, следъ като бѫдатъ напълно удовлетворени установенитѣ по надлежния редъ права.

3. Смѣта се, че принадлежатъ къмъ движимото имущество и вземанията, дори когато тѣ сѫ обезпечени съ ипотека.

Членъ 50.

1. Разпорежданията, които трѣбва да се взематъ досежно движимитѣ имоти, които, споредъ предходния членъ, не следва да се предаватъ, както и досежно всички недвижими имоти на несъстоятелния сѫ отъ компетентностьта на сѫдилищата, на държавата, върху чиято територия се намиратъ тѣзи имоти.

2. Ако сѫщитѣ имоти подлежатъ на проданъ, излишъкътъ отъ цената на продажбата, следъ като правоимащитѣ лица бѫдатъ удовлетворени, се предава на сѫда при който е обявена несъстоятелностьта, съобразно съ постановленията на предходния членъ.

Заключителни постановленя

Членъ 51.

Настоящата Конвенция ще бѫде ратифицирана и ратификациитѣ ще бѫдатъ размѣнени, но възможность най-скоро въ Загребъ.

Конвенцията ще влезе въ сила единъ месецъ следъ деня следващъ размѣната на ратификациитѣ и ще остане въ сила до изтичането на 6 месеца отъ деня на денонсирането ѝ отъ една отъ Договарящитѣ Страни.

Въ увѣрение на това, пълномощницитѣ подписаха и подпечатиха тази конвенция, изготвена въ двоенъ оригиналъ на български и хърватски езикъ, въ София на 18 февруарий 1943. година.

За Царство България:	За Независимата Хърватска Държава:
Д-ръ КОНСТАНТИНЪ ПАРТОВЪ	Д-ръ АНДРИЯ АРТУКОВИЧЪ
	Д-ръ ВЛАДИМИРЪ ЖИДОВЕЦЪ

СПИСЪКЪ

на централнитѣ и държавни административни власти, чиито актове нѣматъ нужда отъ презавѣрка, съгласно чл. 30 отъ конвенцията между Царство България и Независимата Хърватска Държава, която урежда взаимната правна защита и сѫдебна помощь въ областьта на гражданското и търговското право

А. ОТНОСИТЕЛНО БЪЛГАРСКИТѢ АКТОВЕ:

1. Канцелария на Българския Царски дворъ.
2. Канцелария на Народното събрание.
3. Канцелария на Министерския съветъ.
4. Върховна смѣтна палата.
5. Министерство на вънншнитѣ работи и на изповѣданията.
6. Св. Синодъ на Българската църква.
7. Министерство на вѫтрешнитѣ работи и народното здраве.
8. Дирекция на полицията.
9. Главна дирекция на Народното здраве.
10. Министерство на Народното просвѣщение.
11. Държавния университетъ въ София.
12. Министерство на финанситѣ.
13. Дирекция на държавнитѣ дългове.
14. Българска народна банка
15. Българска земедѣлска и кооперативна банка.
16. Министерство на правосѫдието.
17. Министерство на войната.
18. Министерство на търговията, промишленостьта и труда.
19. Главна дирекция на статистиката.
20. Министерство на земедѣлието и държавнитѣ имоти.
21. Дирекция на трудовитѣ земедѣлски стопанства.
22. Министерство на общественитѣ сгради, пѫтищата и благоустройството.
23. Главна дирекция на общественитѣ сгради, пѫтищата и благоустройството.
24. Главна дирекция на трудовата повинность.
25. Министерство на желѣзницитѣ, пощитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ.
26. Главна дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата.
27. Главна дирекция на пощитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ.
28. Дирекция на въздухоплаването.
29. Дирекция на воднитѣ съобшения.

Б. ОТНОСИТЕЛНО ХЪРВАТСКИТѢ АКТОВЕ:

1. Канцелария на Поглавника.
2. Държавенъ съветъ.
3. Министерски съветъ.
4. Министерство на външнитѣ работи.
5. Министерство на войната.
6. Министерство на вѫтрешнитѣ работи.
7. Министерство на правосѫдието и вѣроизповѣданията.
8. Министерство на финанситѣ.
9. Министерство на народното просвѣщение.
10. Министерство на народното стопанство.
11. Министерство на съобщенията.

SUGLASAN SAM S PREDLOŽENIM MI UGOVOROM,
POTVRĐUJEM GA I OBEĆAJEM, DA ĆE BITI IZPUNJEN
I IZVRŠEN.

Dano u Zagrebu, dne 9. lipnja 1943.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

DR. ANTE PAVELIĆ

DR. MILE BUDAK

OPAZKA: Ovako je glasila hrvatska ratifikaciona povelja. Bugarska povelja, koju je podpisao Bugarski Car i supodpisao ministar vanjskih poslova i bogoštovlja Carevine Bugarske, nalazi se u pismohrani ministarstva vanjskih poslova Nezavisne Države Hrvatske.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova od 5. srpnja 1943. o ratifikaciji ugovora između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava od 18. veljače 1943.

Dana 18. veljače 1943. podpisali su u Sofiji opunomoćenici Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske ugovor o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.

Ugovor je ratificiran. Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Zagrebu dana 28. lipnja 1943.

Prema članku 51. stavci 2. ugovora stupa ugovor na snagu dana 29. srpnja 1943.

Ugovor se ovime proglašuje.

U Zagrebu, dne 5. srpnja 1943.

Broj: Pr. 2272/1943.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. MILE BUDAK

OPAZKA: Ugovor i objava proglašeni su u Narodnim novinama od 28. srpnja 1943. br. 169.

SPORAZUM O HRVATSKO-ŠVICARSKOM ROBNOM I PLAĆEVNOM PROMETU

Hrvatska vlada i švicarska vlada, primjenjujući trgovinski ugovor od 28. veljače 1907. na Hrvatsku, te u nastojanju promicati međusobnu izmjenu dobara i urediti plaćevni promet između obiju zemalja, sklopile su sliedeći sporazum:

I. Robni promet

Članak 1.

U namjeri, da se po mogućnosti olakša pokriće potreba obiju zemalja, naročito na dobrima važnima za život, svaka od obiju vlada poduzet će one mjere, koje, uzimajući u obzir momentano stanje obskrbe vlastite zemlje, budu prikladne za promicanje uzajamne izmjene robe.

II. Plaćevni promet

A. Obveze, koje nastanu od dana stupanja na snagu ovog sporazuma

Članak 2.

Plaćanja, koja potječu iz međusobnog robnog prometa, vršit će se na sliedeći način:

1. Sva plaćanja za robu hrvatskog podrietla, koja je uvezena ili koja se bude uvezla u Švicarsku, kao i plaćanja za namirenje obveza prema članku 5. ovoga sporazuma, imaju se kod dospjelosti vršiti kod Švicarske narodne banke na »Globalni račun A« Hrvatske državne banke; ova će izplaćivati protuvriednost ovlašćenim hrvatskim koristnicima na teret »Globalnog računa A« Švicarske narodne banke, spomenutog dalje pod br. 2.

2. Isto tako sva plaćanja za robu švicarskog podrietla, koja je uvezena ili koja se bude uvezla u Hrvatsku, kao i plaćanja za namirenje obveza prema članku 5. ovoga sporazuma, imaju se kod dospjelosti vršiti kod Hrvatske državne banke na »Globalni račun A« Švicarske narodne banke; ova će izplaćivati protuvriednost ovlašćenim švicarskim koristnicima na teret »Robnog računa«, spomenutog u članku 3., slovo b).

Članak 3.

Uplate, izvršene na »Globalni račun A« Hrvatske državne banke u smislu članka 2., br. 1., imaju se upotriebiti kako sliedi:

a) 10% će se odobriti pod oznakom »Financialni račun« na računu, koji će se otvoriti kod Švicarske narodne banke, na ime Hrvatske državne banke. Aktiva na »Financialnom računu« služi za podmirenje potraživanja osoba i tvrdka s domicilom u Švicarskoj, koja po vrsti ne potječu iz robnog prometa u smislu ovoga sporazuma.

b) Nadležne oblasti obiju zemalja sporazumjet će se o upotrebi ostalih 90%.

Onaj dio, koji se prema suglasnosti nadležnih oblasti obiju zemalja ima rezervirati za uređenje izvršenih uplata na »Globalni račun A« Švicarske narodne banke kod Hrvatske državne banke u korist ovlaštenika s domicilom u Švicarskoj, odobrit će se pod oznakom »Robni račun« na ime Hrvatske državne banke na računu, koji će se otvoriti kod Švicarske narodne banke.

Preostali dio spomenutih uplata stavljat će se Hrvatskoj državnoj banci na razpolaganje u slobodnim devizama.

Članak 4.

1. U smislu ovoga sporazuma smatra se:

a) robom švicarskog podrietla ona roba, koja je u Švicarskoj proizvedena ili je tamo toliko obrađena ili prerađena, da se prema švicarskim propisima može smatrati robom švicarskog podrietla;

b) robom hrvatskog podrietla ona roba, koja je u Hrvatskoj proizvedena ili je tamo toliko obrađena ili prerađena, da se prema hrvatskim propisima može smatrati robom hrvatskog podrietla.

2. Plaćanja za robu hrvatskog podrietla, uvezenu u Švicarsku, vršit će se Švicarskoj narodnoj banci i onda, ako je uvoz usliedio putem posrednika s domicilom u trećoj zemlji.

Članak 5.

1. Odredbe ovoga sporazuma ne primjenjuju se samo na izmjenu robe prema članku 4. ovoga sporazuma, nego naročito i na plaćanja za:

a) sporedne troškove u robnom prometu, kao providbe, podvozne troškove;

b) usluge, kao nadnice, honorare i t. d.;

c) obveze s područja umne svojine, kao plaćanja za licence, patentna prava i t. d.;

d) u Hrvatskoj ili Švicarskoj nastale podvozne troškove.

2. Odredbe ovoga sporazuma primjenjuju se također i na plaćanja tvrdka s domicilom u Švicarskoj koristnicima s domicilom u Hrvatskoj, koja potječu iz obveza za prievoze brodovima po unutarnjim vodama, kao za prievozne troškove po unutarnjim vodama, troškove pretovarivanja i time povezane troškove odpreme.

3. Za odobravanje plaćanja prema br. 1. i 2. ovoga članka nadležna je u Hrvatskoj Hrvatska državna banka, a u Švicarskoj Švicarski obračunski ured.

Članak 6.

Unapriedna plaćanja dozvoljena su utoliko, ukoliko su trgovački uobičajena.

Članak 7.

Za uplate prema članku 2. ovoga sporazuma primjenjuje se u Hrvatskoj službeni tečaj, koji vriedi na dan uplate, a u Švicarskoj naprotiv posljednji poznati službeni tečaj Hrvatske državne banke.

Članak 8.

Švicarska narodna banka i Hrvatska državna banka obavješćivat će se svakodnevno u uplatama, izvršenima kod njih prema članku 2. ovoga sporazuma. Dotična izvješća vriede kao nalozi za izplatu protuvriednosti uplaćenih iznosa ovlašćenim koristnicima.

Članak 9.

Hrvatska državna banka izvršivat će platne naloge Švicarske narodne banke u korist hrvatskih vjerovnika po primitku bez čekanja. Ona će putem nabave dovoljnih sredstava iz vlastitog potraživanja u švicarskim francima pobrinuti se za to, da će se njeni platni nalozi Švicarskoj narodnoj banci moći izvršivati također po primitku bez čekanja.

Članak 10.

Već prema postojećem utanačenju između vjerovnika i dužnika, bit će dužnik oslobođen svoje obveze na plaćanje, bilo uplatom dužnog iznosa kod novčanične banke svoje zemlje, bilo izplatom cjelokupnog iznosa potraživanja vjerovniku.

B. Obveze, koje podpadaju pod sporazum od 10. rujna 1941.

Članak 11.

Obveze švicarskih, odnosno hrvatskih dužnika, koje proiztiču iz transakcija, koje su bile odobrene za vrieme trajanja valjanosti sporazuma između Hrvatske i Švicarske od 10. rujna 1941., likvidirat će se prema odredbama spomenutog sporazuma.

C. Obveze, koje su nastale do dana stupanja na snagu sporazuma od 10. rujna 1941.

Članak 12.

Obveze hrvatskih dužnika prema vjerovnicima u Švicarskoj i obveze švicarskih dužnika prema vjerovnicima u Hrvatskoj, koje potječu iz robnog prometa kao i iz činidaba, koje su s njim izjednačene u smislu članka 5. ovoga sporazuma, namirivat će se, ukoliko su nastale do dana stupanja na snagu sporazuma od 10. rujna 1941., prema sliedećim odredbama:

a) Dužnik s domicilom u Švicarskoj podmiruje svoju obvezu u švicarskim francima kod Švicarske narodne banke na »Globalni račun B« Hrvatske državne banke; ova izplaćuje protuvriednost u kunama po primitku platnih naloga Švicarske narodne banke ovlašćenom hrvatskom koristniku.

b) Dužnik s domicilom u Hrvatskoj podmiruje svoju obvezu u kunama kod Hrvatske državne banke na »Globalni račun B« Švicarske narodne banke; ova izplaćuje protuvriednost u švicarskim francima ovlašćenom švicarskom koristniku.

Članak 13.

1. Plaćanje za robu, uvezenu u Švicarsku, koja potječe s područja Hrvatske, ima se izvršiti Švicarskoj narodnoj banci i onda, kada ovlašćeni koristnik ima domicil izvan područja bivše Kraljevine Jugoslavije.

2. Obveze švicarskih, odnosno hrvatskih dužnika, koje potječu iz dobave robe, koja nije švicarskog, odnosno koja nije hrvatskog podrietla, podpadaju također pod odredbe članka 12. ovoga sporazuma.

3. Potraživanja, nastala na temelju ugovora, koji su sklopljeni do dana stupanja na snagu sporazuma od 10. rujna 1941., podpadaju pod odredbe članka 12. ovoga sporazuma, bez obzira na nadnevak uvoza robe u odnosnu zemlju.

4. Uvozi i izvozi robe, dozvoljeni uz posebne uvjete od hrvatskih i od švicarskih oblasti, mogu se izvršiti uz te posebne uvjete.

Članak 14.

1. Ukoliko potraživanje Hrvatske državne banke na »Globalnom računu B« kod Švicarske narodne banke ne bi bilo dovoljno za izvršenje platnih naloga, može Švicarska narodna banka potrebne iznose prenieti s »Robnog računa«, spomenutog u članku 3., sl. b), na »Globalni račun B«.

2. Ostane li, naprotiv, nakon izplate potraživanja švicarskih vjerovnika, koja podpadaju pod odredbe članka 12. ovoga sporazuma, na »Globalnom računu B« Hrvatske državne banke, neka aktiva, to će se ona prenieti na »Robni račun«, spomenut u članku 3., sl. b) ovoga sporazuma.

D. Zaključne odredbe

Članak 15.

Potraživanja, koja potječu od prodaje robe švicarskoga podrietla, a sa skladišta, koje se podržava u Hrvatskoj (n. pr. konsignacionog skladišta), podpadaju, već prema nadnevku prodaje, pod odredbe članka 2., članka 11. ili članka 12. ovoga sporazuma.

Članak 16.

Hrvatska državna banka i Švicarski obračunski ured sporazumjet će se o mjerama za provedbu ovoga sporazuma.

III. Posebne odredbe

Članak 17.

Obje Ugovorne Stranke određuju mješovito povjerenstvo, kojemu je zadaća izpitivati provedbu ovoga sporazuma.

Povjerenstvo se sastaje po želji jedne od obiju vlada. Njegove zaključke treba da odobre obadvije vlade.

Članak 18.

Prema ugovoru o carinskoj uniji, sklopljenom dne 29. ožujka 1923. između Švicarske Konfederacije i Kneževine Liechtenstein, ovaj sporazum se proteže i na područje Kneževine Liechtenstein.

Članak 19.

Ovaj sporazum nadomještava sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Hrvatske i Švicarske od 10. rujna 1941. On stupa na snagu, uz priuzdržaj odobrenja obiju vlada, na dan podpisa i ostaje na snazi do 31. ožujka 1944.

Ne bude li sporazum uz pridržavanje roka od dva mjeseca, prvi puta dne 31. ožujka 1944., odkazan, produžuje se njegova valjanost uviek za daljnja 3 mjeseca.

Učinjeno u Bernu, dne 19. ožujka 1943.

U ime hrvatske vlade:
Dr. JOSIP CABAS

U ime švicarskog saveznog vieća:
EBRARD

ABKOMMEN ÜBER DEN SCHWEIZERISCH-KROATISCHEN WAREN- UND ZAHLUNGSVERKEHR

Die Schweizerische Regierung und die Kroatische Regierung, in Anwendung des Handelsvertrages vom 28. Februar 1907 auf Kroatien, ferner im Bestreben, den gegenseitigen Güteraustausch zu fördern und den Zahlungsverkehr zwischen den beiden Ländern zu regeln, haben folgendes Abkommen abgeschlossen:

I. Warenverkehr

Artikel 1

In der Absicht, die Deckung, insbesondere des Bedarfs an lebenswichtigen Gütern beider Länder nach Möglichkeit zu erleichtern, wird jede der beiden Regierungen diejenigen Massnahmen treffen, die unter Berücksichtigung der jeweiligen Versorgungslage des eigenen Landes geeignet erscheinen, den gegenseitigen Warenaustausch zu fördern.

II. Zahlungsverkehr

A. Vom Tage des Inkrafttretens dieses Abkommens an entstehende Verbindlichkeiten

Artikel 2

Die aus dem gegenseitigen Warenverkehr sich ergebenden Zahlungen werden folgendermassen durchführt:

1. Sämtliche Zahlungen für in die Schweiz eingeführte oder einzuführende Waren kroatischen Ursprungs sowie Zahlungen für die Begleichung von Verbindlichkeiten gemäss Art. 5 dieses Abkommens sind bei Fälligkeit an die Schweizerische Nationalbank auf »Globalkonto A« der Kroatischen Staatsbank zu leisten; diese zahlt den Gegenwert an den berechtigten kroatischen Zahlungsempfänger zu Lasten des in Ziffer 2 hiernach erwähnten »Globalkonto A« der Schweizerischen Nationalbank.

2. Desgleichen sind sämtliche Zahlungen für nach Kroatien ausgeführte oder auszuführende Waren schweizerischen Ursprungs, sowie Zahlungen für die Begleichung von Verbindlichkeiten gemäss Art. 5 dieses Abkommens bei Fälligkeit an die Kroatische Staatsbank auf »Globalkonto A« der Schweizerischen Nationalbank zu leisten; diese zahlt den Gegenwert an die berechtigten schweizerischen Zahlungsempfänger zu Lasten des in Art. 3, lit. b erwähnten »Warenkonto«.

Artikel 3

Die gemäss Art. 2, Ziffer 1 auf »Globalkonto A« Der Kroatischen Staatsbank erfolgten Einzahlungen werden wie folgt verwendet:

a) 10% werden einer unter der Bezeichnung »Finanzkonto« auf den Namen der Kroatischen Staatsbank bei der Schweizerischen Nationalbank zu eröffnenden Rechnung gutgeschrieben. Das Guthaben auf »Finanzkonto« dient zur Befriedigung von Ansprüchen nicht aus dem Warenverkehr im Sinne dieses Abkommens herrührender Art von in der Schweiz domizilierten Personen und Firmen.

b) Die zuständigen Behörden beider Länder werden sich über die Verwendung der übrigen 90% verständigen.

Derjenige Anteil, welcher gemäss Einvernehmen der zuständigen Behörden beider Länder für die Regelung zu Gunsten in der Schweiz domizilierten Anspruchsberechtigter der auf »Globalkonto A« der Schweizerischen Nationalbank bei der Kroatischen Staatsbank erfolgten Einzahlungen zu reservieren ist, wird einer unter der Bezeichnung »Warenkonto« auf den Namen der Kroatischen Staatsbank bei der Schweizerischen Nationalbank zu eröffnenden Rechnung gutgeschrieben.

Der restliche Teil der erwähnten Einzahlung wird der Kroatischen Staatsbank laufend in freien Devisen zur Verfügung gestellt.

Artikel 4

1. Im Sinne dieses Abkommens gilt:

a) als Ware schweizerischen Ursprungs eine Ware, die in der Schweiz hergestellt worden ist oder dort eine derartige Bearbeitung oder Um-

wandlung erfahren hat, dass sie nach den schweizerischen Vorschriften als Ware schweizerischen Ursprungs betrachtet werden kann;

b) als Ware kroatischen Ursprungs eine Ware, die in Kroatien hergestellt worden ist oder dort eine derartige Bearbeitung oder Umwandlung erfahren hat, dass sie nach den kroatischen Vorschriften als Ware kroatischen Ursprungs betrachtet werden kann.

2. Zahlungen für in die Schweiz eingeführte Waren kroatischen Ursprungs sind auch dann an die Schweizerische Nationalbank zu leisten, wenn die Einfuhr durch einen im Drittlande domizilierten Vermittler erfolgt ist.

Artikel 5

1. Die Bestimmungen dieses Abkommens finden Anwendung nicht nur auf den Warenaustausch gemäss Art. 4 dieses Abkommens, sondern auch insbesondere auf Zahlung für:

a) Nebenkosten im Warenverkehr, wie Kommissionen, Frachten;

b) Dienstleistungen, wie Löhne, Honorare usw.;

c) Verbindlichkeiten im Gebiete des geistigen Eigentums, wie Zahlungen für Lizenzen, Patentrechte usw.;

d) in der Schweiz oder in Kroatien entstandene Transitfrachten.

2. Die Bestimmungen dieses Abkommens sind auch anwendbar auf Zahlungen von in der Schweiz domizilierten Firmen an in Kroatien domizilierte Zahlungsempfänger, herrührend aus Verbindlichkeiten für Binnenschiffahrtstransporten, wie Binnenschiffahrtsfrachten, Umschlagspesen und damit zusammenhängende Speditionskosten.

3. Zuständig für die Zulassung von Zahlungen gemäss Ziffern 1 und 2 dieses Artikels sind in Kroatien die Kroatische Staatsbank und in der Schweiz die Schweizerische Verrechnungsstelle.

Artikel 6

Vorauszahlungen sind zulässig, sofern sie handelsüblich sind.

Artikel 7

Für die Einzahlungen gemäss Art. 2 dieses Abkommens gelangt in Kroatien der am Einzahlungstage geltende, in der Schweiz dagegen der letzbekannte offizielle Kurs der Kroatischen Staatsbank zur Anwendung.

Artikel 8

Die Schweizerische Nationalbank und die Kroatische Staatsbank verständigen sich täglich über die gemäss Art. 2 dieses Abkommens bei ihnen

erfolgten Einzahlungen. Die betreffenden Anzeigen gelten als Aufträge, den Gegenwert der einbezahlten Beträge an die berechtigten Zahlungsempfänger auszuzahlen.

Artikel 9

Die Kroatische Staatsbank wird die Zahlungsaufträge der Schweizerischen Nationalbank zu Gunsten der kroatischen Gläubiger bei Empfang ohne Wartefrist ausführen. Sie wird, allenfalls durch Anschaffung genügender Mittel auf eigenen Scheizerfranken-Guthaben, dafür besorgt sein, dass ihre Zahlungsaufträge an die Schweizerische Nationalbank ebenfalls bei Empfang ohne Wartefrist ausgeführt werden können.

Artikel 10

Je nach der zwischen Gläubiger und Schuldner bestehenden Vereinbarung wird der Schuldner von seiner Zahlungspflicht befreit, entweder durch die Einzahlung des Schuldbetrages bei der Notenbank seines Landes oder aber durch Auszahlung des gesamten Forderungsbetrages an den Gläubiger.

B. Unter das Abkommen vom 10. September 1941 fallende Verbindlichkeiten

Artikel 11

Verbindlichkeiten schweizerischen bzw. kroatischer Schuldner, herrührend aus Transaktionen, die während der Gültigkeitsdauer des Abkommens zwischen der Schweiz und Kroatien vom 10. September 1941 bewilligt worden sind, werden gemäss den Bestimmungen des erwähnten Abkommens liquidiert.

C. Bis zum Tage des Inkrafttretens des Abkommens vom 10. September 1941 entstandene Verbindlichkeiten

Artikel 12

Verbindlichkeiten schweizerischer Schuldner gegenüber Gläubigern in Kroatien und kroatischer Schuldner gegenüber Gläubigern in der Schweiz, herrührend aus dem Warenverkehr und aus ihm gleichzusetzenden Leistungen im Sinne von Art. 5 dieses Abkommens werden, sofern sie bis zum Tage des Inkrafttretens des Abkommens vom 10. September 1941 entstanden sind, gemäss den nachstehenden Bestimmungen beglichen:

a) Der in der Schweiz domizilierte Schuldner begleicht seine Verbindlichkeit in Schweizerfranken an die Schweizerische Nationalbank auf »Globalkonto B« der Kroatischen Staatsbank; diese zahlt den Gegenwert in Kuna bei Eingang der Zahlungsaufträge der Schweizerischen Nationalbank an den berechtigten kroatischen Zahlungsempfänger aus.

b) Der in Kroatien domizilierte Schuldner begleicht seine Verbindlichkeit in Kuna an die Kroatische Staatsbank auf »Globalkonto B« der Schweizerischen Nationalbank; diese zahlt den Gegenwert der Schweizerfranken an den berechtigten schweizerischen Zahlungsempfänger aus.

Artikel 13

1. Die Zahlung für eine in die Schweiz eingeführte Ware, die aus dem Gebiete Kroatiens stammt, ist auch dann an die Schweizerische Nationalbank zu leisten, wenn der berechtigte Zahlungsempfänger ausserhalb des Gebietes des ehemaligen Königreichs Jugoslawien domiziliert ist.

2. Verbindlichkeiten schweizerischer, bezw. kroatischer Schuldner, herrührend aus der Lieferung von Waren nichtschweizerischen, bezw. nichtkroatischen Ursprungs, fallen ebenfalls unter die Bestimmungen von Art. 12 dieses Abkommens.

3. Forderungen, entstanden auf Grund von Verträgen, die bis zum Tage des Inkrafttretens des Abkommens vom 10. September 1941 abgeschlossen worden sind, fallen unter die Bestimmungen von Art. 12 dieses Abkommens, ohne Rücksicht auf das Datum der Einfuhr der Ware in das betreffende Land.

4. Vor dem Datum des Inkrafttretens des Abkommens vom 10. September 1941 von den schweizerischen und den kroatischen Behörden zu besonderen Bedingungen zugelassene Ein- und Ausfuhren können zu diesen besonderen Bedingungen abgewickelt werden.

Artikel 14

1. Sollte das Guthaben der Kroatischen Staatsbank auf »Globalkonto B« bei der Schweizerischen Nationalbank zur Ausführung von Zahlungsaufträgen nicht ausreichen, so kann die Schweizerische Nationalbank die erforderlichen Beträge vom in Art. 3, lit. b erwähnten »Warenkonto« auf »Globalkonto B« übertragen.

2. Verbleibt dagegen nach Abtragung der unter die Bestimmungen des Art. 12 dieses Abkommens fallenden Forderungen schweizerischer Gläubiger auf »Globalkonto B« der Kroatischen Staatsbank ein Guthaben, so wird es auf das in Art. 3, lit. b dieses Abkommens erwähnte »Warenkonto« übertragen.

D. Schlussbestimmungen

Artikel 15

Forderungen, herrührend aus dem Verkauf von Waren schweizerischen Ursprungs aus einem in Kroatien unterhaltenen Lager (z. B. Konsignationslager) unterliegen, je nach Datum des Verkaufes, den Bestimmungen des Art. 2, des Art. 11 oder des Art. 12 dieses Abkommens.

Artikel 16

Die Schweizerische Verrechnungsstelle und die Kroatische Staatsbank werden sich über Durchführungsmassnahmen zu diesem Abkommen verständigen.

III. Besondere Bestimmungen

Artikel 17

Die beiden vertragsschliessenden Parteien bezeichnen eine gemischte Kommission, der die Überprüfung der Durchführung des gegenwärtigen Abkommens obliegt.

Die Kommission tritt auf Wunsch einer der beiden Regierungen zusammen. Ihre Beschlüsse bedürfen der Genehmigung beider Regierungen.

Artikel 18

Gemäss dem am 29. März 1923 zwischen der Schweizerischen Eidgenossenschaft und dem Fürstentum Liechtenstein abgeschlossenen Zollunionsvertrag findet das gegenwärtige Abkommen auch auf das Gebiet des Fürstentums Liechtenstein Anwendung.

Artikel 19

Das gegenwärtige Abkommen ersetzt das Abkommen über den Waren- und Zahlungsverkehr zwischen Kroatien und der Schweiz vom 10. September 1941. Es tritt, unter Vorbehalt der Genehmigung durch die beiden Regierungen am Tage der Unterzeichnung in Kraft und bleibt bis 31. März 1944 in Geltung.

Wird das Abkommen nicht unter Einhaltung einer zweimonatigen Frist, erstmals auf den 31. März 1944, gekündigt, so verlängert sich seine Gültigkeit jeweilen um weitere 3 Monate.

Ausgefertigt in Bern, am 19. März 1943.

Im Namen des schweizerischen Bundesrates:	Im Namen der kroatischen Regierung:
EBRARD	Dr. JOSIP CABAS

ZAPISNIK O PRODUŽENJU TRAJANJA VRIEDNOSTI UTANAČENJA IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE MADŽARSKE O LIKVIDACIJI MEĐUSOBNIH ROBNIH TRAŽBINA, KOJE SU NASTALE PRIJE 10. TRAVNJA 1941., KAO I MEĐUSOBNIH FINANCIALNIH TRAŽBINA, OD 14. LISTOPADA 1942.

ZAPISNIK

sastavljen dne 13. travnja 1943. u Zagrebu.

Prisutni su: gospodin Dr. Oskar Turina, državni tajnik u ministarstvu vanjskih poslova Nezavisne Države Hrvatske, i gospodin Ferencz pl. Marosy, poslanik Kraljevine Madžarske, koji su opunomoćeni od svojih vlada, da produže trajanje vriednosti utanačenja od 14. listopada 1942. i da utanače sliedeće:

Trajanje vriednosti utanačenja, sklopljenog između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji medusobnih robnih i financialnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., a koje iztiče današnjim danom, produžuje se ovime u smislu članka 9. tog utanačenja na daljnjih 6 mjeseci, t. j. do uključivo 13. listopada 1943.

Zagreb, dne 13. travnja 1943.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku:	Za Kraljevinu Madžarsku:
Dr. OSKAR TURINA	FERENCZ pl. MAROSY

PROTOKOLL ZUR VERLÄNGERUNG DER GÜLTIGKEITSDAUER DER VEREINBARUNG ZWISCHEN DEM KÖNIGREICH UNGARN UND DEM UNABHÄNGIGEN STAAT KROATIEN ÜBER DIE LIQUIDIERUNG DER VOR DEM 10. APRIL 1941 ENTSTANDENEN GEGENSEITIGEN WARENFORDERUNGEN SOWIE VON GEGENSEITIGEN FINANZIELLEN FORDERUNGEN, VOM 14. OKTOBER 1942

PROTOKOLL

aufgenommen am 13. April 1943 in Zagreb

Anwesend sind: Herr Franz von Marosy, Gesandter des Königreichs Ungarn und Herr Dr. Oskar Turina, Staatssekretär des Aussenministeriums des Unabhängigen Staates Kroatien, die von ihren Regierungen dazu bevollmächtigt wurden, die Gültigkeitsdauer der Vereinbarung vom 14. Oktober 1942 zu verlängern und folgendes zu vereinbaren:

Die Gültigkeitsdauer der zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien abgeschlossenen und am heutigen Tage ablaufenden Vereinbarung über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Waren- und finanziellen Forderungen, wird im Sinne des Art. 9 dieser Vereinbarung hiemit auf weitere 6 Monate d. h. bis einschliesslich 13. Oktober 1943 verlängert.

Zagreb, den 13. April 1943.

Für das Königreich Ungarn:
FRANZ von MAROSY

Für den Unabhängigen Staat Kroatien:
Dr. OSKAR TURINA

UTANAČENJE
IZMEĐU VLADE NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I NJEMAČKE VLADE O RAZČIŠĆENJU IZVJESTNIH ZEMLJIŠTNIH POSJEDOVNIH ODNOSA U POGRANIČNIM PODRUČJIMA

Vlada Nezavisne Države Hrvatske i njemačka vlada u želji, da razčiste izvjestne zemljištne posjedovne odnose u pograničnim područjima, zaključile su po svojim podpisanim opunomoćenicima sliedeće:

Članak 1.

Vlastničtvo na onim zemljištima, koja leže u Donjoj Štajerskoj u 15 km širokom pojasu uzduž hrvatsko-njemačke granice, kao i na onim zemljištima, koja leže izvan toga u naseobnom području, određenom u naredbi br. 57/IV povjerenika Reicha za učvršćenje njemačke narodnosti od 1. studenoga 1941. (objavljeno u Verordnungs- und Amtsblatt-u glavara građanske uprave u Donjoj Štajerskoj, 1942., br. 61, str. 403), a koja pripadaju naravnim ili pravnim osobama, koje su državni pripadnici Nezavisne Države Hrvatske, te imaju mjesto stanovanja ili sjedište izvan Njemačkog Reicha ili Donje Štajerske, prelazi danom stupanja na snagu ovoga utanačenja na Njemački Reich.

Bude li neko pojedino zemljište ili gospodarska jedinica presječena crtom od 15 km, to vlastničtvo na cielom zemljištu ili cieloj gospodarskoj jedinici prelazi na Njemački Reich.

Članak 2.

Od razčišćivanja i prema tome od prielaza vlastničtva, predviđenog u članku 1., izuzimaju se:

1. ona zemljišta, koja leže u južnom odsjeku Drave u smislu zapisnika od 17. listopada 1942. o varaždinskim njemačko-hrvatskim pregovorima;

2. ona zemljišta, koja leže južno od bivše austrijsko-hrvatske granice, i to između zapadne obale otoka, koji je u položajnom nacrtu o južnom odsjeku Drave označen s »III« i njemačko-madžarske granice;

3. ona zemljišta, koja leže u zavoju Sutle, omeđenom žičnom zaprekom zapadno od mjesta Ključ;

4. ona zemljišta, koja leže u graničnom odsjeku sjeverno od Save do zavoja Sutle zapadno od mjesta Ključ između žične zapreke i granice.

Samo se po sebi razumije, da u stavci 1. označene iznimke ne će priečiti možebitne kasnije izvlastbe u javnom interesu, osobito radi sreditbe Drave i Sutle.

Članak 3.

U području iztočno od potoka Pošalitve i iztočno od crte, koja je povučena od utoka ovog potoka u Dravu u sjevernom pravcu i južno od bivše austrijsko-hrvatske granice do zapadne granice u članku 2. br. 1. i 2. označenog područja, pripada podpuno koristovanje zemljištnog posjeda, koji pada pod propis članka 1., i nadalje dosadašnjim vlastnicima — ili u slučaju njihove smrti njihovim potomcima — do izteka jedne godine poslije svršetka rata. Za slučaj, da bi u međuvremenu odpali razlozi, koji onemogućuju hrvatskoj vladi da provede selidbu jednog diela graničnog pučanstva, potrebnu za uređenje posjedbenih odnosa u hrvatskom pojasu ovog pograničnog odsjeka, obje će vlade odrediti raniji rok za provedenje.

Analogno pripada stanovnicima obćina Sauritsch i Friedau do gore spomenutog roka jednako pravo koristovanja na njihovom dosadašnjem posjedu, koji leži na hrvatskom području.

Od uređenja po ovom članku obostrano su izuzeti vinogradi.

Članak 4.

Vlastničtvo na onim zemljištima, koja leže u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj u 15 km širokom pojasu uzduž njemačko-hrvatske granice, a pripadaju naravnim ili pravnim osobama, koje su njemački državni pripadnici ili njemački štićenici, te imaju svoje mjesto stanovanja ili sjedište izvan Nezavisne Države Hrvatske, kao i vlastničtvo na onim zemljištima, koje leže izvan spomenutog pograničnog pojasa u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i pripadaju osobama, koje su do 6. travnja 1941. imale svoje mjesto stanovanja u Donjoj Štajerskoj ili u oslobođenim područjima Koruške i Kranjske, te su iz tih područja bile preseljene u druge krajeve Njemačkoga Reicha, ukoliko je njihov zemljištni posjed, koji leži u

Nezavisnoj Državi Hrvatskoj odkupio Njemački Reich, prelazi s danom stupanja na snagu ovoga utanačenja na Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Bude li neko pojedino zemljište ili gospodarska jedinica presječena crtom od 15 km, to vlastničtvo na cielom zemljištu ili cieloj gospodarskoj jedinici prelazi na Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Članak 5.

Vriednost zemljišta ustanovit će se prema procjenbenom okviru, koji će se sporazumom odrediti i kome treba uzeti kao temelj smjernice, koje vriede za procjenu imetka, koji su ostavili njemački preseljenici u području Nezavisne Države Hrvatske.

Članak 6.

Budući da ukupna vriednost zemljišta, koja prema članku 1. prelaze u vlastničtvo Njemačkoga Reicha, nadmašuje ukupnu vriednost zemljišta, koja prema članku 4. prelaze u vlastničtvo Nezavisne Države Hrvatske, to će se razlika priračunati dugu, koji je nastao u smislu članka 8. utanačenja između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade od 30. rujna 1942. o preseljenju pripadnika njemačke narodnosti iz izvjestnih područja Nezavisne Države Hrvatske u Njemački Reich. Priračunavanje će usliediti, ukoliko postoje istovrstni imovinski objekti, u naravi uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 8., slovo a), broj 1. spomenutog utanačenja.

Članak 7.

Vlada Nezavisne Države Hrvatske i njemačka vlada odriču se međusobno odštetnih zahtjeva, koje bi mogli postaviti protiv njemačke vlade dosadašnji vlastnici zemljišta, koja prema članku 1. ovog utanačenja prelaze u vlastničtvo Njemačkog Reicha, i protiv vlade Nezavisne Države Hrvatske dosadašnji vlastnici zemljišta, koja prema članku 4. prelaze u vlastničtvo Nezavisne Države Hrvatske.

Članak 8.

Naredba glavara građanske uprave u Donjoj Štajerskoj od 12. veljače 1943. o uređenju zamljištno-knjižnih odnosa u naseobnom području A (Verordnungs- und Amtsblatt, 1943. broj 5. str. 25.) ne primjenjuje se na zemljišta, navedena u članku 1.

Članak 9.

Ovo utanačenje stupa na snagu kad se podpiše.

U vjeru čega obostrani opunomoćenici podpisali su ovo utanačenje.

Učinjeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i njemačkom jeziku s time, da oba teksta imaju jednaku vriednost.

U Zagrebu, dne 16. travnja 1943.

Za vladu
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. OSKAR TURINA

Za njemačku vladu:
Dr. ALBRECHT
SCHIFFNER

VEREINBARUNG ZWISCHEN DER DEUTSCHEN REGIERUNG UND DER REGIERUNG DES UNABHÄNGIGEN STAATES KROATIEN ÜBER DIE BEREINIGUNG GEWISSER GRUNDEIGENTUMSVERHÄLTNISSE IN DEN GRENZGEBIETEN

Die Deutsche Regierung und die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien haben in dem Wunsche, gewisse Grundeigentumsverhältnisse in den Grenzgebieten zu bereinigen, durch ihre unterzeichneten Bevollmächtigten folgendes vereinbart:

Artikel 1

Das Eigentum an jenen Grundstücken, die in der Untersteiermark in einem 15 km breiten Streifen längs der kroatisch-deutschen Grenze, sowie an jenen Grundstücken, die darüber hinaus in dem in der Anordnung Nr. 57/IV des Reichskommissars für die Festigung deutschen Volkstums vom 1. November 1941. (kundgemacht in dem Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark, 1942., Nr. 61, Seite 453) bestimmten Siedlungsbereich liegen und die natürlichen oder juristischen Personen gehören, welche Staatsangehörige des Unabhängigen Staates Kroatien sind und ausserhalb des Deutschen Reichs oder der Untersteiermark ihren Wohnsitz oder Sitz haben, geht mit dem Tage des Inkrafttretens dieser Vereinbarung auf das Deutsche Reich über.

Wird durch die 15 km Linie ein einzelnes Grundstück oder eine wirtschaftliche Einheit durchschnitten, so geht das Eigentum an dem ganzen Grundstück oder an der ganzen wirtschaftlichen Einheit auf das Deutsche Reich über.

Artikel 2

Von der Bereinigung und demzufolge von dem in Artikel 1 vorgesehenen Eigentumsübergang werden ausgenommen:

1. jene Grundstücke, die im südlichen Drauabschnitt im Sinne der Niederschrift vom 17. Oktober 1942 über die Warasdiner deutsch-kroatischen Besprechungen gelegen sind;

2. jene Grundstücke, die südlich der ehemaligen kroatisch-österreichischen Grenze und zwar zwischen dem Westufer der in der Lageskizze über den südlichen Drauabschnitt mit »III« bezeichneten Insel und der deutsch-ungarischen Grenze liegen;

3. jene Grundstücke, die in der durch das Drahthindernis abgegrenzten Sattelbachschleife westlich der Ortschaft Ključ liegen;

4. jene Grundstücke, die im Grenzabschnitt nördlich der Save bis zur Sattelbachschleife westlich der Ortschaft Ključ zwischen dem Drahthindernis und der Grenze liegen.

Es versteht sich von selbst, dass durch die in Absatz 1 bezeichneten Ausnahmen etwaige spätere Enteignungen aus öffentlichem Interesse, insbesondere zur Regulierung der Drau und des Sattelbaches, nicht behindert werden.

Artikel 3

In dem Gebiet östlich des Poschalitvabaches und östlich einer Linie, die von der Mündung dieses Baches in die Drau in nördlicher Richtung gezogen wird und südlich der ehemaligen kroatisch-österreichischen Grenze bis zur Westgrenze des in Artikel 2 Ziffer 1 und 2 bezeichneten Gebiets steht die volle Nutzung des unter die Bestimmung des Artikel 1 fallenden Grundbesitzes weiterhin den bisherigen Eigentümern — oder im Falle ihres Todes deren Abkömmlingen — bis zum Ablauf eines Jahres nach Kriegsende zu. Falls in der Zwischenzeit die Gründe wegfallen sollten, welche es der Kroatischen Regierung unmöglich machen, die zu einer Regelung der Besitzverhältnisse in der kroatischen Zone dieses Grenzabschnittes notwendige Umsiedlung eines Teils der Grenzbevölkerung durchzuführen, werden die beiden Regierungen eine frühere Frist zur Durchführung bestimmen.

Entsprechend steht bis zu dem vorerwähnten Zeitpunkt den Einwohnern der Gemeinden Sauritsch und Friedau ein gleiches Nutzungsrecht an ihrem bisherigen auf kroatischem Gebiet liegenden Grundbesitz zu.

Von der Regelung nach diesem Artikel sind beiderseits die Weingärten ausgenommen.

Artikel 4

Das Eigentum an jenen Grundstücken, die im Unabhängigen Staat Kroatien in einem 15 km breiten Streifen längs der kroatisch-deutschen Grenze liegen und die natürlichen oder juristischen Personen gehören, welche deutsche Staatsangehörige oder deutsche Schutzangehörige sind und ausserhalb des Unabhängigen Staates Kroatien ihren Wohnsitz oder Sitz haben, sowie das Eigentum an jenen Grundstücken, die ausserhalb der genannten Grenzzone im Unabhängigen Staat Kroatien liegen und Personen gehören, welche bis zum 6. April 1941 ihren Wohnsitz in der Untersteiermark oder in den befreiten Gebieten Kärntens und Krains hatten und aus diesen Gebieten in andere Gegenden des Deutschen Reichs abgesiedelt sind, insoweit ihr im Unabhängigen Staat Kroatien liegendes Grundeigentum vom Deutschen Reich abgelöst wird, geht mit dem Tage des Inkrafttretens dieser Vereinbarung auf den Unabhängigen Staat Kroatien über.

Wird durch die 15 km Linie ein einzelnes Grundstück oder eine wirtschaftliche Einheit durchschnitten, so geht das Eigentum an dem ganzen Grundstück oder an der ganzen wirtschaftlichen Einheit auf den Unabhängigen Staat Kroatien über.

Artikel 5

Der Wert der Grundstücke wird nach einem noch zu vereinbarenden Schätzrahmen ermittelt, dem die Richtlinien zu Grunde zu legen sind, die für die Schätzung des von deutschen Umsiedlern im Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien zurückgelassenen Vermögens gelten.

Artikel 6

Da der Gesamtwert der gemäss Artikel 1 in das Eigentum des Deutschen Reichs übergehenden Grundstücke den Gesamtwert der gemäss Artikel 4 in das Eingentum des Unabhängigen Staates Kroatien übergehenden Grundstücke übersteigt, wird der Unterschied auf die gemäss Artikel 8 der Vereinbarung zwischen der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien und der Deutschen Regierung vom 30. September 1942 über die Umsiedlung von Angehörigen des deutschen Volkstums aus bestimmten Gebieten des Unabhängigen Staates Kroatien in das Deutsche Reich entstandenen Schuld angerechnet. Die Anrechnung erfolgt, soweit gleichartige Vermögenobjekte vorhanden sind, in Natur unter entsprechender Anwendung der Bestimmungen des Artikel 8, Buchstabe a, Ziffer 1, der genannten Vereinbarung.

Artikel 7

Die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien und die Deutsche Regierung stellen sich gegenseitig von den Entschädigungsansprüchen frei, die gegen die Deutsche Regierung von den bisherigen Eigentümern der gemäss Artikel 1 dieser Vereinbarung in das Eigentum des Deutschen Reichs übergehenden Grundstücke und gegen die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien von den bisherigen Eigentümern der gemäss Artikel 4 in das Eigentum des Unabhängigen Staates Kroatien übergehenden Grundstücke geltend gemacht werden könnten.

Artikel 8

Die Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark vom 12. Februar 1943 über die Regelung der Grundbuchverhältnisse im Siedlungsbereich A (Verordnungs- und Amtsblatt, 1943. Nr. 5 Seite 25) findet auf die in Artikel 1 angeführten Grundstücke keine Anwendung.

Artikel 9

Diese Vereinbarung tritt mit der Unterzeichnung in Kraft.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten die Vereinbarung unterzeichnet.

Geschehen in doppelter Urschrift in kroatischer und deutscher Sprache mit der Massgabe, dass beide Wortlaute die gleiche Geltung haben.

In Agram, am 16. April 1943.

Für die Deutsche Regierung:

Dr. ALBRECHT SCHIFFNER

Für die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien:

Dr. OSKAR TURINA

UGOVOR O IZRUČBI I O SUDBENOJ POMOĆI U KAZNENIM STVARIMA IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I CAREVINE BUGARSKE

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske i Njegovo Veličanstvo Car Bugara, želeći urediti odnose između obih država u pogledu izručbe krivaca, kao i sudbenu pomoć u kaznenim stvarima, odlučiše sklopiti ugovor i imenovaše svojim opunomoćenicima:

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

gospodina dra. Josipa D u m a n d ž i ć a,
ministra pravosuđa i bogoštovlja,

Njegovo Veličanstvo Car Bugara

gospodina dra. Konstantina P a r t o v a,
ministra pravosuđa,

koji, pošto sravniše svoje punomoći, nađene u redu, ugovoriše sliedeće:

PRVI DIO

Izručba

PRVA GLAVA

A) Dopustivost izručbe

Članak 1.

(1) Ugovorne Stranke se obvezuju, da će jedna drugoj uzajamno izručivati radi kaznenoga progona ili radi ovrhe dosuđene kazne osobe, okrivljene ili osuđene zbog kažnjivoga djela od sudbenih oblasti jedne Stranke, koje borave na području druge Stranke.

(2) Ne dopušta se izručba vlastitih državnih pripadnika zamoljene Stranke.

Članak 2.

(1) Izručba radi kaznenoga progona dopuštena je samo zbog djela, za koje je, prema zakonodavstvima obih Ugovornih Stranaka, najviša mjera zapriećene kazne veća od jedne godine oduzeća slobode ili druga vrsta teže kazne. U slučajevima pokušaja i dioničtva u takvim djelima izručba će se dozvoliti, ako su pokušaj i dioničtvo kažnjivi prema zakonodavstvima obih Ugovornih Stranaka.

(2) Izručba radi ovrhe pravomoćne osude dozvoljava se, ako postoje uvjeti predhodne stavke, i ako je počinitelj osuđen na oduzeće slobode, ne manje od šest mjeseci, ili na drugu vrstu teže kazne.

B) Iznimke od obveze izručbe

Članak 3.

(1) Izručba se ne dopušta zbog političkih kažnjivih djela ili zbog kažnjivih djela, koja su u svezi s njima.

(2) Smatra se, da postoji sveza između političkoga kažnjivoga djela i kažnjivoga djela obćeg značaja, kada je ovo posljednje imalo za cilj pripremiti, osigurati, prikriti ili spriečiti izvršenje političkoga kažnjivoga djela.

(3) Ali obveza izručbe postoji u svim slučajevima: a) umišljenoga oduzeća života; b) počinjene težke tjelesne ozljede; c) djela, koja predstavljaju veliku pogibelj za obćenitost. Isto vriedi za pokušaj i za svaku vrstu dioničtva u tim djelima.

Članak 4.

Obveza izručbe ne postoji, kada se djelo, prema zakonodavstvu jedne od Ugovornih Stranaka, kažnjava izključivo:

a) prema vojnim kaznenim zakonima ili predstavlja izključivo izbjegavanje vojne službe;

b) prema kaznenim zakonima o tisku;

c) prema zakonima o javno-pravnim dažbinama i o devizama;

d) prema propisima o zabrani uvoza i izvoza ili provoza, osim ako se radi o kažnjivom uvozu, izvozu ili provozu opojnih sredstava.

Članak 5.

Obveza izručbe ne postoji još i u sliedećim slučajevima:

a) zbog kažnjivih djela, za koja kazneni progon ili ovrha kazne prema zakonima države moliteljice ili zamoljene države nisu dopušteni

zbog zastare, zbog usliedile amnestije ili pomilovanja ili zbog kakvoga drugoga razloga;

b) zbog kažnjivih djela, za koja se prema zakonima jedne od obih Stranaka, kazneni progon zameće samo na tužbu oštećenika i može se obustaviti povlačenjem tužbe;

c) zbog kažnjivih djela, koja spadaju pod sudbenost oblasti zamoljene Stranke, a važni kazneno-pravni probitci nalažu, da sudbenost vrši ova Stranka;

d) zbog kažnjivih djela, počinjenih na području treće države, ako zakoni države moliteljice ili zamoljene države ne dopuštaju progona za takvo djelo, počinjeno u inozemstvu;

e) kada je za isto djelo protiv zatražene osobe u zamoljenoj državi zametnut kazneni progon, ili je izrečena osuda, ili je izdana kakva druga sudbena odluka, koja obustavlja kazneni progon, osim ako zakonodavstvo ove države dozvoljava ponovni progon uslied novih dokaza.

C) Ograničenje obveze izručbe

Članak 6.

Ako se traži izručba osobe, koja je okrivljena ili osuđena od oblasti zamoljene Stranke za drugo kažnjivo djelo, različito od onoga, za koje se traži izručba, ili je pritvoreno zbog drugih razloga, zahtjev za izručbu će se rješavati odmah, ali izručba će se izvršiti, pošto se završi predhodni (izviđajni ili iztražni) odnosno sudbeni postupak (glavna razprava), a u slučaju osude, pošto osoba izvrši dosuđenu joj kaznu, ili pošto se ukine mjera njezina pritvora.

Članak 7.

U slučajevima iz predhodnoga članka zatražena osoba može biti privremeno izručena radi kaznenoga progona, ukoliko se to ne protivi probitcima pravosuđa zamoljene Stranke. Stranka moliteljica je dužna bezodvlačno vratiti osobu na zahtjev druge Stranke, a u svakom slučaju nakon završetka kaznenoga progona.

Članak 8.

Ako je osoba zamolila, da bude primljena u državljanstvo zamoljene države prije, nego je djelo počinjeno, može se odluka o dozvoli njezine izručbe odgoditi, dok se ne rieši molba za primitak u državljanstvo, ali ne više od godine dana.

Članak 9.

(1) Ako nekoliko država traži osobu zbog jednoga te istoga djela, ona se izručuje državi, protiv probitaka koje je ovo djelo bilo upereno, a ako to nije slučaj, državi, na području koje je kažnjivo djelo počinjeno.

(2) Ako nekoliko država traži osobu zbog različitih djela, ona se izručuje državi, na području koje je bilo počinjeno najteže kažnjivo djelo. Ako su djela jednako težka, osoba se izručuje državi, koja dokaže, da je zbog osobitih okolnosti dokaznoga postupka potrebno, da se postupak ubrza, i koja se obveže, da će dozvoliti daljnju izručbu osobe.

Članak 10.

(1) Izručena osoba ne može biti kazneno progonjena ni biti kažnjena zbog djela, počinjenoga prije izručbe, zbog kojega nije bila dozvoljena izručba, ni biti izručena od Stranke moliteljice trećoj državi, ni biti ograničena u svojoj slobodi zbog drugoga pravnoga razloga, koji je nastao prije izručbe.

(2) Iznimka od prednjega pravila je dopuštena:

a) kada Stranka, koja je dozvolila izručbu, pošto je bila ponovno zamoljena na način iz čl. 12., pristane na to. Ovaj se pristanak ne može uzkratiti, ako prema odredbama ovoga ugovora postoji obveza izručbe i za ovo djelo, i

b) ako izručena osoba, i ako joj je bilo moguće odputovati, ne napusti područja Stranke moliteljice u roku od jednoga mjeseca nakon konačnoga završetka kaznenoga postupka protiv nje, pošto ovrši dosuđenu joj kaznu, ili ako se ona, pošto je napustila područje, svojom voljom u nj povrati, ili je pak ponovno bila izručena od treće države.

(3) Ako je bila dozvoljena izručba radi kaznenoga progona, oblasti Stranke moliteljice mogu drugačije pravno ocieniti djelo, za koje je izručba bila dozvoljena, kada bi i uz ovu novu pravnu ocjenu postojala obveza izručbe prema odredbama ovoga ugovora.

D) Prievoz izručenih osoba od treće države

Članak 11.

(1) Ugovorne Stranke se obvezuju, da će prevoziti kroz svoje područje osobe, podvrgnute kaznenom progonu ili ovrsi kazne, koje treća država izručuje drugoj Ugovornoj Stranci.

(2) Obveza prievoza ne postoji:

a) kad izručba osobe prema odredbama ovoga ugovora ne bi bila dopuštena;

b) kad osobu progoni koja oblast države, kroz koju treba da bude osoba prevezena, ili ako je protiv nje izdala uhitni nalog zbog drugoga razloga koja oblast ove države.

(3) Čl. 10., 12., 13. i 14. primjenjuju se shodno.

DRUGA GLAVA

Postupak kod izručbe

A) Zahtjev za izručbu

Članak 12.

(1) Zahtjev za izručbu šalje ministarstvo pravosuđa Stranke moliteljice ministarstvu pravosuđa zamoljene Stranke, koje upućuje molbu nadležnoj oblasti na rješenje.

(2) Zahtjevu za izručbu valja priložiti uhitni nalog protiv osobe ili pravomoćnu osudu, izdane od nadležne oblasti Stranke moliteljice.

(3) U priloženim spisima treba navesti po mogućnosti potanke podatke o istovjetnosti zatražene osobe, njezino državno pripadničtvo i njezino prebivalište i iznieti činjenične okolnosti djela, za koje se traži izručba, s označenjem, kada i gdje je djelo počinjeno. Ako je djelo upereno protiv imovine, u spisu valja navesti i iznos štete, koju je počinitelj počinio.

(4) Molbi treba priložiti priepis sloga zakona, koji se primjenjuje na djelo.

Članak 13.

Zahtjev za izručbu, kao i sve njegove priloge, valja sastaviti na jeziku jedne od Ugovornih Stranaka u izvorniku ili u ovjerovljenom priepisu. Nije obvezatno priložiti prievod.

Članak 14.

(1) Ako se iz priloženih izprava ne mogu dovoljno jasno utvrditi uvjeti za dozvolu izručbe, zamoljena Stranka može zatražiti od Stranke moliteljice na način, predviđen u čl. 12., da se prinesu u danom primjerenom roku dopunski podatci.

(2) Ako zatraženi podatci ne stignu u danom roku, pritvorena se osoba pušta na slobodu. Ovaj se rok može na zatjev produžiti najviše za jedan mjesec.

B) Mjere za osiguranje izručbe

Članak 15.

Odmah čim stigne zahtjev za izručbu s prilozima, navedenim u čl. 12., zamoljena će Stranka pritvoriti zatraženu osobu, ukoliko to dopuštaju njezini zakoni, osim ako se odmah vidi, da izručba ne će biti dozvoljena.

Članak 16.

(1) Progonjena će se osoba isto tako pritvoriti još prije, nego li stigne molba za izručbu na način, naveden u čl. 12., ukoliko pritvor dopuštaju zakoni zamoljene Stranke, ako to zatraži druga Stranka uz navod podataka o istovjetnosti ove osobe, poglavito njezina državnoga pripadničtva kao i učina kažnjiva djela, koje joj se upisuje u krivnju, ili ako je protiv ove osobe uz ove podatke radi izručbe razpisana tjeralica u potražnoj knjizi druge Stranke.

(2) O rješenju molbe i o početnom času privremenoga pritvora osobe, podvrgnute izručbi, valja bezodvlačno obaviestiti oblast moliteljicu.

(3) Molbe za pritvor, kao i obaviesti o njihovu rješenju i o početnom času privremenoga pritvora, mogu nadležni uredi obih Stranaka slati izravnim službenim putem, bilo pismeno, bilo brzojavom ili krugovalom.

(4) Progonjena se osoba može pustiti na slobodu, ako molba za izručbu, zajedno s prilozima iz čl. 12., ne bude podnesena zamoljenoj Stranci u roku od jednoga mjeseca od dana pritvora osobe.

Članak 17.

(1) Zamoljena će Stranka prevoziti osobu, podvrgnutu izručbi ili prievozu, do ugovorenoga graničnoga mjesta.

(2) Prievoz će obaviti oblasti zamoljene Stranke na način, koji one smatraju za najprikladniji.

Članak 18.

Ako u roku od šest nedjelja od obaviesti, da se izručba dozvoljava, oblasti Stranke moliteljice ne učine potrebno za preuzimanje osobe, ona se pušta na slobodu i ne može biti zatražena drugi puta iz istoga razloga.

C) Troškovi izručbe

Članak 19.

(1) Ugovorne Stranke se uzajamno odriču svakoga zahtjeva za platež troškova, učinjenih na njihovu području u svezi s pritvorom, s uzdržavanjem i s prievozom izručene osobe.

(2) Troškove prievoza osobe (čl. 11.) dužna je naknaditi Stranka moliteljica. Ona je dužna naknaditi i troškove, skopčane s privremenom izručbom i s vraćanjem osoba, spomenutih u čl. 7.

DRUGI DIO

Sudbena pomoć u kaznenim stvarima

PRVA GLAVA

Obće odredbe

Članak 20.

(1) Ugovorne Stranke pružat će jedna drugoj uzajamno sudbenu pomoć u kaznenim stvarima.

(2) Sudbena pomoć se sastoji:

a) u dostavljanju poziva i drugih sudbenih spisa;

b) u preslušavanju okrivljenika i svjedoka, u obavi dokaza s vještacima, u obavi očevida, premetačine, uzapćenja predmeta i drugih postupovnih radnja;

c) u predavanju izprava i predmeta, koji mogu poslužiti kao dokaz, i

d) u davanju obaviesti iz očevidnika kazni.

Članak 21.

(1) Molba za sudbenu pomoć šalje se preko ministarstva pravosuđa Stranke moliteljice ministarstvu pravosuđa zamoljene Stranke, koje je upućuje nadležnoj oblasti na udovoljenje.

(2) Molbe iz slova a), b) i d) predhodnoga članka mogu sudbeni uredi obih Stranaka slati jedni drugima izravno.

(3) Molba mora sadržavati podatke, navedene u čl. 12., stavci 2. i 3., i mora joj biti priložen priepis sloga zakona, koji se primjenjuje na djelo, povodom kojega se traži sudbena pomoć.

Članak 22.

(1) Molbu za sudbenu pomoć, kao i sve njezine priloge, valja sastaviti na službenom jeziku jedne od Ugovornih Stranaka. Nije obvezatno priložiti prievod.

(2) Isto vriedi i za izprave, koje se sastavljaju u svezi s udovoljenjem zatraženoj sudbenoj pomoći.

Članak 23.

(1) Sudbena pomoć se može uzkratiti, ako se iz izprava, priloženih molbi, vidi, da se ona tiče djela, za koje nije dopuštena izručba prema odredbama čl. 2., 3., 4. i 5. ovoga ugovora, ili ako je kazneni postupak, povodom kojega se traži sudbena pomoć, uperen protiv državnoga pripadnika zamoljene Stranke, koji boravi izvan područja zamoljene Stranke.

(2) Isto tako se može sudbena pomoć uzkratiti, ako bi njezino udovoljenje u zamoljenoj državi moglo okrnjiti njezino vrhovničtvo ili njezinu sigurnost.

Članak 24.

(1) Zahtjev za sudbenu pomoć rješavaju oblasti Stranke i prema zakonima Stranke, na području koje treba obaviti zatraženu radnju.

(2) Izjavljen zahtjev Stranke moliteljice, da se obdržava osobit način kod udovoljenja molbi, može se uvažiti, ako se ovaj način ne protivi zakonima zamoljene Stranke.

DRUGA GLAVA

Posebne odredbe

A) Poziv i pristup osoba, koje borave na području druge Ugovorne Stranke

Članak 25.

(1) Ugovorne Stranke se obvezuju, da će dostavljati pozive i sudbene spise u kaznenim postupcima, koje oblasti jedne Stranke šalju osobama, koje borave na području druge Stranke.

(2) Zahtjev za dostavu može se odbiti, kad je pozvanomu zapriećeno prisilnim mjerama ili drugim štetnim posljedicama u slučaju neodaziva.

Članak 26.

(1) Svjedok ili vještak, bez obzira na svoju državnu pripadnost, koji pristupi pred oblasti Stranke moliteljice, na poziv, uručen mu od oblasti zamoljene Stranke, ne može biti kazneno progonjen ni povučen na ovrhu dosuđene mu kazne, zbog počinjenja, dioničtva ili prikrivanja kažnjivoga djela, zbog kojega je pozvan, ili nekoga drugoga kažnjivoga djela, počinjena prije, ni biti ograničen u svojoj slobodi iz kojega drugoga pravnoga razloga, koji je postojao prije, nego što je odputovao iz područja zamoljene Stranke.

(2) Ove osobe gube ove povlastice, ako ne napuste područje Stranke moliteljice za jednu nedjelju od dana, kada su bile oslobođene, a mogle su odputovati.

Članak 27.

(1) Ugovorne Stranke će jedna drugoj uzajamno dovoditi osobe, pritvorene na njihovu području, ukoliko se tome ne protive probitci pravosuđa zamoljene Stranke, radi toga, da budu preslušane kao svjedoci ili da budu suočene s drugim osobama. Stranka moliteljica se obvezuje, da će bezodvlačno natrag odvesti dovedene osobe na zahtjev druge Stranke i odmah, čim se završe postupovne radnje.

(2) Članak 26. se primjenjuje shodno.

Članak 28.

Uz uvjete, navedene u čl. 26., dozvolit će se preko područja jedne od Ugovornih Stranaka prolaz (odlazak i povratak) osoba, pritvorenih na području treće države, za koje bi druga Ugovorna Stranka smatrala za potrebno, da ih suoči s drugim osobama, ili da ih presluša kao svjedoke.

B) Predavanje predmeta

Članak 29.

Ugovorne Stranke će jedna drugoj uzajamno na zahtjev predavati predmete:

a) koji mogu biti od važnosti kao dokazna sredstva u kaznenom postupku;

b) koji podležu uzapćenju ili uništenju u kaznenom postupku;

c) koji se nalaze u posjedu progonjenoga, i koje je on ili njegov dionik pribavio izvan područja zamoljene Stranke kažnjivim djelom, zbog kojega je progonjen, kao i predmete, koje je stekao kao protuvriednost za one, koje je pribavio kažnjivim djelom;

d) koji se preuzimaju zajedno s izručenim prigodom prievoza.

Članak 30.

(1) Kada se istodobno s izručbom osobe traži i predavanje predmeta, predmeti će se predati, koliko je to moguće, zajedno s osobom.

(2) Kada se traži predaja predmeta nezavisno od izručbe ili od prievoza osobe, valja zajedno s traženjem predaje predmeta priložiti rješenje o njihovoj zapljeni ili o uzapćenju, izdano od nadležne oblasti Stranke moliteljice.

Članak 31.

Kada su treće osobe stekle prava na predmete, spomenute u čl. 29., ove treba povratiti odmah nakon završetka postupka i bez troškova zamoljene Stranke, ako je kod njihove predaje bio učinjen sporazum u tom smislu.

Članak 32.

Kada su predmeti, spomenuti u čl. 29., potrebni oblastima zamoljene Stranke u kakvom kaznenom postupku, predaja se može odgoditi do svršetka postupka. Zamoljena Stranka može privremeno predati predmete pod uvjetom, da budu povraćeni, čim to bude zatraženo.

C) Priobćenje osuda i izvadaka iz očevidnika kazni

Članak 33.

(1) Ugovorne Stranke će jedna drugoj na zahtjev uzajamno davati obaviesti iz očevidnika kazni, bez obzira na državnu pripadnost osoba, kojih se tiču zatražene obaviesti.

(2) U tom se slučaju ne primjenjuju ograničenja pružanja sudbene pomoći iz čl. 1. st. 2. i iz čl. 4. slova d).

TREĆA GLAVA

Troškovi sudbene pomoći u kaznenim stvarima

Članak 34.

(1) Troškove, učinjene u svezi s udovoljenjem molbi za sudbenu pomoć u kaznenim stvarima, dužna je naknaditi Stranka, na području koje su oni nastali.

(2) Ipak će oblasti zamoljene Stranke priobćiti Stranci moliteljici iznos učinjenih troškova, da možebitno budu naloženi osobi, koja ih je dužna snositi.

Članak 35.

(1) Troškove svake vrste, učinjene na području zamoljene Stranke, u svezi s pozivom pritvorenih osoba (čl. 27. i 28.), kao i za provedbu dokaza s vještacima, dužna je naknaditi Stranka moliteljica.

(2) Ista Stranka je dužna naknaditi i troškove osobnoga pristupa svjedoka ili vještaka (čl. 26.), i u samom pozivu mora biti navedena svota, koja će se platiti u tom slučaju.

ČETVRTA GLAVA

Zaključne odredbe

Članak 36.

Ugovorne Stranke će primjenjivati u slučajevima, koji nisu uređeni ovim ugovorom, odgovarajuće propise njihovih zakonodavstava.

Članak 37.

(1) Ugovorne Stranke će jedna drugoj uzajamno priobćivati pravomoćne osude, koje su izrekle oblasti jedne Stranke protih državnih pripadnika druge Stranke, i koje se osude moraju upisati u očevidnik kazni Stranke, gdje su izrečene.

(2) Priobćenja će se izvršiti službeno preko odnosnih ministarstava pravosuđa i sadržavat će priepis sadržaja, upisanoga u očevidniku; na zahtjev će se poslati i priepis osude.

Članak 38.

Ugovorne Stranke su sporazumne, da će u kaznenim stvarima uzajamno primjenjivati obće priznata načela, prihvaćena u medunarodnom pravu, za osobe, koje uživaju pravo izvanpodručnosti (eksteritorialnosti).

Članak 39.

Ovaj će ugovor biti ratificiran i ratifikacione povelje će biti izmienjene što prije u Sofiji.

Ugovor zadobiva pravnu moć nakon mjesec dana iza izmjene ratifikacionih povelja i ostat će u valjanosti, dok jedna od Ugovornih Stranaka ne priobći drugoj šest mjeseci unapried svoju namjeru, da mu prestane valjanost.

U dokaz toga opunomoćenici podpisaše ovaj ugovor i učvrstiše ga svojim pečatima.

Načinjeno u dva suglasna primjerka na hrvatskom i na bugarskom jeziku u Zagrebu, dne 28. lipnja 1943.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku:
DR. JOSIP DUMANDŽIĆ

Za Carevinu Bugarsku:
DR. KONSTANTIN PARTOV

ДОГОВОРЪ
ЗА ЕКСТРАДИЦИЯ И СѪДЕБНА ПОМОЩЬ ПО НАКАЗАТЕЛНИ ДѢЛА МЕЖДУ ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ И НЕЗАВИСИМАТА ХЪРВАТСКА ДЪРЖАВА

Негово Величество Царьтъ на Българитѣ и Поглавникътъ на Независимата Хърватска Държава

рѫководени отъ желанието да уредятъ правнитѣ отношения между двѣтѣ държави относно предаването на престѫпници, както и сѫдебната помощь по наказателни дѣла, решиха да сключатъ единъ Договоръ и назначиха за свои пълномощници:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬТЪ НА БЪЛГАРИТѢ

Д-ръ **Константинъ Партовъ,** министъръ на Правосѫдието

ПОГЛАВНИКЪТЪ НА НЕЗАВИСИМАТА ХЪРВАТСКА ДЪРЖАВА

Д-ръ **Иосипъ Думанджичъ,** Министъръ на Правосѫдието и на Изповѣданията, които, следъ като сравниха пълномощията си, намѣрени за редовни, уговориха следното:

ДѢЛЪ I-ВИ

За екстрадицията

ГЛАВА I.

А Допущане на предаването

Членъ 1.

(1) Договарящитѣ Страни се задължаватъ да си предаватъ взаимно, за наказателно преследване или за изтърпяване на наложено наказание, лицата, обвинени или осѫдени за едно престѫпно деяние отъ сѫдебнитѣ власти на едната страна, които се намиратъ въ територията на другата страна.

(2) Предаването на собствени поданици на замолената страна не се допуска.

Членъ 2.

(1) Предаването за наказателно преследване се допуска само за деяние, за което, споредъ законодателствата на двѣтѣ договарящи страни, най-високата мѣрка на предвиденото наказание е повече отъ една година лишаване отъ свобода или другъ родъ по-тежко наказание. Въ случаитѣ на опитъ и съучастие въ такива деяния, предаването ще се допуска, ако опитътъ и съучастието сѫ наказуеми, според законодателствата на двѣтѣ договарящи страни.

(2) Предаването за да се изпълни една влѣзла въ законна сила присѫда, се допуска, ако сѫ на лице условията на предходната алинея и ако деецътъ е осѫденъ на не по-малко отъ 6 месеца лишаване отъ свобода или другъ родъ по-тежко наказание.

Б. Изключения отъ задължението за предаване

Членъ 3.

(1) Предаването не се допуска за политически престѫпления или за престѫпления, които иматъ връзка съ такива.

(2) Счита се, че има връзка между едно политическо престѫпление и едно престѫпление отъ общъ характеръ, когато това последното е имало за целъ да подготви, да осигури, да прикрие или да възпрепятсвува извършването на политическото престѫпление.

(3) Задължението за предаване съществува, обаче, въ всички случаи на: а) умишлено лишение отъ животѣ; б) причиняване тежка тѣлесна повреда; в) деяния, които представляватъ голѣма опасность за общностьта. Сѫщото важи за опита и всѣкакъвъ видъ съучастие въ такива деяния.

Членъ 4.

Задължението за предаване не сѫществува, когато деянието, споредъ законодателството на една отъ Договарящитѣ Страни, се наказва изключително:

а) по военно-наказателнитѣ закони или представлява изключително отклонение отъ военна служба;

б) по наказателнитѣ закони за печата;

в) по законитѣ за публично- правнитѣ повиности отъ фискаленъ характеръ и по девизнитѣ закони;

г) по разпоредбитѣ относно забраната за вносъ и износъ или за транзитенъ превозъ, съ изключение на случаитѣ отнасящи се до наказуемъ вносъ, износъ или транзитенъ превозъ на упоителни срѣдства.

Членъ 5.

Задължението за предаване не сѫществува още и въ следнитѣ случаи:

а) за престѫпления, по които, споредъ законитѣ на молящата или замолената държава, наказателното преследване или изпълнението на наказанието е недопустимо, поради давность, последвала амнистия или помилване, или поради нѣкоя друга причина;

б) за престѫпления, по които, споредъ законитѣ на една отъ дветѣ страни, наказателното преследване се възбужда само по тѫжба отъ пострадалия и може да бѫде прекратено съ отегляне на тѫжбата;

в) за престѫпления, които сѫ подсѫдни на властитѣ на замолената страна и важни наказателно-правни интереси налагатъ сѫдебната властъ да бѫде упражнена отъ тази страна;

г) престѫпления, извършени върху територията на една трета държава, ако законитѣ на молящата или на замолената държава не допущатъ преследване на такова деяние, извършено въ чужбина;

д) когато за сѫщото деяние срещу поисканото лице въ замолената държава е възбудено наказателно преследване или е издадена

присѫда, или е постановенъ нѣкакъвъ другъ сѫдебенъ актъ, който прекратява наказателното преследване, освенъ ако законодателството на тази държава позволява повторно преследване, вследствие на нови доказателства.

В. Ограничение на задължението за предаване

Членъ 6.

Ако се иска предаването на лице, което е обвинено или осѫдено отъ властитѣ на замолената страна за друго престѫпно деяние, различно отъ онова за което се иска предаването, или е задържано по други причини, искането за предаване се разглежда веднага, но предаването се извършва следъ като се приключи предварителното, респективно, сѫдебното следствине, а въ случай на осѫждане — следъ като лицето изтърпи наложеното му наказание, или следъ като се отмѣни мѣрката за задържането му.

Членъ 7.

Въ случаитѣ на предходния членъ, исканото лице може да бѫде предадено временно за наказателно преследване, доколкото това не противоречи на интереситѣ на правораздаването на замолената страна. Молящата страна е длъжна незабавно да върне лицето по искане на другата страна и въ всѣки случай следъ свършване на наказателното производство.

Членъ 8.

Ако лицето, преди извършаване на деянието, е подало молба за натурализация въ замолената държава, решението за допускане на предаването му може да бѫде забавено докато се разреши молбата за поисканата натурализация, но не по-вече отъ една година.

Членъ 9.

(1) Ако едно лице се иска отъ нѣколко държави за едно и сѫщо деяние, то се предава на държавата, срещу чиито интереси е било насочено това деяние, а ако случаятъ не е такъвъ — на държавата въ чиято територия е извършено престѫплението.

(2) Ако едно лице се иска отъ нѣколко държави за различни деяния, то се предава на държавата, въ чиято територия е било из-

вършено най-тежкото престѫпление. Ако деянията сѫ отъ еднаква тежесть, лицето се предава на държавата, която установи, че поради особеното състояние на доказателствата по дѣлото, е необходимо да се ускори производството и се задължи да допусне понататъшната екстрадиция на лицето.

Членъ 10.

(1) **Предаденото лице не може да бѫде преследвано** нито наказано за едно деяние, извършено преди предаването, за което не е било допуснато предаване, нито да бѫде предадено отъ молящата страна на една трета държава, нито да бѫде ограничена свободата му на нѣкое друго правно основание, настѫпило преди предаването.

(2) Изключение отъ горното правило се допуска:

а) когато страната, която е разрешила предаването, следъ като бѫде отново замолена по реда на чл. 12, даде съгласието си за това. Това съгласие не може да бѫде отказано, ако по силата на разпоредбитѣ на настоящия договоръ сѫществува задължение за предаване и за това деяние и

б) ако предаденото лице, при все че отпѫтуването му е било възможно, не напусне територията на молящата страна въ срокъ единъ месецъ следъ окончателното прикючване на наказателното производство, или следъ изтърпяване на наложеното наказание, или ако то, следъ като е напуснало страната, по свои починъ се е завърнало въ нея, или пъкъ отново е било предадено отъ една трета държава.

(3) Когато е допуснато предаване за наказателно преследване, властитѣ на молящата страна могатъ да дадатъ друга правна преценка на деянието за което е допуснато предаването, ако и при тази нова правна преценка би сѫществувало задължение за предаване по силата на разпоредбитѣ на настоящия договоръ.

Г. Транзитно превозване на предадени отъ трета държава лица

Членъ 11.

(1) Договарящитѣ Страни се задължаватъ да превозватъ презъ своята територия подлежащи на наказателно преследване или на изтърпяване наказание лица, които една трета държава предава на другата Договаряща Страна.

(2) Задължението за транзитно превозване не сѫществува:

а) ако предаването на лицето, съгласно постановленията на настоящия договоръ, би било недопустимо;

б) ако лицето се преследва отъ нѣкоя власть на държавата, презъ която то трѣбва да бѫде превозено или ако срещу него е издадена заповѣдь за задържане на друго основание отъ нѣкоя власть на тази страна.

(3) Чл. 10, 12, 13 и 14 намиратъ съответно приложение въ случая.

ГЛАВА II-ра

Производство по екстрадицията

А. Искане за предаване

Членъ 12.

(1) Искането за предаване се отправя отъ Министерството на правосѫдието на молящата страна до Министерството на правосѫдието на замолената страна, което препраща молбата на компетентната власть за разрешение.

(2) Къмъ искането за предаване трѣбва да се представи постановление за задържане на лицето или влѣзла въ законна сила присѫда, издадени отъ компетентната власть на молящата страна.

(3) Въ представенитѣ книжа трѣбва да бѫдатъ посочени, по възможностъ подробно, сведения за самоличностьта на изсканото лице, поданството му и неговото мѣстожителство и да бѫдатъ изложени фактическитѣ обстоятелства на деянието, за което се иска предаването, съ означение датата и мѣстото на извършването му. Ако деянието е било насочено срещу имотъ, въ книжата трѣбва да се посочи и размѣрътъ на причинената, отъ дееца щета.

(4) Къмъ молбата трѣбва да се представи преписъ отъ текста на закона, приложимъ къмъ деянието.

Членъ 13.

Искането за предаване, както и всички книжа къмъ него, се изготвятъ на езика на една отъ договарящитѣ страни въ първообразъ или завѣренъ преписъ. Прилагането на преводъ не е задължително.

Членъ 14.

(1) Ако отъ представенитѣ книжа не се установяватъ достатъчно ясно условията за допускане на предаването, замолената страна може

да поиска отъ молящата страна, по реда предвиденъ въ чл. 12, да се изпратятъ въ подходящо даденъ срокъ допълнителни сведения.

(2) Въ случай, че исканитѣ сведения не се получатъ въ дадения срокъ, задържаното лице се освобождава. Този срокъ, при поискване, може да бѫде продълженъ най-много съ единъ месецъ.

Б. Мѣрки за осигуряване на предаването

Членъ 15.

Веднага следъ получаване искането за предаване, придружено съ посоченитѣ въ чл. 12 книжа, замолената страна ще задържи исканото лице, доколкото това се допуска отъ нейнитѣ закони, освенъ ако отъ самото начало е видно, че предаването не ще бѫде допуснато.

Членъ 16.

(1) Преследваното лице се задържа, сѫщо така, още преди да е подадена молба за предаване по реда на чл. 12, доколкото задържането се допуска отъ законитѣ на замолената страна, ако това бѫде поискано отъ другата страна съ даване сведения з самоличностьта на това лице, особено за неговото поданство, както и за фактическия съставъ на деянието, което му се вмѣнява въ вина, или ако сѫщото лице е обявено съ тия сведения въ централния бюлетинъ на другата страна съ целъ за предаване.

(2) Решението по молбата и началния моментъ на временното задържане на подлежащото на предаване лице се съобщаватъ незабавно на молящата власть.

(3) Молбитѣ за задържане, както и съобщенията относно взетото решение по тѣхъ и относно началния моментъ на временното задържане, могатъ да се размѣнятъ въ непосрѣдствени служебни сношения между компетентнитѣ учреждения на двѣтѣ страни, било писменно, било по телеграфъ или по радио.

(4) Преследваното лице може да бѫде освободено, ако молбата за предаване, заедно съ книжата по чл. 12, не бѫдатъ представени на замолената страна въ срокъ единъ месецъ отъ деня на задържането му.

Членъ 17.

(1) Замолената страна ще превози подлежащото на предаване или транзитно превозване лице до уговорения граниченъ пунктъ.

(2) Превозването ще бѫде извършено отъ властитѣ на замолената страна по начинъ, който тѣ смѣтатъ за най-подходящъ.

Членъ 18.

Ако въ шесть седмиченъ срокъ отъ уведомлението за допускане на предаването, властитѣ на молящата страна не направятъ потрѣбното за приемане на лицето, то се освобождава и не може да бѫде поискано втори пѫть на сѫщото основание.

В. Разноски по предаването

Членъ 19.

(1) Договарящитѣ Страни се отказватъ взаимно отъ всѣка претенция, имаща за предметъ изплащането на направенитѣ върху тѣхната територия разходи въ връзка съ задържането, издръжката и превозването на предаденото лице.

(2) Разходитѣ по транзита на едно лице (чл. 11.) ще бѫдатъ въ тежесть на молящата страна. Въ нейна тежесть сѫ и разходитѣ, свързани съ временно предаване и връщане на лицата помѣнати въ чл. 7.

ДѢЛЪ II-ри

Сѫдебна помощь по наказателни дѣла

ГЛАВА I-ва

Общи разпореждания

Членъ 20.

(1) Договарящитѣ Страни ще си даватъ взаимно сѫдебна помощь по наказателни дѣла.

(2) Сѫдебната помощь се състои въ:

а) връчване на призовки и други сѫдебни книжа;

б) извършване разпитъ на обвиняеми, и свидетели, изслушване заключения на вещи лица, извършване огледи, претърсвания, изземвания на предмети и други следствени действия;

в) предаване на документи и веществени доказателства и

г) даване сведения отъ бюрата за сѫдимость.

Членъ 21.

(1) Молбата за съдебна помощь се изпраща чрезъ Министерството на правосъдието на молящата страна до Министерството на правосъдието на замолената страна, което я препраща на компетентната властъ за изпълнение.

(2) Молбитѣ по букви а), б) и г) отъ предходния членъ могатъ да бъдатъ размѣнявани непосредствено между съдебнитѣ учреждения на дветѣ страни.

(3) Молбата трѣбва да съдържа сведенията посочени въ чл. 12 ал. II и III и да бъде придружена съ преписъ отъ текста на закона, приложимъ къмъ деянието, по поводъ на което се иска съдебната помощь.

Членъ 22.

(1) Молбата за съдебна помощь, както и всички книжа къмъ нея, се изготвятъ на официалния езикъ на една отъ договарящитѣ страни. Прилагането на преводъ не е задължително.

(2) Същото важи и за документитѣ, които се съставятъ въ връзка съ изпълнението на поисканата съдебна помощь.

Членъ 23.

(1) Съдебната помощь може да бъде отказана, ако отъ представенитѣ къмъ молбата документи е видно, че тя се отнася до деяние, за което не се допуска предаване, съгласно разпоредбитѣ на чл. 2, 3, 4 и 5 отъ настоящия договоръ, или ако наказателното производство, по поводъ на което се иска съдебната помощь, е насочено срещу поданикъ на замолената страна, който се намира извънъ територията на молящата страна.

(2) Също така, съдебната помощь може да бъде отказана, ако изпълнението й въ замолената държава би било отъ естество да накърни нейнитѣ суверенни права или нейната сигурностъ.

Членъ 24.

(1) Искането за съдебна помощь се разрешава отъ властитѣ и съгласно законитѣ на страната, върху чиято територия трѣбва да се извърши поисканото действие.

(2) Предявеното отъ молящата страна искане да се спази особенъ редъ при изпълнението на молбата може да бъде уважено, ако този редъ не противоречи на законитѣ на замолената страна.

ГЛАВА II-ра

Особени разпореждания

А. призоваване и явяване на лица, намиращи се въ територията на другата Договаряща Страна

Членъ 25.

(1) Договарящитѣ Страни се задължаватъ да връчватъ призовкитѣ и сѫдебнитѣ книжа по наказателни производства, които властитѣ на едната страна отправятъ до лица, намиращи се въ територията на другата страна.

(2) Искането за връчване може иа бѫде отказано, ако призованиятъ е застрашенъ съ принудителни мѣрки или съ други вреди въ случай на неявяване.

Членъ 26.

(1) Свидетель или вещо лице, отъ каквото и да е поданство, който се яви предъ властитѣ на молящата страна по призовка, връчена му отъ властитѣ на замолената страна, не може да бѫде подложенъ на наказателно преследване или на изпълнение на наложено наказание за извършителство, съучастие или укривателство въ престѫпното деяние, за което е призованъ, или въ нѣкое друго престѫпно деяние, извършено по-рано, нито пъкъ да бѫде ограничаванъ въ своята свобода възъ основа на друго правно основание, което е сѫществувало преди заминаването му отъ територията на замолената страна.

(2) Тѣзи лица губятъ горнитѣ преимущества, ако не напуснатъ територията на молящата отъ деня, когато сѫ били освободени и заминаването имъ е било възможно.

Членъ 27.

(1) Договарящитѣ Страни ще си препращатъ взаимно задържани върху тѣхна територия лица, доколкото интереситѣ на правораздаването на замолената страна не се противопоставятъ на това, за да бѫдатъ разпитани като свидетели или да бѫдатъ поставени въ очна ставка съ други цица. Молящата страна се задължава незабавно да изпрати обратно доведенитѣ лица, при поискване отъ другата страна, и винаги следъ завършване на следственитѣ действия.

(2) Членъ 26 намира съответно приложение тукъ.

Членъ 28.

При условията, посочени въ чл. 26, ще се допуска транзита (отиването и връщането) презъ територията на една отъ Договарящитѣ Страни на лица, задържани въ територията на трета държава, които другата Договаряща Страна би намѣрила за нуждно да постави въ очна ставка съ други лица или да ги разпита като свидетели.

Б. Предаване на предмети

Членъ 29.

Договарящитѣ Страни ще си предаватъ взаимно, при поискване, предметитѣ:

а) които могатъ да иматъ значение на доказателствено срѣдство въ едно наказателно производство;

б) които подлежатъ на изземване или на унищожение по едно наказателно производство;

в) които се намиратъ въ владение на преследвания и които, той или неговъ съучастникъ, е придобилъ извънъ територията на замолената страна, чрезъ престѫпното деяние за което се преследва, както и предметитѣ, които той е получилъ като равностойность на онѣзи, добити чрезъ престѫплението;

г) които се приематъ заедно съ предадения при транзитното превозване.

Членъ 30.

(1) Когато едновременно съ предаването на лицето се иска и предаването на предметитѣ, последнитѣ, доколкото това е възможно, ще бѫдатъ предадени заедно съ лицето.

(2) Когато се иска предаване на предмети независимо отъ предаването или транзитното превозване на едно лице, заедно съ искането за предаване на предметитѣ трѣбва да се представи постановление за конфискацията или изземването имъ, издадено отъ компетентната власть на молящата страна.

Членъ 31.

Когато трети лица сѫ придобили права върху посоченитѣ въ чл. 29 предмети, последнитѣ, следъ свършване на производството, трѣбва да бѫдатъ върнати веднага и безъ разноски на замолената страна, ако при предаването имъ тя е направила уговорка за това.

Членъ 32.

Когато посоченитѣ въ чл. 29 предмети сѫ нуждни на властитѣ на замолената страна за нѣкое наказателно производство, предаването може да се отложи до свършване на производството. Замолената страна може да предаде временно предметитѣ, съ уговорка тѣ да бѫдатъ върнати, щомъ като това бѫде поискано.

В. Съобщаване на присѫди и на извлечения отъ регистъра за сѫдимость

Членъ 33.

(1) Договарящитѣ Страни, при поискване, ще си даватъ взаимно сведения отъ регистъра за сѫдимость, независимо отъ поданството на лицата за които се отнасятъ изсканитѣ сведения.

(2) За този случай ограниченията за даване сѫдебна помощь по чл. 1 ал. II и чл. 4 буква »г« нѣматъ приложение.

ГЛАВА III-а

Разноски за сѫдебна помощь по наказателни дѣла

Членъ 34.

(1) Разноскитѣ, направени въ връзка съ изпълнението на молбата за сѫдебна помощь по наказателни дѣла сѫ въ тежестъ на страната, върху територията на която тѣ сѫ станали.

(2) При все това, властитѣ на замолената страна ще съобщаватъ на молящата страна размѣра на направенитѣ разноски, за да бѫдатъ евентуално възложени върху лицето, задължено да ги понесе.

Членъ 35.

(1) Разноскитѣ, направени върху територията на замолената страна въ връзка съ призоваването на задържани лица (чл. 27 и 28), както и за изслушване заключения на вещи лица, сѫ въ тежесть на молящата страна.

(2) Въ тежестъ на сѫщата страна сѫ и разноскитѣ по личното явяване на свидетели или на вещи лица (чл. 26), като въ самата призовка трѣбва да бѫде посочена сумата, която ще се заплати по този случай.

ГЛАВА IV.

Заключителни постановления

Членъ 36.

Договарящитѣ Страни ще прилагатъ за случаитѣ, които не се уреждатъ отъ настоящая договоръ съответнитѣ норми на тѣхнитѣ законодателства.

Членъ 37.

(1) Договарящитѣ Страни ще си съобщаватъ взаимно влѣзлитѣ въ законна сила присѫди, които сѫ постановени отъ властитѣ на едната страна, срещу поданници на другата страна и които присѫди подлежатъ да бѫдатъ вписани въ регистъра за сѫдимостъ на страната, кѫдето сѫ постановени.

(2) Съобщенията ще се извършватъ служебно чрезъ съответнитѣ министерства на правосѫдието и ще съдържатъ преписъ отъ съдържанието, вписано въ регистъра; при поискване ще се изпраща и преписъ отъ присѫдата.

Членъ 38.

Договарящитѣ Страни се съгласяватъ да прилагатъ взаимно по наказателни дѣла, общопризнатитѣ принципи, възприети въ междудържавното право относно лицата, ползващи се съ право на вънземство (екстериториялностъ).

Членъ 39.

Настоящиятъ договоръ ще бѫде ратифициранъ и ратификациитѣ ще бѫдатъ размѣнени по възможность по-скоро въ София.

Договорътъ ще влѣзе въ сила единъ месецъ следъ деня, следващъ размѣната на ратификационнитѣ инструменти и ще остане въ сила, докато една отъ Договорящитѣ Страни не съобщи на другата 6 месеца предварително намѣрението си да прекрати действието му.

Въ увѣрение на това, пълномощницитѣ подписаха настоящия договоръ и го скрепиха съ печатитѣ си.

Направенъ въ два еднообразни екземпляра на български и хърватски езикъ въ Загребъ на 28 юний 1943 година.

За Царство България:	За Независимата Хърватска Държава:
Д-ръ КОНСТАНТИНЪ ПАРТОВЪ	Д-ръ ИОСИПЪ ДУМАНДЖИЧЪ

ZAPISNIK I UTANAČENJA VETERINARSKE RADNE ZAJEDNICE JUGO-IZTOČNO-EUROPSKIH ZEMALJA

ZAPISNIK
O POSLJEDKU RADNOG ZASJEDANJA PREDSTAVNIKA VETERINARSKIH UPRAVA NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE, KRALJEVINE BUGARSKE, NJEMAČKOG REICHA, ZAPOVJEDNIKA SRBIJE, REPUBLIKE SLOVAČKE I KRALJEVINE MADŽARSKE U VREMENU OD 23. DO 30. LIPNJA 1943.

Predstavnici veterinarskih uprava Nezavisne Države Hrvatske, Kraljevine Bugarske, Njemačkog Reicha, Zapovjednika Srbije, Republike Slovačke i Kraljevine Madžarske predlažu, da se osnuje međudržavna radna zajednica na veterinarskom polju, uz uvjet naknadnog pristanka vlada zastupanih država. U nastojanju, da se domaće stočarstvo najdjelotvornije očuva od opasnosti i šteta stočnih zaraza i osigura ljudsko zdravlje kod uživanja živežnih namirnica animalnog podrietla kao i kod preradbe životinjskih dielova i sirovina, ova će radna zajednica svim silama poslužiti obćem gospodarstvu. Njemačka veterinarska uprava izjavljuje se spremnom voditi poslovanje međudržavne radne zajednice.

U okviru ove radne zajednice održat će se po potrebi, a najmanje jedanput godišnje, dogovori o svim zajedničkim pitanjima na veterinarskom području.

Zaključeno je, da osnova radne zajednice obuhvati sliedeća radna područja:

1. Međusobno obavieštavanje o veterinarskoj službi u vlastitoj državi, i to u svim granama veterinarskog radnog područja do najnižih upravnih i izvršnih jedinica.
2. Uređenje neposredne izmjene jednako sastavljenih izvještaja o stanju i kretanju stočnih zaraza.
3. Sporazum o jednakom suzbijanju lako prenošljivih i gospodarski naročito važnih stočnih zaraza prema priznato najdjelotvornijem načinu.

4. Utvrdivanje jednakih temeljnih načela kod pregleda stoke za klanje i mesa, higiene mesa i kod nadzora nad živežnim namirnicama životinjskog podrietla.

5. Uređenje:

   a) prema znanstvenim zasadama priznato najdjelotvornijeg načina razkužbe željezničkih kola,

   b) izgradnje i postave željezničkih tovarnih uređaja za promet stokom, kao i stanica za hranjenje i napajanje, te naročitih željezničkih kola za odpremu stoke,

   c) tovarenje stoke na željeznici.

6. Omogućenje međusobne dobave cjepiva, liekova i instrumenata.

7. Unapređenje obavieštajnih mogućnosti na području veterinarske nauke.

Ovaj zapisnik dostaviti će se veterinarskoj upravi Kraljevine Rumunjske na znanje s molbom, da se ovoj radnoj zajednici priključi.

Bratislava, dne 30. lipnja 1943.

Za veterinarsku upravu Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. KAVRAN,
ministarski savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Bugarske:
GUROV,
ministarski ravnatelj

Za veterinarsku upravu Njemačkog Reicha:
Dr. WEBER,
ministarski ravnatelj

Za zapovjednika u Srbiji:
Dr. GRESSEL,
veterinar-pukovnik

Za veterinarsku upravu Slovačke Republike:
Dr. KUKLIŠ,
vladin savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Madžarske:
Dr. pl. MUDRONY,
ministarski savjetnik

Prilog I.

UTANAČENJE VETERINARSKE RADNE ZAJEDNICE JUGOIZTOČNO-EUROPSKIH ZEMALJA O MEĐUSOBNOJ IZMJENI IZVJEŠTAJA O STANJU I KRETANJU ZARAZA

U izvještaj o stanju i kretanju zaraza, određen za izmjenu, unosit će se sve stočne zaraze, koje su od naročitog značenja za inozemstvo. Takvim se smatraju sliedeće stočne zaraze:

1. Goveđa kuga (Pestis bovina)
2. Plućna zaraza (Pleuropneumonia contagiosa bovum)
3. Slinavka i šap (Aphthae epizooticae)
4. Ovčje boginje (Variola ovina)
5. Šuga jednokopitara i ovaca (Scabies)
6. Svinjska kuga (Pestis suum)
7. Zarazna uzetost svinja (Meningo-encephalomyelitis enzootica suum)
8. Spolna zaraza (Exanthema coitale paralyticum)
9. Infekciozna anemija jednokopitara (Anaemia infectiosa equorum)
10. Kuga peradi (Pestis avium)
11. Zarazni laringotraheitis peradi (Laryngotracheitis infectiosa gallinarum)
12. Kolera peradi (Colera gallinarum)
13. Bedrenica (Anthrax)
14. Bjesnoća (Lyssa)
15. Sakagija (Malleus)
16. Psitakoza (Psittacosis)
17. Tularemija (Tularaemia).

Dojavna služba o stanju i kretanju zaraza uredit će se tako, da izmjena izvještaja usliedi dva puta mjesečno, i to svakog 1. i 15. na utanačenom obrazcu, u kojemu će biti unesene zaražene više i niže upravne jedinice, obćine i zaražena dvorišta. Obrazac treba osim toga sadržati broj novo zaraženih obćina i dvorišta. Zaražene više ili niže upravne jedinice izkazuju se imenično, a zaražene obćine i dvorišta brojčano. Izkazu se ima priložiti zemljovid s granicama i oznakom viših i nižih upravnih jedinica. Obaviesti o stanju i kretanju zaraza dostavljaju se na jeziku dotične države uz dodatak latinskih oznaka.

Čim se pojavi goveđa kuga, smjesta se dostavlja brzojavni izvještaj svakoj prisustvujućoj zemlji, kod pojave slinavke i šapa, plućne zaraze i ovčjih boginja, samo susjednoj, ukoliko se je zaraza pojavila na području udaljenom do 20 km od granice.

Izvještaji o stanju i kretanju zaraza i brzojavne obaviesti o zarazama upućuju se najbržim putem veterinarskim upravama zastupanih zemalja. Da bi se za vrieme rata izbjegle težkoće cenzure, preporučuje se izvršiti dostavu izvještaja putem diplomatskog predstavničtva zemlje opredjeljenja. Izvještaji se označuju točnim naslovom veterinarske uprave, kojoj su namienjeni.

Bratislava, dne 30. lipnja 1943.

Za veterinarsku upravu Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. KAVRAN,
ministarski savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Bugarske:
GUROV,
ministarski ravnatelj

Za veterinarsku upravu Njemačkog Reicha:
Dr. WEBER,
ministarski ravnatelj

Za zapovjednika u Srbiji:
Dr. GRESSEL,
veterinar - pukovnik

Za veterinarsku upravu Slovačke Republike:
Dr. KUKLIŠ,
vladin savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Madžarske:
Dr. pl. MUDRONY,
ministarski savjetnik

Prilog II.

UTANAČENJE VETERINARSKE RADNE ZAJEDNICE JUGOIZTOČNO-EUROPSKIH ZEMALJA O NAČELIMA SUZBIJANJA STOČNIH ZARAZA

I.

Občenito

Zadaća je suzbijanja stočnih zaraza, da se koristne životinje i ljudi očuvaju od štetnog učinka životinjskih zaraza.

Među koristne životinje spadaju sve koristne domaće životinje, plemeniti krznaši, držani u farmama, i pčele.

Zaraze divljači se suzbijaju, ako su prenosljive na koristne životinje i ljude i ukoliko se odnosna zaraza suzbija kod domaćih životinja službeno.

Provedba suzbijanja stočnih zaraza spada u djelokrug državnih uredovnih veterinara pod odgovornom veterinarskom upravom.

Obveza suzbijanja postoji kod svih životinjskih zaraza, koje izazivaju znatne narodno-gospodarstvene štete, ili ozbiljno ugrožavaju ljudsko zdravlje.

Za djelotvorno suzbijanje zaraza potrebno je uvođenje dužnosti prijavljivanja. Dužnost prijave nije međutim bezuvjetna predpostavka djelotvornog suzbijanja svih životinjskih zaraza.

Dužnost prijavljivanja obuhvaća u ugovornim zemljama sve životinjske zaraze, koje su uključene u veterinarsku dojavnu službu, a treba se protegnuti i na šuštavac, vrbanac i osip na plodilima konja i goveda. Ugovornim zemljama se prepušta, da dužnost prijavljivanja protegnu i na druge životinjske zaraze.

Za djelotvorno suzbijanje životinjskih zaraza poduzimaju se mjere, koje sprečavaju pojavljivanje zaraza (zaštitne mjere) i takve, kojima se ugušivaju nastala zarazna žarišta i time spriečava raznošenje zaraza (represivne mjere).

II.

Zaštitne mjere (preventivne mjere)

Prema svojoj svrsi poduzimaju se zaštitne mjere i onda, kada ne postoje zarazna žarišta. Ove mjere obuhvaćaju propise uređenja, pogona i nadzora uređaja, pogona i priredaba, koje redovito ili češće u većem obimu služe prometu dognanom i skupljenom stokom, ili u kojima se čuvaju i prerađuju životinjski dielovi i proizvodi. U ove uređaje, pogone i priredbe spadaju naročito stočni sajmovi, javne stočne staje, javne i posebničke klaonice, javne stočne dražbe, stočne izložbe, staje za trgovinu i smještaj stoke sa redovitim stočnim prometom, mljekarstva, ustanove za odstranjivanje životinjskih leševa, stočne rampe, koje služe javnom stočnom prometu, prievozni mostovi i drugi uređaji, koji služe prometu stokom, kao i ustanove, koje su namienjene proizvodnji cjepiva.

Napried navedeni uređaji, pogoni, ustanove i priredbe stavljaju se pod redovan nadzor uredovnog veterinara, a zavodi za proizvodnju cjepiva pod veterinarsku upravu.

Uredovni veterinar pregledat će kod utovara i iztovara željeznicom, brodom ili drugim javnim prievoznim sredstvima upućene i sakupljene životinje po potrebi, a u vrieme povišene opasnosti od zaraza redovito. Svi uređaji i pogoni, koji služe prometu stokom, kao i stvari, koje su kod toga upotriebljene, ili došle u doticaj sa stokom, obćenito se nakon svake upotrebe imaju temeljito očistiti i po potrebi razkužiti. Javna prievozna sredstva, osobito željeznički vagoni, kao i druga prievozna sredstva, naročito transportni samovozi, kao i kola, koja služe prevoženju životinjskih leševa, moraju se poslije svake upotrebe temeljito očistiti i razkužiti.

III.

Naročite mjere suzbijanja (represivne mjere)

Suzbijanje nastalih životinjskih zaraza ima se poduzeti represivnim, slučaju odgovarajućim mjerama sa svrhom ugušivanja.

Kao represivne mjere po potrebi se određuju:

1. Odvajanje, nadzor ili redarstveno motrenje na zarazi oboljelih, na zarazu i zaraženje sumnjivih i za zarazu prijemčivih životinja.

2. Ograničenje osobnog prometa unutar zaraženih ili od zaraze naročito ugroženih prostorija (staja, dvorišta, izpusta, pašnjaka, stočarskih izložbi, sajmišta i drugih prebivališta) u zaraženim mjestima i putevima, koji služe javnom prometu. Zabrana javnih i posebničkih priredaba, kod kojih se skuplja veći broj osoba.

3. Zabrana ili ograničenje upotrebe, izkorišćenja ili prievoza zaraženih, na zarazu ili zaraženje sumnjivih i za zarazu prijemčivih životinja, proizvoda, koji potiču od takvih životinja, ili stvari, koje su došle u doticaj sa zaraženim, na zarazu ili zaraženje sumnjivim životinjama ili leševima, a sposobne su raznositi zarazu.

4. Ograničenje prometa i upotrebe za zarazu prijemčivih životinja.

5. Zabrana ili ograničenje kućarenja sa životinjama.

6. Zabrana skupne izpaše životinja raznih vlastnika i upotreba određenih pašnjaka, zajednička upotreba bunara, pojilišta, kupališta i promet oboljelom na zarazu i zaraženje sumnjivom i za zarazu prijemčivom stokom na javnim ili zajedničkim putevima i prolazima.

7. Zabrana slobodnog kretanja domaćih životinja bez nadzora.

8. Zatvor staja i drugih prebivališta oboljelih, na zarazu i zaraženje sumnjivih životinja, dvorišta, pašnjaka i mjesta. Zabrana prometa sa stokom na većem ili manjem području, koje se ograđuje prema razširenosti zaraze, te stvarima, koje mogu prenositi zarazu.

9. Postavljenje nadpisa o zatvoru kod staja, dvorišta i ulaza u zatvoreno mjesto, po potrebi samo zatvorenih dielova u mjestima.

10. Ciepljenje za zarazu prijemčivih životinja, veterinarsko liečenje bolestnih, na zarazu i zaraženje sumnjivih životinja i ograničenje prava pokusnog liečenja.

Kod ciepljenja se načelno imaju primieniti samo takvi postupci, koji izključuju stalne izlučivače i trajno vladanje zaraze. Izuzetci od ovog načela mogu se dopustiti samo onda, ako to gospodarske prilike čine nuždnim.

11. Odredbe izpitivanja krvi i diagnostička ciepljenja životinja sumnjivih na zarazu i na zaraženje.

12. Odredba ubijanja na zaraženje sumnjivih životinja radi osiguranja diagnoze.

13. Ubijanje bolestnih, na zarazu sumnjivih i na zarazu prijemčivih životinja radi ugušivanja zaraze.

14. Ubijanje životinja, za koje postoji određeno ograničenje prometa i izkorišćenja, a koje su upotrebljene protivno postojećoj zabrani ili koje su zatečene izvan prostorija i mjesta, koja su im određena ili u koja je pristup zabranjen.

15. Neškodljivo odstranjenje životinjskih leševa i dielova prostirke, gnoja ili odpadaka bolestnih, na zarazu ili zaraženje sumnjivih i prijemčivih životinja.

16. Čišćenje i razkužba staja, prebivališta, mjesta za utovar, sajmišta i puteva, koji su upotrebljeni po bolestnim, na zarazu sumnjivim ili prijemčivim životinjama.

Nadalje čišćenje, razkužba, ili ukoliko ne bi bilo moguće uspješno provesti ove mjere, neškodljivo odstranjenje gnoja, zalihe prostirke i hrane, gospodarskog oruđa, odjevnih i inih predmeta, koji su u doticaju bili sa bolestnim, na zarazu ili zaraženje sumnjivim životinjama, ili za koje se predmjevati može da sadržavaju zarazno tvorivo.

Po potrebi čišćenje i razkužba životinja, koje mogu biti nosioci zarazne tvari, mesa, koje se može smatrati okuženim i najzad osoba, koje su došle u doticaj s bolestnim ili na zarazu i zaraženje sumnjivim životinjama.

17. Zabrana ili ograničenje održavanja stočnih sajmova, licenciranja razplodnjaka, stočnih dražba i javnih stočnih izložba.

18. Veterinarska pregledba za zarazu prijemčivih životinja u zaraženom mjestu ili u okolici po uredovnom ili drugim veterinarima.

19. Javno oglašivanje pojave i prestanka zaraze. Kod zaraze sa slabom prenosivosti, na pr. kod tuberkuloze, može se odustati od javnog oglašivanja.

Bratislava, dne 30. lipnja 1943.

Za veterinarsku upravu Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. KAVRAN,
ministarski savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Bugarske:
GUROV,
ministarski ravnatelj

Za veterinarsku upravu Njemačkog Reicha:
Dr. WEBER,
ministarski ravnatelj

Za zapovjednika u Srbiji:
Dr. GRESSEL,
veterinar - pukovnik

Za veterinarsku upravu Slovačke Republike:
Dr. KUKLIŠ,
vladin savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Madžarske:
Dr. pl. MUDRONY,
ministarski savjetnik

Prilog III.

UTANAČENJE VETERINARSKE RADNE ZAJEDNICE JUGOIZTOČNO-EUROPSKIH ZEMALJA O OSNOVAMA ZA PREGLED ŽIVOTINJA ZA KLANJE I MESA I VETERINARSKOM NADZORU ŽIVEŽNIH NAMIRNICA

1. Pregled životinja za klanje i mesa, higiena mesa, kao i nadzor živežnih namirnica animalnog podrietla, služi:
   a) za sprečavanje proširenja životinjskih zaraza,
   b) za očuvanje ljudskog zdravlja.

2. Za ostvarenje ovih glavnih zadataka postoje u zastupanim zemljama sliedeći zakonski propisi:

U Kraljevini Bugarskoj:

1. Zakon o nadzoru živežnih namirnica životinjskog podrietla iz godine 1922.
2. Zakon o zdravstveno-veterinarskoj službi 1924.
3. Zakon o nadopuni zakona o zdravstveno-veterinarskoj službi 1942.
4. Odredba za Vrhovni zavod za stočne proizvode 1943.

U Njemačkom Reichu:

1. Zakon o pregledbi mesa od 29. listopada 1940.
2. Zakon o živežnim namirnicama u najnovijoj obradbi.

U Nezavisnoj Državi Hrvatskoj:

Ministarska naredba 1938. (Pravilnik).

Na području Vojnog zapovjednika Srbije:

Ministarska naredba 1938. (Pravilnik).

U Slovačkoj Republici:

Ministarska naredba 54300/908.

U Kraljevini Madžarskoj:

Odnosne odredbe zakona o stočnim zarazama (Zak. čl. XIX: 1928), odnosno dotični dio provedbene naredbe 100.000/1932.

3. Ove zakonske podloge odgovaraju obćenitim, gore označenim glavnim smjernicama. Da bi se pojedinim zemljama pružila mogućnost preizpitivanja zakonskih podloga, dostavit će se odnosni propisi veterinarskim upravama pojedinih država u njemačkom sastavu (prievodu).

4. Za provedbu zakonskih odredaba na području pregledbe životinja za klanje i mesa kao i higiene mesa postoje u zastupanim zemljama ustanove i uređaji pod vodstvom odgovornih veterinara. Nadzor nad živežnim namirnicama životinjskog podrietla ima načelno provađati veterinar.

5. Ukoliko se postojeći zakonski propisi na području pregledbe životinja za klanje i mesa kao i nadzoru živežnih namirnica životinjskog podrietla pronađu dostatnim i ukoliko je njihova provedba osigurana, opravdano je i preporučljivo priznanje pregledaba izvršenih u zemlji podrietla, ako ih je izvršio veterinar.

6. Ako bi se pronašlo, da postojeći zakonski propisi na području pregledbe stoke za klanje i mesa, te nadzoru živežnih namirnica životinjskog podrietla kao i njihova provedba nisu dostatni, preporučit će se njihova nadopuna ili izmjena, a po potrebi i osiguranje provedbe. Ukoliko se ovoj preporuci ne udovolji, pregledbe izvršene u zemlji podrietla ne mogu se priznati kod uvoza.

Bratislava, dne 30. lipnja 1943.

Za veterinarsku upravu Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. KAVRAN,
ministarski savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Bugarske:

GUROV,
ministarski ravnatelj

Za veterinarsku upravu Njemačkog Reicha:

Dr. WEBER,
ministarski ravnatelj

Za zapovjednika u Srbiji:

Dr. GRESSEL,
veterinar - pukovnik

Za veterinarsku upravu Slovačke Republike:

Dr. KUKLIŠ,
vladin savjetnik

Za veterinarsku upravu Kraljevine Madžarske:

Dr. pl. MUDRONY,
ministarski savjetnik

PROTOKOLL UND VEREINBARUNGEN DER VETERINÄREN ARBEITSGEMEINSCHAFT DER SÜDOSTEUROPÄISCHEN LÄNDER

Protokoll

über das Ergebnis der Arbeitstagung der Vertreter der Veterinärverwaltungen des Königreichs Bulgarien, des Deutschen Reichs, des Unabhängigen Staates Kroatien, des Befehlshabers in Serbien, der Slowakischen Republik und des Königreichs Ungarn in der Zeit vom 23. bis 30. Juni 1943

Die Vertreter der Veterinärverwaltungen des Königreichs Bulgarien, des Deutschen Reichs, des Unabhängigen Staates Kroatien, des Befehlshabers in Serbien, der Slowakischen Republik und des Königreichs Ungarn sind unter Vorbehalt der Zustimmung der Regierungen der beteiligten Staaten in dem Bestreben, die einheimischen Tierbestände vor den Gefahren und Schäden der Tierseuchen auf wirksamste Weise zu bewahren und damit der allgemeinen Wirtschaft nach besten Kräften zu dienen, sowie den Schutz der menschlichen Gesundheit sowohl beim Genuss der von Tieren stammenden Lebensmittel wie auch bei der Verarbeitung tierischer Teile und tierischer Rohstoffe sicherzustellen, einig, eine zwischenstaatliche Arbeitsgemeinschaft auf veterinärem Gebiet zu gründen, zu deren Geschäftsführung die deutsche Veterinärverwaltung sich bereit erklärt.

Im Rahmen dieser Arbeitsgemeinschaft sollen nach Bedarf, mindestens einmal im Jahr, Besprechungen über alle gemeinsam interessierenden Fragen auf veterinärem Gebiet stattfinden.

Es besteht Übereinstimmung, daß als Grundlage der Arbeitsgemeinschaft folgende Aufgabengebiete herangezogen werden sollen:

1. Gegenseitige Unterrichtung über den Veterinärdienst im eigenen Staat und zwar in allen Zweigen der veterinären Aufgabengebiete bis in die Unterstufe,
2. Regelung eines unmittelbaren Austausches der nach einheitlichen Grundsätzen aufzustellenden Tierseuchenstandsnachweisungen,
3. Einigung über die Bekämpfung leicht übertragbarer und wirtschaftlich besonders bedeutsamer Tierseuchen nach einheitlichen und als am wirksamsten anerkannten Methoden,
4. Aufstellung einheitlicher Grundsätze für die Handhabung der Schlachttier- und Fleischuntersuchung, der Fleischhygiene und der Kontrolle der von Tieren stammenden Lebensmittel,

5. Regelung
a) der nach wissenschaftlichen Grundsätzen als am wirksamsten erkannten Eisenbahnwagendesinfektion,
b) des Baues und der Einrichtung von Eisenbahnverladeeinrichtungen für den Viehverkehr sowie von Futter- und Tränkstationen und von Spezialleisenbahnwagen für den Tiertransport,
c) der Verladung von Tieren auf der Eisenbahn,

6. Ermöglichung des gegenseitigen Bezuges von Impfstoffen, Medikamenten und Instrumenten,

7. Förderung der Informationsmöglichkeiten auf veterinärem Gebiet, insbesondere auf dem der Veterinärwissenschaften.

Dieses Protokoll wird der Veterinärverwaltung des Königreichs Rumänien mit der Bitte zur Kenntnis gebracht werden, sich dieser Arbeitsgemeinschaft anzuschliessen.

Pressburg, den 30. Juni 1943.

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Bulgarien:
GUROV,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Deutschen Reichs:
Dr. F. WEBER,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Unabhängigen Staates Kroatien:
Dr. KAVRAN,
Ministerialrat

Für den Befehlshaber in Serbien:
Dr. GRESSEL,
Oberstveterinär

Für die Veterinärverwaltung der Slowakischen Republik:
Dr. M. KUKLIŠ,
Regierungsrat

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Ungarn:
Dr. v. MUDRONY,
Ministerialrat

Vereinbarung der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder über den gegenseitigen Seuchenstandsaustausch

In den Seuchenstandsaustausch sind alle überstaatlich bedeutsamen und wichtigen Tierseuchen aufzunehmen. Als solche sind folgende Tierseuchen anzusehen:

1. Rinderpest (Pestis bovina),
2. Lungenseuche (Pleuropneumonia contagiosa bovum),
3. Maul- und Klauenseuche (Aphthae epizooticae),
4. Pockenseuche der Schafe (Variola ovina),
5. Räude der Einhufer und Schafe (Scabies),
6. Schweinepest (Pestis suum),
7. Ansteckende Schweinelähme (Meningo-Encephalomyelitis enzootica suum),
8. Beschälseuche (Exanthema coitale paralyticum),
9. Ansteckende Blutarmut der Einhufer (Anaemia infectiosa equorum),
10. Hühnerpest (Pestis avium),
11. Ansteckende Laryngotracheitis der Hühnervögel (Laryngotracheitis infectiosa gallinarum),
12. Geflügelcholera (Cholera gallinarum),
13. Milzbrand (Anthrax),
14. Tollwut (Lyssa),
15. Rotz (Malleus),
16. Papageienkrankheit (Psittacosis),
17. Tularämie (Tularaemia).

Der Nachrichtendienst soll zweimal monatlich, und zwar am 1. und 15. eines jeden Monats durchgeführt werden. Er ist auf vereinbartem Formular zu erstatten. Das Formular hat wenigstens zu enthalten: die betroffenen höheren Verwaltungsbezirke, niederen Verwaltungsbezirke, Gemeinden und die verseuchten Gehöfte. Das Formular hat ausserdem die Zahl der neu verseuchten Gemeinden und Gehöfte auszuweisen. Die verseuchten höheren und niederen Verwaltungsbezirke sind mit Namen, die verseuchten Gemeinden und Gehöfte zahlenmässig nachzuweisen. Der Nachweisung ist eine Karte des Landes mit der Abgrenzung und Bezeichnung der höheren und niederen Verwaltungsbezirke beizufügen.

Die Seuchenstandsnachrichten sind mindestens in der Landessprache unter Beifügung der lateinischen Bezeichnungen abzufassen.

Der Ausbruch der Rinderpest ist jedem beteiligten Lande sofort telegraphisch anzuzeigen. Der Ausbruch der Maul- und Klauenseuche, der Lungenseuche und der Pockenseuche der Schafe ist, sofern er in weniger als 20 km von der Grenze erfolgt, dem angrenzenden Lande telegraphisch mitzuteilen.

Die Seuchenstandsnachweisungen und die telegraphischen Seuchenmeldungen sind an die Veterinärverwaltungen der beteiligten Länder zu richten. Die Übersendung hat auf schnellstem Wege zu erfolgen. Es empfiehlt sich für die Dauer des Krieges, um Behinderungen des Austauschs der Seuchenstandsnachrichten durch die Zensur zu vermeiden, die Seuchenstandsnachweisungen an die diplomatische Vertretung im Bestimmungsland zu richten und gleich mit Adresse der Veterinärverwaltung, für die sie bestimmt sind, zu versehen.

Pressburg, den 30. Juni 1943.

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Bulgarien:
GUROV,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Deutschen Reichs:
Dr. F. WEBER,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Unabhängigen Staates Kroatien:
Dr. KAVRAN,
Ministerialrat

Für den Befehlshaber in Serbien:
Dr. GRESSEL,
Oberstveterinär

Für die Veterinärverwaltung der Slowakischen Republik:
Dr. M. KUKLIŠ,
Regierungsrat

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Ungarn:
Dr. v. MUDRONY,
Ministerialrat

Vereinbarung der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder über Grundsätze für die Tierseuchenbekämpfung

I. Allgemeines

Die Tierseuchenbekämpfung hat die Aufgabe, die nutzbaren Tiere und die Menschen vor Schädigung durch Tierseuchen zu schützen.

Zu den nutzbaren Tieren gehören alle nutzbaren Haustiere, die in Farmen gehaltenen Edelpelztiere und die Bienen.

Seuchen unter wildlebenden Tieren sind insoweit zu bekämpfen, als sie auf nutzbare Tiere und Menschen übertragbar und bei den Haustieren bekämpfungspflichtig sind.

Die Durchführung der Bekämpfung der Tierseuchen ist unter verantwortlicher tierärztlicher Leitung staatlich beamteten Tierärzten zu übertragen.

Bekämpfungspflichtig sind alle Tierseuchen zu machen, die entweder erhebliche volkswirtschaftliche Schäden verursachen oder die menschliche Gesundheit ernstlich gefährden.

Zur wirksamen Bekämpfung der Tierseuchen gehört im allgemeinen die Einführung ihrer Anzeigepflicht. Die Anzeigepflicht ist jedoch nicht die unbedingte Voraussetzung für eine wirksame Bekämpfung aller Tierseuchen.

Anzeigepflichtig sind in den beteiligten Ländern alle Tierseuchen zu machen, die in den Tierseuchennachrichtenaustausch einbezogen sind. Die Anzeigepflicht hat sich ausserdem auf dem Rauschbrand, den Schweinerotlauf und den Bläschenausschlag der Pferde und Rinder zu erstrecken. Die Einführung der Anzeigepflicht für weitere Tierseuchen bleibt den beteiligten Ländern überlassen.

Zur wirksamen Bekämpfung der Tierseuchen sind einmal Maßnahmen zu treffen, die vorbeugend den Ausbruch von Tierseuchen verhüten (Präventivmassnahmen), zum anderen Maßnahmen, durch die entstandene Seuchenherde getilgt und von ihnen ausgehende Seuchenverschleppungsgefahren unterbunden werden (Repressivmaßnahmen).

II.

Vorbeugende Maßnahmen (Präventivmaßnahmen)

Entsprechend ihrer Zweckbestimmung sind die Präventivmaßnahmen auch anzusehen, ohne dass Seuchenherde bestehen. Sie umfassen Einrichtungs-, Betriebs- und Überwachungsvorschriften für alle solche An-

lagen, Betriebe und Veranstaltungen, die regelmässig oder doch häufiger oder in grösserem Ausmaß dem Verkehr mit zusammengebrachten Tieren oder deren Unterbringung dienen oder in denen tierische Teile oder Erzeugnisse aufbewahrt oder verarbeitet werden. Zu diesen Anlagen, Betrieben und Veranstaltungen gehören insbesondere die Viehmärkte, die Viehhöfe, die Schlachthöfe und öffentlichen Schlachthäuser, die öffentlichen Viehversteigerungen, die Viehausstellungen, die Gast- und Händlerstallungen mit regelmässigem Tierverkehr, die Molkereien, die Tierkörperbeseitigungsanlagen, die dem öffentlichen Tierverkehr dienenden Viehrampen, Ladebrücken, sonstige dem Verkehr mit Tieren dienende Einrichtungen sowie die für Erzeugung von Impfstoffen für Tiere bestimmten Werke.

Die vorstehend genannten Anlagen, Betriebe, Einrichtungen und Veranstaltungen sind regelmässig amtstierärztlich zu beaufsichtigen, die Impfstoffwerke auch tierärztlich zu leiten.

Die mit der Eisenbahn, zu Schiff oder auf sonstigen öffentlichen Verkehrsmitteln beförderten, zusammengebrachten Tiere sind nach Bedarf, in Zeiten erhöhter Seuchengefahr regelmässig, bei der Verladung oder Entladung amtstierärztlich zu untersuchen. Alle dem Tierverkehr dienenden Anlagen, Betriebe, Verkehrseinrichtungen, die dabei benutzten oder mit Tieren in Berührung gekommenen Gegenstände sind im allgemeinen nach jeder Benutzung gründlich zu reinigen und nach Bedarf zu entseuchen. Die der Beförderung von Tieren dienenden öffentlichen Verkehrsmittel, namentlich die Eisenbahnwagen und die dem gewerbsmässigen Tiervekehr dienenden sonstigen Verkehrs- und Beförderungsmittel, insbesondere die Transportautos sowie die der Beförderung von Tierleichen dienenden Wagen sind nach jeder Benutzung gründlich zu reinigen und zu entseuchen.

III.

Besondere Bekämpfungsmaßnahmen (Repressivmaßnahmen)

Die Bekämpfung ausgebrochener Tierseuchen ist mit dem Fall angepassten Repressivmaßnahmen und mit dem Ziel zu führen, die Seuche zu tilgen.

Als Repressivmaßnahmen sind nach Bedarf anzuordnen:

1. Die Absonderung, Bewachung oder polizeiliche Beobachtung der an der Seuche erkrankten, der seuchenverdächtigen, der ansteckungsverdächtigen und der für die Seuche empfänglichen Tiere.

2. Beschränkung des Personenverkehrs innerhalb der verseuchten oder durch eine Seuche besonders bedrohten Räumlichkeiten (Stall, Hofraum, Gehöft, Weide, Tierausstellung, Marktplatz und sonstige Standorte) sowie in verseuchten Ortschaften, in dem öffentlichen Verkehr dienenden Räumlichkeiten und auf öffentlichen Wegen und Verbot von öffentlichen und privaten Veranstaltungen, bei denen Personen in grösserer Zahl zusammenkommen.
3. Verbot oder Beschränkung der Benutzung, der Verwertung oder der Beförderung seuchenkranker, seuchenverdächtiger oder der Ansteckung verdächtiger Tiere, der von ihnen stammenden Erzeugnisse oder von solchen Gegenständen, die mit seuchenkranken, seuchenverdächtigen und ansteckungsverdächtigen Tieren oder mit Leichen von solchen Tieren in Berührung gekommen oder sonst geeignet sind, Seuchen zu verschleppen.
4. Beschränkung des Transports und der Benutzung der für die Seuche empfänglichen Tiere.
5. Verbot oder Beschränkung des Hausierhandels mit Tieren.
6. Verbot des gemeinschaftlichen Weideganges von Tieren aus den Beständen verschiedener Tierbesitzer und der Benutzung bestimmter Weideflächen, ferner der gemeinschaftlichen Benutzung von Brunnen, Tränken, Schwemmen und des Verkehrs mit seuchenkranken, seuchenverdächtigen, ansteckungsverdächtigen oder für die Seuche empfänglichen Tieren auf öffentlichen oder gemeinschaftlichen Wegen und Triften.
7. Verbot des freien Umherlaufens von Haustieren.
8. Sperre des Stalles oder sonstigen Standortes seuchenkranker, seuchenverdächtiger oder ansteckungsverdächtiger Tiere, des Gehöfts, der Weidefläche, des Ortes, der Feldmark oder eines nach Lage der Seuchenverhältnisse zu bemessenden grösseren Gebietes gegen den Verkehr mit Tieren und mit solchen Gegenständen, die Träger des Ansteckungsstoffes sein können.
9. Anbringung von Sperrtafeln an den gesperrten Ställen, Gehöften und an den Eingängen der gesperrten Orte, gegebenenfalls Ortsteile.
10. Impfung der für die Seuche empfänglichen, tierärztliche Behandlung der seuchenkranken, der seuchenverdächtigen und der ansteckungsverdächtigen Tiere, sowie Verbot oder Beschränkung in der Befugnis zur Vornahme von Heilversuchen.

Zur Impfung sind grundsätzlich nur solche Verfahren anzuwenden, bei denen die Entstehung von Dauerausscheidern und ein Sesshaftwerden der Seuche nicht zu erwarten ist. Ausnahmen von diesem Grundsatz sind nur dann zulässig, wenn die wirtschaftlichen Verhältnisse dies zwingend notwendig machen.

11. Anordnung von Blutuntersuchungen und von diagnostischen Impfungen bei seuchenverdächtigen und ansteckungsverdächtigen Tieren.

12. Anordnung der Tötung seuchenverdächtiger Tiere zum Zwecke der Sicherung der Diagnose.

13. Tötung der seuchenkranken, der seuchenverdächtigen und der für die Seuche empfänglichen Tiere zum Zwecke der Tilgung der Seuche.

14. Tötung von Tieren, die bestimmten Verkehrs- oder Nutzungsbeschränkungen oder der Absperrung unterworfen und in verbotswidriger Benutzung oder ausserhalb der ihnen zugewiesenen Räumlichkeit oder an Orten betroffen werden, zu denen der Zutritt verboten ist.

15. Unschädliche Beseitigung der Tierleichen oder der Teile von solchen, der Streu, des Düngers oder anderer Abfälle von seuchenkranken, seuchenverdächtigen und ansteckungsverdächtigen Tieren.

16. Reinigung und Entseuchung der Ställe, der Standorte, Ladestellen, Marktplätze und Wege, die von seuchenkranken, seuchenverdächtigen und ansteckungsverdächtigen oder von zusammengebrachten und für die Seuche empfänglichen Tieren benutzt sind. Ferner Reinigung und Entseuchung oder, falls diese Maßnahmen nicht wirksam durchführbar sind, unschädliche Beseitigung des Düngers, der Streu- und Futtervorräte, der Gerätschaften, Kleidungsstücke und sonstigen Gegenstände, die mit seuchenkranken, seuchenverdächtigen und ansteckungsverdächtigen Tieren in Berührung gekommen sind, oder von denen sonst anzunehmen ist, daß sie Ansteckungsstoffe enthalten.

    Erforderlichenfalls auch Reinigung und Entseuchung von Tieren, die Träger des Ansteckungsstoffes sein können, ferner von Fleisch, das als infiziert anzusehen ist, und von Personen, die mit seuchenkranken oder seuchen- oder ansteckungsverdächtigen Tieren in Berührung gekommen sind.

17. Verbot oder Beschränkung der Tiermärkte, der Jahr- und Wochenmärkte, der Körungen, der Tierversteigerungen und öffentlichen Tierschauen.

18. Amtstierärztliche oder tierärztliche Untersuchung der am Seuchenort oder in dessen Umgegend vorhandenen, für die Seuche empfänglichen Tiere.

19. Öffentliche Bekanntmachung des Ausbruchs und des Erlöschens der Seuche. Bei Seuchen von geringer Übertragbarkeit, z. B. Tuberkulose, kann, von der öffentlichen Bekanntmachung des Ausbruchs Abstand genommen werden.

Pressburg, den 30. Juni 1943.

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Bulgarien:
GUROV,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Deutschen Reichs:
Dr. F. WEBER,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Unabhängigen Staates Kroatien:
Dr. KAVRAN,
Ministerialrat

Für den Befehlshaber in Serbien:
Dr. GRESSEL,
Oberstveterinär

Für die Veterinärverwaltung der Slowakischen Republik:
Dr. M. KUKLIŠ,
Regierungsrat

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Ungarn:
Dr. v. MUDRONY,
Ministerialrat

Anlage III

Vereinbarung der Veterinären Arbeitsgemeinschaft der Südosteuropäischen Länder über Grundsätze der Schlachttier- und Fleischuntersuchung und der veterinären Lebensmittelüberwachung

1. Die Schlachttier- und Fleischuntersuchung, die Fleischhygiene sowie die Kontrolle der von Tieren stammenden Lebensmittel dient

   a) zur Verhinderung der Ausbreitung von Tierseuchen,

   b) zum Schutze der menschlichen Gesundheit.

2. Zur Verwirklichung dieser Hauptziele bestehen in den vertretenen Ländern folgende gesetzlichen Vorschriften und zwar:

im Königreich Bulgarien:

1. Gesetz für Kontrolle der tierischen Nahrungsmittel von 1922.
2. Gesetz für Sanitäts-Veterinärwesen, 1924.
3. Gesetz zur Ergänzung des Gesetzes für Sanitäts-Veterinärwesen, 1942.
4. die Verordnung für das Oberste Institut für tierische Produkte, 1943;

im Deutschen Reich:

1. Fleischbeschaugesetz vom 29. Oktober 1940.
2. Lebensmittelgesetz;

im Unabhängigen Staat Kroatien:

Ministerialverordnung, 1938;

im Gebiet des Befehlshabers in Serbien:

Ministerialverordnung, 1938;

in der Slowakischen Republik:

Ministerialverordnung 54300/1908;

im Königreich Ungarn:

die diesbezüglichen Bestimmungen des Viehseuchengesetzes (Ges. Art. XIX: 1928), bezw. der betr. Teil der Durchführungsverordnung 100.000/1932.

3. Diese gesetzlichen Grundlagen entsprechen im allgemeinen den oben angeführten Hauptzielen. Um den einzelnen Ländern die Möglichkeit der Überprüfung der gesetzlichen Unterlagen zu geben, sind die entsprechenden Vorschriftten den Veterinärverwaltungen der einzelnen Staaten in deutschem Text (Übersetzung) zuzustellen.

4. In den vertretenen Ländern bestehen zur Durchführung der auf dem Gebiet der Schlachttier- und Fleischuntersuchung sowie der Fleischhygiene geltenden gesetzlichen Vorschriftten von Tierärzten verantwortlich geleitete Dienststellen und Einrichtungen. Die Überwachung der von Tieren stammenden Lebensmittel soll grundsätzlich von Tierärzten durchgeführt werden.

5. Sofern die auf dem Gebiete der Schlachttier- und Fleischuntersuchung sowie der Kontrolle der von Tieren stammenden Lebensmittel bestehenden gesetzlichen Vorschriften als ausreichend befunden werden und die Durchführung dieser Vorschriften gesichert ist, ist beim Vorliegen eines Nachweises, dass die notwendigen Untersuchungen durch Tierärzte durchgeführt sind, eine Anerkennung der im Herkunftsland vorgenommenen Untersuchungen begründet und angezeigt.

6. Sollten die auf dem Gebiete der Schlachttier- und Fleischuntersuchung sowie der Kontrolle der von Tieren stammenden Lebensmittel bestehenden gesetzlichen Vorschriften und deren Durchführung nicht als ausreichend befunden werden, wird deren Ergänzung oder Änderung, gegebenenfalls auch die Sicherstellung der Durchführung empfohlen. Wird dieser Empfehlung nicht

entsprochen, können die im Herkunftsland ausgeführten Untersuchungen bei der Einfuhr nicht anerkannt werden.

Pressburg, den 30. Juni 1943.

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Bulgarien:
GUROV,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Deutschen Reichs:
Dr. F. WEBER,
Ministerialdirektor

Für die Veterinärverwaltung des Unabhängigen Staates Kroatien:
Dr. KAVRAN,
Ministerialrat

Für den Befehlshaber in Serbien:
Dr. GRESSEL,
Oberstveterinär

Für die Veterinärverwaltung der Slowakischen Republik:
Dr. M. KUKLIŠ,
Regierungsrat

Für die Veterinärverwaltung des Königreichs Ungarn:
Dr. v. MUDRONY,
Ministerialrat

OPAZKA: U zapisniku predviđen pristanak dale su vlade svih država podpisnica. Hrvatska vlada dala je svoj pristanak dne 30. listopada 1943.

UGOVOR O SURADNJI IZMEĐU USTAŠKOG SVEUČILIŠTNOG STOŽERA I SLOVENSKOG SDRUŽENIA VYSOKOŠKOLSKÉHO ŠTUDENTSTVA

Ustaški sveučilištni stožer i Sdruženie vysokoškolského slovenskog študentstva, izkreno želeći pojačati suradnju između hrvatskih i slovačkih sveučilištaraca, te uvjereni o potrebi produbljivanja međusobnih odnosa, odlučili su sklopiti ugovor, koji će biti temeljem ove suradnje.

Za Ustaški sveučilištni stožer ovlašteni su sklopiti i podpisati ugovor:

Frane MILETIĆ,
stožernik Ustaškog sveučilištnog stožera,
i
Franjo MAJSEC,
pobočnik za vezu Ustaškog sveučilištnog stožera.

Za Udruženje slovačkih sveučilištaraca:

Dr. Jozef MIKULA,
predsjednik Udruženja slovačkih sveučilištaraca,
i
Dominik MANCA,
upravitelj odjela za inozemne veze Udruženja slovačkih sveučilištaraca.

Po izmjeni punomoći, za koje su ustanovili da su izpravne, složile su se obje Ugovorne Stranke u ovome:

Članak 1.

Obje Ugovorne Stranke organizirat će svake godine izmjenu sveučilištaraca i sveučilištarki, kojih će broj biti za svaku godinu posebno određen. Svaka od Ugovornih Stranaka prima na podpuno izdržavanje goste sveučilištarce, dok se nalaze u njezinoj zemlji. Cilj izmjene je

upoznavanje zemlje i naroda obiju Ugovornih Stranaka. O tehničkoj provedbi ovog članka Ugovorne Stranke će se uviek unapried sporazumjeti.

Članak 2.

Ugovorne Stranke će osim toga prirediti svake godine, za vrieme ljetnih mjeseci, izmjenu sveučilištaraca zbog stručne izobrazbe. Oni će raditi u svojoj struci u odgovarajućim ustanovama. Brigu o ovim sveučilištarcima preuzima ona Ugovorna Stranka, koja ih je kao goste primila. Njihov broj bit će svake godine posebno ustanovljen.

Članak 3.

Ugovorne Stranke se obvezuju, da će u svojim časopisima i listovima tiskati radove u duhu ovoga ugovora, a napose, da će svake godine jedan broj svog službenog glasila posvetiti drugoj Ugovornoj Stranci.

Članak 4.

Ugovorne Stranke će svake godine organizirati izmjenu predavača. Teme predavanja moraju biti iz područja uljudbenog i nacionalnog života obaju naroda. Političke teme bit će obrađene u duhu ovoga ugovora. One će biti poslane na izvornom jeziku na uvid drugoj Ugovornoj Stranci mjesec dana prije predavanja. Obje Ugovorne Stranke pridržavaju si pravo zatražiti, da se uklone odlomci predavanja, za koje smatraju da nisu u duhu ovoga ugovora.

Članak 5.

Ugovorne Stranke organizirat će športske priredbe i utakmice između sveučilištaraca jedne i druge Ugovorne Stranke.

Članak 6.

Svaka Ugovorna Stranka postavit će svoga službenog predstavnika pri vodstvu druge Ugovorne Stranke. Teret ovoga predstavničtva snosi Stranka, koja ga osniva.

Članak 7.

Svaka od Ugovornih Stranaka dužna je u granicama mogućnosti voditi brigu o članovima sveučilištne organizacije druge Ugovorne Stranke, koji se nalaze na njezinim sveučilištima i visokim školama.

Članak 8.

Svaka Ugovorna Stranka nastojat će kod svoje nadležne državne vlasti, da kod podieljivanja pripomoći sveučilištarcima druge Ugovorne Stranke bude prihvaćen njezin priedlog, stavljen na temelju mišljenja druge Ugovorne Stranke.

Članak 9.

Kod provedbe ovog ugovora obvezane su obje Ugovorne Stranke u omjeru 1 : 1.

Članak 10.

Za lakšu provedbu ovog ugovora ustanovljuje se mješovito hrvatsko-slovačko povjerenstvo.

Ovo zajedničko povjerenstvo sastoji se od jednakog broja članova obiju Ugovornih Stranaka, a sazivat će se izmjenično najmanje jednom godišnje u Hrvatskoj ili Slovačkoj. Predsjednik ovoga povjerenstva bit će naizmjence predstavnik hrvatskih odnosno slovačkih sveučilištaraca.

Za potrebe i svrhe svog djelovanja izradit će povjerenstvo pravilnik, koji trebaju prihvatiti obje Ugovorne Stranke.

Članak 11.

Ovaj se ugovor zaključuje za vrieme od tri godine. Svaka Ugovorna Stranka može ga odkazati tri mjeseca prije izteka određenog roka. Ako ni jedna od Ugovornih stranaka ne odkaže ugovor, onda se ovaj produljuje na daljnje tri godine.

Odredbe članaka 1., 2. i 5. ne moraju se primjenjivati prije svršetka rata, a ugovor stupa na snagu 30 dana poslije podpisa.

U vjeru toga su opunomoćenici ovaj ugovor podpisali i svojim pečatima providjeli.

Sastavljeno u Zagrebu u dva izvornika na hrvatskom i slovačkom jeziku.

U Zagrebu, dne 16. srpnja 1943.

Za Ustaški sveučilištni stožer:	Za Slovačko Sdruženie vysokoškolského študentstva:
FRANE MILETIĆ FRANJO MAJSEC	Dr. MIKULA MANCA

DOHODA O SPOLUPRÁCI MEDZI SDRUŽENÍM VYSOKOŠKOLSKÉHO ŠTUDENTSTVA A USTAŠKÝM SVEUČILIŠTNÝM STOŽEROM

Sdruženie vysokoškolského študentstva a Ustaški sveučilištni stožer vedené súc úprimnou snahou po upevnení spolopráce medzi slovenskými a chorvátskymi vysokoškolákmi a presvedčené o potrebe prehl'bit' vzájomné styky, rozhodly sa uzavriet' dohodu, ktorá bude základom tejto spolupráce.

Za Sdruženie vysokoškolského študentstva sú uprávneni dohodu uzavriet'a podpísat':

Dr. Jozef MIKULA,
predseda Sdruženia vysokoškolského študentstva,
a
Dominik MANCA,
vedúci Zahraničného ústavu Sdruženia vysokoškolského študentstva.

Za Ustaški sveučilištni stožer:
Frane MILETIĆ,
stožernik Ustaškog sveučilištnog stožera,
a
Franjo MAJSEC,
pobočnik za vezu Ustaškog sveučilištnog stožera.

Po výmene plných mocí a po zistení ich spravnosti dohodly sa obe smluvné strany na tomto:

Článok 1.

Obe smluvné strany prevedu každý rok výmenu visokoškolákov i vysokoškoláčiek, ktorých počet sa každoročne zvlášt' dohodne. Každá smluvná strana sa postará o úplne zaopatrenie hostí vysokoškolákov, pokial sú jej území. Účel výmeni je poznávanie zemí a národov oboch smluvných strán. O technickom prevedení tohto článku sa smluvné strany vždy vopred dohovoria.

Článok 2.

Smluvné strany usporiadajú okrem každý rok cez letné mesiace výmenu vysokoškolákov pre odbornú prax. Tito budú pracovat' v ustanovizniach zodpocedajúcich ich odboru. Starostlivost' o týchto vysokoškolákov preberá tà smluvná strana, ktorá ich prijala ako hostí. Ich počet sa každoročne zvlášt' stanoví.

Článok 3.

Smluvne strany sa zaväzuju, že vo svojich časopisisoch a publikáciách budú uverejnovat' práce v duchu tejto dohody a obzvlášt', že každoročne venujú druhej smluvnej strane jedno číslo svojho úradného organu.

Článok 4.

Smluvné strany prevedú každoročne výmenu predmášatel'ov. Témy prednášok budú sa týkat' narodného a koltúrneho života oboch národov. Politické temy sa spracujú v duchu tejto dohody. Zašlú sa v pôvodine k nahliadnutiu druhej smluvnej strane mesiac pred prednáškou. Obe smluvné strany podržujú si pravó žiadat' o odstrámenie tých odsekov prednášky, ktoré by nevyhovvovaly duchu tejto dohody.

Článok 5.

Smluvné strany zorganizujú športové podniky a preteky medzi vysokoškolákmi jednej i druhej smluvnej strany.

Článok 6.

Každá smluvná strana menuje svojho predstvavitel'a pri vedení druhej smluvnej strany. Náklad tohto zastupitel'stva znáša strana, ktorá ho zriadila.

Článok 7.

Každá smluvná strana je povinná starat' sa v medziach možnosti o členov vysokoškolskej organizácie druhej smluvnej strany, ktorí sú na jej univerzitách a vysokých školách.

Článok 8.

Každá smluvná strana se bude snažit' u svojich príslušných štátnych úradov, aby bol udelovani štipendií vysokoškolákom druhej smluvnej strany prijatý je návrh, podaný na základe dobrozdania druhej smluvnej strani.

Článok 9.

Pri prevádzani tejto dohody obe smluvné strany zaviazané v pomere 1 : 1.

Článok 10.

Pre l'akšie prevedenie tejto dohody ustanoví sa spoločný slovensko-chorvatský výbor.

Tento spoločný výbor sklada sa z rovnakého počtu členov oboch smluvných strán a svoláva sa striedavo, najmenej raz do roka, na Slovensku alebo v Chorvatsku.

Predsedom tohto výboru bude striedavo predstavitel' slovenských alebo chorvatských vysokoškolákov.

Pre potreby a ciele svojej činnosti vyprecuje výbor stanovy, ktoré musia schválit' obe smluvne strany.

Článok 11.

Táto dohoda sa uzaviera na dobu troch rokov. Každá smluvná strana ju može vypovedat' tri mesiace uplynutím smluvného obdobia. Ak žiadna smluvná strana dohodu nevypovie, predlžuje se táto na dalšie tri roky.

Ustanovenia článku 1, 2, a 5, nemusia sa cez vojnu prevádzat'. Smluva nadobuda tridsat' dni po podpisaní.

Na dôkaz toho poverenici túto podpísali a opatrili svojími pečatiami.

Sostavené v Zagrebu v dvoch origináloch v slovenskej a chorvatskej reči.

V Zagreb, dňa 16. júla 1943.

Za Sdruženie vysokoškolského študentstva:	Za Ustaški sveučilištni stožer:
Dr. MIKULA MANCA	FRANE MILETIĆ FRANJO MAJSEC

UGOVOR
IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE RUMUNJSKE O KULTURNOJ SURADNJI

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske i Vojskovođa Rumunjske i Državni Conducator

potaknuti željom, da prijateljske veze, koje postoje između hrvatskoga naroda i rumunjskoga naroda, pojačaju razvijanjem tiesne suradnje na kulturnom polju, koja će produbiti međusobno poznavanje narodnog života jednog i drugog naroda, odlučiše u ovu svrhu sklopiti poseban ugovor i odrediše svojim opunomoćenicima:

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske: državnog ministra gospodina Janka Tortića i izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra gospodina Dr. Branka Benzona;

Vojskovođa Rumunjske i Državni Conducator: ministra narodne prosvjete i bogoštovlja gospodina Iona Petrovici-a,

koji su se nakon izmjene svojih punomoći, koje su pronađene u valjanom i izpravnom stanju, složili u sliedećem:

Članak 1.

Na Hrvatskom sveučilištu u Zagrebu otvorit će se lektorat za rumunjski jezik i rumunjsku kulturu, a na Sveučilištu u Bukureštu lektorat za hrvatski jezik i hrvatsku kulturu.

Lektorat za rumunjski jezik i kulturu imenovat će rumunjska vlada uz pristanak hrvatske vlade, dan u obliku propisanom po vlastitim zakonima; lektorat za hrvatski jezik i kulturu imenovat će hrvatska vlada uz pristanak rumunjske vlade, dan u obliku propisanom po vlastitim zakonima.

Plaću lektora izplaćuje ona država, koja ga je imenovala.

Svi ostali troškovi lektorata idu na teret države, u kojoj lektor djeluje.

Članak 2.

Ugovorne Stranke podupriet će izmjenu profesora i stručnjaka raznih znanstvenih struka u svrhu suradnje između kulturnih i znanstvenih ustanova Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske.

One će međusobnim sporazumom ustanoviti uvjete priznanja diploma, sveučilištnih naslova i stupnjeva, stečenih u drugoj državi.

Isto tako olakšat će međusobno znanstvena putovanja, osobito školske mladeži, novinara i književnika, iz jedne države u drugu.

Članak 3.

Hrvatska vlada podupriet će osnutak i djelatnost jednog hrvatsko-rumunjskog družtva u Zagrebu; rumunjska će vlada poduprieti osnutak i djelatnost jednog rumunjsko-hrvatskog družtva u Bukureštu.

Cilj je ovih družtava pridonositi utvrđivanju kulturnih veza između obih država.

Članak 4.

Ugovorne Stranke obvezuju se odobriti barem dvie stipendije za studente i absolvente visokih škola, koji žele proučavati kulturni život druge zemlje. Stipendij će se odobravati za jednu godinu, a moći će se produžiti.

Obje Ugovorne Stranke sporazumne su odaslati stanoviti broj studenata i profesora na ljetne tečajeve, koji će se možebitno priređivati u drugoj državi.

Članak 5.

Ugovorne Stranke sporazumne su po mogućnosti pomagati svaka u svojoj državi manifestacije, koje će priređivati znanstvene, umjetničke i uobće kulturne ustanove druge države.

Članak 6.

Ugovorne Stranke nastojat će uzajamno obogaćivati muzeje druge države, bilo izmjenom starina, bilo darivanjem duplikata.

Članak 7.

Ugovorne Stranke sporazumne su isto tako izmjenjivati popise znanstvenih i književnih djela, koja bi dobro bilo prevesti na drugi jezik.

Isto tako će prema mogućnosti nastojati olakšati izmjenu službenih izdanja, izdanja akademije i ostalih znanstvenih i kulturnih ustanova.

Članak 8.

Ugovorne Stranke pobrinut će se za suradnju novinstva, krugovala i slikopisa između svojih zemalja, olakšavajući osobni dodir novinara, izmjenu slikopisa kao i krugovalnih priredaba s predavanjima i obavještavanjem o poviesti, književnosti, umjetnosti te kulturi druge države uobće.

Članak 9.

Ugovorne Stranke pobrinut će se, da se u školskim priručnicima obrati osobita pažnja zemljopisu, poviesti i narodnoj kulturi druge države.

Članak 10.

Državni rizničari Ugovornih Država sporazumjet će se u novčanim pitanjima pri primjeni ovog ugovora.

Članak 11.

Ovaj se ugovor zaključuje za vrieme od 5 godina. Svaka Ugovorna Stranka može ga odkazati uz predhodnu obaviest od šest mjeseci prije izteka gore određenoga roka.

Ako nijedna od Stranaka ugovor ne odkaže, ugovor se automatski produžuje na daljnji rok od pet godina.

Članak 12.

Ovaj ugovor će se ratificirati.

Izmjena ratifikacionih povelja izvršit će se što skorije u Zagrebu.

Njegove odredbe stupaju na snagu 30 dana nakon izmjene ratifikacionih povelja.

Učinjeno u Bukureštu, dne 24. srpnja 1943. u dva primjerka na hrvatskom i rumunjskom jeziku. Oba teksta jednako vriede.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku:

JANKO TORTIĆ
DR. BRANKO BENZON

Za Kraljevinu Rumunjsku:

ION PETROVICI

CONVENȚIUNE CULTURALA INTRE REGATUL ROMÂNIEI ȘI STATUL INDEPENDENT AL CROATIEI

Mareșalul României și Conducatorul Statului și Poglavnikul Statului Independent al Croatiei în dorința de a promova legăturile prietenești, care există între poporul croat și român, prin o colaborare strânsă pe tărâm cultural, care să contribue la adâncirea cunoasterei reciproce a vietei celor două Țări, au convenit să încheie în acest scop o convenție specială și au numit ca împuterniciți:

Mareșalul României și Conducătorul Statului pe Domnul Ion Petrovici, Ministrul Culturei Naționale și al Cultelor,

Poglavnikul Statului Independent al Croatiei pe Domnii Janko Tortić, Ministru de Stat, și Dr. Branko Benzon, Trimis Extraordinar și Ministru Plenipotențiar;

cari, după ce au găsit deplinele puteri în cuvenită formă, au stabilit următoarele:

Articolul 1.

La Universitatea croata din Zagreb se va înfiinta un lectorat pentru limba și literatura română, iar la Universitatea din București un lectorat pentru limba și literatura croată.

Lectorul pentru limba și literatura română va fi numit de Guvernul român, cu agrementul Guvernului croat, dat în forma prescrisă de legile proprii. Lectorul pentru limba și literatura croată va fi numit de Guvernul croat cu agrementul Guvernului român, dat în forma prescrisă de legile proprii.

Lectorii vor fi salariați de Guvernul carei numește.

Celelalte cheltueli ale lectoratelor cad în sarcina Statului unde ele funcționează.

Articolul 2.

Părțile contractante vor favoriza schimbul de profesori și de specialisti în diferitele ramuri de stiinte în vederea colaborării între institutele culturale si științifice ale Statului Independent Croat și ale Regatului României.

Ele vor stabili de comun acord condițiile recunoașterei diplomelor, titlurilor și gradelor universitare, dobândite în celălalt Stat.

Asemenea vor înlesni reciproc călătoriile de studii cu deosebire ale tineretului școlar, ale gazetarilor și scriitorilor unui Stat în celălalt.

Articolul 3.

Guvernul croat va sprijini înfiinţarea şi funcţionarea unei Asociaţii croate-române la Bucureşti.

Scopul asociaţiunilor amintite este întărirea relaţiunilor culturale între cele două State.

Articolul 4.

Părţile contractante se obligă sa înfiinţeze cel puţin doua burse pentru studenţii şi absolvenţii şcolilor superioare cari doresc să studieze viaţa culturală a celeilalte ţări.

Bursele se acordă pentru un singur an, putând fi reînoite.

Asemenea părţile contractante sunt de acord să trimită un număr de studenţi şi profesori la cursurile de vară, care eventual s'ar organiza de către celălalt Stat.

Articolul 5.

Părţile contractante consimt să sprijinească, după posibilitate manifestaţiile, pe care le vor organiza instituţiile ştiinţifice, artistice, şi, în general, culturale ale celuilalt Stat în ţările lui.

Articolul 6.

Părtile contractante convin să contribue reciproc la îmbogăţirea muzeelor celuilalt Stat, fie prin schimbul de obiecte antice, fie prin donaţii de copii.

Articolul 7.

Părţile contractante convin, deasemenea săsi comunice lista operelor ştiinţifice şi literare a căror traducere în limba celuilalt Stat o socotesc utilă.

Asemenea vor înlesni, după posibilitate, schimbul publicaţiunilor oficiale, al publicaţiunilor Academiilor şi ale celorlalte instituţii ştiinţifice şi culturale.

Articolul 8.

Părţile contractante vor sprijini colaborarea presei, a radioului şi a cinematografiei din ţările lor, înlesnind contactul personal al gazetarilor, schimbul de filme precum şi emisiuni radiofonice cu conferinţe şi informaţiuni despre istoria, literatura, arta şi în general, despre cultura celuilalt Stat.

Articolul 9.

Părțile contractante vor îngriji ca în manualele școlare să se dea atențiunea cuvenită geografiei, istoriei și culturei naționale a celeilalte țări.

Articolul 10.

Ministerele de Finanțe ale Statelor contractante vor cădea de acord privitor la consecințele financiare ale aplicărei prezentului acord.

Articolul 11.

Prezentul acord se încheie pentru durata de cinci ani.

Fiecare parte contractantă îl poate denunța, cu un preaviz de șase luni, înainte de împlinirea termenului arătat mai sus.

Dacă nici una din parti nul denunță, acordul se prelungește automat pentru o nouă perioadă de cinci ani.

Articolul 12.

Prezentul acord va fi ratificat.

Schimbul documentelor de ratificare va avea loc cât mai curând posibil la Zagreb.

Dispozițiunile lui intră în vigoare la 30 zile după schimbul documentelor de ratificare.

Făcut în București, în ziua de 24 Iulie 1943, în două exemplare în limba română și croată, ambele texte având aceiași valoare.

Pentru Regatul Romaniei: ION PETROVICI

Pentru Statul Independent al Croatiei: JANKO TORTIĆ, DR. BRANKO BENZON

UTANAČENJE
IZMEĐU VLADE NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I NJEMAČKE VLADE O PRESELJENJU HRVATSKIH DRŽAVNIH PRIPADNIKA I HRVATSKIH SUNARODNJAKA IZ JUŽNE ŠTAJERSKE I ZAPOSJEDNUTIH KRAJEVA KORUŠKE I KRANJSKE NA PODRUČJE NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

Vlada Nezavisne Države Hrvatske i njemačka vlada u želji, da olakšaju preseljenje hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske, utanačile su sliedeće:

Članak 1.

Hrvatski državni pripadnici, koji su na 14. travnja 1941. bili zavičajni u kojoj obćini Nezavisne Države Hrvatske, i hrvatski sunarodnjaci bilo kojeg ili nikakvog državnog pripadničtva, koji imaju stalno prebivalište u Južnoj Štajerskoj ili u zaposjednutim krajevima Koruške i Kranjske — dalje ukratko nazvani »preseljenici« — mogu se preseliti na područje Nezavisne Države Hrvatske.

Preseljenici imaju očitovati svoju odluku za preseljenje pismeno u roku od tri mjeseca nakon objave ovog utanačenja (članak 14.) kod povjerenstva za preseljenje.

Za one preseljenike, koji bez svoje krivice nisu bili u mogućnosti, da na vrieme učine prijavu, iztiče rok za prijavu tri mjeseca nakon što je zaprieka uklonjena. Za preseljenje pristoji im rok od tri mjeseca, i ako bi niže navedeni rokovi bili iztekli.

Osobe, koje je hrvatsko-njemačko paritetno povjerenstvo u Marburgu na Dravi priznalo hrvatskim sunarodnjacima, vriede bez daljnjega kao preseljenici u smislu ovog utanačenja. Do sada stigle prijave kod ovog povjerenstva vriede, ukoliko još nisu riešene, kao prijave za preseljenje u smislu ovog utanačenja.

Cjelokupno preseljenje mora biti dovršeno do 31. prosinca 1944. i to:

u zemaljskim okružjima Rann i Trifail do 31. siečnja 1944., u zemaljskom okružju Pettau i u kotaru Luttenberg do 15. svibnja 1944., u zemaljskom okružju Cilli do 31. kolovoza 1944., u ostalim područjima do 31. prosinca 1944.

Članak 2.

Izjava preseljenja glave obitelji vriedi za cielu njegovu kućnu zajednicu. U sastavu kućne zajednice mogu biti preseljeni: suprug i supruga, rođena djeca, posvojčad i hranjenčad, unuci kao i roditelji, djedovi i bake, i ako za svoju osobu ne izpunjavaju predpostavke za preseljenje.

Za osobe starije od 18 godina vriedi izjava glave obitelji, ukoliko one protiv toga ne podignu prigovor u roku od dva mjeseca nakon izjave glave obitelji, ili nakon stupanja na snagu ovog utanačenja. Za mladež do 18. godine obvezatna je izjava glave obitelji ili zakonskog zastupnika.

Članak 3.

Za provedenje ovog utanačenja osniva se hrvatsko-njemačko povjerenstvo za preseljenje. Ono se sastoji od po dva predstavnika vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade.

Predstavnici obih vlada imaju pravo eksteritorialnosti za sebe i za svoje stalne službene i posebničke prostorije. Ostali suradnici uživaju saobrazno svom službenom položaju povlastice činovnika ili namještenika diplomatskih ureda. Izkaznice članova povjerenstva za preseljenje izdaje za njemačke članove ministarstvo vanjskih poslova u Berlinu, a za hrvatske članove ministarstvo vanjskih poslova u Zagrebu, a vidira hrvatsko poslanstvo u Berlinu, odnosno njemačko poslanstvo u Zagrebu.

Članak 4.

Povjerenstvo odlučuje o izjavama preseljenja, pri čemu će osobito rješavati pitanja, tko je hrvatski sunarodnjak.

Ono odlučuje uvažujući:

1. podrietlo,

2. jezik,

3. narodnostno opredjeljenje prijavitelja.

Ne dođe li do odluke u povjerenstvu za preseljenje, to odlučuje u drugoj molbi obranički sud u Zagrebu, sastavljen od dva člana. Jednog člana imenuje ministarstvo vanjskih poslova u Zagrebu, a drugog njemačko poslanstvo u Zagrebu.

Do imenovanja hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje prijave će primati hrvatsko-njemačko paritetno povjerenstvo u Marburgu na Dravi i odlučivati će o hrvatskoj narodnoj pripadnosti i o priznanju svojstva preseljenika.

Članak 5.

Preseljenici gube njemačku državnu pripadnost, odnosno njemačku zaštitnu pripadnost u času, kad posljedstvom preseljenja konačno napuste područje Reicha, a stiču hrvatsku državnu pripadnost po pobližim odredbama nadležnih hrvatskih oblasti. Počam od časa, kad im bude priznato svojstvo preseljenika, ne će više biti pozivani na vojnu ili radnu službu.

Članak 6.

Za likvidiranje pokretne imovine preseljenika vriede sliedeće smjernice:

a) preseljenici mogu bez obzira na postojeće izvozne zabrane sobom ponieti bez carine cjelokupnu pokretnu imovinu.

Od toga su izuzeti:

Kod obrtnih poduzeća: poslovni uređaj i skladište robe. Kod poljodjelskih poduzeća: za daljnje vođenje gospodarstva bezuvjetno potrebno sjemenje, krma, strojevi i alat, stoka i konji.

b) Zabranjeno je sobom uzeti njemački novac s iznimkom za osobe preko 18 godina, koje mogu ponieti 10 RM u domaćem kovanom novcu, odnosno novčanicama rentne banke; isto tako zabranjeno je ponieti vriednostne papire i inozemne novčanice, te kovani novac svake vrsti.

c) Ukoliko se preseljenici ne će koristiti pravom, da sobom uzmu odnosne imovinske predmete, vlastni su unovčiti ih iz slobodne ruke u okviru obće važećih zakonskih odredaba.

d) Njemački novac kao i vriednostne papire, inozemna platežna sredstva i kovani novac, koje je prema b) zabranjeno sobom uzeti, imaju preseljenici izručiti uz potvrdu primitka za to određenom hrvatskom opunomoćeniku povjerenstva za preseljenje, koji će preuzete predmete predati njemačkoj Reichsbanki. Kod njemačke Reichsbanke upisat će se u dobro gotovina i protuvriednost vriednostnih stvari i svih ostalih imovinskih

vrjednota, koje se ne mogu naknaditi u naravi, na poseban račun »Preseljenje«. Hrvatski predstavnici u povjerenstvu za preseljenje razpolažu ovim računom za izplatu troškova preseljenja i obavješćuju naknadno njemačku Reichsbanku. Preostali višak obračunat će se prema novom utanačenju, koje je predviđeno u članku 8. c) utanačenja između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade od 30. rujna 1942. o preseljenju pripadnika njemačke narodnosti iz nekih krajeva Nezavisne Države Hrvatske u Njemački Reich. Isto vriedi za bankovne i štedioničke uložke.

e) Uređenje tekućih mirovina, koje pripadaju preseljenicima, prava na mirovinu, kao i uređenje zahtjeva preseljenika iz družtvovnog osiguranja, usliedit će posebnim utanačenjem. Do preseljenja vršit će se ove činitbe u dosadašnjem obsegu. Ukoliko mjesečni čisti iznos mirovine ne dosiže iznos od 150 RM, izplaćivat će se mirovina od 150 RM, pri čemu će razliku naprama dosadašnjem primitku Nezavisna Država Hrvatska naknaditi Njemačkom Reichu.

f) Životna, rentovna i glavnička osiguranja preseljenika vriede kao da su odkazana za 31. prosinca 1943. Njihova odkupna vriednost, koja se ima ustanoviti, također će se uplatiti i na posebni račun, ukoliko se osiguranje ne prenese u svrhu preuzimanja na hrvatskog nosioca osiguranja.

g) Preseljenici će se prigodom selitbe osloboditi od svih uklonivih formalnih propisa za prielaz granice i za prienos njihovih stvari.

Članak 7.

Nepokretnu imovinu preseljenika kao i pokretne imovinske vriednosti, koje su po članku 6. a) izuzete od predmeta, koji se mogu sobom uzeti, preuzet će njemačka vlada, zastupana po povjereniku Reicha za učvršćenje njemačke narodnosti, u času preseljenja, i služe kao djelomični prieboj za imovinu, koju su u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ostavili njemački preseljenici.

Gore navedene imovinske vriednosti ustanovit će paritetno opunomoćenici povjerenstva za preseljenje po istim načelima, koja su predviđena za imovinu, ostavljenu od njemačkih preseljenika u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Ako su službene mjere, kao na pr. zapljena, komasacija, pregovori s kojim uredom oko odkupa i sl., imale za posljedicu umanjenje imovine preseljenika, koje još nije izravnano, to će se za osnovu pri ustanovljenju imovine uzeti stanje prije ovih mjera. Ustanovljenje imovine, koje je obavilo hrvatsko-njemačko povjerenstvo za ustanovljenje imovine u Marburgu na Dravi do početka djelatnosti povjerenstva za preseljenje, zadržava vriednost.

Članak 8.

Osobe, koje su pripuštene preseljenju, a kojih je privremeni ostanak u Njemačkom Reichu u zajedničkom gospodarskom probitku Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha, što će ustanoviti povjerenstvo za preseljenje, odpuštaju se iz njemačkog državnog odnosno zaštitnog pripadničtva i stiču hrvatsku državnu pripadnost. One ostaju u nesmetanom posjedu svoje imovine i vode svoja poduzeća kao i do sada.

Prigodom kasnijeg preseljenja u Nezavisnu Državu Hrvatsku primjenit će se odredbe ovog utanačenja i na ove osobe.

Članak 9.

Preseljenik ima urediti svoje tražbine i dugove po mogućnosti prije preseljenja. Ako to nije u stanju, postojeće tražbine i dugovi imaju se za vrieme preseljenja prijaviti kod povjerenstva za preseljenje. Uređenje priepornih tražbina i dugova spada u dužnost paritetnom obraničkom sudu, koji će se za to osnovati. Ne može li se postići odluka o priepornim tražbinama, dugovima i pravima preseljenika, to će se daljnjim vođenjem slučaja baviti redovni sud, i to na sliedeći način:

1. Prieporni dugovi preseljenika:

Vjerovnik podiže kod mjestnog nadležnog suda tužbu protiv preseljenog dužnika, kojega će zastupati povjerenik. Na osnovu sudske presude platit će Njemački Reich dug na teret obračunske mase do visine imovine primljene od dužnika. Za taj iznos smanjuje se dug Njemačkog Reicha iz ovog utanačenja prema hrvatskoj državi.

2. Prieporne tražbine preseljenika:

Preseljeni vjerovnik zastupan po povjereniku podiže tužbu kod mjestno nadležnog suda. Na osnovu sudske presude povjerenik je ovlašten i dužan dug utjerati.

Članak 10.

Njemačka vlada stavlja u područje preseljenja po mogućnosti na razpolaganje potrebna prievozna sredstva za preseljenje preseljenika i njegove imovine uz podmirenje tarifom ustanovljenih troškova. Ukoliko bi vlada Nezavisne Države Hrvatske pri tom upotriebila vlastite teretne samovoze, izjavljuje njemačka vlada, da je spremna dozvoliti im bezcarinski ulaz i izlaz.

Članak 11.

Osobne izprave, diplome, kao i spisi osoba i korporacija mogu se iznieti.

Njemačka vlada se obvezuje, da će iz crkvenih knjiga i matičnih upisnika dati svaku željenu obaviest. Iz crkvenih knjiga, koje sadrže upise o preseljenicima i njihovim predcima, mogu se sa hrvatske strane i nakon preseljenja praviti bez pristojbe priepisi i foto-kopije.

Kazneni spisi o preseljenicima dostavit će se po želji vlade Nezavisne Države Hrvatske u priepisu.

Članak 12.

Kod provađanja preseljenja primienit će se sa odgovarajućim promjenama obrazci, predviđeni u čl. 13. utanačenja između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade od 30. rujna 1942. o preseljenju pripadnika njemačke narodnosti iz nekih krajeva Nezavisne Države Hrvatske u Njemački Reich.

Članak 13.

Odredbe ovog utanačenja primjenjuju se analogno i na one hrvatske sunarodnjake, koji su prije stupanja na snagu ovog utanačenja imali stalno prebivalište u Južnoj Štajerskoj ili u zaposjednutim krajevima Koruške i Kranjske, a u vrieme stupanja na snagu ovog utanačenja imaju stalno prebivalište na području Nezavisne Države Hrvatske. Povratak ovih osoba u Južnu Štajersku ili u zaposjednute krajeve Koruške i Kranjske je dozvoljen samo, ako je njihova osobna prisutnost bezuvjetno potrebna za provedenje selitbe i ako ne postoje nikakvi državno-redarstveni obziri.

Odredbe ovog utanačenja primienjuju se i na one hrvatske sunarodnjake, koji su prije stupanja na snagu ovog utanačenja bili nastanjeni u Južnoj Štajerskoj ili u zaposjednutim krajevima Koruške i Kranjske, te su preseljeni u druge krajeve Njemačkoga Reicha.

Nadalje primienjuju se odredbe ovog utanačenja analogno i na one hrvatske državne pripadnike — fizičke ili juridičke osobe, — koje, premda nisu bile nastanjene u ovim područjima, žele napustiti svoje nepokretno imanje, koje se tamo nalazi.

Članak 14.

Hrvatsko-njemačko povjerenstvo za preseljenje objavit će preseljenje zajedničkim proglasom opetovano i putem tiska, te će pozvati hrvatske državne pripadnike i sunarodnjake u smislu članka 1., da se jave za preseljenje kod hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje.

Osobe, ovlaštene na preseljenje, mogu svoje izjave za preseljenje predati hrvatskim diplomatskim ili konzularnim predstavništvima ili hrvatskim upravnim oblastima, koje će ih bezodvlačno sprovesti hrvatsko-njemačkom povjerenstvu za preseljenje.

Prijava je pravovremena, ako unutar roka prijave stigne jednom od ovih mjesta.

Članak 15.

Gornje utanačenje ne primienjuje se na osobe i na imovinske vriednosti, koje podliežu utanačenju između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o razčišćavanju izvjestnih vlastničkih odnosa u pograničnim područjima od 16. travnja 1943.

Ovo utanačenje stupa na snagu kad se podpiše.

U vjeru čega su obostrani opunomoćenici podpisali ovo utanačenje.

Učinjeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i na njemačkom jeziku.

U Zagrebu, dne 11. kolovoza 1943.

Za vladu Nezavisne Države Hrvatske:	Za njemačku vladu:
Dr. O. TURINA	S. KASCHE

DOPUNIDBENI ZAPISNIK

Prigodom podpisivanja utanačenja između vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske, opunomoćenici izjavljuju u ime svojih vlada, da postoji suglasnost o sliedećemu:

Pozivom na odredbu druge stavke članka 7. utanačenja o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske, Ugovorne Stranke sporazumno utvrđuju po svojim zastupnicima, da se u članku 8. točka a) utanačenja o preseljenju njemačkih sunarodnjaka iz izvjestnih područja Nezavisne Države Hrvatske u Njemački Reich od 30. rujna 1942. upotriebljene rieči »o puštanju iz vida izvanrednih prilika« imaju razumievati tako, da kod primjene tamo postavljenih načela za procjenu dotičnih imovinskih vriednosti, odn. za

postavljanje procjenbenog okvira moraju biti mjerodavne normalne prilike u pogledu ciena, koje će se ustanoviti izključenjem utjecanja rata i njegovih posljedica na stvaranje ciena. Kao posljedice rata treba naročito uzeti u obzir podhvate odmetnika, ratne operacije, podavanja, povećanu potrebu zemljišta za obradbu, nezakonitu trgovinu i ratno-gospodarske mjere.

U Zagrebu, dne 11. kolovoza 1943.

Za vladu Nezavisne Države Hrvatske: Dr. O. TURINA

Za njemačku vladu: S. KASCHE

VEREINBARUNG ZWISCHEN DER DEUTSCHEN REGIERUNG UND DER REGIERUNG DES UNABHÄNGIGEN STAATES KROATIEN ÜBER DIE UMSIEDLUNG KROATISCHER STAATSANGEHÖRIGER UND KROATISCHER VOLKSZUGEHÖRIGER AUS DER UNTERSTEIERMARK UND AUS DEN BESETZTEN GEBIETEN KÄRNTENS UND KRAINS IN DAS GEBIET DES UNABHÄNGIGEN STAATES KROATIEN

Die Deutsche Regierung und die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien haben in dem Wunsche, die Umsiedlung von kroatischen Staatsangehörigen und kroatischen Volkszugehörigen aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien zu erleichtern, folgendes vereinbart:

Artikel 1

Die kroatischen Staatsangehörigen, die am 14. April 1941 in einer Gemeinde des Unabhängigen Staates Kroatien heimatberechtigt waren und die kroatischen Volkszugehörigen jeglicher oder ohne Staatsangehörigkeit, die in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ihren ständigen Wohnsitz haben — in der Folge kurz »Umsiedler« genannt — können in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien übersiedeln.

Die Umsiedler haben ihren Entschluss zur Umsiedlung binnen drei Monaten nach der Verlautbarung dieser Vereinbarung (Art. 14) bei der Umsiedlungskommission schriftlich anzuzeigen.

Für jene Umsiedler, die unverschuldet nicht in der Lage waren die Anmeldung rechtzeitig abzugeben, läuft die Frist zur Anmeldung drei Monate nach Behebung des Hindernisses ab. Für die Umsiedlung steht ihnen ein Zeitraum von drei Monaten zu, auch wenn die nachstehend angeführten Fristen abgelaufen sein sollten.

Die von der deutsch-kroatischen paritätischen Kommission in Marburg an der Drau als kroatische Volkszugehörige anerkannten Personen gelten ohne weiteres als Umsiedler im Sinne dieser Vereinbarung. Die bei dieser Kommission bisher eingegangenen Anmeldungen gelten, soweit sie noch nicht erledigt sind, als Umsiedlungserklärungen im Sinne dieser Vereinbarung.

Die gesamte Umsiedlung muss bis zum 31. Dezember 1944 abgeschlossen sein und zwar:

in den Landkreisen Rann und Trifail bis zum 31. Januar 1944,
im Landkreis Pettau und im Bezirk Luttenberg bis zum 15. Mai 1944,
im Landkreis Cilli bis zum 31. August 1944,
in den übrigen Gebieten bis zum 31. Dezember 1944.

Artikel 2

Die Umsiedlungserklärung des Familienoberhauptes gilt für seine ganze Herdgemeinschaft. Im Bestand der Herdgemeinschaft können mit umgesiedelt werden: der Ehemann und die Ehefrau, die leiblichen Kinder, die Pflege- und Ziehkinder, die Enkel sowie die Eltern und die Voreltern, auch soweit sie in ihrer Person die Voraussetzungen der Umsiedlung nicht erfüllen.

Für Personen über 18 Jahre gilt die Erklärung des Familienoberhauptes, insoweit sie dagegen innerhalb zweier Monate nach der Erklärung des Familienoberhauptes oder nach dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung keinen Einspruch erheben. Für Jugendliche bis zu 18 Jahren ist die Erklärung des Familienoberhauptes oder des gesetzlichen Vertreters verbindlich.

Artikel 3

Zur Durchführung dieses Vertrages wird eine deutsch-kroatische Umsiedlungskommission gebildet. Sie besteht aus je zwei Vertretern der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien.

Die Vertreter der beiden Regierungen besitzen das Recht der Exterritorialität für sich und ihre ständigen Dienst- und Privaträume. Die übri-

gen Mitarbeiter geniessen entsprechend ihrer Dienststellung die Vorrechte der Beamten oder Angestellten der diplomatischen Dienststellen. Die Ausweise der Mitglieder der Umsiedlungskommission werden für die deutschen Mitglieder vom Auswärtigen Amt in Berlin und für die kroatischen Mitglieder vom Ministerium des Äussern in Zagreb ausgestellt und von der Kroatischen Gesandtschaft in Berlin bezw. von der Deutschen Gesandtschaft in Zagreb vidiert.

Artikel 4

Die Kommission entscheidet über die Umsiedlungserklärungen, wobei sie insbesondere über die Frage der kroatischen Volkszugehörigkeit zu befinden hat. Sie entscheidet unter Berücksichtigung:

1. der Abstammung,
2. der Sprache,
3. des Volkstumsbekenntnisses des Antragstellers.

Kommt eine Entscheidung in der Umsiedlungskommission nicht zustande, so entscheidet in zweiter Instanz ein aus zwei Mitgliedern bestehendes Schiedsgericht in Zagreb. Das eine Mitglied wird von der Deutschen Gesandtschaft in Zagreb, das andere vom Ministerium des Äussern in Zagreb berufen.

Bis zur Ernennung der deutsch-kroatischen Umsiedlungskommission nimmt die deutsch-kroatische paritätische Kommission in Marburg an der Drau die Anmeldungen entgegen und entscheidet über die kroatische Volkszugehörigkeit und über die Zuerkennung der Umsiedlereigenschaft.

Artikel 5

Die Umsiedler verlieren die deutsche Staatsangehörigkeit oder Schutzangehörigkeit in dem Augenblick, in dem sie das deutsche Reichsgebiet im Verfolg der Umsiedlung endgültig verlassen und erwerben die kroatische Staatsangehörigkeit nach näherer Bestimmung der zuständigen kroatischen Stellen. Vom Zeitpunkt der Anerkennung der Umsiedlereigenschaft angefangen werden sie nicht mehr zum Wehr- oder Arbeitsdienst herangezogen.

Artikel 6

Für die Abwicklung des beweglichen Vermögens der Umsiedler gelten folgende Richtlinien:

a) Die Umsiedler können, ungeachtet bestehender Ausfuhrverbote, ihre gesamte bewegliche Habe zollfrei mitnehmen.

Ausgenommen hiervon sind: bei gewerblichen Betrieben die Geschäftseinrichtung und das Warenlager.

Bei landwirtschaftlichen Betrieben die zur Fortführung der Wirtschaft unbedingt notwendigen Saatgut- und Futterbestände, sowie die Maschinen, Geräte, Vieh und Pferde.

b) Verboten ist die Mitnahme deutschen Geldes mit Ausnahme von Reichsmark 10.— in inländischer Scheidemünze und Rentenbankscheinen je Person über 18 Jahre, sowie die Mitnahme von Wertpapieren und ausländischen Banknoten und Münzen jeder Art.

c) Soweit die Umsiedler von ihrem Mitnahmerecht keinen Gebrauch machen wollen, sind sie zur freihändigen Verwertung der betreffenden Vermögensgegenstände im Rahmen der allgemein gültigen gesetzlichen Bestimmungen berechtigt.

d) Die Umsiedler haben deutsches Geld, sowie Wertpapiere, ausländische Zahlungsmittel und Münzen, deren Mitnahme nach b) verboten ist, bei einem hierzu bestellten kroatischen Beauftragten der Umsiedlungskommission gegen Empfangsbestätigung abzuliefern, welcher die übernommenen Gegenstände der Deutschen Reichsbank übergibt. Bei der Deutschen Reichsbank wird das Bargeld und der Gegenwert der Wertsachen und aller sonstigen Vermögenswerte, die nicht in natura ersetzt werden können, auf ein Sonderkonto »Umsiedlung« gutgeschrieben. Die kroatischen Vertreter in der Umsiedlungskommission verfügen die Bezahlung der Umsiedlungskosten aus diesem Konto und notifizieren sie nachträglich der Deutschen Reichsbank. Die verbleibende Spitze wird nach der im Artikel 8 c der Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien vom 30. September 1942 über die Umsiedlung von Angehörigen des deutschen Volkstums aus bestimmten Gebieten des Unabhängigen Staates Kroatien in das Deutsche Reich in Aussicht genommenen neuerlichen Vereinbarung zu verrechnen sein.

e) Das gleiche gilt für Bank- und Sparkasseneinlagen. Die Regelung der den Umsiedlern zustehenden laufenden Pensionen, der Anwartschaftsrechte hierauf, sowie die Regelung der Ansprüche von Umsiedlern aus Sozialversicherungen erfolgt durch eine besondere Vereinbarung. Bis zur Übersiedlung werden diese Leistungen im bisherigen Umfang weitergewährt; soweit der Monatsreinbetrag des Ruhegenusses den Betrag von 150.— Reichsmark nicht erreicht, wird ein Ruhegenuss von 150.— Reichsmark bezahlt, wobei der Unterschied gegenüber dem bisherigen Bezug vom Unabhängigen Staat Kroatien an das Deutsche Reich zu vergüten sein wird.

f) Lebens-, Renten, und Kapitalversicherungen der Umsiedler gelten als zum 31. Dezember 1943. gekündigt. Ihr zu ermittelnder Rückkaufwert wird gleichfalls auf das Sonderkonto eingezahlt, falls die Versicherung nicht zur Übernahme auf einen kroatischen Versicherungsträger transferiert wird.

g) Den Umsiedlern ist anlässlich ihrer Übersiedlung für den Grenzübertritt und für die Mitnahme ihrer Habe die Befreiung von allen vermeidbaren Formalvorschriften zu gewähren.

Artikel 7

Das unbewegliche Vermögen der Umsiedler sowie die nach Artikel 6 a) von der Mitnahme ausgenommenen beweglichen Vermögenswerte werden von der Deutschen Regierung, vertreten durch den Reichskommissar für die Festigung des deutschen Volkstums, im Zeitpunkt der Umsiedlung übernommen und dienen als teilweise Kompensation für das von den deutschen Umsiedlern im Unabhängigen Staat Kroatien zurückgelassene Vermögen.

Die oben genannten Vermögenswerte werden von Beauftragten der Umsiedlungskommission nach den gleichen Grundsätzen paritätisch festgestellt und bewertet, die für das im Unabhängigen Staat Kroatien zurückgelassene Vermögen der deutschen Umsiedler vorgesehen sind.

Haben amtliche Massnahmen, wie z. B. Beschlagnahme, Zusammenlegung, Ankaufsverhandlungen mit einer amtlichen Stelle und dergleichen die Verringerung des Vermögens eines Umsiedlers zur Folge gehabt, die noch nicht ausgeglichen ist, so wird der Vermögensfeststellung der Stand vor diesen Massnahmen zu Grunde gelegt.

Die von der deutsch-kroatischen Feststellungskommission in Marburg an der Drau bis zur Aufnahme der Tätigkeit der Umsiedlungskommission vorgenommenen Vermögensfeststellungen behalten ihre Gültigkeit.

Artikel 8

Personen, die zur Umsiedlung zugelassen sind, deren vorläufiges Verbleiben im Deutschen Reich jedoch im gemeinsamen wirtschaftlichen Interesse des Unabhängigen Staates Kroatien liegt, was durch die Umsiedlungskommission festgestellt wird, werden aus der deutschen Staatsangehörigkeit oder Schutzangehörigkeit entlassen und erhalten die kroatische Staatsangehörigkeit zugesprochen. Sie verbleiben im ungestörten Besitz ihres Vermögens und führen ihre Betriebe weiter wie bisher.

Bei einer späteren Umsiedlung in den Unabhängigen Staat Kroatien werden die Bestimmungen dieser Vereinbarung auch auf diese Personen angewandt.

Artikel 9

Der Umsiedler hat seine Forderungen und Schulden nach Möglichkeit vor der Umsiedlung zu regeln. Ist er dazu nicht in der Lage, so sind bestehende Forderungen und Schulden während der Umsiedlung bei der Umsiedlungskommission anzumelden. Die Regelung strittiger Forderungen und Schulden obliegt einem zu errichtenden paritätischen Schiedsgericht. Ist eine Entscheidung über die strittigen Forderungen, Schulden und Rechte des Umsiedlers nicht zu erzielen, so wird das ordentliche Gericht mit der Weiterführung des Falles befasst und zwar auf folgende Weise:

1. Strittige Schulden des Umsiedlers:

Der Gläubiger erhebt beim örtlich zuständigen Gericht die Klage gegen den umgesiedelten Schuldner, welcher durch einen Treuhänder vertreten wird. Auf Grund des gerichtlichen Urteiles zahlt das Deutsche Reich die Schuld zu Lasten der Verrechnungsmasse im Ausmass des vom Schuldner eingebrachten Vermögens. Um diesen Betrag wird die Schuld des Deutschen Reiches an den Unabhängigen Staat Kroatien aus dieser Vereinbarung vermindert.

2. Strittige Forderungen des Umsiedlers:

Der umgesiedelte Gläubiger, vertreten durch einen Treuhänder, erhebt beim örtlich zuständigen Gericht die Klage. Auf Grund des Gerichtlichen Urteils ist der Treuhänder zur Eintreibung der Schuld berechtigt und verpflichtet.

Artikel 10

Die Deutsche Regierung stellt im Umsiedlungsgebiet nach Möglichkeit die notwendigen Transportmittel zur Umsiedlung des Umsiedlers und seines Vermögens zur Verfügung gegen Begleichung der tarifmässig festgesetzten Kosten. Insofern die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien dabei eigene Lastkraftfahrzeuge benützen sollte, erklärt sich die Deutsche Regierung zu deren zollfreier Ein- und Ausfuhr bereit.

Artikel 11

Persönliche Urkunden, Diplome sowie Schriftstücke von Personen und Körperschaften können ausgeführt werden.

Die Deutsche Regierung verpflichtet sich aus den Kirchenbüchern und Standesregistern jede gewünschte Auskunft zu erteilen. Aus den Kirchenbüchern, welche Eintragungen über die Umsiedler und deren Vorfahren enthalten, können kroatischerseits auch nach der Umsiedlung Abschriften und Lichtbildkopien gebührenfrei hergestellt werden.

Strafakten über die Umsiedler sind auf Wunsch der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien in Abschrift zuzustellen.

Artikel 12

Bei der Durchführung der Umsiedlung werden die im Artikel 13 der Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien vom 30. September 1942 über die Umsiedlung von Angehörigen des deutschen Volkstums aus bestimmten Gebieten des Unabhängigen Staates Kroatien in das Deutsche Reich vorgesehenen Vordrucke mit entsprechenden Abänderungen verwendet.

Artikel 13

Die Bestimmuengen dieser Vereinbarung finden entsprechende Anwendung auf diejenigen kroatischen Volkszugehörigen, die vor dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung ihren ständigen Wohnsitz in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains hatten und zur Zeit des Inkrafttretens dieser Vereinbarung ihren ständigen Wohnsitz im Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien haben. Eine Rückkehr dieser Personen in die Untersteiemark oder die besetzten Gebiete Kärntens und Krains ist nur zulässig, wenn die persönliche Anwesenheit zur Durchführung der Umsiedlung unerlässlich ist und keine staatspolizeilichen Bedenken bestehen.

Die Bestimmungen dieser Vereinbarung finden auch Anwendung auf diejenigen kroatischen Volkszugehörigen, die vor dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung in der Untersteiermark oder in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ansässig waren und in andere Gebiete des Deutschen Reiches übersiedelt sind.

Ferner finden die Bestimmungen dieser Vereinbarung entsprechende Anwendung auf diejenigen kroatischen Staatsangehörigen — physische oder juristische Personen —, die ohne in diesen Gebieten ansässig gewesen zu sein, ihr dort befindliches unbewegliches Vermögen aufzugeben wünschen.

Artikel 14

Die deutsch-kroatische Umsiedlungskommission wird durch eine gemeinsame Verlautbarung die Umsiedlung wiederholt auch in der Presse bekanntgeben und die kroatischen Staats- und Volkszugehörigen im Sinne des Artikels 1 auffordern, sich bei der deutsch-kroatischen Umsiedlungskommission zur Umsiedlung zu melden.

Die Umsiedlungsberechtigten können ihre Umsiedlungserklärungen über die kroatischen diplomatischen oder konsularischen Vertretungen oder über die kroatischen Verwaltungsbehörden abgeben, die sie unverzüglich an die deutsch-kroatische Umsiedlungskommission weiterleiten.

Die Anmeldung ist rechtzeitig, wenn sie innerhalb der Anmeldefrist bei einer dieser Stellen einlangt.

Artikel 15

Die vorstehende Vereinbarung findet auf Personen und Vermögenswerte, die der Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien vom 16. April 1943 über die Bereinigung gewisser Grundeigentumsverhältnisse in den Grenzgebieten unterliegen, keine Anwendung.

Diese Vereinbarung tritt mit der Unterzeichnung in Kraft.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten die Vereinbarung unterzeichnet.

Geschehen in doppelter Urschrift in deutscher und kroatischer Sprache.

In Zagreb, am 11. August 1943.

Für die Deutsche Regierung:
S. KASCHE

Für die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien:
Dr. TURINA

ZUSATZPROTOKOLL

Bei Unterzeichnung der Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien erklären die Bevollmächtigten im Namen ihrer Regierungen, dass Einverständnis über folgendes besteht:

Mit Bezug auf die Bestimmung des zweiten Absatzes des Artikels 7 der Vereinbarung über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien stellen die Vertragsparteien durch ihre Vertreter einvernehmlich fest, dass die im Artikel 8 Punkt a) der Vereinbarung über die Umsiedlung von Angehörigen des deutschen Volkstums aus bestimmten Gebieten des Unabhängigen Staates Kroatien in das Deutsche Reich vom 30. September 1942 gebrauchten Worte »bei Ausserachtlassung der ausserordentlichen Verhältnisse« so zu verstehen sind, dass bei Anwendung der dort ausgestellten Grundsätze zur Verwertung der betreffenden Vermögenswerte bezw. zur Herstellung des Schätzrahmens normale Preisverhältnisse massgebend sein sollen, die durch Ausschaltung der Einwirkungen des Krieges und dessen Folgen auf die Preisgestaltung zu ermitteln sind. Als Folgen des Krieges sind insbesondere Partisanenaktionen, Kriegshandlungen, Anforderungen, gesteigerter Bedarf nach anbaufähigem Boden, unlauterer Handel, kriegswirtschaftliche Massnahmen in Betracht zu ziehen.

Zagreb, am 11. August 1943.

Für die Deutsche Regierung:

S. KASCHE

Für die Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien:

Dr. TURINA

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova o utanačenju između vlade Nezavisne Države Hrvatske i vlade Njemačkoga Reicha o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske.

Dne 11. kolovoza 1943. podpisali su u Zagrebu opunomoćenici hrvatske vlade i njemačke vlade utanačenje i dopunitbeni zapisnik o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske.

Prema stavci 2. članka 15. utanačenja stupilo je utanačenje na snagu na dan podpisa.

U Zagrebu, dne 6. rujna 1943.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. MILE BUDAK

Br. Pr. 2960-1943.

(Br.: 2280-D. V.-1943.)

OPAZKA: Utanačenje i objava proglašeni su u Narodnim novinama od 18. rujna 1943. br. 213.

ZAPISNIK
UZ SPORAZUM O ROBNOM I PLAĆEVNOM PROMETU IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I CAREVINE BUGARSKE, PODPISAN U ZAGREBU, DNE 25. RUJNA 1941. GODINE

I.

Hrvatski vladin odbor i bugarsko vladino povjerenstvo sporazumjeli su se, da produže valjanost sporazuma o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske, podpisanog u Zagrebu dne 25. rujna 1941. godine, na daljnja četiri mjeseca, počevši od 1. rujna 1943. godine.

II.

S hrvatske se strane predlaže, da bugarske mjerodavne oblasti dozvole izvoz u Hrvatsku putem kompenzacije za sliedeću robu: vunu, grah, rižu, ugljen, razna sjemenja, sirov opium, nahut, crvenu papriku, kao i ostalu robu, čija bi se potreba ukazala tokom ugovorne godine.

S bugarske se strane predlaže, da hrvatske mjerodavne oblasti dozvole izvoz u Bugarsku putem kompenzacije za sliedeću robu: solvay-proizvode (kalciniranu sodu, kaustičnu sodu i sodu bikarbonu), sadru, konje, karbid, insulin, klorne derivate, solnu kiselinu, cikoriju, tanin, octenu kiselinu, razplodnu stoku, cement, drvenu građu i ostalu robu, čija bi se potreba pokazala tokom ugovorne godine.

Obje su se Stranke sporazumjele, da će u gornjem okviru pojedine kompenzacije podvrgavati dobrohotnom izpitivanju i nastojati olakšati robnu izmjenu obiju Ugovornih Država.

III.

Sastavljeno u Zagrebu, na hrvatskom i bugarskom jeziku, dne 28. kolovoza 1943.

Za Hrvatsku:	Za Bugarsku:
Ing. VLADIMIR VRABČEVIĆ	KIRIL DOBREFF

ПРОТОКОЛЪ

КЪМЪ СПОГОДБАТА ЗА СТОКООБМѢНА И ПЛАЩАНИЯТА МЕЖДУ ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ И НЕЗАВИСИМАТА ХЪРВАТСКА ДЪРЖАВА, ПОДПИСАНА ВЪ ЗАГРЕБЪ НА 25. СЕПТЕМВРИЙ 1941 ГОДИНА

I.

Българската правителствена делегация и Хърватската правителствена делегация се съгласиха да продължатъ действието на Спогодбата за стокообмѣна и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска Държава, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година, съ още четири месеци, считано отъ 1 септемврий 1943 година.

II.

Отъ хърватската страна се предлага българскитѣ мѣродавни власти да разрешатъ износа за Хърватско, по компенсационенъ пѫтъ, на следнитѣ стоки: вълна, фасулъ, оризъ, камени вѫглища, разни градинарски семена, суровъ опиумъ, червенъ пиперъ, както и други стоки, за които Хърватската държава би изказала пожелания презъ течение на договорното време.

Отъ българската страна се предлага, хърватскитѣ мѣродавни власти да разрешатъ износа за България, по компенсационенъ пѫтъ, на следнитѣ стоки: Солвееви продукти (калцинирана сода, сода каустикъ, сода бикарбонатъ), гипсъ, коне, карбидъ, инсулинъ, хлорни деривати, солна киселина, разплоденъ добитъкъ, циментъ, дървенъ материялъ както и други стоки, за които България би показала интересъ съ течение на договорното време.

Двѣтѣ Страни се споразумяватъ, въ горнитѣ рамки, да подлагатъ на благосклонно разглеждане отдѣлнитѣ компенсации и да полагатъ усилия за улесняване размената на стоки между двѣтѣ Договарящи държави.

III.

Съставенъ въ Загребъ, на български и на хърватски езици, на 28 августъ 1943 година.

За България:	За Хърватско:
КИРИЛЪ ДОБРЕВЪ	Инж. ВЛАДИМИРЪ ВРАБЧЕВИЧЪ

POVJERLJIVI ZAPISNIK O RAZRJEŠENJU BIVŠE JUGOSLAVENSKE DRŽAVNE HIPOTEKARNE BANKE, PRIVILEGOVANE AGRARNE BANKE, ZANATSKE BANKE I POŠTANSKE ŠTEDIONICE

Izvršavajući članak 17. sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, opunomoćeni zastupnici država sticateljica, u svrhu da se uredi razrješenje bivših jugoslavenskih vjeresijskih zavoda i Poštanske štedionice, utanačili su sliedeće:

Državna hipotekarna banka, Privilegovana agrarna banka, Zanatska banka i Poštanska štedionica razdielit će se među države sticateljice. Razdioba će se provesti u najužoj suradnji središnjica i podružnica tih zavoda te za razrješenje mjerodavnih ureda država sticateljica, koje u toj razdiobi sudjeluju. U pogledu zavoda, čije se dionice nalaze i u rukama posebnika (Agrarna banka i Zanatska banka), pridržavaju se možebitne daljnje razpoložbe.

Razrješenje će se pripremiti sastavom razmjere i drugih brojčanih podloga, koje već postoje ili se izrađuju. Sve države sticateljice promicat će njihovo izrađivanje i samo razrješenje. Da se podupre promicanje i razrješenje, postupat će se na sliedeći način:

1. Postupak s aktivama

Sa svim aktivama spomenutih vjeresijskih zavoda i Poštanske štedionice ima se do konačnog preuzimanja brižljivo postupati. Države sticateljice dužne su zbog toga poduzeti potrebne mjere. Nepotrebne mjere za utjerivanje aktive na području jedne druge države sticateljice (na pr. nepotrebni mjenbeni prosvjedi, tužbe, prisilne mjere izvršenja) imaju se izbjegavati.

2. Preuzimanje aktive i pasive

Svaka će država sticateljica preuzeti onu aktivu, koja se prema niže navedenim smjernicama može s njezinog područja najbolje upravljati ili unovčiti, uključivši također pripadajuća osiguranja. Isto to vriedi i za pasivu. Kod toga treba osobito paziti na to, da ne preostanu ili ne nastanu nikakve međudržavne obveze. Kod aktive bit će u pravilu mjerodavan stan ili sjedište glavnog dužnika, kod pasive stan ili sjedište vjerovnika. Postoji li zemljištno osiguranje, onda će u pravilu biti mjerodavno područje, u kojemu leži zemljište. Po tom načelu imale bi se na pr. pojedine stavke razmjere u pravilu razdieliti na sliedeći način:

Blagajnu: preuzima država sticateljica, na području koje ima podružnica svoje sjedište.

Potraživanje kod Narodne banke: preuzima država sticateljica, na području koje je imala sjedište podružnica, koja je vodila račune.

Potraživanje kod ostalih vjeresijskih zavoda: preuzima država sticateljica, na području koje je imao svoje sjedište dužnički zavod odnosno njegova podružnica, koja je vodila račune.

Mjenice, lombardne navjere i navjere iz tekućeg računa: preuzima država, na području koje dužnik ima svoj stan ili sjedište.

Zalogom osigurane tražbine: preuzima država sticateljica, na području koje se nalazi založeni predmet.

Nekretnine, uređaj i pokretnine: preuzima država sticateljica, u kojoj se ti predmeti nalaze.

Pasivu: preuzima država sticateljica, u kojoj vjerovnik ima svoj stan ili sjedište.

Pohranbeni polozi: ostaju za sada kod podružnice, kod koje se vode. Ako se pokaže, da oni pripadaju osobi u drugoj državi sticateljici, imaju se izručiti dotičnoj državi uz pristanak mjerodavnih mjesta. Kao dokaz za to dovoljna je potvrda mjerodavnih mjesta.

Za dodjeljivanje sudioničtva i tražbina, za koje jamči država, mjerodavna su načela, navedena u prilogu 1. Dodjeljivanje tražbina spram općina, općinskih saveza i ostalih udružbi javnoga prava, područje kojih je uslied povlačenja granica presječeno, odgađa se do razrješenja, predviđenog u članku 15. glavnog sporazuma. O takvim tražbinama bit će doneseno privremeno uređenje. Isto se tako zadržava razdioba zavodskih mirovinskih fondova do razčišćenja obsega mirovinskih tereta i do utvrđenja mirovinskih ovlaštenika.

Pasiva će se utvrditi, uvažujući načelo, da će se priznati samo zahtjevi ugovornih osoba u smislu članka 5. stavke 2. glavnog sporazuma, a nikakva prividna pasiva. Države će sticateljice u određeno vrieme, a u svrhu konačnog utvrđenja pasive i područja, kojemu ona pripada, izdati za svaki pojedini zavod jednake pozive na vjerovnike, u kojima će ih pod prietnjom gubitka njihovih prava pozvati na prijavu unutar određenog roka jednakoga u svim državama sticateljicama. Radi predbježnog utvrđivanja vjerovnika preporuča talijanski pododbor osim toga za zavode (izuzev Poštansku štedionicu) predhodni poziv tekstom, naznačenim u prilogu 2.

Preuzimanje će se vršiti s prinosima, a i teretima, koji teku uključivo od 16. travnja 1941. Zalogom osigurane tražbine Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) preniet će se na nove sticatelje samo s kamatima od 1. studenog 1941. Obveze iz tekućeg računa Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) spram novčanih zavoda prelaze na nove sticatelje s obvezom na plaćanje kamata, dospjelih dne 1. siečnja 1942.

Troškove razdiobe i preuzimanja snosi za sada svaka država sticateljica sama. Da li će i koliko će od upravnih diobnih troškova preuzeti ukupna masa, koja se ima razdieliti, odlučit će odbori kasnije.

3. Procjena aktive kod njezina preuzimanja

I. Hipotekarne, komunalne i lombardne tražbine (glavnice i kamati), kao i sve tražbine Državne hipotekarne banke, Agrarne banke (uključivo Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) i Poštanske štedionice, za koje su jamčile bivša jugoslavenska država i njezine banovine (glavnice i kamati), stavit će se u račun državama sticateljicama, kojima one pripadnu, po knjižnoj vriednosti od 15. travnja 1941., ali ne uzimajući pod pasivom u obzir proknjižene povraćaje. Poslije 31. listopada 1941. dospjele anuitetne tražbine Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) spram razduženih seljaka zaračunat će se po tečaju od 64,90% prvobitnog duga, a zaostale anuitetne tražbine sa 100% tih zaostataka.

II. Zgrade i nekretnine, te u dionicama sadržani udjeli stavit će se u račun po knjižnoj vriednosti posljednje godišnje razmjere prije 15. travnja 1941.

III. Procjena ostale aktive pridržaje se. Ona se ima provesti načelno prema knjižnoj vriednosti od 15. travnja 1941.

4. Prieboj

I. Da bi se postiglo brzo uređenje aktive i pasive, prebit će se tražbine i dugovi Državne hipotekarne banke, Agrarne banke (uključivši Ravnateljstvo za likvidaciju seljačkih dugova) i Poštanske štedionice spram bivše jugoslavenske države i njezinih fondova. Predviđeno je također, da se u taj prieboj uključe državna poduzeća i zavodi te banovine (zajedno s njihovim poduzećima, zavodima i fondovima), ali se to ostavlja, da se pobliže prouči. Pridržaje se izuzimanje od prieboja stanovitih državnih fondova (na pr. pojedinih mirovinskih fondova).

II. Zavodi moraju izručiti preglede o tražbinama i dugovima, koji dolaze u obzir za prieboj. Pregledi moraju biti razstavljeni po državnim računima, državnim fondovima, državnim poduzećima, državnim zavodima, po računima banovina, banovinskim fondovima, banovinskim poduzećima i banovinskim zavodima.

III. Za provedbu prieboja vriedit će u pojedinostima sliedeće:

U prvom će se redu prebiti neobvezničke tražbine zavoda, u drugom redu državne obveznice, koje su vlastničtvo zavoda. Neobvezničke tražbine imaju se kod prieboja uzeti sa 100%, a državne obveznice samo uz vriednostne tečajeve, označene u prilogu 3. glavnog sporazuma.

Ako nakon provedbe ovoga prieboja preostane neka tražbina pojedinog zavoda, onda će države sticateljice podmiriti svoje dielove obveza na toj tražbini, koji se imaju izračunati po članku 5. glavnog sporazuma kako sliedi:

a) u prvom redu priebojem s jednom dospjelom obvezom iz preuzete pasive, svejedno da li ta tražbina potiče iz preuzete pasive jednoga ili drugoga zavoda,

b) u drugom redu priebojem jedne dospjele tražbine na razdiobu udjela, koje treba obračunati prema čl. 5. glavnog sporazuma od možebitnog imovinskog pretička jednog ili drugog zavoda,

c) u trećem redu priebojem s ostalim dospjelim tražbinama. Pri tome treba još izpitati, da li će biti obuhvaćen obračun o državnim dugovima.

Države sticateljice brinut će se za što brže podmirenje jednačka.

Svaki je zavod dužan prijaviti obračunskom uredu u Beogradu svoje obvezničke i neobvezničke tražbine spram bivše jugoslavenske države. Prijava se ima učiniti što prije nakon osnutka obračunskog ureda. Pri tome treba označiti tražbine u njihovim pojedinostima. Zavodi moraju uz priklop jednog brojevnog popisa. bezplatno odpremiti obračunskom uredu državne obveznice, složene prema pojedinim izdanjima i brojevima. Ni jedna država sticateljica ne može za podmirenje svojega diela duga prema

članku 6. stavka 1. glavnog sporazuma upotriebiti niti dotične državne obveznice niti neobvezničke tražbine zavoda protiv bivše jugoslavenske države.

5. Jamstvo

Jamstvo prema članku 17. glavnog sporazuma treba izvršiti samo u slučaju, ako pri postupku, opisanom pod 3. i 4., ostane pretičak pasive nad zavodskom aktivom.

6. Zapljena

I. U pogledu zapljene potraživanja kod Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice vriedi sliedeće:

a) Zaplieni li neka država sticateljica potraživanje nekog vjerovnika, koji ima ili je imao svoj stan, sjedište ili trajno boravište u njezinom području, kod središnjice ili podružnice napried označenih zavoda unutar ili izvan svojega područja, ostale države sticateljice ne će tome prigovarati.

b) Ako je vjerovnik svoj stan ili trajno boravište premjestio na područje druge države sticateljice i ako odanle ostvaruje tražbinu kod središnjice ili podružnice zavoda još prije izmaka izključnog roka, koji će prije podjele imetka i obveza za svaki pojedini zavod utvrditi mjerodavni odbori, tada se smatra, kao da zapljena nije stavljena, pa ni onda, ako bi ona bila poduzeta kod središnjice ili njezine podružnice na području države, koja vrši zapljenu, osim ako se radi o osobama, koje se na temelju zakonodavstva sudjelujućih država smatraju židovima.

Ostaju netaknuti međudržavni zahtjevi država sticateljica za zaštitu njihovih vlastitih državljana.

II. Sa zapljenom u smislu brojke I. izjednačena su ostala državna ograničenja nad vjerovnikovim pravom razpolaganja.

III. Zapljena (brojka I.) i ovlaštenje na temelju kakve druge državne odluke (brojka II.) dokazat će se zavodu (podružnici) podpisanom i službenim pečatom providenom potvrdom mjerodavne oblasti države sticateljice, koja provodi zapljenu.

7. Daljnji tok imovinsko-pravnog razrješenja Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice ravna se glede ostalog po utanačenjima, koja su među državama sticateljicama već sklopljena ili koja će se sklopiti.

8. Ovo utanačenje, na kojemu se već od 3. lipnja 1942. temelji obavljanje spomenutog razrješenja, stupa na snagu danom podpisa.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:

Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:

WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:

GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:

K. VAČOV

Za madžarsku vladu:

Dr. P. SEBESTYEN

Prilog 1

Načela za dodjeljivanje sudioničtva i državom zajamčenih tražbina

1. U dionicama sadržana sudioničtva na poduzećima, čija su se obrtišta 15. travnja 1941. nalazila izključivo na području jedne države sticateljice, dodieljuju se toj državi sticateljici.

Ako su se obrtišta nalazila unutar područja više država sticateljica, onda će se sudioničtvo podieliti pravedno između tih država sticateljica.

2. Po bivšoj jugoslavenskoj državi zajamčene tražbine spram ugovornih osoba u smislu članka 5. odsj. 2. glavnog sporazuma dodieljuje se državi sticateljici ili državama sticateljicama, na koje ili na područje kojih se odnosi jamstvo po članku 14. glavnog sporazuma.

Prilog 2

Prijava tražbina

Članak 1.

Naravne osobe, koje imaju svoj stan u novim .... pripojenim područjima te javni i posebnički zavodi i udruženja, uključivo trgovačka družtva, udruženja s pravnom i bez pravne osobnosti, koja imaju svoje glavno sjedište na istim područjima, obvezana su prijaviti sve svoje tražbine i zahtjeve, koji su na dan 31. prosinca 1941. obstojali spram središnjice i podružnica Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke i Zanatske banke, svejedno u kojoj su valuti bili izraženi i iz kojeg su pravnog razloga nastali.

Na prijavu su obvezana također poduzeća, zavodi i t. d., koji su zavisni od javnih i posebničkih zavoda i t. d., uključivši udruženja s pravnom i bez pravne osobnosti, koja se nalaze u novim .... pripojenim područjima, ukoliko se radi o tražbinama i zahtjevima, koje ta ista podpoduzeća i t. d. iznose kao postojeća spram središnjice ili poduzeća banaka, navedenih u prednjoj stavci.

Članak 2.

Imaju se prijaviti također vriednostni papiri i vrjednote, položene, kod središnjice i podružnica spomenutih banaka.

Članak 3.

Prijave se moraju predati u trostrukom odpravku izravno ili poštom na ...., i to na propisanim obrazcima, koji stoje na razpolaganju kod ...., unutar 30 dana poslije stupanja na snagu ove odrdbe, s podatcima, propisanim u obrazcima. Uzorak obrazaca je priložen.

Prijava tražbina

Podpisani (ime, prezime ili tvrdka) ....
.... sa stanom u ....
u ulici .... kućni broj ....
obćine .... pripadnik obćine ....
izjavljuje ovime, da je na 31. prosinca 1941. protiv (Središnjica ili podružnica) .... u ....
od .... imao niže navedene tražbine i zahtjeve.

Dana ....

Očitovanje primio dne ....

Prijavljene tražbine

Vrst potraživanja (na pr. tekući račun, štedioničko potraživanje i t. d.)	Drugi potrebni podatci za ustanovljenje potraživanja u upisnicima banke	Iznos potraživanja		Opazke
		u [1])	u dinarima	

[1]) RM, lira, leva, kuna ili pengö.

Prijavljeni polozi, vriednostni papiri i vriednostni predmeti

Vrst pologa (na pr. pohrana, jamstva, jamčevina i t. d.)	Vrst položenih vrjednota (i ostali podatci za ustanovljenje tražbine u upisnicima banke)	Iznos potraživanja		Opazke
		u [1])	u dinarima	

[1]) RM, lira, leva, kuna ili pengö.

VERTRAULICHES PROTOKOLL
ÜBER DIE AUSEINANDERSETZUNG DER EHEMALIGEN JUGOSLAWISCHEN STAATSHYPOTHEKENBANK, DER PRIVILEGIERTEN AGRARBANK, DER GEWERBEBANK UND DER POSTSPARKASSE

In Ausführung des Artikels 17 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einiger anderer damit zusammenhängender finanzieller Fragen vom 22. Juli 1942 ist zwischen den bevollmächtigten Vertretern der Erwerberstaaten folgendes zur Regelung der Auseinandersetzung der ehemals jugoslawischen Kreditinstitute und der Postsparkasse vereinbart worden:

Die Staatshypothekenbank, die Privilegierte Agrarbank, die Gewerbebank und die Postsparkasse werden unter die Erwerberstaaten aufge-

teilt. Die Aufteilung wird in engster Zusammenarbeit der Zentralen und Filialen dieser Institute sowie der für die Auseinandersetzung zuständigen Stellen der beteiligten Erwerberstaaten durchgeführt. Bezüglich der Institute, deren Aktien auch in privaten Händen sind (Agrarbank und Gewerbebank), bleiben eventuelle weitere Maßnahmen vorbehalten.

Die Auseinandersetzung wird durch Aufstellung von Bilanzen und anderen Zahlenunterlagen vorbereitet, die entweder bereits vorliegen oder in Arbeit sind. Alle Erwerberstaaten fördern sowohl diese Arbeiten wie auch die Auseinandersetzung selbst. Zur Förderung der Auseinandersetzung wird in folgender Weise vorgegangen werden:

1. Behandlung der Aktiven

Alle Aktiven der genannten Kreditinstitute und der Postsparkasse sind bis zur endgültigen Übernahme pfleglich zu behandeln. Die Erwerberstaaten haben hierfür die erforderlichen Maßnahmen zu treffen. Unnötige Maßnahmen zur Eintreibung von Aktiven auf dem Gebiete eines anderen Erwerberstaates (z. B. unnötige Wechselproteste, Klagen, Zwangsvollstreckungsmaßnahmen) sind zu unterlassen.

2. Übernahme der Aktiven und Passiven

Jeder Erwerberstaat wird die Aktiven übernehmen, die gemäß den nachstehenden Richtlinien am besten von seinem Gebiet aus verwaltet oder realisiert werden, und zwar einschließlich der zugehörigen Sicherheiten. Das gleiche gilt für die Passiven. Dabei ist besonders darauf Bedacht zu nehmen, daß keine zwischenstaatlichen Schuldverpflichtungen verbleiben oder entstehen. Bei Aktiven wird im Regelfall der Wohnsitz oder Sitz des Hauptschuldners, bei Passiven der Wohnsitz oder Sitz des Gläubigers maßgebend sein. Besteht eine Grundstückssicherheit, so wird im Regelfall die Lage des Grundstücks maßgebend sein. Nach diesem Grundsatz wären z. B. die einzelnen Bilanzposten im Regelfall in folgender Weise zu verteilen:

Kasse: übernimmt der Erwerberstaat, auf dessen Gebiet die Niederlassung ihren Sitz hat.

Guthaben bei der Nationalbank: übernimmt der Erwerberstaat, auf dessen Gebiet die kontoführende Filiale ihren Sitz gehabt hat.

Guthaben bei anderen Kreditinstituten: übernimmt der Erwerberstaat, auf dessen Gebiet das Schuldnerinstitut bzw. dessen kontoführende Filiale den Sitz hat.

Wechsel, Lombard- und Kontokorrentkredite: übernimmt der Staat, auf dessen Gebiet der Schuldner seinen Wohnsitz oder Sitz hat.

Hypothekenforderungen: übernimmt der Erwerberstaat, auf dessen Gebiet das Pfandobjekt liegt.

Liegenschaften, Einrichtung und Mobilien: übernimmt der Erwerberstaat, in dem diese Objekte liegen.

Passiven: übernimmt der Erwerberstaat, in dem der Gläubiger seinen Wohnsitz oder Sitz hat.

Verwahrungsdepots: verbleiben zunächst bei der Niederlassung, bei der sie geführt werden. Ergibt sich, daß sie einer Person in einem anderen Erwerberstaat zustehen, so sind sie diesem mit Bewilligung der zuständigen Stellen auszuhändigen. Zum Nachweis hierzu genügt eine Bescheinigung der hierfür zuständigen Stellen.

Für die Zuteilung von Beteiligungen und staatsgarantierten Forderungen sind die in der Anlage 1 bezeichneten Grundsätze maßgebend. Die Zuteilung der Forderungen gegen Gemeinden, Gemeindeverbände und sonstige Körperschaften des öffentlichen Rechts, deren Gebiet durch die Grenzziehung durchschnitten wurde, wird bis zu der in Artikel 15 des Hauptabkommens in Aussicht genommenen Auseinandersetzung zurückgestellt. Es bleibt vorbehalten, für solche Forderungen eine vorläufige Regelung zu treffen. Ebenso bleibt die Aufteilung der Pensionsfonds der Institute bis zur Klärung des Umfangs der Pensionslasten und bis zur Feststellung der Pensionsberechtigten vorbehalten.

Die Passiven werden unter Beachtung des Grundsatzes, daß nur Ansprüche von Vertragspersonen im Sinne des Artikels 5, Abs. 2 des Hauptabkommens und keinerlei fiktive Passiven anerkannt werden, festgestellt. Die Erwerberstaaten werden zur gegebenen Zeit zwecks endgültiger Feststellung der Passiven und ihrer territorialen Zugehörigkeit für jedes einzelne Institut gleichlautende Gläubigeraufrufe erlassen, in denen die Gläubiger unter Androhung des Rechtsverlustes zur Anmeldung ihrer Rechte innerhalb einer bestimmten, in allen Erwerberstaaten gleichen Frist aufgefordert werden. Zur vorläufigen Feststellung der Gläubiger empfiehlt der italienische Unterausschuß außerdem für die Institute (mit Ausnahme der Postsparkasse) einen vorläufigen Aufruf mit dem in Anlage 2 bezeichneten Wortlaut.

Die Übernahme erfolgt mit den seit dem 16. April 1941 einschließlich laufenden Erträgnissen und Lasten. Die Hypothekenforderungen der Agrarbank (Direktion für die Liquidierung der Bauernschulden) werden jedoch nur mit den Zinsen per 1. November 1941 auf die neuen Erweber

übertragen. Die Kontokorrentverbindlichkeiten der Agrarbank (Direktion für die Liquidierung der Bauernschulden) gegenüber Geldinstituten gehen auf die neuen Erwerber mit der Verpflichtung zur Zahlung der am 1. Januar 1942 fälligen Zinsen über.

Die Kosten der Aufteilung und Übernahme trägt jeder Erwerberstaat zunächst selbst. Ob und in welchem Maße auf die zu verteilende Gesamtmasse Verwaltungsausgaben für die Aufteilung zu übernehmen sind, wird später von den Ausschüssen entschieden werden.

3. Bewertung der Aktiven bei ihrer Übernahme

I. Die Hypotheken-, Kommunal- und Lombard- Forderungen (Kapital und Zinsen), sowie alle vom ehemaligen jugoslawischen Staat und seinen Banschaften garantierten Forderungen (Kapital und Zinsen) der Staatshypothekenbank, der Agrarbank (einschließlich der Direktion für die Liquidierung der Bauernschulden) und der Postsparkasse werden den Erwerberstaaten, denen sie zufallen, zum Buchwert von 15. April 1941, jedoch ohne Berücksichtigung der unter den Passiven verbuchten Rückstellungen in Rechnung gestellt. Die nach dem 31. Oktober 1941 fälligen Annuitätsforderungen der Agrarbank (Direktion für die Liquidierung der Bauernschulden) gegen die entschuldeten Bauern werden zum Kurse von 64,90% der ursprünglichen Schuld, die rückständigen Annuitätsforderungen zu 100% dieser Rückstände in Rechnung gestellt.

II. Die Gebäude und Liegenschaften sowie die in Aktien verkörperten Beteiligungen werden zum Buchwert der letzten Jahresbilanz vor dem 15. April 1941 in Rechnung gestellt.

III. Die Bewertung der übrigen Aktiven bleibt vorbehalten. Sie soll grundsätzlich zum Buchwert vom 15. April 1941 erfolgen.

4. Kompensation

I. Um eine schnelle Regelung der Aktiven und Passiven zu erreichen, werden die Forderungen und Schulden der Staatshypothekenbank, der Agrarbank (einschließlich der Direktion für die Liquidierung der Bauernschulden) und der Postsparkasse gegenüber dem ehemaligen jugoslawischen Staat und seinen Fonds kompensiert. Die Einbeziehung der staatlichen Betriebe und Anstalten und der Banschaften (einschließlich ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds) ist ebenfalls vorgesehen, bleibt aber einer näheren Prüfung vorbehalten. Es bleibt vorbehalten, gewisse staatliche Fonds (z. B. einzelne Pensionsfonds) von der Kompensation auszuschließen.

II. Die Institute haben Übersichten über die für eine Kompensation in Betracht kommenden Forderungen und Schulden einzureichen. Die Übersichten sollen getrennt werden nach Staatskonten, staatlichen Fonds, staatlichen Betrieben, staatlichen Anstalten, Banschaftskonten, Banschaftsfonds, Banschaftsbetrieben und Banschaftsanstalten.

III. Für die Durchführung der Kompensation gilt im einzelnen folgendes:

In erster Linie werden kompensiert die nicht titrierten Forderungen des Instituts, in zweiter Linie die im Eigentum des Instituts befindlichen staatlichen Schuldverschreibungen. Die nicht titrierten Forderungen sind bei der Kompensation mit 100% anzusetzen, die staatlichen Schuldverschreibungen jedoch nur zu den in der Anlage 3 des Hauptabkommens bezeichneten Effektenkursen.

Verbleibt nach Vornahme dieser Kompensation eine Forderung des einzelnen Instituts, so begleichen die Erwerberstaaten ihre nach Artikel 5 des Hauptabkommens zu berechnenden anteiligen Verbindlichkeiten an dieser Forderung wie folgt:

a) in erster Linie durch Kompensation mit einer fälligen Forderung aus der Übernahme von Passiven, gleichgültig ob diese Forderung aus der Übernahme von Passiven des einen oder anderen Instituts herrührt,

b) in zweiter Linie durch Kompensation mit einer fälligen Forderung auf Ausschüttung zu berechnenden Anteils an einem etwaigen Vermögensüberschuß des einen oder anderen Instituts,

c) in driter Linie durch Kompensation mit weiteren fälligen Forderungen Dabei soll noch geprüft werden, ob eine Zusammenfassung mit der Staatsschuldenabrechnung vorzunehmen ist.

Die Erwerberstaaten werden für eine möglichst schnelle Begleichung der Salden Sorge tragen.

Jedes der Institute hat der Verrechnungsstelle in Belgrad seine titrierten und nichttitrierten Forderungen gegen den ehemaligen jugoslawischen Staat zu melden. Die Meldung ist alsbald nach Errichtung der Verrechnungsstelle zu erstatten. Hierbei sind die Forderungen im einzelnen zu bezeichnen. Die Staatsschuldverschreibungen sind von den Instituten an die Verrechnungsstelle nach einzelnen Emissionen und Nummern geordnet und unter Beifügung eines Nummernverzeichnisses kostenlos abzuliefern. Weder die Staatsschuldverschreibungen noch die nichttitrierten Forderungen der Institute gegen den ehemaligen jugoslawischen Staat können von einem Erwerberstaat zur Begleichung seines Schuldanteils gemäß Artikel 6 Abs. 1 des Hauptabkommens verwendet werden.

5. Garantie

Die Garantie gemäß Artikel 17 des Hauptabkommens braucht nur dann in Anspruch genommen zu werden, wenn bei dem unter 3 und 4 beschriebenen Verfahren ein Überschuß der Passiven über die Aktiven bei den Instituten verbleibt.

6. Beschlagnahme

I. Hinsichtlich der Beschlagnahme von Guthaben bei der Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse gilt folgendes:

a) Beschlagnahmt ein Erwerberstaat das Guthaben eines Gläubigers, der seinen Wohnsitz, Sitz oder dauernden Aufenthalt in seinem Gebiet hat oder gehabt hätte, bei der Zentrale oder einer Filiale der vorbezeichneten Institute innerhalb oder außerhalb seines Gebietes, so erheben die übrigen Erwerberstaaten hiergegen keine Einwendungen.

b) Hat ein Gläubiger seinen Wohnsitz oder dauernden Aufenthalt in das Gebiet eines anderen Erwerberstaates verlegt und macht er von dort aus eine Forderung bei der Zentrale oder einer Filiale des Instituts noch vor Ablauf einer Ausschlußfrist geltend, die vor der Aufteilung von Vermögen und Verbindlichkeiten für jedes einzelne Institut von den zuständigen Ausschüssen festgesetzt wird, so gilt die Beschlagnahme, auch wenn sie bei der Zentrale oder einer Filiale im Gebiet des beschlagnahmenden Staates vorgenommen sein sollte, als nicht erfolgt, ausgenommen wenn es sich um Personen handelt, die auf Grund der Gesetzgebung der beteiligten Staaten als Juden anzusehen sind.

Zwischenstaatliche Ansprüche der Erwerberstaaten zum Schutz ihrer eigenen Staatsangehörigen bleiben vorbehalten.

II. Der Beschlagnahme im Sinne der Ziffer I stehen andere staatliche Verfügungsbeschränkungen des Gläubigers gleich.

III. Die Beschlagnahme (Ziffer I) und die Berechtigung auf Grund einer sonstigen staatlichen Verfügung (Ziffer II) werden dem Institut (der Filiale) durch eine mit Unterschrift und Dienstsiegel versehene Bescheinigung der zuständigen Behörde des beschlagnahmenden Erwerberstaates nachgewiesen.

7. Die weitere Abwicklung der vermögensrechtlichen Auseinandersetzung bezüglich der Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank, der Gewerbebank und der Postsparkasse regelt sich im übrigen nach den zwischen den Erwerberstaaten bereits getroffenen oder noch zu treffenden besonderen Abmachungen.

8. Diese Vereinbarung die seit dem 3. Juni 1942 bereits die Grundlage für die Abwicklung bildet, tritt mit dem Tage der Unterzeichnung in Kraft.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

Anlage 1

Grundsätze für die Zuteilung von Beteiligungen und staatsgarantierten Forderungen

1. Die in Aktien verkörperten Beteiligungen an Unternehmen, deren Betriebsstätten sich am 15. April 1941 ausschließlich auf dem Gebiet eines Erwerberstaates befanden, werden diesem Erwerberstaat zugeteilt.

Befanden sich die Betriebsstätten innerhalb des Gebiets mehrerer Erwerberstaaten, so wird die Beteiligung zwischen diesen Erwerberstaaten nach Billigkeit aufgeteilt.

2. Die vom ehemaligen jugoslawischen Staat garantierten Forderungen gegen Vertragspersonen im Sinne von Artikel 5 Abs. 2 des Hauptabkommens werden dem Erwerberstaat oder den Erwerberstaaten zugeteilt, dessen oder deren Gebiet die Garantie gemäß Artikel 14 des Hauptabkommens betrifft.

Anlage 2

Anmeldung von Guthaben

Artikel 1

Die natürlichen Personen, die ihren Wohnsitz in den neuen .... angegliederten Gebieten haben und die Anstalten und Vereinigungen öffentlicher oder privater Art, inbegriffen die Handelsgesellschaften, die Assoziationen und Vereinigungen ohne Rechtspersönlichkeit, die ihren Hauptsitz in denselben Gebieten haben, sind verpflichtet alle ihre Guthaben und Forderungen anzumelden die am 31. Dezember 1941 gegen die Zentrale und die Zweigstellen der Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank und der Gewerbebank als bestehend beansprucht wurden, gleichgültig in welcher Währung sie ausgedrückt und aus welchem Rechtsgrund sie entstanden sind.

Zur Anmeldung sind auch verpflichtet die von öffentlichen und privaten Anstalten usw. abhängigen Betriebe, Anstalten usw. inbegriffen Assoziationen und Vereinigungen ohne Rechtspersönlichkeit, die sich in den neuen .... angegliederten Gebieten befinden, soweit es sich um Guthaben und Forderungen handelt, die diese selben Unterbetriebe usw. gegen die Zentrale oder Zweigstellen der im vorigen Absatz genannten Banken als bestehend beanspruchen.

Artikel 2

Angemeldet werden müssen auch die bei der Zentrale und den Filialen der genannten Banken hinterlegten Wertpapiere und Werte.

Artikel 3

Die Anmeldungen müssen in dreifacher Ausfertigung entweder unmittelbar oder durch die Post in .... vorgelegt werden, und zwar auf vorgeschriebenen Formularen, die bei .... zur Verfügung stehen, innerhalb von 30 Tagen nach Inkrafttreten dieser Verordnung mit den in den Formularen vorgeschriebenen Angaben. Ein Muster der Formulare ist beigefügt.

Guthabenanmeldung

Der Unterzeichnete (Name, Vorname oder Angabe der Firma) .... wohnhaft

in .... Straße ....
Hausnummer .... Gemeinde .... zur
Gemeinde .... gehörig erklärt hiermit, daß er am 31. Dezember 1941 gegen die (Zentrale oder Filiale) .... in .... der .... die unten angeführten Guthaben oder Forderungen hatte.

Datum ....

Erklärung erhalten am ....

Anmeldung von Guthaben

Art der Guthaben (z. B. Kontokorrent, Sparkassen-guthaben usw.)	Andere notwendige Angaben zur Feststellung der Guthaben in den Registern der Bank	Betrag des Guthabens		Bemer-kungen
		in ¹)	in Dinar	

¹) RM, Lire, Lewa, Kuna oder Pengö.

Anmeldung von Depositen und Wertpapieren und Wertgegenständen

Art der Depositen (z. B. Verwahrung, Garantien, Kaution usw.)	Art der deponierten Werte (und andere Angaben zur Festellung der Forderung in den Registern der Bank)	Betrag des Guthabens		Bemer-kungen
		in ¹)	in Dinar	

¹) RM, Lire, Lewa, Kuna oder Pengö.

IZVRŠNI ZAPISNIK O UREĐENJU POLOGA

U izvršenju sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, opunomoćeni zastupnici država sticateljica uglavili su sliedeće o polozima, koji se po članku 13., savezno s člancima 3. i 4. tog sporazuma, imaju izručiti, a koji su kod bivše jugoslavenske države i njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, ili u njihovu korist položeni:

Odsjek I.

1.

Za uređenje dolaze u obzir sliedeći, zasebno čuvani polozi:

a) Polozi (jamčevine) za osiguranje tražbina bivše jugoslavenske države i njezinih banovina iz naslova poreza, carina i ostalih javnih daća.

b) Polozi (jamčevine) za osiguranje drugih tražbina bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove.

c) Jamčevine, položene za osiguranje prava trećih osoba kod bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, i drugi polozi.

Polozi u gotovom, koji nisu zasebno čuvani, nisu predmet ovog zapisnika.

2.

Polozi, koji su služili za osiguranje tražbina iz naslova poreza, carina i ostalih javnih daća, imaju se izručiti onoj državi sticateljici, kojoj je prema odredbama stavke 1. i 2. članka 3. sporazuma od 22. srpnja 1942. pripala tražbina.

3.

Polozi za osiguranje drugih tražbina i prava bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, izručit će se onoj državi sticateljici, na području koje polagač u vremenu provedbe postupka (izpor. točku 7.) ima svoj stan ili sjedište.

Ako pak polagač nije istovjetan s vlastnikom pologa, to će se polog izručiti onoj državi sticateljici, u području koje ima vlastnik u vremenu provedbe postupka svoj stan ili sjedište.

4.

Polozi, koji služe za osiguranje prava trećih osoba, i ostali polozi, koji su položeni kod bivše jugoslavenske države ili njezinih banovina, uključivši njihova poduzeća, zavode i fondove, imaju se izručiti onoj državi sticateljici, oblasti koje su mjerodavne u dotičnim stvarima. Ako je mjerodavnost dvojbena, onda je kod upravnih pologa odlučan stan ili sjedište vlastnika u vremenu provedbe predviđenog postupka (izpor. točku 7.); kod sudbenih pologa primienit će se točka 12.

Odsjek II.

5.

Ukoliko su polozi, koji su bili položeni u jednoj od država sticateljica, na bilo koji način, na pr. uslied zapljene, došli na područje druge države sticateljice, imaju se ti polozi bezodvlačno bez troškova vratiti onoj državi sticateljici, na području koje su oni prije 15. travnja 1941. bili prvobitno položeni; ali ako se takav polog nalazi na području države sticateljice, koja je za njegovo rješavanje po ovom izvršnom zapisniku nesumnjivo mjerodavna, onda on može tamo ostati.

6.

Na polozima, koji se imaju izručiti, nijedna država sticateljica ne će u svrhu namirenja ostvarivati prava pridržaja, prava zaloga ili kakve druge zahtjeve. Ovim se ne dira u prava osiguranja polozima, koja ostaju na vlastitom području jedne od država sticateljica ili koja su na nju prešla uslied izručenja pologa po prednjoj točki 2., 3. i 4.

Odsjek III.

7.

Radi provedbe izručenja pologa državama sticateljicama, koje dolaze u obzir, svaka će država sticateljica nakon javnog poziva i najkasnije unutar tri mjeseca po podpisu ovog izvršnog zapisnika sastaviti prema državama sticateljicama razlučene izkaze o polozima, koje su položili polagači, nastanjeni na njezinom području, ako se njihovo mjesto polaganja nalazi u drugoj državi sticateljici.

Izkazi će sadržavati sliedeće podatke:

a) ime i mjesto stanovanja ili sjedište polagača na 15. travnja 1941. i u vrieme prijave;

b) ime i mjesto stanovanja ili sjedište vlastnika pologa, ako vlastnik nije istodobno i polagač;

c) bivšu jugoslavensku oblast ili osobu, u korist koje je sigurnost položena, kao i broj i oznaku po jugoslavenskim oblastima izdanih primki;

d) ured, kod kojeg je izvršeno polaganje i gdje se polog sada nalazi;

e) kratku oznaku razloga polaganja;

f) predmet pologa, kod vriednostnih papira naslovnu vriednost, točnu oznaku zajma, godine izdavanja i brojeva komada.

Države sitcateljice uputit će u toku prijave polagače upravnih pologa, da se izjave sporazumnim s izdavanjem pologa vlastniku, ako polagač i vlastnik pologa nisu istovjetni i stanuju u raznim državama sticateljicama.

8.

Izkaze poslat će svaka država sticateljica u četiri primjerka predsjednicima njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje Jugoslavije. Svim zanimanim državama sticateljicama dostavit će se odmah nakon toga odnosni izkaz u dva primjerka. Svaka država sticateljica određuje zatim bezodvlačno, da se u izkazima navedeni polozi izruče državama sticateljicama, koje dolaze u obzir.

9.

Države sticateljice označit će kod svakog, u izkazima navedenog pologa, kome je on izručen ili iz kojeg razloga nije izručenje još izvršeno.

Kod pologa, koji se ne mogu pronaći, imaju se navesti podatci, koji su potrebni za njihovo pronalaženje.

Jedan primjerak izkaza s tim bilježkama vraća se predsjednicima njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje u roku od tri mjeseca po primitku.

10.

Predsjednici njemačkog i talijanskog pododbora za imovinsko-pravno razrješenje vodit će kontrolni izkaz, koji će sadržavati pologe, koji se ne mogu pronaći. Ovaj kontrolni izkaz, ukoliko se radi o državnim obveznicama, koje sudjeluju u razrješenju dugova, dostavit će se obračunskom uredu u Beogradu, a ukoliko sadrži ostale vriednostne papire, onim uredima, koji su na tome zanimani.

11.

Svaka država sticateljica izdat će potrebne upute svima uredima, koji su na njezinu području mjerodavni, da se bezodvlačno izdaju ne samo odobrenja predviđena u članku 7. sporazuma od 22. srpnja 1942. za jugoslavenske državne obveznice, nego i odobrenja za izručenje i odpremu drugih pologa zanimanim državama sticateljicama.

12.

O pojedinim slučajevima zasebno čuvanih pologa, oslobođenje kojih se od jedne države sticateljice drugoj državi sticateljici ili polagaču, koji ima stan ili sjedište u drugoj državi sticateljici, ne može izvršiti na temelju ovog izvršnog zapisnika, sporazumjet će se predsjednici pododbora zanimanih država sticateljica.

13.

Izvršni zapisnik stupa odmah na snagu. Zbog sastavljanja u članku 7. predviđenih izkaza ne će se zadržavati oslobođenje pologa, koji su već u radu.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
Dr. P. SEBESTYEN

AUSFÜHRUNGSPROTOKOLL ZUR REGELUNG DER DEPOSITEN

In Ausführung des Abkammens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942 ist zwischen den bevollmächtigten Vertretern der Erwerberstaaten folgendes über die gemäß Artikel 13 in Verbindung mit den Artikeln 3 und 4 dieses Abkommens auszufolgenden Depositen, die bei dem ehemaligen jugoslawischen Staate und seinen Banschaften einschließlich ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds oder zu deren Gunsten hinterlegt worden sind, vereinbart worden:

Abschnitt I

1.

Für die Regelung kommen folgende gesondert aufbewahrte Depositen in Betracht:

a) Depositen (Kautionen) zur Sicherstellung von Forderungen des ehemaligen jugoslawischen Staates und seiner Banschaften wegen Steuern, Zöllen und sonstigen öffentlichen Abgaben.

b) Depositen (Kautionen) zur Sicherstellung anderer Forderungen und Rechte des ehemaligen jugoslawischen Staates oder seiner Banschaften einschließlich ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds.

c) Beim ehemaligen jugoslawischen Staate oder seinen Banschaften einschließlich ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds hinterlegte Kautionen zur Sicherstellung von Rechten Dritter und andere Depositen.

Bar hinterlegte, nicht gesondert aufbewahrte Depositen sind nicht Gegenstand des Protokolls.

2.

Depositen, die der Sicherstellung von Forderungen wegen Steuern, Zöllen und anderen öffentlichen Abgaben dienten, sind dem Erwerberstaat auszufolgen, dem die Forderung entsprechend den Bestimmungen der Absätze 1 und 2 des Artikels 3 des Abkommens vom 22. Juli 1942 zugefallen ist.

3.

Depositen zur Sicherstellung anderer Forderungen und Rechte des ehemaligen jugoslawischen Staates oder seiner Banschaften einschließlich

ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds werden demjenigen Erwerberstaat ausgefolgt, in dessen Gebiet der Hinterleger im Zeitpunkt der Durchführung des Verfahrens (vgl. Ziffer 7) seinen Wohnsitz oder Sitz hat.

Ist jedoch der Hinterleger mit dem Eigentümer eines Deposites nicht identisch, so wird das Deposit dem Erwerberstaat ausgefolgt, in dessen Gebiet der Eigentümer seinen Wohnsitz oder Sitz im Zeitpunkt der Durchführung des Verfahrens hat.

4.

Die der Sicherstellung von Rechten Dritter dienenden und sonstigen beim ehemaligen jugoslawischen Staat oder seinen Banschaften einschließlich ihrer Betriebe, Anstalten und Fonds hinterlegten Depositen sind dem Erwerberstaat auszufolgen, dessen Behörden in den in Frage stehenden Angelegenheiten zuständig sind. Wenn die Zuständigkeit zweifelhaft ist, so ist bei Verwaltungsdepositen der Wohnsitz oder Sitz des Eigentümers im Zeitpunkt der Durchführung des vorgesehenen Verfahrens (vgl. Ziff. 7) maßgebend; bei Gerichtsdepositen findet Ziffer 12 Anwendung.

Abschnitt II

5.

Soweit Depositen, die in einem Erwerberstaat hinterlegt waren, auf irgendeine Weise, z. B. durch Beschlagnahme, in das Gebiet eines anderen Erwerberstaates gelangt sind, sind diese Depositen unverzüglich kostenfrei an den Erwerberstaat zurückzugeben, in dessen Gebiet sie vor dem 15. April 1941 ursprünglich hinterlegt waren; befindet sich jedoch ein solches Deposit auf dem Gebiet des Erwerberstaates, der unzweifelhaft für dessen Erledigung gemäß diesem Ausführungsprotokoll zuständig ist, so kann es dort verbleiben.

6.

Von keinem Erwerberstaat werden Zurückhaltungsrechte, Pfandrechte oder andere Ansprüche auf Befriedigung aus auszufolgenden Depositen geltend gemacht. Unberührt hiervon bleiben die im eigenen Gebiet eines Erwerberstaates belegenen oder infolge Ausfolgung von Depositen gemäß vorstehender Ziffern 2, 3 und 4 dorthin übergegangenen Rechte aus solchen Depositen.

Abschnitt III

7.

Zur Durchführung der Ausfolgung der Depositen an die in Betracht kommenden Erwerberstaaten, wird jeder Erwerberstaat spätestens innerhalb von drei Monaten nach Zeichnung dieses Ausführungsprotokolls im Wege des Aufrufs Listen getrennt nach Erwerberstaaten über die Depositen zusammenstellen, die von in seinem Gebiet ansässigen Hinterlegern hinterlegt worden sind und deren Hinterlegungsort sich in einem anderen Erwerberstaat befindet.

Die Listen sollen folgende Angaben enthalten:

a) den Namen und Wohsitz oder Sitz des Hinterlegers am 15. April 1941 und zur Zeit der Anmeldung;

b) den Namen und Wohnsitz oder Sitz des Eigentümers des Deposits, falls er nicht zugleich Hinterleger ist;

c) die ehemalige jugoslawische Behörde oder die Person, zu deren Gunsten die Sicherheit hinterlegt worden ist, sowie die Nummer und Bezeichnung der von der jugoslawischen Behörde erteilten Reversen;

d) die Stelle, bei der die Hinterlegung erfolgt ist und wo sich das Deposit gegenwärtig befindet;

e) eine kurze Bezeichnung des Grundes der Hinterlegung;

f) den Gegenstand des Deposits, bei Wertpapieren den Nennbetrag, genaue Bezeichnung der Anleihe sowie des Ausgabejahres und der Nummer der Stücke.

Die Erwerberstaaten werden die Hinterleger von Verwaltungsdepositen im Zuge der Anmeldung veranlassen, sich mit der Ausfolgung der Depositen an den Eigentümer einverstanden zu erklären, wenn Hinterleger und Eigentümer eines Deposits nicht identisch und in verschiedenen Erwerberstaaten ansässig sind.

8.

Die Listen werden in vierfacher Ausfertigung von jedem Erwerberstaat an die Vorsitzenden des deutschen und des italienischen Unterausschusses für die vermögensrechtliche Auseinandersetzung Jugoslawiens übersandt. Allen beteiligten Erwerberstaaten werden daraufhin die sie betreffenden Listen in doppelter Ausfertigung sofort zugeleitet. Jeder

Erwerberstaat veranlaßt hierauf unverzüglich die Ausfolgung der in den Listen aufgeführten Depositen an die in Betracht kommenden Erwerberstaaten.

9.

Die Erwerberstaaten werden zu jedem in den Listen aufgeführten Deposit vermerken, an wen es ausgefolgt wurde oder aus welchem Grunde die Ausfolgung noch nicht erfolgt ist.

Bei unauffindbaren Depositen sind die für ihre Ermittlung zweckdienlichen Angaben zu machen.

Ein Stück der mit diesen Vermerken versehenen Listen wird den Vorsitzenden des deutschen und des italienischen Unterausschusses für die vermögensrechtliche Auseinandersetzung binnen drei Monaten nach Eingang zurückgesandt.

10.

Von den Vorsitzenden des deutschen und des italienischen Unterausschusses für die vermögensrechtliche Auseinandersetzung wird eine Kontrolliste geführt werden, die die nicht auffindbaren Depositen enthält. Diese Kontrolliste wird, soweit es sich um an der Schuldenauseinandersetzung teilnehmende Staatsschuldverschreibungen handelt, der Verrechnungsstelle Belgrad und soweit sie sonstige Wertpapiere enthält, den daran interessierten Stellen zugeleitet werden.

11.

Jeder Erwerberstaat wird in seinem Gebiet alle die zuständigen Stellen mit den erforderlichen Weisungen versehen, damit nicht nur die im Artikel 7 des Abkommens vom 22. Juli 1942 für jugoslawische Staatsschuldverschreibungen vorgesehenen Bewilligungen, sondern auch die Bewilligungen für die Verbringung und Versendung anderer Depositen an die beteiligten Erwerberstaaten ohne Verzug erteilt werden.

12.

Über Einzelfälle von gesondert aufbewahrten Depositen, deren Freigabe von einem Erwerberstaat an einen anderen Erwerberstaat oder an einen in einem anderen Erwerberstaat Wohnsitz oder Sitz habenden Hinterleger auf Grund dieses Ausführungsprotokolls nicht bewirkt werden kann, werden sich die Vorsitzenden der Unterausschüsse der beteiligten Erwerberstaaten verständigen.

13.

Das Ausführungsprotokoll tritt sofort in Kraft. Durch die Aufstellung der in Artikel 7 vorgesehenen Listen wird die Freigabe der bereits in Bearbeitung befindlichen Depositen nicht aufgehalten.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

ZAPISNIK O BIVŠOJ JUGOSLAVENSKOJ MONOPOLSKOJ UPRAVI

U izvršenju članka 18. sporazuma od 22. srpnja 1942., o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, utanačeno je među opunomoćenim zastupnicima država sticateljica sliedeće:

Budući se pokazalo, da se likvidaciona razmjera za 15. travnja 1941. ne može sastaviti, to će se imovina i dugovi bivše jugoslavenske monopolske uprave podieliti na sliedeći način:

1. Vlastničtvo aktive bivše jugoslavenske monopolske uprave — ukoliko nije što drugo određeno — prešlo je s učinkom od 15. travnja 1941. na onu državu sticateljicu, na području koje se aktiva toga dana nalazila.

2. Tražbine bivše jugoslavenske monopolske uprave spram bivše jugoslavenske države obračunat će se s obvezama bivše jugoslavenske monopolske uprave spram bivše jugoslavenske države. Tražbine i obveze bivše jugoslavenske monopolske uprave spram jugoslavenske Narodne banke, Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke i Poštanske štedionice uključit će se u obračun tražbina i obveza bivše jugoslavenske države, koji je kod tih zavoda predviđen.

3. Nezaračunata pasiva bivše monopolske uprave, uključivši i blagajničke pologe, razne druge pologe, ubrane odplate i tražbine zakupnika za uplatu uredit će se shodno članku 11. gore spomenutog sporazuma, ukoliko uređenje pologa ne određuje drugačije.

4. Fondovi bivše jugoslavenske monopolske uprave razdielit će se na sliedeći način:

a) Obveznice bivše jugoslavenske države, koje pripadaju fondovima, predat će se obračunskom uredu; njihova protuvriednost knjižit će se prema prilogu 3. sporazuma od 22. srpnja 1942. na zasebnom računu »monopolska uprava« i odbiti od bivših jugoslavenskih državnih dugova, koji terete sve države sticateljice prema članku 5. berlinskog sporazuma.

b) G o t o v i n a, koja pripada fondovima, prebit će se s tražbinama Državne hipotekarne banke spram bivše jugoslavenske države.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
Dr. P. ŠEBESTYEN

PROTOKOLL
BETREFFEND DIE EHEMALIGE JUGOSLAWISCHE MONOPOLVERWALTUNG

In Ausführung des Artikels 18 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942 ist zwischen den bevollmächtigten Vertretern der Erwerberstaaten folgendes vereinbart worden:

Die Auseinandersetzung über das Vermögen und die Schulden der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung wird, nachdem sich erwiesen hat, daß sich die Aufstellung einer Liquidationsbilanz für den 15. April 1941 nicht ermöglichen läßt, in nachstehender Weise vorgenommen:

1. Das Eigentum an den Aktiven der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung ist — soweit nicht etwas anderes bestimmt ist — mit Wirkung vom 15. April 1941 an denjenigen Erwerberstaat übergegangen, in dessen Gebiet sich die Aktiven an dem erwähnten Zeitpunkt befunden haben.

2. Forderungen der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung gegen den ehemaligen jugoslawischen Staat werden mit Verbindlichkeiten der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung gegen den ehe-

maligen jugoslawischen Staat aufgerechnet. Forderungen und Verbindlichkeiten der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung gegenüber der jugoslawischen Nationalbank, der Staatshypothekenbank, der Privilegierten Agrarbank und der Postsparkasse werden in die bei diesen Instituten vorgesehene Aufrechnung von Verbindlichkeiten und Forderungen des ehemaligen jugoslawischen Staates einbezogen.

3. Die nicht aufgerechneten Passiven der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung einschließlich der Kassendepositen, verschiedenen Depositen, Abzahlungs- Einkassierungen und Guthaben der Pächter für Einzahlungen werden entsprechend Artikel 11 des obenbezeichneten Abkommens geregelt, soweit die Regelung der Depositen nicht anderes bestimmt.

4. Die Aufteilung der Fonds der ehemaligen jugoslawischen Monopolverwaltung wird in folgender Weise vorgenommen:

a) Die den Fonds zugehörigen Schuldverschreibungen des ehemaligen jugoslawischen Staates werden an die Verrechnungsstelle abgeführt; ihr Gegenwert wird gemäß Anlage 3 zum Abkommen vom 22. Juli 1942 auf einem Sonderkonto »Monopolverwaltung« verbucht und von den die Gesamtheit der Erwerberstaaten gemäß Artikel 5 des Berliner Abkommens belastenden ehemaligen jugoslawischen Staatsschulden abgesetzt.

b) Die den Fonds zugehörigen Barbeträge werden mit den Forderungen der Staatshypothekenbank gegen den ehemaligen jugoslawischen Staat kompensiert.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

ZAPISNIK

O TUMAČENJU ČLANKA 1. SPORAZUMA O IMOVINSKO-PRAVNOM RAZRJEŠENJU BIVŠE JUGOSLAVENSKE DRŽAVE I O NEKIM DRUGIM FINANCIALNIM PITANJIMA, KOJA SU S TIME U SAVEZU, OD 22. SRPNJA 1942.

Opunomoćeni zastupnici država sticateljica utvrđuju, da načelu, po kojem nakon razpada jedne države državna imovina postaje vlastničtvom države sticateljice, odgovara, da je prema članku 1. sporazuma od 22. srpnja 1942. vlastničtvom države sticateljice postalo ne samo ono vlastničtvo jugoslavenske države, koje se dne 15. travnja 1941. nalazilo na području konačno pripalom jednoj državi sticateljici, nego i ono vlastničtvo jugoslavenske države, koje se spomenutog mjerodavnog dana našlo na vlastitom državnom području države sticateljice.

Ovome zapisniku o tumačenju nije potrebna ratifikacija.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
Dr. P. SEBESTYEN

AUSLEGUNGS-PROTOKOLL ZU ARTIKEL 1 DES ABKOMMENS ÜBER DIE VERMÖGENSRECHTLICHE AUSEINANDERSETZUNG DES EHEMALIGEN JUGOSLAWISCHEN STAATES UND EINIGE ANDERE DAMIT ZUSAMMENHÄNGENDE FINANZIELLE FRAGEN VOM 22. JULI 1942.

Die bevollmächtigten Vertreter der Erwerberstaaten stellen fest, daß es dem Prinzip, wonach nach der Zertrümmerung eines Staates das Staatseigentum Eigentum des Erwerberstaates wird, entspricht, daß nicht nur das Eigentum des jugoslawischen Staates, das sich am 15. April 1941 in dem endgültig einem Erwerberstaat zugefallenen Gebiet befindet, gemäß Artikel 1 des Abkommens vom 22. Juli 1942 Eigentum des Erwerberstaates geworden ist, sondern auch dasjenige Eigentum des jugoslawischen Staates, das sich in dem eigenem Staatsgebiet des Erwerberstaates an dem genannten Stichtag befand.

Dieses Auslegungsprotokoll bedarf nicht der Ratifikation.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

UTANAČENJE
O UZAJAMNOM IZRUČIVANJU PISMOHRANA

Hrvatska vlada, zastupana po profesoru gospodinu
Dru JOSIPU BUTORCU,

Njemačka vlada, zastupana po poslaniku gospodinu
Dru WILHELMU FABRICIUSU,

Talijanska vlada, zastupana po poslaniku gospodinu
GIOVANNIU PERSICU,

Bugarska vlada, zastupana po poslaniku gospodinu
KONSTANTINU VAČOVU,

Madžarska vlada, zastupana po odsječnom savjetniku ministarstva
gospodinu
Dru PAULU SEBESTYEN-U,

sklopile su u smislu članka 18. sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, sliedeće utanačenje o uzajamnom izručivanju pismohrana bivše jugoslavenske države:

I. Obće odredbe

Članak 1.

Državne sticateljice stavit će si uzajamno na razpolaganje prema propisima sliedećih odredaba svakovrstne službene spise tekuće uprave bivše jugoslavenske države, kao što su izprave, pismena uredovna pomagala, zemljovidi, snimke predjela, podatci o triangulaciji i nivelaciji te uobće geodetske podatke s odnosnom izradbom, sve pismeno gradivo, koje — na kojigod način — može poslužiti izradbi i umnožavanju zemljovida (obuhvaćeno i označeno riečju »pismohrana«).

Članak 2.

Pismohrane, koje se nalaze u pohrani pri službenim mjestima jedne države sticateljice, sada ili u buduće potrebne drugoj državi sticateljici za vođenje građanske ili vojničke uprave na prijašnjem jugoslavenskom području, pripojenom ili upravljanom po toj drugoj državi, a odnose se izključivo na tu upravu, predat će se drugoj državi sticateljici.

Ako se u prednjoj stavci označena pismohrana ne odnosi izključivo na upravu druge države sticateljice, nego istodobno i na upravu jedne treće, predat će se drugoj, ako se dobije privola treće države sticateljice. Treća će država dati svoju privolu, ako se pismohrana odnosi pretežno na upravu države, koja je traži.

Članak 3.

Izručenje spisa biva ureda radi ili na zahtjev.

Ako je država, koja traži izručenje, označila taj zahtjev kao žuran, ima se žurno riešiti.

Članak 4.

Ureda radi imaju se izručiti sliedeće pismohrane:

1. Spisi o predmetima, koji još nisu konačno riešeni,

2. Izprave o još postojećim pravnim odnosima ili pravno važnim činjenicama,

3. Spisi, crteži i nacrti, koji se odnose na predmete, upotrebljavane u javnoj upravi ili u javnom poduzeću, a potrebni su za uporabu ovih predmeta,

4. Spisi, koji se odnose na nadzor i na vojnu službu vojnih obvezanika.

Uredi država sticateljica će ove spise što moguće brže izlučiti i pripremiti za predaju.

Članak 5.

Države sticateljice će jedna drugoj uzajamno saobćiti one urede, kojima budu povjerile provedbu ovoga utanačenja. Ti su uredi ovlašteni stavljati i primiti zahtjev za izručenje pismohrana, te se međusobno izravno dopisivati.

Članak 6.

Ako se pismohrana ne odnosi izključivo na područje, spomenuto u članku 2. ovog utanačenja, ima svaka država sticateljica pravo tražiti priepis o vlastitom trošku. Taj trošak ne smije premašiti stvarne izdatke za sastavljanje priepisa.

Ako ne dostaje jedan priepis ili ako izručenje priepisa ne bude svrsishodno, može se ta pismohrana u izvorniku posuditi uz obvezu povratka nakon određenog vremena.

Članak 7.

Pismohrane, za koje se po propisima ovog utanačenja može tražiti, da se izruče, a ne moraju se već ureda radi izručiti, ne smiju se uništiti, dok ne proteče 6 godina od stupanja na snagu ovog utanačenja.

Članak 8.

Države sticateljice će se međusobno sporazumjeti, na kojem će mjestu biti izvršena predaja pismohrana. Ako ne bude ništa drugo utanačeno, predaja će se izvršiti na mjestu, na kojem se one nalaze.

Članak 9.

Iznimno od propisa članka 6. stavke 1. ne će se uzajamno nadoknaditi troškovi, koji nastanu provedbom ovog utanačenja.

II. Posebni propisi za sudbene predmete

Članak 10.

Od pismohrana, koje se odnose na poslove sudovanja, imadu se ureda radi izručiti sliedeće:

1. Zemljištne knjige (sa zemljištnim mapama), rudničke i željezničke knjige, koje se odnose na zemljišta, na rudnička ovlaštenja ili na željeznice, a koje se nalaze na području druge države sticateljice; s knjigama se imadu predati sve izprave i spisi, koji se odnose na knjige, koje se izručuju.

2. Sudbeni upisnici, koji se odnose na družtva, zadruge kao i druge pravne osobe i zajednice, koje imadu sjedište na području druge države sticateljice; s upisnicima se imadu predati sve izprave i spisi, koji se odnose na te upisnike.

3. Štitnički i skrbnički spisi, ako štićenik stanuje na području druge države sticateljice; spisi se ne će predati, ako je štićenik državljanin one države sticateljice, oblasti koje su do sada čuvale spise, a ta država sama preuzima vođenje tog tutorstva i skrbničtva.

4. Građa iz kaznenih upisnika o onim osobama, kojih se mjesto rođenja nalazi na području druge države sticateljice.

Koliko je potrebno, postupak kod predaje tih spisa utvrdit će se dvostranim utanačenjima vlada onih država sticateljica, koje dolaze u obzir. To vriedi također za možebitne sudbene pologe.

Članak 11.

Izručenje ostalih pismohrana, koje se odnose na sudovanje, ostaje pridržano dvostranim utanačenjima dotičnih vlada država sticateljica, koje dolaze u obzir.

I u slučaju, ako se ovakova utanačenja ne sklope, pismohrana će se na zahtjev oblasti druge države sticateljice posuditi ovoj na uvid ili će joj se neograničeno dati obaviesti iz pismohrane. Ako se spisi šalju, može se odreći njihovog povrata.

Odpravke, ovjerovljene priepise i izvode sudbenih i javnobilježničkih izprava, zatim sudbene zaključke i odluke, oporuke, zapise i nasljedne ugovore mogu tražiti ovlaštenici izravno na svoj trošak od onog suda ili javnog bilježnika, kod kojih se nalazi izvornik.

Članak 12.

Polagač može do 31. prosinca 1945. tražiti, da se oporuke, zapisi i nasljedni ugovori, pohranjeni kod kojeg suda ili javnog bilježnika, predadu sudu, koji on označi, ili javnom bilježniku, koga on označi, na području države sticateljice, u kojoj on ima svoj nastan.

Članak 13.

Ukoliko ovaj dio ne sadržava drugačijih propisa, primjenjuju se propisi prvog odjela ovog utanačenja.

III. Zaključne odredbe

Članak 14.

Pri provedbi ovog utanačenja zastupa:

a) njemačka vlada službena mjesta u Srbiji,

b) talijanska vlada službena mjesta u Albaniji i Crnoj Gori.

Članak 15.

Ovo se utanačenje ne odnosi na pismohrane, koje ne spadaju na tekuću upravu, napose ne na one, koje su pohranjene u odloženim registraturama i povjestnim arhivima. Takve su pismohrane predmet posebnog dvostranog utanačenja među državama sticateljicama.

Članak 16.

Ovo će se utanačenje ratificirati, čim to prije bude moguće, i stupa na snagu, čim sve ratifikacione povelje budu položene u ministarstvu vanjskih poslova u Berlinu.

Države sticateljice su sporazumne, da odredbe ovog utanačenja primjenjuju od dana podpisa.

Članak 17.

Ovo se utanačenje podpisuje u izvorniku na njemačkom i talijanskom jeziku, koji će se pohraniti u pismohrani ministarstva vanjskih poslova u Berlinu s time, da obadva teksta jednako vriede. Njemačka će vlada dostaviti svakoj zanimanoj vladi ovjereni odtisak utanačenja.

U vjeru toga podpisali su opunomoćenici ovo utanačenje.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
Dr. P. SEBESTYEN

ZAPISNIK O PODPISIVANJU

U času podpisivanja današnjeg utanačenja o uzajamnom izručivanju pismohrana, sporazumjeli su se zastupnici država sticateljica o sliedećem:

Pod pismohranom, spomenutom u članku 12., koja će trebati sada ili u buduće za vođenje javne vojne uprave u bivšem jugoslavenskom području, pripojenom jednoj drugoj državi sticateljici ili kojim ona upravlja, kao i pod pismohranom, spomenutom u članku 4. stavka 1, br. 4., koja se odnosi na nadzor i vojnu službu vojnih obvezanika, razumiju se napose izprave o rođenju obvezanika, obćinske popisne listine, popisi za stavnju, koji su osnova za novačenje, i druga odnosna pomagala, izkazi o stavnjama, izkazi o vojničkom pregledu, zatim zapisnici, vođeni o pričuvnicima, doknadnim pričuvnicima, umirovljenicima, častnicima izvan službe i svim osobama momčadskog stališa (osobne izprave, pomagala za očevidnost, spisi vojnog častnog suda), pomagala za očevidnost osoblja oružničtva, pograničnih i rizničkih straža, pismohrane, koje se odnose na osobne podatke i poslove ratne skrbi gore spomenutih osoba, kao i njihovih udova i sirotčadi, nacrti i ostali crteži tehničke naravi, kartografsko pismovno gradivo i pomagala za očevidnost o nekretninama vojničke uprave.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
Dr. P. SEBESTYEN

VEREINBARUNG BETREFFEND DIE GEGENSEITIGE AUSFOLGUNG VON SCHRIFTGUT

Die Deutsche Regierung, vertreten durch den Gesandten
Herrn Dr. WILHELM FABRICIUS,

die Italienische Regierung, vertreten durch den Gesandten
Herrn GIOVANNI PERSICO,

die Bulgarische Regierung, vertreten durch den Gesandten
Herrn KONSTANTIN WATSCHOFF,

die Kroatische Regierung, vertreten durch
Herrn Profesor Dr. JOSEF BUTORAC,

die Ungarische Regierung, vertreten durch den Ministerialsektionschef
Herrn Dr. PAUL SEBESTYEN

haben im Sinne des Artikels 18 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen Jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942 über die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut des ehemaligen Jugoslawischen Staates folgende Vereinbarung getroffen.

I. Allgemeine Bestimmungen

Artikel 1

Die Erwerberstaaten werden sich gegenseitig amtliche Schriften jeder Art der laufenden Verwaltung des ehemaligen Jugoslawischen Staates, wie Urkunden, schriftliche Amtsbehelfe, die geographischen Karten, Geländeaufnahmen, Triangulierungs-, Nivellierungs- und geodätischen Daten im allgemeinen einschließlich der bezüglichen Ausarbeitungen, das ganze schriftliche Material das — auf welche Weise auch immer — zu Anfertigungen und Vervielfältigungen der Karten beitragen kann, (zusammengefaßt mit dem Wort »Schriftgut« bezeichnet) nach Maßgabe der nachstehenden Bestimmungen zur Verfügung stellen.

Artikel 2

Schriftgut, das sich in der Verwahrung von amtlichen Stellen eines Erwerberstaates befindet und das jetzt oder künftig zur Fortführung der

öffentlichen Zivil- oder Militärverwaltung in dem einem anderen Erwerberstaat angegliederten oder von ihm verwalteten früheren jugoslawischen Gebiet benötigt wird und sich ausschließlich auf diese Verwaltung bezieht, wird dem anderen Erwerberstaat übergeben werden.

Soweit sich das in dem vorstehenden Absatz bezeichnete Schriftgut nicht ausschließlich auf die Verwaltung eines anderen Erwerberstaates, sondern gleichzeitig auf die eines dritten bezieht, wird es übergeben werden, wenn die Zustimmung des dritten Erwerberstaates beigebracht wird. Der dritte Staat wird die Zustimmung geben, falls sich das Schriftgut vorwiegend auf die Verwaltung des ersuchenden Staates bezieht.

Artikel 3

Die Ausfolgung des Schriftgutes erfolgt von Amts wegen oder auf Ersuchen.

Wenn das Ersuchen von dem ersuchenden Staat als dringend bezeichnet ist, soll es dringend erledigt werden.

Artikel 4

Von Amts wegen ist folgendes Schriftgut auszufolgen:

1. Akten über Angelegenheiten, die noch nicht endgültig erledigt sind,

2. Urkunden über noch bestehende Rechtsverhältnisse oder rechtlich erhebliche Tatsachen,

3. Schriftstücke, Zeichnungen und Pläne, die sich auf Gegenstände beziehen, die bei einer öffentlichen Verwaltung oder in einem öffentlichen Betriebe verwendet werden und für die Benutzung dieser Gegenstände nötig sind,

4. Schriftstücke, die sich auf die Kontrolle und den Wehrdienst Wehrpflichtiger beziehen.

Die Amtsstellen der Erwerberstaaten werden das vorbezeichnete Schriftgut so schnell als möglich aussondern und zur Übergabe bereitstellen.

Artikel 5

Die Erwerberstaaten werden sich gegenseitig die Stellen mitteilen, die sie mit der Durchführung dieser Vereinbarung betrauen. Diese Stellen sind befugt, Ersuchen um Übergabe von Schriftgut zu stellen und entgegenzunehmen und in unmittelbaren Schriftverkehr miteinander zu treten.

Artikel 6

Wenn Schriftgut sich nicht ausschließlich auf eines der in Artikel 2 dieser Vereinbarung erwähnten Gebiete bezieht, hat jeder Erwerberstaat das Recht zu verlangen, daß auf seine Kosten eine Abschrift angefertigt wird. Diese Kosten dürfen die tatsächlichen Ausgaben für die Anfertigung der Abschrift nicht übersteigen.

Wenn eine Abschrift nicht genügt oder die Ausfolgung von Abschriften nicht zweckmäßig erscheint, kann dieses Schriftgut in Urschrift gegen die Verpflichtung zur Rückgabe nach Ablauf einer bestimmten Zeit leihweise überlassen werden.

Artikel 7

Schriftgut, dessen Ausfolgung nach den Bestimmungen dieser Vereinbarung verlangt werden kann und nicht schon von Amts wegen auszufolgen ist, darf vor Ablauf von 6 Jahren nach dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung nicht vernichtet werden.

Artikel 8

Die Erwerberstaaten werden sich untereinander darüber einigen, an welchem Ort die Übergabe des Schriftgutes erfolgen soll. Soweit nichts anderes vereinbart wird, erfolgt die Übergabe an dem Ort, an dem es sich befindet.

Artikel 9

Abgesehen von der Bestimmung des Artikels 6 Absatz 1 findet eine gegenseitige Erstattung von Kosten, die aus Anlaß der Durchführung dieser Vereinbarung entstehen, nicht statt.

II. Besondere Bestimmungen für Gerichtssachen

Artikel 10

Von dem Schriftgut, das sich auf Angelegenheiten der Rechtspflege bezieht, ist folgendes von Amts wegen auszufolgen:

1. Grundbücher (nebst Landtafeln), Bergbücher und Eisenbahnbücher, die Grundstücke, Bergwerksberechtigungen oder Eisenbahnen betreffen, die im Gebiete eines anderen Erwerberstaates belegen sind; mit den Büchern sind alle Urkunden und Akten abzugeben, die sich auf die aszufolgenden Bücher beziehen.

2. Gerichtliche Register, die Gesellschaften, Genossenschaften sowie sonstige juristische Personen und Vereinigungen betreffen, die im Gebiete eines anderen Erwerberstaates ihren Sitz haben; mit den Registern sind alle Urkunden und Akten abzugeben, die sich auf die auszufolgenden Register beziehen.

3. Vormundschafts- und Pflegschaftsakten, wenn das Mündel in dem Gebiet eines anderen Erwerberstaates wohnt; eine Abgabe der Akten erfolgt jedoch nicht, wenn das Mündel die Staatsangehörigkeit desjenigen Erwerberstaates besitzt, dessen Behörden die Akten bisher aufbewahren und dieser Staat die Führung der Vormundschaft oder Pflegschaft selbst übernimmt.

4. Strafregistermaterial, das Personen betrifft, deren Geburtsort im Gebiet eines anderen Erwerberstaates liegt.

Soweit es erforderlich ist, wird das bei der Abgabe dieses Schriftgutes zu beobachtende Verfahren durch zweiseitige Regierungsvereinbarungen der jeweils in Betracht kommenden Erwerberstaaten festgelegt werden. Dies gilt auch für etwaige gerichtliche Depositen.

Artikel 11

Wegen der Ausfolgung des übrigen Schriftgutes, das sich auf Angelegenheiten der Rechtspflege bezieht, bleiben zweiseitige Regierungsvereinbarungen der jeweils in Betracht kommenden Erwerberstaaten vorbehalten.

Auch soweit solche Vereinbarungen nicht getroffen werden, wird dieses Schriftgut auf Ersuchen den Behörden eines anderen Erwerberstaates leihweise zur Einsicht überlassen oder es werden ihm unbeschränkt Auskünfte aus dem Schriftgut erteilt. Bei Übersendung des Schriftgutes kann auf seine Rückgabe verzichtet werden.

Ausfertigungen, beglaubigte Abschriften und Auszüge von gerichtlichen und notarischen Urkunden, ferner von gerichtlichen Beschlüssen und Verfügungen sowie von Testamenten, Kodizillen und Erbverträgen können von den Berechtigten auf ihre Kosten bei dem Gericht oder dem Notar unmittelbar verlangt werden, welche die Urschrift innehaben.

Artikel 12

Testamente, Kodizille und Erbverträge, die bei einem Gericht oder Notar hinterlegt wurden, sind auf Verlangen des Hinterlegers, das bis

zum 31. Dezember 1945 gestellt werden kann, an ein von ihm zu bezeichnendes Gericht oder an einen von ihm zu bezeichnenden Notar im Gebiete des Erwerberstaates, in dem er seinen Wohnsitz hat, abzugeben.

Artikel 13

Soweit dieser Teil keine abweichenden Bestimmungen enthält, finden die Bestimmungen des ersten Teils dieser Vereinbarung Anwendung.

III. Schlußbestimmungen

Artikel 14

Bei Durchführung dieser Vereinbarung vertritt:

a) Die Deutsche Regierung die amtlichen Stellen in Serbien,

b) die Italienische Regierung die amtlichen Stellen in Albanien und Montenegro.

Artikel 15

Diese Vereinbarung bezieht sich nicht auf Schriftgut, das nicht zur laufenden Verwaltung gehört, insbensondere solches, welches in den abgelegten Registraturen und historischen Archiven aufbewahrt wird. Solches Schriftgut bildet den Gegenstand besonderer zweiseitiger Vereinbarungen zwischen den Erwerberstaaten.

Artikel 16

Diese Vereinbarung soll sobald als möglich ratifiziert werden und tritt in Kraft, sobald sämtliche Ratifikationsurkunden im Auswärtigen Amt in Berlin niedergelegt worden sind.

Die Erwerberstaaten sind darüber einig, die Bestimmungen dieser Vereinbarung vom Tage der Unterzeichnung ab anzuwenden.

Artikel 17

Die Vereinbarung wird in einer Urschrift, die in dem Archiv des Auswärtigen Amts in Berlin niedergelegt werden wird, in deutscher und italienischer Sprache mit der Maßgabe unterzeichnet, daß beide Wortlaute gleiche Geltung haben. Die Deutsche Regierung wird jeder der

anderen beteiligten Regierungn einen beglaubigten Abdruck der Vereinbarung zugehen lassen.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten diese Vereinbarung unterzeichnet.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

ZEICHNUNGSPROTOKOLL

Im Augenblick der Unterzeichnung der Vereinbarung vom heutigen Tage, betreffend die gegenseitige Ausfolgung von Schriftgut, sind die Vertreter der Erwerberstaaten über folgendes übereingekommen:

Zu dem in Artikel 2 erwähnten Schriftgut, das jetzt oder künftig zur Fortführung der öffentlichen Militärverwaltung in dem einem anderen Erwerberstaat angegliederten oder von ihm verwalteten früheren jugoslawischen Gebiet benötigt wird, sowie unter den in Artikel 4 Absatz 1 Ziffer 4 genannten Schriftstücken, die sich auf die Kontrolle und den Wehrdienst Wehrpflichtiger beziehen, sind insbesondere zu verstehen die Geburtsurkunden der Stellungspflichtigen, die Gemeinde-Konskriptionslisten, die den Assentierungen zu Grunde liegenden Stellungslisten und sonstigen darauf bezüglichen Behelfe, Stellungsverzeichnisse, Musterungsverzeichnisse, ferner die Protokolle, die über die Reservisten, Ersatzreservisten, Pensionisten, Offiziere a. D. und alle Personen des

Mannschaftsstandes geführt werden (Personaldokumente, Evidenzbehelfe, militärehrengerichtliche Schriften), die Evidenzbehelfe des Personals der Gendarmerie, Grenz- und Finanzwachen, das Schriftgut, das sich auf die persönlichen Materialien und Kriegsfürsorgeangelegenheiten der oben erwähnten Personen sowie ihre Witwen und Waisen bezieht, die Pläne der militärischen Gebäude (Situationspläne, Grundrisse und Querschnitte) sowie alle anderen Zeichnungen technischer Art, das kartographische Schriftenmaterial und die Evidenzbehelfe, betreffend die unbeweglichen Güter der Militärverwaltung.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

SPORAZUM
O RAZRJEŠENJU NA PODRUČJU BIVŠEG JUGOSLAVENSKOG DRUŽTVOVNOG OSIGURANJA

Pošto je Kraljevina Jugoslavija prestala obstojati, sklopile su

hrvatska vlada, zastupana po gospodinu profesoru Dru. Josipu Butorcu,

njemačka vlada, zastupana po poslaniku gospodinu Dru. Wilhelmu Fabriciusu,

talijanska vlada zastupana po poslaniku gospodinu Giovanniu Persicu, ovaj i za Albaniju,

bugarska vlada, zastupana po poslaniku gospodinu Konstantinu Vačovu,

madžarska vlada, zastupana po državnom tajniku gospodinu Ladislavu Levente Kádáru,

sliedeći sporazum o razrješenju bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja:

ODSJEK I.

Obće odredbe

Članak 1.

(1) Države sticateljice u smislu ovog sporazuma jesu Veliki Njemački Reich, Italija (uključivši Albaniju i Crnu Goru), Madžarska, Bugarska, Hrvatska i Srbija, ova zastupana po njemačkoj vladi.

(2) Banat se ima kod provedbe ovog sporazuma izkazati kao posebni sastavni dio bivše jugoslavenske države.

Članak 2.

(1) Ovaj se sporazum odnosi na sliedeće grane bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja:

1. bolestničko osiguranje radnika i namještenika,
2. osiguranje radnika i namještenika protiv nezgoda,
3. osiguranje radnika protiv iznemoglosti, starosti i smrti,
4. mirovinsko osiguranje posebničkih namještenika,
5. osiguranje za slučaj bolesti, za slučaj nezgode i mirovinsko osiguranje rudarskih radnika (osiguranje bratinskih blagajna).

(2) Posebnim utanačenjima mjerodavnih ministarstava država sticateljica ostaje pridržana podjela:

1. bivšeg jugoslavenskog osiguranja protiv bolesti, nezgoda i rentnog osiguranja
   a) javnih namještenika,
   b) željezničkih namještenika,
   c) poštanskih namještenika,
   d) namještenika »ravnateljstva državne riečne plovitbe u Beogradu«,
   e) namještenika javnih poduzeća;
2. drugih posebnih ustanova osiguranja, dozvoljenih po bivšem jugoslavenskom zakonu o osiguranju radnika, i to napose
   a) mirovinskog fonda osoblja srbskog brodarskog družtva u Beogradu,
   b) mirovinskog fonda stalnih radnika monopolske uprave,
   c) mirovinskog fonda radnika u artilerijsko-tehničkim zavodima,
   d) mirovinskog fonda radnika i namještenika državne tvornice šećera na Čukarici;
3. družtvovnih uređaja (fondova, poduzetničkih blagajna i t. d.), koji služe pružanju podavanja ili podpora u slučaju bolesti, nezgoda, iznemoglosti ili nesposobnosti za zvanje, starosti ili smrti namještenika posebničkih poduzeća;
4. imovine i družtvovnih fondova javnopravnih korporacija, naročito staležkih komora, saveza, udruženja, zajednica, zadruga;
5. osobitih posebničkih ustanova bolestničkog osiguranja udruženja trgovačkih i posebničkih namještenika, ne dirajući u članak 11. stavku 3. slovo b.

(3) Podjela bivšeg jugoslavenskog osiguranja nezaposlenih (obskrbe nezaposlenika), uključivši fond središnjeg odbora za zbrinjavanje i fondove glavnih bratinskih blagajna za zbrinjavanje nezaposlenih rudara i ostale fondove za skrb nezaposlenih radnika, ostaje pridržana dodatnom utanačenju nadležnih ministarstava država sticateljica

Članak 3.

(1) Mjerodavni dan za prielaz bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja na države sticateljice i za rizničko izravnanje je 10. travanj 1941.

(2) Prinosi i ostali prihodi, koji su bili dospjeli u vremenu prije mjerodavnog dana i koje je ubrao nosilac osiguranja jedne od država sticateljica, imaju se bez kamata predati onom nosiocu osiguranja, koji je bio nadležan prije mjerodavnog dana. Prinosi i ostali prihodi, koji su bili dospjeli u vremenu od mjerodavnog dana dalje, imaju se bez kamata predati nadležnom nosiocu osiguranja države sticateljice, ako ih je nosilac osiguranja koje druge države sticateljice ubrao.

(3) Davanja i ostale izdatke, koji su bili dospjeli u vremenu prije mjerodavnog dana, a koje je izplatio nosilac osiguranja jedne od država sticateljica, ima onaj bivši jugoslavenski nosilac osiguranja, koji je bio nadležan prije mjerodavnog dana, u visini stvarnih izdataka, bez kamata povratiti nosiocu osiguranja, koji ih je predujmio. Davanja i ostale izdatke, koji su bili dospjeli u vremenu od mjerodavnog dana dalje, ima nadležni nosilac osiguranja države sticateljice u visini stvarnih troškova bez kamata povratiti, ako ih je nosilac osiguranja koje druge države sticateljice izplatio.

(4) Povratak prihoda i izdataka, spomenutih u stavci 2. i 3., ima po mogućnosti usliediti putem međusobnog obračuna; on može biti odkupljen i paušalnim iznosom, koji bude ugovoren među sudjelujućim nosiocima osiguranja; ali je dozvoljen i obračun za dielove imovine, koji će iz rizničkog izravnanja (odsjek IV.) pripasti nosiocima osiguranja država sticateljica.

(5) Kod utjerivanja tražbina iz vremena prije mjerodavnog dana i izpunjavanja obveza iz vremena prije mjerodavnog dana imaju nosioci osiguranja, koji su prije mjerodavnog dana bili nadležni za te tražbine i te obveze, pružati pravnu i upravnu pomoć, kod čega se stvarni troškovi imaju naknaditi.

Članak 4.

(1) Kao prebivalište (stanovanje) vriedi u smislu ovog sporazuma ono mjesto, gdje se je osiguranik ili ovlaštenik naselio s namjerom, da tamo trajno ostane. Ima li više od jednog prebivališta, mjerodavno je ono mjesto, koje on naznači kao svoje prebivalište. Ako je promjena prebivališta spojena s pravnim učincima, onda je kod višekratne promjene prebivališta mjerodavno posljednje. U slučaju vojne vježbe, ratnog zaro-

bljeničtva ili zatočenja vriedi kao prebivalište mjesto, na kojem se osiguranik ili ovlaštenik najzad prije toga naselio s namjerom, da tamo trajno ostane.

(2) Kao posljednje, obvezano na osiguranje u smislu članka 7., vriedi zaposlenje, koje uzdržava obvezu osiguranja u osiguranju protiv iznemoglosti ili nesposobnosti za zvanje kao i protiv starosti i smrti. Zaposlenje, obvezano na osiguranje na područjima, pripalima kojoj državi sticateljici, najzad pred jednim određenim rokom u smislu članka 7., postoji samo onda, ako je osiguranik prije toga roka najzad bio osiguran na tim područjima i nije prije toga roka u kojoj drugoj državi sticateljici stupio u odnos zaposlenja, obvezan na osiguranje.

ODSJEK II.

Prielaz davanja osiguranja protiv nezgoda i osiguranja renta, te uvažavanje vremena osiguranja, očekivanja prava, osiguranja renta

Članak 5.

(1) Davanja, koja je neki nosilac bivšeg jugoslavenskog osiguranja radnika i namještenika protiv nezgoda, osiguranja protiv iznemoglosti, starosti i smrti, mirovinskog osiguranja privatnih namještenika, osiguranja bratinskih blagajna za slučaj nezgoda ili mirovinskog osiguranja bratinskih blagajna, pravomoćno dopitao u osiguranim slučajevima iz vremena prije mjerodavnog dana, preuzet će nosioci osiguranja države sticateljice, ako je ovlaštenik

1. dne 1. srpnja 1943. prebivao na područjima, pripalima toj državi sticateljici, ili ako je u vremenu od mjerodavnog dana do 30. lipnja 1943. umro, pa je na dan smrti tamo prebivao, ili

2. mjerodavnog dana prebivao na tim područjima, te do 30. lipnja 1943. prenio svoje prebivalište u ostalo područje države sticateljice, ili

3. nije pripao prema broju 1. ili 2. nijednoj državi sticateljici, ali je najzad prije mjerodavnog dana bio na sadanjem području države sticateljice obvezan na osiguranje u osiguranju protiv nezgode ili protiv iznemoglosti ili nesposobnosti za zvanje, kao i protiv starosti i smrti ili je kao dobrovoljni osiguranik tamo stanovao ili kod članova obitelji, ako je osiguranik najzad pred mjerodavnim danom bio tamo u tim granama osiguranja osiguran.

(2) Davanja, koja je nosilac osiguranja jedne od država sticateljica pravomoćno dopitao u osiguranom slučaju prije mjerodavnog dana, preuzet će nosilac osiguranja druge države sticateljice, ako je ovlaštenik mjerodavnog dana prebivao na područjima, koja su pripala prvospomenutoj državi sticateljici, te je do 30. lipnja 1943. prenio svoje prebivalište na područje druge države sticateljice.

(3) Kao davanja u smislu stavke 1. i 2. vriede također

a) davanja, koja su dopitali nosioci osiguranja u bivšoj Austro-Ugarskoj Monarhiji, a koja je preuzeo neki bivši jugoslavenski nosilac osiguranja,

b) davanja, koja su ili koja budu poslije 9. travnja 1941. dopitana u osiguranim slučajevima, nastupilima do toga dana, ukoliko se temelje na vremenu osiguranja, koje je provedeno kod bivših jugoslavenskih nosilaca osiguranja, ili kod kojeg nosioca osiguranja bivše Austro-Ugarske Monarhije, a koje je imao neki bivši jugoslavenski nosilac osiguranja uzeti u obzir. Ta će davanja dopitati nosioci osiguranja ili sudovi osiguranja one države sticateljice, nosilac osiguranja koje ima prema stavci 1. preuzeti davanja.

Članak 6.

(1) Davanja, koja se imaju preuzeti prema članku 5., moraju se preuzeti od početka dužnosti davanja, ali — ne dirajući u stavku 2. — samo za dielove davanja, dospjele počev od mjerodavnog dana.

(2) Prije toga dana dospjeli, a još neplaćeni dielovi davanja, koja su dopitali ili će ih dopitati bivši jugoslavenski nosioci osiguranja ili nosioci osiguranja država sticateljica, idu na teret bivšeg jugoslavenskog nosioca osiguranja, ako se izplata davanja obavi unutar dva mjeseca nakon podpisa ovog sporazuma; obavi li se izplata davanja kasnije, idu davanja na teret nosioca osiguranja države sticateljice.

Članak 7

(1) Kod dopitivanja davanja iz osiguranih slučajeva poslije 9. travnja 1941. imaju nosioci osiguranja države sticateljice uzeti u obzir vrieme osiguranja (očekivana prava), provedeno kod bivših jugoslavenskih nosilaca osiguranja protiv iznemoglosti, starosti i smrti, mirovinskog osiguranja posebničkih namještenika i mirovinskog osiguranja bratinskih blagajna, ako je osiguranik

1. na dan 1. srpnja 1943. ili najzad prije toga s obvezom na osiguranje bio zaposlen na područjima, pripalima državi sticateljici, i ako je na dan 1. srpnja 1943. prebivao na području države sticateljice, ili ako je u vremenu od mjerodavnog dana do 30. lipnja 1943. umro i tamo na dan smrti prebivao, ili

2. u vremenu između mjerodavnog dana i 30. lipnja 1943. pretežno, ali barem 26 tjedana (6 mjeseci) kao pogranični prielaznik s obzirom na osiguranje bio zaposlen na područjima, pripalima državi sticateljici, ili

3. dne 1. veljače 1941. ili najzad pred tim s obvezom na osiguranje bio zaposlen u tom području, pa je do 30. lipnja 1943. svoje zaposlenje, obvezano na osiguranje, prenio na ostalo područje države sticateljice, ili

4. dne 1. srpnja 1943. prebivao u područjima, pripalima državi sticateljici, ili ako je u vremenu od mjerodavnog dana do 30. lipnja 1943. umro i na dan smrti tamo prebivao, te se u to vrieme nalazio na prolaznom radu u Velikom Njemačkom Reichu, ili

5. dana 1. srpnja 1943. kao dobrovoljni osiguranik ili kao platac pristojbe za priznanje prebivao na područjima, pripalima državi sticateljici, ili

6. ne pripada prema broju 1.—5. nijednoj državi sticateljici, ali je najzad prije mjerodavnog dana u sadanjem području države sticateljice bio obvezan na osiguranje u osiguranju protiv iznemoglosti ili nesposobnosti za zvanje, kao i protiv starosti i smrti ili je stanovao kao dobrovoljni osiguranik.

(2) Kao vrieme osiguranja (očekivana prava) provedeno kod kojeg bivšeg jugoslavenskog nosioca osiguranja vriedi u smislu stavke 1. i ono vrieme osiguranja (očekivana prava), koje je provedeno kod kojeg nosioca osiguranja bivše Austro-Ugarske Monarhije, a koje je imao koji bivši jugoslavenski nosilac osiguranja uzeti u obzir.

(3) Primjena stavke 1. i 2. nije izključena time, što je mjerodavni nosilac osiguranja kod dopitanja davanja uzeo u obzir vrieme osiguranja tamo označene vrste, koje je prema stavci 1. i 2. koji drugi nosilac osiguranja imao uzeti u obzir. Mjerodavni nosilac osiguranja ima davanje ponovno dopitati; davanja, koja je platio mjerodavni nosilac osiguranja, imaju se zaračunati na ona davanja, koja ima on pružiti, te izravnati među nosiocima osiguranja.

(4) Stavke 1. do 3. vriede shodno i za vrieme osiguranja (očekivana prava), koje je na područjima, pripalima drugim državama sticateljicama, provedeno u vremenu od mjerodavnog dana pa do 30. lipnja 1943.

Članak 8.

Pružanje davanja, koja imaju prema ovom sporazumu preuzeti nosioci osiguranja država sticateljica, kao i vrieme osiguranja, koje imaju ovi uzeti u obzir, ravna se po pravu države sticateljice.

ODSJEK III.

Prielaz davanja iz bolestničkog osiguranja

Članak 9.

(1) U osiguranom slučaju, koji je nastupio prije mjerodavnog dana, pružat će za vrieme poslije 9. travnja 1941. davanja nosioci osiguranja države sticateljice, kojoj je osiguranik nakon 9. travnja 1941. pripadao ili kojoj bi bio pripadao, da je odnošaj osiguranja dalje obstojao, ma da nakon 9. travnja 1941. premjesti svoje prebivalište izvan područja država sticateljica.

(2) Stavka 1. vriedi i za one osigurane slučajeve, koji su nastupili poslije 9. travnja 1941., ako bi osiguranik po dosadašnjem pravu imao još zahtjeva protiv kojega nosioca bivšeg jugoslavenskog bolestničkog osiguranja.

(3) Članak 8. vriedi shodno.

ODSJEK IV.

Rizničko izravnanje

Članak 10.

(1) Povodom prielaza osiguranika i ovlaštenika bivših jugoslavenskih nosilaca osiguranja na nosioce osiguranja država sticateljica izvršit će se rizničko izravnanje. Rizničko izravnanje sastoji se kod nosilaca osiguranja, kojih se stanje osiguranika i ovlaštenika podielilo, u razmjernoj podjeli imovine bivših jugoslavenskih nosilaca osiguranja, ustanovljeno na dan 9. travnja 1941. u mirovinskom osiguranju privatnih namještenika, u osiguranju bratinskih blagajna za slučaj nezgode i mirovinskom osiguranju bratinskih blagajna na dan 31. ožujka 1941. Rizničko izravnanje izostat će kod onih nosilaca osiguranja, kojih stanje nije podieljeno, ili ako je stanje kojeg nosioca bolestničkog osiguranja doduše podieljeno, ali je nosilac uslied novog povlačenja granica izgubio manje od 5% stanja svojih osiguranika.

(2) Kao imovina u smislu stavke 1. vriedi čista imovina, uključivši sve posebne zaklade. Imovine se imaju ustanoviti prema propisima za ustanovljenje vriednosti, koji su vriedili za bivše jugoslavenske nosioce osiguranja. Ustanovljivanje vriednosti obvezničkih i neobvezničkih državnih dugova obavit će se prema prilogu 3. sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu.

(3) Ministarstva država sticateljica, mjerodavna za družtvovno osiguranje, imaju unutar dva mjeseca nakon podpisa ovog sporazuma po izaslanicima među sobom utanačiti, do kojih rokova ima biti dovršeno ustanovljenje imovine, ključeva podjele prema člancima 11.—14. i prienos imovinskih predmeta prema člancima 15. i 16. Ukoliko prienos imovinskih predmeta usliedi iza roka za to utanačenog, imaju se za vrieme počev od tog dana platiti kamati u visini od 5% godišnje.

(4) Na izaslanike, predviđene u stavci 3., mogu ministarstva država sticateljica, mjerodavna za družtvovno osiguranje, prenieti i daljnje zadaće, a naročito preizpitivanje likvidacione razmjere.

Članak 11.

(1) Imovine nosilaca bivšeg jugoslavenskog bolestničkog osiguranja i njegovih mjestnih organa podielit će se u omjeru broja osiguranika, ustanovljenog za mjerodavni dan; ako se stanje jednog nosioca osiguranja promienilo nakon mjerodavnog dana uslied novo povučene granice, može se uzeti u obzir promjena broja osiguranika, koja je zbog toga nastala.

(2) Kod ustanovljivanja broja osiguranika imaju se nosiocima osiguranja dotične države sticateljice pribrojiti obvezanici osiguranja, koji su na njezinom sadanjem području dne 9. travnja 1941. bili zaposleni s obvezom na osiguranje. Dobrovoljno osigurani (dalje osigurani ili dobrovoljno pristupili) pribrajaju se nosiocima osiguranja one države sticateljice, na sadanjem području koje su imali gore označenog dana svoje prebivalište.

(3) Razdiobi imovine prema stavci 1. podleže:

a) središnji ured za osiguranje radnika u pogledu središnjih fondova bolestničkog osiguranja,

b) mjestni organi središnjeg ureda za osiguranje radnika (okružni uredi i bolestničke blagajne trgovačkih i posebničkih namještenika u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani),

c) glavne i mjestne bratinske blagajne u pogledu imovine bolestničkog osiguranja,

d) zajednički fondovi odsjeka za bolestničko osiguranje mjestnih bratinskih blagajna kod glavnih bratinskih blagajna.

Članak 12.

(1) Imovine nosilaca bivšeg jugoslavenskog osiguranja radnika, namještenika i rudarskih radnika za slučaj nezgode podielit će se u omjeru glavničkog pokrića renta, koje će po članku 5. prieći na nosioce osiguranja država sticateljica.

(2) Podjeli imovine prema stavci 1. podvrgnuti su u pogledu imovine osiguranja za slučaj nezgode:

a) središnji ured za osiguranje radnika,
b) glavne bratinske blagajne.

Članak 13.

(1) Imovina nosilaca bivšeg jugoslavenskog osiguranja protiv iznemoglosti, starosti i smrti, mirovinskog osiguranja posebničkih namještenika i mirovinskog osiguranja bratinskih blagajna podielit će se po ključevima, koje će uglaviti ministarstva država sticateljica, mjerodavna za družtvovno osiguranje.

(2) Podjeli imovine prema stavci 1. podvrgnuti su:

a) središnji ured za osiguranje radnika u pogledu imovine osiguranja protiv iznemoglosti, starosti i smrti,
b) mirovinski zavodi za posebničke namještenike u Zagrebu, Beogradu, Ljubljani i Sarajevu,
c) glavne bratinske blagajne u Zagrebu, Beogradu, Ljubljani i Sarajevu u pogledu imovine mirovinskog osiguranja.

Članak 14.

(1) Imovine mirovinske zaklade namještenika središnjeg ureda za osiguranje radnika i mirovinske zaklade činovnika mirovinskih zavoda posebničkih činovnika podielit će se u omjeru između osigurateljno-matematičkih pasiva za prava namještenika i ovlaštenika na davanja, koji prema dodatnom utanačenju, sklopljenom temeljem članka 17., prelaze na države sticateljice, i sveukupnog iznosa osigurateljno-matematičkih pasiva.

(2) Imovina centralnog fonda bratinskih blagajna podielit će se prije svega na pojedine glavne bratinske blagajne u omjeru broja osiguranika glavnih bratinskih blagajna, ustanovljenog za 31. ožujka 1941. Udjeli, koji na taj način odpadnu na pojedine glavne bratinske blagajne, podielit će se na pojedine države sticateljice prema broju osiguranika mjestnih bratinskih blagajna, ustanovljenom za 31. ožujka 1941., i to tako, da će se kod mjestnih bratinskih blagajna, koje novom granicom nisu razdieljene, uzeti za podlogu sveukupni broj osiguranika, a kod razdieljenih mjestnih bratinskih blagajna udio svake države sticateljice u broju osiguranika.

(3) Imovine pričuvnih fondova odsjeka za mirovinsko osiguranje kod glavnih bratinskih blagajna razdielit će se prema stavci 2. izreka 2.

Članak 15.

(1) Imovinski predmeti, koji se prema ovom sporazumu imaju prenieti, vriede kao da su prešli mjerodavnog dana.

(2) Obvezani nosioci osiguranja, koji su iz imovinskih predmeta, što se imaju prenieti, ubrali glavničke iznose za vrieme nakon mjerodavnog dana, imaju ih doznačiti nosiocima osiguranja, ovlaštenim na preuzeće. Zahtjevi na glavničke iznose, koji za vrieme nakon mjerodavnog dana nisu ostvareni, odstupit će se nosiocima osiguranja, ovlaštenima na preuzeće. Glavnički iznosi, koji se prema izreci prvoj imaju doznačiti, mogu se obračunati s novčanim potraživanjima prema članku 3. Ukoliko se uslied podjele imovine imaju na nosioce osiguranja država sticateljica prenieti vriednostni papiri, moraju se predati s kamatnim odrezcima, dospjelim poslije 15. travnja 1941. Manjkaju li kamatni odrezci, imaju se platiti u podpunoj visini u naslovnoj vriednosti prema stavci 1. Kamati po komadu iz tih kamatnih odrezaka imaju se između nosilaca osiguranja država sticateljica obračunati prema stavci 1.; isto vriedi za odplate i promjene, koje su usliedile nakon dana, mjerodavnog za imovinsku razmjeru. Komadni kamati kamatnih odrezaka obračunavaju se po istom kamatnjaku kao vriednostni papiri, kojima spadaju kamatni odrezci.

(3) Ministarstva država sticateljica, nadležna za društvovno osiguranje, mogu pobliže o obračunavanju međusobno utanačiti.

(4) Izaslanici ministarstava država sticateljica, nadležnih za društvovno osiguranje, ovlašteni su preizpitati podloge za podjelu imovine — ako je potrebno i na licu mjesta. U slučaju, da to preizpitanje dovede do nesuglasica, utanačit će ministarstva zanimanih država sticateljica, nadležna za društvovno osiguranje, pobliže o mjerama, koje valja poduzeti.

Članak 16.

(1) Radi provedbe podjele imovine preniet će obvezani nosioci osiguranja na nosioce osiguranja, ovlaštene na primitak, na prvom mjestu do visine diela imovine, koji na njih odpada, ove imovinske predmete:

1. zemljišta i sgrade s pripadnostima na području, koje zapadne državu sticateljicu, kao i pokretne stvari, koje su se dne 1. travnja 1941. nalazile na tom području; kao pripadnosti vriede sve stvari, koje služe svrsi, kojoj su namienjena zemljišta i sgrade; ukoliko su pripadnosti i takove pokretne stvari prenesene u područje druge države sticateljice, imaju se povratiti nosiocu osiguranja države sticateljice, koji je ovlašten na primanje;
2. tražbine, osigurane zalogom na zemljištima (nekretninama) u područjima, koja su pripala državi sticateljici;
3. zajmove obćina i kotareva, koji su s cielim svojim područjem pripali državi sticateljici;
4. ostale tražbine protiv dužnika na područjima, koja su pripala državi sticateljici.

(2) Ukoliko imovinski predmeti, koji prema stavci 1. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica, ne bi dostajali, da se poluči rizničko izravnanje, predviđeno u ovom sporazumu, ili ako bi vriednost imovinskih predmeta po stavci 1. prekoračila imovinski udio nosioca osiguranja, ovlaštenoga na primanje, sva ministarstva država sticateljica, nadležna za družtvovno osiguranje, utanačuju o tom pobliže u jednom dodatnom utanačenju.

(3) Podjela imovine može usliediti putem obračuna.

(4) Za družtvovno osiguranje nadležna ministarstva država sticateljica, na području kojih imaju svoje sjedište nosioci osiguranja, koji su ovlašteni na primanje iz rizničkog izravnanja, priobćit će za družtvovno osiguranje mjerodavnim ministarstvima država sticateljica, na području kojih imaju svoje sjedište nosioci osiguranja, koji podpadaju razdiobi imovine, na kojim mjestima treba na temelju rizničkog izravnanja izvršiti činitbe.

ODSJEK V.

Namještenici nosilaca osiguranja

Članak 17.

Uređenje prava iz službovnih odnosa namještenika bivših jugoslavenskih družtvovnih osiguranja, koji su u savezu s promjenama područja

izgubili svoje zanimanje, kao i uređenje obskrbe bivših namještenika ili njihovih preostalih obiteljskih članova, pridržano je dodatnom utanačenju između ministarstava zanimanih država sticateljica, koja su nadležna za družtvovno osiguranje.

ODSJEK VI.

Provedba sporazuma

Članak 18.

(1) Kod provedbe ovog sporazuma pružaju si nosioci, oblasti i sudovi družtvovnog osiguranja država sticateljica — ne dirajući u članak 3. stavku 5. — uzajamno bezplatnu upravnu ili pravnu pomoć u istom obsegu, kao kad se radi o provedbi vlastitog družtvovnog osiguranja.

(2) Uredovni spisi i ostale podloge, koje su potrebne za provedbu ovog sporazuma i daljnje vođenje družtvovnog osiguranja, izmienit će se prema pobližem utanačenju između zanimanih nosilaca osiguranja.

Članak 19.

Kod provedbe ovoga sporazuma nosioci, oblasti i sudovi družtvovnog osiguranja obćit će izravno međusobno i sa osiguranicima. Oni sastavljaju svoja pisma na svom službenom jeziku.

Članak 20.

Za pravne i uredovne čine, koji se imaju kod provedbe ovog sporazuma izvršiti, ne će se ubirati porezi ni podavanja, uključivši biljegovinu i ostale pristojbe. Ovo ne vriedi, ukoliko se pri provedbi ovog sporazuma ne prenose predmeti na treće osobe, izuzev nosioce osiguranja.

Članak 21.

(1) Ministarstva država sticateljica, nadležna za družtvovno osiguranje, mogu odredbe ovog sporazuma zajedničkim pristankom nadopunjavati i mienjati.

(2) Ministarstva dviju država sticateljica, nadležna za družtvovno osiguranje, mogu utanačiti, da će preko odredaba članaka 5. i 7., a uz primjereno rizničko izravnanje, nosioci osiguranja jedne države sticateljice preuzeti daljnja davanja iz osiguranja za slučaj nezgoda i rentnog osiguranja, i da imaju uzimati u obzir daljnja vremena osiguranja (očekivana prava) iz rentnog osiguranja.

Članak 22.

Priepore, koji nastanu kod tumačenja ili provedbe ovog sporazuma, rješavat će zajedničkim pristankom ministarstva zanimanih država sticateljica, nadležna za družtvovno osiguranje.

Članak 23.

Rokovi pravnih liekova i svi ostali rokovi u družtvovnom osiguranju, koji su tekli mjerodavnog dana, prekidaju se do izteka dva mjeseca nakon stupanja na snagu ovog sporazuma, te počinju iznova teći prema pravu, koje vriedi na području, pripalom državi sticateljici, no rješenja, koja su donesena u vremenu od mjerodavnog dana do gore rečenoga dana, ostaju nepromienjena, ako su i usliedila u odsutnosti ovlaštenika.

ODSJEK VII.

Zaključne odredbe

Članak 24.

(1) Ovaj sporazum treba da bude što prije moguće ratificiran, te stupa na snagu, čim u ministarstvu vanjskih poslova u Berlinu budu položene sve ratifikacione povelje.

(2) Države sticateljice slažu se, da odredbe ovoga sporazuma predhodno primjenjuju počev od dana njegova podpisa.

Članak 25.

Ovaj sporazum podpisuje se u izvorniku na njemačkom i talijanskom jeziku, koji će se pohraniti u pismohrani ministarstva vanjskih poslova u Berlinu s time, da obadva teksta jednako vriede. Njemačka vlada dostavit će svakoj zanimanoj vladi ovjereni odtisak sporazuma.

U vjeru toga podpisali su opunomoćenici ovaj sporazum.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
KÁDÁR L. LEVENTE

DOPUNITBENI ZAPISNIK

K sporazumu o razrješenju bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja Ugovorne Stranke utanačile su naknadno sliedeće:

1. K članku 2 st. 3.

Podjela zaklada glavnih bratinskih blagajna za zbrinjavanje nezaposlenih rudara treba se izvršiti istodobno s podjelom imovine glavnih bratinskih blagajna.

2. K članku 8.

Ministarstva dviju država sticateljica, nadležna za družtvovno osiguranje, utanačit će, da li i na koji se način ima, odstupajući od unutrašnjih propisa dotičnih država, dopitivati davanje i uzdržavati očekivanje prava u korist ovlaštenika i osiguranika, koji padaju pod domašaj članka 5. i 7. utanačenja, a nasele se u državi sticateljici, kojoj nisu pripali prema članku 5. i 7.

3. K članku 10.

Razpoložbe s imovinskim predmetima, koji su uvršteni u likvidacionu razmjeru, ne smiju povriediti nosioce osiguranja država sticateljica u njihovim zahtjevima iz rizničkog izravnanja.

4. K članku 10.

Nosioci bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja, koji podleže razdiobi imovine, imaju radi pospješenja podjele već prije podpisa utanačenja odpočeti s radovima oko ustanovljenja nuždnih podloga. Oni mogu u tu svrhu izravno obćiti s bivšim jugoslavenskim nosiocima osiguranja u drugim državama sticateljicama, no prema nosiocima osiguranja na područjima, pripalima Italiji, s odobrenjem talijanskog ministarstva za veleobrt, trgovinu i rad, a nasuprot nosilaca osiguranja u Srbiji putem zapovjedajućeg generala i zapovjednika u Srbiji.

5. K članku 13.

Za podjelu imovine mogu se uzeti za temelj ovi ključevi:

Varianta 1: Imovina se dieli u omjeru ukupnog broja osiguranika i ovlaštenika davanja, ustanovljenog za mjerodavni dan, koji po čl. 5. i 7. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica.

Varianta 2: Imovina se dieli prije svega u omjeru iznosa glavničkih pokrića za davanja i iznosa matematičkih pričuva za očekivana prava osiguranika. Imovinski dio, koji odpada na glavničko pokriće da-

vanja, podielit će se na nosioce osiguranja država sticateljica u omjeru broja ovlaštenika davanja, koji prema čl. 5. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica. Imovinski dio, koji odpada na matematičke pričuve za očekivana prava osiguranika, podielit će se na nosioce osiguranja država sticateljica u omjeru osiguranika, koji prema čl. 7. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica.

Varianta 3: Iz imovine izlučit će se prije svega iznos glavničkih pokrića za davanja iz osiguranih slučajeva prije mjerodavnog dana; ovaj će se iznos podieliti u omjeru broja davanja, koja prema čl. 5. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica. Ostatak imovine podielit će se među nosioce država sticateljica u omjeru osiguranika, koji prema čl. 7. prelaze na njih.

Varianta 4: Iz imovine se prije svega izlučuje iznos glavničkih pokrića za davanja iz osiguranih slučajeva prije mjerodavnog dana. Ovaj iznos podielit će se na nosioce osiguranja država sticateljica u omjeru glavničkih pokrića davanja, koja prema čl. 5. prelaze na nosioce osiguranja država sticateljica. Ostatak imovine razdielit će se među nosioce osiguranja država sticateljica u omjeru osiguranika, koji prema čl. 7. prelaze na njih.

Varianta 5: Imovina se dieli u omjeru osigurateljno-matematičkih pasiva za prava osiguranika i ovlaštenika davanja, koja prema čl. 5. i 7. prelaze na države sticateljice, prema ukupnoj svoti osigurateljno-matematičkih pasiva.

Varianta 6: Imovina se dieli u omjeru osigurateljno-matematičkih pasiva za prava osiguranika i ovlaštenika davanja, koja prema čl. 5. i 7. prelaze na države sticateljice, prema ukupnoj svoti osigurateljno-matematičkih pasiva. Za osiguranike s manje od 60 prinosnih mjeseci može se umjesto osigurateljno-matematičkih pričuva uzeti u račun broj uplaćenih prinosa, odbivši izplaćene jednokratne odpravnine i povraćene premije u područjima, pripalima državama sticateljicama.

Izračunavanje po variantama 2, 5 i 6 ne može se primjenjivati kod središnjeg ureda za osiguranje radnika.

Za iznalaženje podloga i za izvršenje proračunavanja imaju izaslanici ministarstava država sticateljica, nadležnih za družtvovno osiguranje, unutar tri mjeseca nakon podpisa sporazuma utanačiti smjernice. U tim smjernicama može se također odrediti, da li se i u kojem obsegu mogu upotriebiti procjene. Proračunavanja, koja će se izvršiti prema variantama, imaju se obaviti prema metodama i osnovicama, koje su bile najzad mjerodavne u bivšem jugoslavenskom družtvovnom osiguranju.

Nosioci osiguranja, koji podleže imovinskoj podjeli, imaju unutar dva mjeseca nakon podpisa sporazuma podnieti ministarstvima država sticateljica, nadležnim za družtvovno osiguranje, priedloge za gore spomenute smjernice.

6. K članku 13.

Kod rizničkog izravnanja mirovinskog zavoda privatnih službenika u Ljubljani treba izpitati, da li se imaju uvažiti posebni odnosi, koji su nastali prielazom bivšeg austrijskog mirovinskog osiguranja namještenika na spomenutog nosioca osiguranja.

7. K članku 16., st. 2.

Podjela imovine, koja će se poduzeti između nosilaca osiguranja država sticateljica, ne smije zaustaviti odašiljanje obveznica bivše jugoslavenske države prema članku 6. st. 3. berlinskog sporazuma od 22. srpnja 1942. Države sticateljice će zbog toga uputiti nosioce bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja sa svog područja, da obveznice bivše jugoslavenske države, koje se nalaze u vlastničtvu potonjih, odmah po predviđenom postupku za izručenje odašalju obračunskom uredu u Beograd. Tako izručene državne obveznice knjižit će obračunski ured na posebnom računu s vriednošću prema prilogu 3. berlinskog sporazuma. Preknjiženje tražbinske vriednosti ovih državnih obveznica u korist država sticateljica usliedit će prema propisima sporazuma o razrješenju bivšeg jugoslavenskog družtvovnog osiguranja.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za talijansku vladu:
GIOVANNI PERSICO

Za bugarsku vladu:
K. VAČOV

Za madžarsku vladu:
KÁDÁR L. LEVENTE

ABKOMMEN ÜBER DIE AUSEINANDERSETZUNG AUF DEM GEBIETE DER EHEMALIGEN JUGOSLAWISCHEN SOZIALVERSICHERUNG

Nachdem das Königreich Jugoslawien aufgehört hat zu bestehen, haben

die Deutsche Regierung, vertreten durch den Gesandten Herrn Dr. Wilhelm Fabricius,

die Italienische Regierung, vertreten durch den Gesandten Herrn Giovanni Persico, — dieser auch für Albanien,

die Bulgarische Regierung, vertreten durch den Gesandten Herrn Konstantin Watschoff,

die Kroatische Regierung, vertreten durch Herrn Professor Dr. Josef Butorac,

die Ungarische Regierung, vertreten durch den Staatssekretär Herrn Ladislaus Levente Kádár

über die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung das nachfolgende Abkommen getroffen:

ABSCHNITT I

Allgemeine Bestimmungen

Artikel 1

(1) »Erwerberstaaten« im Sinne dieses Abkommens sind das Großdeutsche Reich, Italien (einschließlich Albanien und Montenegro), Ungarn, Bulgarien, Kroatien und Serbien, dieses vertreten durch die Deutsche Regierung.

(2) Das Banat ist bei Durchführung dieses Abkommens als besonderer Bestandteil des ehemaligen jugoslawischen Staates auszuweisen.

Artikel 2

(1) Dieses Abkommen bezieht sich auf folgende Zweige der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung:

1. Krankenversicherung der Arbeiter und Angestellten,
2. Unfallversicherung der Arbeiter und Angestellten,

3. Versicherung gegen Invalidität, Alter und Tod der Arbeiter,
4. Pensionsversicherung der Privatangestellten,
5. Kranken-, Unfall- und Pensionsversicherung der Bergarbeiter (Bruderladenversicherung).

(2) Besonderen Vereinbarungen der zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten bleibt vorbehalten die Auseinandersetzung

1. der ehemaligen jugoslawischen Kranken-, Unfall- und Rentenversicherung
   a) der öffentlichen Bediensteten,
   b) der Eisenbahnbediensteten,
   c) der Postbediensteten,
   d) der Bediensteten der Direktion der staatlichen Flußschiffahrt in Belgrad,
   e) der Bediensteten von öffentlichen Unternehmen;
2. der sonstigen durch das ehemalige jugoslawische Arbeiterversicherungsgesetz zugelassenen besonderen Versicherungseinrichtungen, und zwar insbesondere
   a) des Pensionsfonds des Personals der serbischen Flußschiffahrtsgesellschaft in Belgrad,
   b) des Pensionsfonds der ständigen Arbeiter der Monopolverwaltung,
   c) des Pensionsfonds der Arbeiter in artillerietechnischen Anstalten,
   d) des Pensionsfonds der Arbeiter und Angestellten der staatlichen Zuckerfabrik in Čukarica;
3. sozialer Einrichtungen (Fonds, Werkskassen usw.), die der Gewährung von Leistungen oder Unterstützungen bei Krankheit, Unfall, Invalidität oder Berufsunfähigkeit, Alter oder Tod von Bediensteten privater Unternehmen dienen;
4. der Vermögen und der Sozialfonds öffentlich-rechtlicher Körperschaften, insbesondere von Berufskammern, Verbänden, Vereinigungen, Innungen, Genossenschaften;
5. der besonderen privaten Krankenversicherungseinrichtungen der Handels- und Privatangestellten-Vereinigungen, unbeschadet des Artikels 11 Abs. 3 Buchst. b.

(3) Die Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Arbeitslosenversicherung (Arbeitslosenversorgung) einschließlich des Fonds des Zentralen Fürsorgeausschusses sowie der Fonds der Hauptbruderladen für die Versorgung der arbeitslosen Bergarbeiter und anderer Fonds der Arbeitslosenversorgung bleibt einer Zusatzvereinbarung der zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten vorbehalten.

Artikel 3

(1) Stichtag für den Übergang der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung auf die Erwerberstaaten und für den Finanzausgleich ist der 10. April 1941.

(2) Beiträge und sonstige Einnahmen, die für die Zeit vor dem Stichtag fällig waren und von dem Versicherungsträger eines der Erwerberstaaten vereinnahmt worden sind, sind an den vor dem Stichtag zuständigen ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger ohne Zinsen abzuführen. Beiträge und sonstige Einnahmen, die für die Zeit vom Stichtag an fällig waren, sind an den zuständigen Versicherungsträger eines Erwerberstaates ohne Zinsen abzuführen, wenn sie von dem Versicherungsträger eines anderen Erwerberstaates vereinnahmt worden sind.

(3) Leistungen und sonstige Ausgaben, die für die Zeit vor dem Stichtag fällig waren und von dem Versicherungsträger eines der Erwerberstaaten verauslagt worden sind, sind von dem vor dem Stichtag zuständigen ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger in Höhe der tatsächlichen Auslagen ohne Zinsen an den verauslagenden Versicherungsträger zu erstatten. Leistungen und sonstige Ausgaben, die für die Zeit vom Stichtag an fällig waren, sind von dem zuständigen Versicherungsträger eines Erwerberstaates in Höhe der tatsächlichen Auslagen ohne Zinsen zu erstatten, wenn sie von dem Versicherungsträger eines anderen Erwerberstaates verauslagt worden sind.

(4) Die Erstattung der in Abs. 2 und 3 genannten Einnahmen und Ausgaben soll tunlichst im Wege einer gegenseitigen Verrechnung erfolgen; sie kann auch durch einen Pauschbetrag abgelöst werden, der zwischen den beteiligten Versicherungsträgern zu vereinbaren ist; auch ist eine Verrechnung mit den aus dem Finanzausgleich (Abschnitt IV) den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten zufallenden Vermögensteilen zulässig.

(5) Bei der Eintreibung von Forderungen aus der Zeit vor dem Stichtag und der Erfüllung von Verpflichtungen aus der Zeit vor dem Stichtag haben die Versicherungsträger der Erwerberstaaten den vor dem Stichtag für die Forderungen und Verpflichtungen zuständigen Versicherungsträgern Rechts- und Verwaltungshilfe zu leisten, wobei die tatsächlichen Unkosten zu erstatten sind.

Artikel 4

(1) Als Wohnort (Wohnen) im Sinne dieses Abkommens gilt der Ort, an dem der Versicherte oder der Berechtigte sich in der Absicht

niedergelassen hat, sich dort dauernd aufzuhalten. Hat er mehr als einen Wohnort, so ist der Ort maßgebend, den er als seinen Wohnort bezeichnet. Sind an die Verlegung des Wohnorts Rechtswirkungen geknüpft, so ist bei mehrfacher Verlegung des Wohnorts die letzte maßgebend. Bei Militärdienst, Kriegsgefangenschaft oder Internierung gilt als Wohnort der Ort, an dem der Versicherte oder Berechtigte sich zuletzt vorher in der Absicht niedergelassen hat, sich dort dauernd aufzuhalten.

(2) Als versicherungspflichtige Beschäftigung im Sinne des Artikels 7 gilt eine die Versicherungspflicht in der Versicherung gegen Invalidität oder Berufsunfähigkeit sowie Alter und Tod aufrechterhaltende Beschäftigung. Eine versicherungspflichtige Beschäftigung in den einem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten zuletzt vor einem bestimmten Zeitpunkt im Sinne des Artikels 7 ist nur dann gegeben, wenn der Versicherte vor diesem Zeitpunkt zuletzt in diesen Gebieten versichert war und vor diesem Zeitpunkt nicht in einem anderen Erwerberstaat in eine versicherungspflichtige Beschäftigung eingetreten ist.

ABSCHNITT II

Übergang von Leistungen der Unfall- und der Rentenversicherung und Berücksichtigung von Versicherungszeiten, Anwartschaften, der Rentenversicherung

Artikel 5

(1) Die von einem Träger der ehemaligen jugoslawischen Unfallversicherung der Arbeiter und der Angestellten, der Versicherung gegen Invalidität, Alter und Tod, der Pensionsversicherung der Privatangestellten, der Bruderladenunfallversicherung oder der Bruderladenpensionsversicherung rechtskräftig festgestellten Leistungen aus Versicherungsfällen vor dem Stichtag werden von den Versicherungsträgern eines Erwerberstaates übernommen, wenn der Berechtigte

1. am 1. Juli 1943 in den diesem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten gewohnt hat oder, wenn er in der Zeit vom Stichtag bis zum 30. Juni 1943 gestorben ist, am Todestag dort gewohnt hat — oder
2. am Stichtag in diesen Gebieten gewohnt und bis zum 30. Juni 1943 seinen Wohnort in das übrige Gebiet des Erwerberstaates verlegt hat — oder
3. keinem der Erwerberstaaten nach Nr. 1 oder 2 zufällt, aber zuletzt vor dem Stichtag in dem gegenwärtigen Gebiet des Erwer-

berstaates in der Versicherung gegen Unfall oder gegen Invalidität oder Berufsunfähigkeit sowie Alter und Tod versicherungspflichtig war oder als freiwillig Versicherter gewohnt hat oder bei Hinterbliebenen, wenn der Versicherte zuletzt vor dem Stichtag dort in diesen Versicherungszweigen versichert war.

(2) Die von dem Versicherungsträger eines Erwerberstaates rechtskräftig festgestellten Leistungen aus Versicherungsfällen vor dem Stichtag werden von dem Versicherungsträger eines anderen Erwerberstaates übernommen, wenn der Berechtigte am Stichtag in den dem erstgenannten Erwerberstaat zugefallenen Gebieten gewohnt und bis zum 30. Juni 1943 seinen Wohnort in das Gebiet des anderen Erwerberstaates verlegt hat.

(3) Als Leistungen im Sinne des Abs. 1 und 2 gelten auch

a) Leistungen, die von der Versicherungsträgern in der ehemaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie festgestellt und von einem ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger übernommen worden sind,

b) Leistungen, die nach dem 9. April 1941 aus bis zu diesem Tage eingetretenen Versicherungsfällen festgestellt worden sind oder werden, soweit sie auf Versicherungszeiten beruhen, die bei ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträgern zurückgelegt worden sind oder bei einem Versicherungsträger der ehemaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie zurückgelegt worden sind und von einem ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger zu berücksichtigen waren. Die Feststellung dieser Leistungen erfolgt durch die Versicherungsträger oder die Versicherungsgerichte des Erwerberstaates, dessen Versicherungsträger die Leistungen nach Abs. 1 zu übernehmen hat.

Artikel 6

(1) Die nach Artikel 5 zu übernehmenden Leistungen sind vom Beginn der Leistungspflicht, aber — unbeschadet des Abs. 2 — nur für die von dem Stichtag an fälligen Leistungsteile zu übernehmen.

(2) Die vor diesem Tage fälligen und noch nicht gewährten Teile der Leistungen, die von den ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträgern oder den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten festgestellt worden sind oder werden, gehen zu Lasten des ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträgers, wenn die Leistungsgewährung binnen zwei Monaten nach der Unterzeichnung dieses Abkommens aufgenommen wird; wird die Leistungsgewährung später aufgenommen, so gehen die Leistungen zu Lasten des Versicherungsträgers des Erwerberstaates.

Artikel 7

(1) Bei der Feststellung von Leistungen aus Versicherungsfällen nach dem 9. April 1941 haben die Versicherungsträger eines Erwerberstaates die bei ehemaligen jugoslawischen Trägern der Versicherung gegen Invalidität, Alter und Tod, der Pensionsversicherung der Privatangestellten und der Bruderladenpensionsversicherung zurückgelegten Versicherungszeiten (Anwartschaften) zu berücksichtigen, wenn der Versicherte

1. am 1. Juli 1943 oder zuletzt vorher in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten versicherungspflichtig beschäftigt war und am 1. Juli 1943 im Gebiet des Erwerberstaates gewohnt hat oder, wenn er in der Zeit vom Stichtag bis zum 30. Juni 1943 gestorben ist und am Todestag dort gewohnt hat — oder
2. in der Zeit zwischen dem Stichtag und dem 30. Juni 1943 überwiegend, jedoch mindestens 26 Wochen (6 Monate) als Grenzgänger in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten versicherungspflichtig beschäftigt war — oder
3. am 1. Februar 1941 oder zuletzt vorher in diesen Gebieten versicherungspflichtig beschäftigt war und bis zum 30. Juni 1943 seine versicherungspflichtige Beschäftigung in das übrige Gebiet des Erwerberstaates verlegt hat — oder
4. am 1. Juli 1943 in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten gewohnt oder, wenn er in der Zeit vom Stichtag bis zum 30. Juni 1943 gestorben ist, am Todestag dort gewohnt hat, und sich zu diesem Zeitpunkt im vorübergehenden Arbeitseinsatz im Großdeutschen Reich befunden hat — oder
5. am 1. Juli 1943 als freiwillig Versicherter oder Anerkennungsgebührenzahler in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten gewohnt hat — oder
6. keinem der Erwerberstaaten nach Nrn. 1 bis 5 zufällt, aber zuletzt vor dem Stichtag in dem gegenwärtigen Gebiet des Erwerberstaates in der Versicherung gegen Invalidität oder Berufsunfähigkeit sowie Alter und Tod versicherungspflichtig war oder als freiwillig Versicherter gewohnt hat.

(2) Als bei einem ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger zurückgelegte Versicherungszeiten (Anwartschaften) im Sinne des Abs. 1 gelten auch die Versicherungszeiten (Anwartschaften), die bei einem Versicherungsträger der ehemaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie zurückgelegt worden sind und von einem ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger zu berücksichtigen waren.

(3) Die Anwendung der Absätze 1 und 2 wird nicht dadurch ausgeschlossen, daß ein unzuständiger Versicherungsträger bei der Feststellung von Leistungen Versicherungszeiten der dort genannten Art berücksichtigt hat, die nach Abs. 1 und 2 von einem anderen Versicherungsträger zu berücksichtigen gewesen wären. Der zuständige Versicherungsträger hat die Leistung neu festzustellen; von dem unzuständigen Versicherungsträger gezahlte Leistungen sind auf die von ihm zu gewährenden Leistungen anzurechnen und zwischen den Versicherungsträgern auszugleichen.

(4) Die Absätze 1 bis 3 gelten entsprechend für die Versicherungszeiten (Anwartschaften), die in den den anderen Erwerberstaaten zugefallenen Gebieten in der Zeit vom Stichtag bis zum 30. Juni 1943 zurückgelegt worden sind.

Artikel 8

Die Gewährung der nach desem Abkommen von den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten zu übernehmenden Leistungen und die von ihnen zu berücksichtigenden Versicherungszeiten richten sich nach dem Recht des Erwerberstaates.

ABSCHNITT III

Übergang von Leistungen der Krankenversicherung

Artikel 9

(1) Bei einem Versicherungsfall, der vor dem Stichtag eingetreten ist, werden die für die Zeit nach dem 9. April 1941 zu gewährenden Leistungen von dem Versicherungsträger des Erwerberstaates gewährt, dem der Versicherte nach dem 9. April 1941 angehört hat oder angehört hätte, wenn das Versicherungsverhältnis weiter bestanden hätte, es sei denn, daß er nach dem 9. April 1941 seinen Wohnort außerhalb des Gebietes der Erwerberstaaten aufnimmt.

(2) Abs. 1 gilt auch für Versicherungsfälle, die nach dem 9. April 1941 eingetreten sind, wenn der Versicherte nach bisherigem Recht noch Ansprüche gegen einen Träger der ehemaligen jugoslawischen Krankenversicherung gehabt hätte.

(3) Artikel 8 gilt entsprechend.

ABSCHNITT IV

Finanzausgleich

Artikel 10

(1) Aus Anlaß des Übergangs von Versicherten und Berechtigten ehemaliger jugoslawischer Versicherungsträger auf Versicherungsträger der Erwerberstaaten findet ein Finanzausgleich statt. Der Finanzausgleich besteht bei den Versicherungsträgern, deren Bestand an Versicherten und Berechtigten geteilt worden ist, in einer verhältnismäßigen Teilung der für den 9. April 1941 — in der Pensionsversicherung der Privatangestellten, der Bruderladenunfallversicherung und der Bruderladenpensionsversicherung für den 31. März 1941 — ermittelten Vermögen der ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger. Ein Finanzausgleich unterbleibt bei den Versicherungsträgern, deren Bestand nicht geteilt worden ist, oder wenn der Bestand eines Trägers der Krankenversicherung geteilt worden ist, der Versicherungsträger aber weniger als fünf vom Hundert seines Versichertenbestandes infolge der neuen Grenzziehung abgegeben hat.

(2) Als Vermögen im Sinne des Abs. 1 gilt das Reinvermögen, einschließlich aller Sonderfonds. Die Vermögen sind nach den für die ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger maßgebenden Bewertungsvorschriften festzustellen. Die Bewertung der titrierten und nichttitrierten Staatsschulden erfolgt nach Anlage 3 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942.

(3) Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten haben binnen 2 Monaten nach der Unterzeichnung dieses Abkommens durch Beauftragte miteinander zu vereinbaren, bis zu welchen Zeitpunkten die Feststellung des Vermögens, der Verteilungsschlüssel nach den Artikeln 11 bis 14 und die Übertragung der Vermögensgegenstände nach den Artikeln 15 und 16 beendet sein muß. Soweit die Übertragung der Vermögensgegenstände nach dem hierfür vereinbarten Zeitpunkt erfolgt, sind für die Zeit von diesem Tage an Zinsen in Höhe von fünf vom Hundert jährlich zu entrichten.

(4) Den im Abs. 3 vorgesehenen Beauftragten können von den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten noch weitere Aufgaben, insbesondere die Nachprüfung der Liquidationsbilanzen, übertragen werden.

Artikel 11

(1) Die Vermögen der Träger der ehemaligen jugoslawischen Krankenversicherung und ihrer örtlichen Organe werden nach Maßgabe der für den Stichtag ermittelten Anzahl der Versicherten geteilt; ist der Bestand eines Versicherungsträgers nach dem Stichtag infolge einer neuen Grenzziehung geändert, so ist die dadurch entstandene Änderung der Zahl der Versicherten zu berücksichtigen.

(2) Bei der Feststellung der Zahl der Versicherten sind Versicherungspflichtige den Versicherungsträgern des Erwerberstaates zuzurechnen, in dessen gegenwärtigem Gebiet sie am 9. April 1941 versicherungspflichtig beschäftigt waren. Freiwillig Versicherte (Weiterversicherte oder freiwillig Beigetretene) werden den Versicherungsträgern des Erwerberstaates zugerechnet, in dessen gegenwärtigem Gebiet sie an dem oben bezeichneten Tag ihren Wohnort hatten.

(3) Der Vermögensteilung nach Abs. 1 unterliegen

a) das Zentralamt für Arbeiterversicherung hinsichtlich der Zentralfonds der Krankenversicherung,
b) die örtlichen Organe des Zentralamtes für Arbeiterversicherung (Kreisämter und Krankenkassen der Handels- und Privatangestellten in Zagreb, Belgrad und Laibach),
c) die Hauptbruderladen und Ortsbruderladen hinsichtlich des Vermögens der Krankenversicherung,
d) die bei den Hauptbruderladen bestehenden gemeinsamen Fonds der Krankenversicherungsabteilungen der Ortsbruderladen.

Artikel 12

(1) Die Vermögen der Träger der ehemaligen jugoslawischen Unfallversicherung der Arbeiter, Angestellten und Bergarbeiter werden nach Maßgabe der Deckungskapitalien für die nach Artikel 5 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehenden Renten geteilt.

(2) Der Vermögensteilung nach Abs. 1 unterliegen hinsichtlich des Vermögens der Unfallversicherung

a) das Zentralamt für Arbeiterversicherung,
b) die Hauptbruderladen.

Artikel 13

(1) Die Vermögen der Träger der ehemaligen jugoslawischen Versicherung gegen Invalidität, Alter und Tod, der Pensionsversicherung der

Privatangestellten- und der Bruderladenpensionsversicherung werden nach zwischen den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten zu vereinbarenden Schlüsseln geteilt.

(2) Der Vermögensteilung nach Abs. 1 unterliegen
- a) das Zentralamt für Arbeiterversicherung hinsichtlich des Vermögens der Versicherung gegen Invalidität, Alter und Tod,
- b) die Pensionsanstalten der Privatangestellten in Zagreb, Belgrad, Laibach und Sarajewo,
- c) die Hauptbruderladen in Zagreb, Belgrad, Laibach und Sarajewo hinsichtlich der Pensionsversicherung.

Artikel 14

(1) Die Vermögen des Pensionsfonds der Bediensteten des Zentralamts für Arbeiterversicherung und der Pensionsfonds der Beamten der Pensionsanstalten der Privatangestellten werden nach dem Verhältnis der versicherungsmathematischen Passiven für die Ansprüche der Bediensteten und der Leistungsberechtigten, die nach der auf Grund des Artikels 17 zu treffenden Zusatzvereinbarung auf die Erwerberstaaten übergehen, zur Gesamtsumme der versicherungsmathematischen Passiven geteilt.

(2) Das Vermögen des Zentralfonds der Bruderladen wird zunächst auf die einzelnen Hauptbruderladen nach Maßgabe der für den 31. März 1941 ermittelten Anzahl der Versicherten der Hauptbruderladen aufgeteilt. Die hiernach auf die einzelnen Hauptbruderladen entfallenden Anteile werden auf die einzelnen Erwerberstaaten nach Maßgabe der für den 31. März 1941 ermittelten Anzahl der Versicherten der Ortsbruderladen aufgeteilt, und zwar derart, daß bei Ortsbruderladen, die durch die neue Grenzziehung nicht geteilt worden sind, die Gesamtzahl der Versicherten und bei geteilten Ortsbruderladen der Anteil jedes Erwerberstaates an der Zahl der Versicherten zugrunde zu legen ist.

(3) Die Vermögen der Reservefonds der Pensionsversicherungsabteilungen der Hauptbruderladen werden nach Maßgabe von Abs. 2 Satz 2 aufgeteilt.

Artikel 15

(1) Die nach diesem Abkommen zu übertragenden Vermögensgegenstände gelten als am Stichtag übergegangen.

(2) Die von den verpflichteten Versicherungsträgern vereinnahmten Kapitalerträgnisse für die Zeit seit dem Stichtag aus den zu übertragenden Vermögensgegenständen sind dem empfangsberechtigten Versiche-

rungsträger zu überweisen. Die Ansprüche auf Kapitalerträgnisse, die für die Zeit seit dem Stichtag noch nicht erfüllt worden sind, werden den empfangsberechtigten Versicherungsträgern abgetreten. Die nach Satz 1 überweisenden Kapitalerträgnisse können mit den Gegenforderungen nach Artikel 3 verrechnet werden. Soweit durch die Vermögensteilung auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten Wertpapiere zu übertragen sind, sind sie mit den nach dem 15. April 1941 fälligen Zinsscheinen zu liefern. Falls Zinsscheine fehlen, sind sie in voller Höhe zum Nennwert nach Abs. 1 zu vergüten. Stückzinsen dieser Zinsscheine sind zwischen den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten nach Abs. 1 zu verrechnen; das gleiche gilt für die nach dem für die Vermögensbilanz maßgebenden Tag erfolgten Tilgungen und Änderungen. Die Stückzinsen der Zinsscheine werden zu demselben Zinsfuß verrechnet wie die Wertpapiere, zu denen die Zinsscheine gehören.

(3) Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten können das Nähere über die Verrechnung miteinander vereinbaren.

(4) Beauftragte der für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten sind berechtigt, die Unterlagen für die Vermögensteilung — wenn notwendig, auch an Ort und Stelle — nachzuprüfen. Falls diese Nachprüfung Unstimmigkeiten ergibt, vereinbaren die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der beteiligten Erwerberstaaten das Nähere über die zu ergreifenden Maßnahmen.

Artikel 16

(1) Zur Durchführung der Vermögensteilung werden von den verpflichteten Versicherungsträgern folgende Vermögensgegenstände auf die empfangsberechtigten Versicherungsträger an erster Stelle bis zur Höhe des auf sie entfallenden Vermögensanteils übertragen:

1. Grundstücke und Gebäude nebst Zubehör in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten sowie bewegliche Sachen, die sich am 1. April 1941 in diesen Gebieten befunden haben; als Zubehör gelten alle Sachen, die den Zwecken dienen, für die die Grundstücke und Gebäude bestimmt sind; soweit Zubehör und solche beweglichen Sachen in das Gebiet eines anderen Erwerberstaates verbracht worden sind, sind sie an den empfangsberechtigten Versicherungsträger des Erwerberstaates zurückzugeben;
2. Forderungen, die durch Hypotheken an Grundstücken (Liegenschaften) in den dem Erwerberstaate zugefallenen Gebieten gesichert sind;

3. Darlehen an Gemeinden und Bezirke, deren Gebiet ungeteilt dem Erwerberstaat zugefallen ist;

4. sonstige Forderungen gegen Schuldner in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten.

(2) Soweit die nach Abs. 1. auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehenden Vermögensgegenstände nicht ausreichen, um den nach diesem Abkommen vorgesehenen Finanzausgleich zu erfüllen, oder soweit der Wert der Vermögensgegenstände nach Abs. 1 den Vermögensanteil des empfangsberechtigten Versicherungsträgers übersteigen würde, vereinbaren alle für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten in einer Zusatzvereinbarung das Nähere.

(3) Die Vermögensteilung kann im Wege einer Verrechnung erfolgen.

(4) Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten, in deren Gebiet Versicherungsträger ihren Sitz haben, die aus dem Finanzausgleich empfangsberechtigt sind, teilen den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten, in deren Gebiet Versicherungsträger ihren Sitz haben, die der Vermögensteilung unterliegen, mit, an welche Stellen Leistungen auf Grund des Finanzausgleichs zu bewirken sind.

ABSCHNITT V

Bedienstete der Versicherungsträger

Artikel 17

Die Regelung des Dienstrechts von Bediensteten der ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträger, die ihre Beschäftigung im Zusammenhang mit den Gebietsänderungen verloren haben, sowie die Regelung der Versorgung von ehemaligen Bediensteten oder deren Hinterbliebenen bleiben einer Zusatzvereinbarung zwischen den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der beteiligten Erwerberstaaten vorbehalten.

ABSCHNITT VI

Durchführung des Abkommens

Artikel 18

(1) Zur Durchführung dieses Abkommens gewähren die Träger, Behörden und Gerichte der Sozialversicherung der Erwerberstaaten —

unbeschadet des Artikels 3 Abs. 5 — einander kostenlose Verwaltungs- oder Rechtshilfe in demselben Umfange, als ob es sich um die Durchführung der eigenen Sozialversicherung handelt.

(2) Akten und sonstige Unterlagen, die für die Durchführung dieses Abkommens und Weiterführung der Sozialversicherung notwendig sind, werden nach näherer Vereinbarung zwischen den beteiligten Versicherungsträgern ausgetauscht.

Artikel 19

Die Träger, Behörden und Gerichte der Sozialversicherung verkehren bei der Durchführung dieses Abkommens miteinander und mit den Versicherten unmittelbar. Sie fassen ihre Schreiben in ihrer Amtssprache ab.

Artikel 20

Für Rechts- und Amtshandlungen, die bei der Durchführung dieses Abkommens vorzunehmen sind, werden Steuern, Abgaben, einschließlich Stempelkosten und andere Gebühren nicht erhoben. Dies gilt nicht, soweit in Durchführung dieses Abkammens Gegenstände an Dritte, mit Ausnahme von Versicherungsträgern, übertragen werden.

Artikel 21

(1) Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten können die Bestimmungen dieses Abkommens in allseitigem Einvernehmen ergänzen und ändern.

(2) Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien zweier Erwerberstaaten können vereinbaren, daß über die Bestimmungen der Artikel 5 und 7 hinaus gegen einen angemessenen Finanzausgleich weitere Leistungen der Unfall- und der Rentenversicherung von den Versicherungsträgern eines Erwerberstaates übernommen werden und weitere Versicherungszeiten (Anwartschaften) der Rentenversicherung von ihnen zu berücksichtigen sind.

Artikel 22

Streitigkeiten, die sich bei der Auslegung oder der Durchführung dieses Abgekommens ergeben, werden von den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der beteiligten Erwerberstaaten in allseitigem Einvernehmen entschieden.

Artikel 23

Rechtsmittelfristen und alle anderen sich auf die Sozialversicherung beziehenden Fristen, die am Stichtag liefen, sind bis zum Ablauf von

zwei Monaten nach Inkrafttreten dieses Abkommens unterbrochen und beginnen nach dem Recht, das in den dem Erwerberstaat zugefallenen Gebieten gilt, von neuem, jedoch bleiben Entscheidungen, die in der Zeit vom Stichtag bis zum oben bezeichneten Tage ergangen sind, unverändert, es sei denn, daß sie in Abwesenheit der Berechtigten getroffen worden sind.

ABSCHNITT VII

Schlußbestimmungen

Artikel 24

(1) Dieses Abkommen soll sobald als möglich ratifiziert werden und tritt in Kraft, sobald sämtliche Ratifikationsurkunden im Auswärtigen Amt in Berlin niedergelegt worden sind.

(2) Die Erwerberstaaten sind darüber einig, die Bestimmungen dieses Abkommens vom Tage der Unterzeichnung ab vorläufig anzuwenden.

Artikel 25

Das Abkommen wird in einer Urschrift, die in dem Archiv des Auswärtigen Amts in Berlin niedergelegt werden wird, in deutscher und italienischer Sprache mit der Maßgabe unterzeichnet, daß beide Wortlaute gleiche Geltung haben. Die Deutsche Regierung wird jeder der anderen beteiligten Regierungen einen beglaubigten Abdruck des Abkommens zugehen lassen.

Zu Urkund dessen haben die Bevolmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung.
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
KÁDÁR L. LEVENTE

ZUSATZPROTOKOLL

Zu dem Abkommen über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung haben die vertragschließenden Teile zusätzlich folgendes vereinbart:

1. Zu Artikel 2 Abs. 3

Die Auseinandersetzung der Fonds der Hauptbruderladen für die Versorgung der arbeitslosen Bergarbeiter soll gleichzeitig mit der Vermögensteilung der Hauptbruderladen erfolgen.

2. Zu Artikel 8

Die für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien zweier Erwerberstaaten werden vereinbaren, ob und in welcher Weise abweichend von der innerstaatlichen Regelung die Gewährung der Leistungen und die Erhaltung der Anwartschaften zu Gunsten der Berechtigten und Versicherten, die unter Artikel 5 und 7 des Abkommens fallen und sich in einem anderen Erwerberstaate niederlassen, als sie nach Artikel 5 und 7 zufallen, erfolgen soll.

3. Zu Artikel 10

Durch Verfügungen über die Vermögensgegenstände, die in den Liquidationsbilanzen aufgeführt sind, dürfen die Versicherungsträger der Erweberstaaten in ihren Ansprüchen aus dem Finanzausgleich nicht benachteiligt werden.

4. Zu Artikel 10

Die Träger der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung, die einer Vermögensteilung unterliegen, sollen zur Beschleunigung der Auseinandersetzung schon vor der Unterzeichnung des Abkommens die Arbeiten zur Feststellung der notwendigen Unterlagen aufnehmen. Sie können zu diesem Zwecke mit den ehemaligen jugoslawischen Versicherungsträgern in den anderen Erwerberstaaten unmittelbar verkehren, jedoch gegenüber den Versicherungsträgern in den Italien zugefallenen Gebieten mit Ermächtigung des italienischen Ministeriums für Industrie, Handel und Arbeit und gegenüber den Versicherungsträgern in Serbien durch den Kommandierenden General und Befehlshaber in Serbien.

5. Zu Artikel 13

Für die Verteilung der Vermögen können folgende Schlüssel zugrunde gelegt werden:

Variante 1: Das Vermögen wird nach Maßgabe der für den Stichtag ermittelten Gesamtzahl der Versicherten und Leistungsberechtig-

ten, die nach den Artikeln 5 und 7 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehen, geteilt.

V a r i a n t e 2: Das Vermögen wird zunächst im Verhältnis der Summe der Deckungskapitalien für die Leistungen und der Summe der mathematischen Reserven für die Anwartschaften der Versicherten geteilt. Der auf die Deckungskapitalien der Leistungen entfallende Vermögensteil wird auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten nach Maßgabe der Zahl der Leistungsberechtigten verteilt, die nach Artikel 5 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehen. Der auf die mathematischen Reserven für die Anwartschaften der Versicherten entfallende Vermögensteil wird auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten nach Maßgabe der Zahl der Versicherten verteilt, die nach Artikel 7 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehen.

V a r i a n t e 3: Aus den Vermögen wird zunächst die Summe der Deckungskapitalien für die Leistungen aus Versicherungsfällen vor dem Stichtag ausgeschieden; diese Summe wird nach Maßgabe der Zahl der auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten nach Artikel 5 übergehenden Leistungen verteilt. Der Rest des Vermögens wird zwischen den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten im Verhältnis der Zahl der nach Artikel 7 auf sie übergehenden Versicherten aufgeteilt.

V a r i a n t e 4: Aus dem Vermögen wird zunächst die Summe der Deckungskapitalien für die Leistungen aus Versicherungsfällen vor dem Stichtag ausgeschieden. Diese Summe wird auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten nach Maßgabe der Deckungskapitalien für die nach Artikel 5 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten übergehenden Leistungen verteilt. Der Rest des Vermögens wird zwischen den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten im Verhältnis der Zahl der nach Artikel 7 auf sie überhegenden Versicherten geteilt.

V a r i a n t e 5: Das Vermögen wird nach dem Verhältnis der versicherungsmathematischen Passiven für die Ansprüche der Versicherten und der Leistungsberechtigten, die nach den Artikeln 5 und 7 auf die Versicherungsträger der Erwerberstaaten überhegen, zur Gesamtsumme der versicherungsmathematischen Passiven geteilt.

V a r i a n t e 6: Das Vermögen wird nach dem Verhältnis der versicherungsmathematischen Passiven für die Ansprüche der Versicherten und der Leistungsberechtigten, die nach den Artikeln 5 und 7 auf die Erwerberstaaten übergehen, zur Gesamtsumme der versicherungsmathematischen Passiven geteilt. Für Versicherte mit weniger als 60 Beitragsmonaten kann anstatt der versicherungsmathematischen Reserven die

Summe der eingezahlten Beiträge abzüglich der ausgezahlten einmaligen Abfertigungen und Prämienrückerstattungen in den den Erwerberstaaten zugefallenen Gebieten in Rechnung gestellt werden.

Die Berechnung der Varianten 2, 5 und 6 ist für das Zentralamt für Arbeiterversicherung nicht anwendbar.

Für die Ermittlungen der Unterlagen und die Durchführung der Berechnungen haben Beauftragte der für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten binnen drei Monaten nach der Unterzeichnung des Abkommens Richtlinien zu vereinbaren. In diesen Richtlinien kann auch bestimmt werden, ob und in welchem Umfange von Schätzungen Gebrauch gemacht werden soll. Die nach den Varianten durchzuführenden Berechnungen sind nach den in der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung zuletzt maßgebenden Methoden und Grundlagen vorzunehmen.

Die der Vermögensteilung unterliegenden Versicherungsträger haben binnen zwei Monaten nach der Unterzeichnung des Abkommens den für die Sozialversicherung zuständigen Ministerien der Erwerberstaaten Vorschläge für die oben genannten Richtlinien einzureichen.

6. Zu Artikel 13

Bei dem Finanzausgleich der Pensionsanstalt der Privatangestellten in Laibach soll geprüft werden, ob die besonderen Verhältnisse zu berücksichtigen sind, die durch den Übergang der ehemaligen österreichischen Pensionsversicherung der Angestellten auf den genannten Versicherungsträger entstanden sind.

7. Zu Artikel 16 Abs. 2

Durch die zwischen den Versicherungsträgern der Erwerberstaaten vorzunehmende Vermögensteilung darf die Ablieferung der Schuldverschreibungen des ehemaligen jugoslawischen Staates gemäß Artikel 6 Abs. 3 des Berliner Abkommens vom 22. Juli 1942 nicht aufgehalten werden. Die Erwerberstaaten werden deshalb die auf ihrem Gebiet befindlichen Träger der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung veranlassen, die im Eigentum der letzteren befindlichen Schuldverschreibungen des ehemaligen jugoslawischen Staates unverzüglich an die Verrechnugsstelle in Belgrad nach dem vorgesehenen Ablieferungsverfahren abzuliefern. Die Verrechnungsstelle wird die so abgelieferten Staatsschuldverschreibungen auf einem Spezialkonto mit ihrem Wert gemäß Anlage 3 zum Berliner Abkomen verbuchen. Die Umbuchung des Gutschriftwertes

dieser Staatsschuldverschreibungen zu Gunsten der Erwerberstaaten erfolgt nach den Bestimmungen des Abkommens über die Auseinandersetzung auf dem Gebiete der ehemaligen jugoslawischen Sozialversicherung.

Geschehen in Wien, am 2. September 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Italienische Regierung:
GIOVANNI PERSICO

Für die Bulgarische Regierung:
K. WATSCHOFF

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. KÁDÁR L. LEVENTE

DRŽAVOPRAVNA IZJAVA O RAZRJEŠENJU RIMSKIH UGOVORA

Dne 18. svibnja 1941. sklopljeni su izmedu hrvatske vlade i talijanske vlade Rimski ugovori i to: ugovor o odredivanju granica izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije, ugovor o jamstvu i suradnji izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije, sporazum o pitanjima vojničkog značaja, koja se odnose na jadransko-primorsko područje, te izmjena pisama glede upravnog uredenja obćine Split i otoka Korčule.

Ni jedne obveze iz ovih Rimskih ugovora nije talijanska vlada sa svoje strane izvršila, napose ne u pitanju granica, jamstva za političku nezavisnost i teritorialnu cjelovitost te upravnog uredenja obćine Split i otoka Korčule, pa uslied toga ovi ugovori nisu nikada ni stupili u život. Naprotiv svi oni probitci Nezavisne Države Hrvatske, koji su gornjim ugovorima imali biti zaštićeni, bili su sa strane Kraljevine Italije trajno povredivani.

Ovi su ugovori bili sklopljeni uz izričitu napomenu o članstvu ugovarajućih stranaka u novom europskom poredku.

Nakon što je Kraljevina Italija bez znanja i pristanka svojih saveznika utanačila primirje sa neprijateljskom ratujućom strankom, i time se izdvojila od dosadanjih saveznika, nema nikakove stvarne ni pravne mogućnosti, da bi i unapried sa strane Kraljevine Italije ti ugovori bili u život privedeni.

S tih razloga kao podpisnik tih ugovora izjavljujem, da oni nemaju nikakove obvezatnosti ni za Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Dano u Zagrebu, dne 10. rujna 1943.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

ANTE PAVELIĆ

STAATSRECHTLICHE ERKLÄRUNG
ÜBER DIE NICHTIGKEIT DER RÖMISCHEN VERTRÄGE

Am 18. Mai 1941 wurden zwischen der kroatischen und der italienischen Regierung die Römischen Verträge geschlossen und zwar: der Vertrag über die Grenzbestimmung zwischen dem Unabhängigen Staat Kroatien und dem Königreiche Italien, der Vertrag über die Garantie und Zusammenarbeit zwischen Kroatien und Italien, das Übereinkommen über die Fragen militärischen Karakters betreffend das adriatisch-küstenländische Gebiet und der Briefwechsel betreffend die administrative Einrichtung der Gemeinde Split und der Insel Korčula.

Keine Verpflichtung aus diesen Römischen Verträgen hat die italienische Regierung ihrerseits erfüllt, insbesondere nicht jene über die Grenzen, über die Garantie der politischen Unabhängigkeit und der territoriellen Integrität, sowie über die Verwaltungseinrichtung der Gemeinde Split und der Insel Korčula. Infolgedessen sind diese Verträge nie ins Leben getreten. Im Gegenteil, alle jene Intereßen des Unabhängigen Staates Kroatien, welche mit diesen Verträgen hätten geschützt werden sollen, wurden seitens des Königreiches Italien ständig verletzt.

Diese Verträge wurden mit besonderer Berufung auf die Angehörigkeit der vertragschliessenden Teile der europäischen Neuordnung verfaßt.

Nachdem das Königreich Italien ohne Wissen und ohne Zustimmung seiner Verbündeten einen Waffenstilstand mit dem Feinde geschlossen hat, und sich damit von den Verbündeten loslöste, besteht weder die sachliche noch die juridische Möglichkeit, seitens Italien diese Verträge in Hinkunft ins Leben zu rufen.

Aus diesen Gründen erkläre ich als Unterzeichner dieser Verträge, dass dieselben auch für den Unabhängigen Staat Kroatien keinerlei Verbindlichkeit haben.

Gegeben in Zagreb, am 10. September 1943

Poglavnik
des Unabhängigen Staates Kroatien:
ANTE PAVELIĆ

OPAZKA I. Vlada Nezavisne Države Hrvatske notificirala je ovu državopravnu izjavu vladama Njemačkoga Reicha, Carevine Japan, Kraljevine Madžarske i Republike Finske na njemačkom jeziku, vladama Carevine Bugarske i Slovačke Republike na hrvatskom jeziku, a vladama Kraljevine Italije, Španjolske Države i Kraljevine Rumunjske u sliedećem francuzkom prievodu:

DÉCLARATION DE DROIT PUBLIC RELATIVE À LA RESOLUTION DES TRAITÉS DE ROME

Le 18 mai 1941 ont été conclus entre le Gouvernement Croate et le Gouvernement Italien les Traités de Rome, a savoir: le Traité pour la détérmination des frontières entre l' Etat Indépendant de Croatie et le Royaume d' Italie, le Traité de garantie et de collaboration entre l' Etat Indépendant de Croatie et le Royaume d' Italie, l' Accord sur les questions de caractère militaire concernant la zone littorale adriatique, et l' Echange des lettres sur le règlement administratif de la Commune de Split et de l' île de Korčula.

Le Gouvernement Italien n'a rempli de sa part aucune obligation provenante de ces Traités de Rome, en particulier aucune de celles qui concernent la question des frontières, la garantie de l' indépendance politique et de l' intégrité territoriale, et le règlement administratif de la Commune de Split et de l' île de Korčula. Par conséquence ces traités ne sont jamais entrés en vie. Au contraire tous les intérêts de l' Etat Indépendant de Croatie, qui avaient dû être sauvegardés par les susdits traités, ont été constamment lésés de la part de l' Italie.

Ces traités ont été contractés sous l' expresse remarque de l' appartenance des Parties Contractantes au nouvel ordre européen.

Le Royaume d' Italie ayant signé, à l' insu et sans consentement des ses alliés, l' armistice avec le belligérant ennemi et s' étant ainsi séparé des ses alliés, il n' existe aucune possibilité, ni réelle ni juridique, que ces traités soient du côté du Royaume d' Italie réalisés ni à l'avance.

Pour ces raisons et comme signataire de ces traités je déclare qu' ils ne contiennent aucune obligation ni pour l' Etat Indépendant de Croatie.

Donné à Zagreb, le 10 septembre 1943

Poglavnik de l' Etat Indépendant de Croatie: ANTE PAVELIĆ.

OPAZKA II. Poglavnik je proglasom od 9. rujna 1943. saobćio hrvatskom narodu, da je Vođa Njemačkoga Reicha Adolf Hitler priznao **»Nezavisnoj Državi Hrvatskoj granice, u kojima su uključene odciepljene hrvatske zemlje na Jadranu«.**

Dne 10. rujna 1943. imenovani su Poglavnikovim odredbama **ministar za oslobođene krajeve** i glavari građanske uprave, i to: glavar građanske uprave za **područje oslobođene Dalmacije** te velikih župa Bribir i Sidraga i Cetina sa sjedištem u Splitu, te glavar građanske uprave za **oslobođeno područje Gorskog Kotara, Hrvatskog Primorja i Istre,** te za područje velikih župa Modruš, Vinodol i Podgorje, Gacka i Lika sa sjedištem u gradu Sušak-Rieci.

Na sjednici od 20. rujna 1943. doniela je hrvatska državna vlada sliedeći zaključak: **»Dne 3. rujna 1943. kraljevska vlada maršala Badoglia prešla je na stranu neprijatelja i time jednostrano poništila sve postojeće ugovore s dotadanjim saveznicima, pa tako i ugovore s Nezavisnom Državom Hrvatskom. Na temelju toga Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske dne 9. rujna 1943. proglasio je pripojenje Nezavisnoj Državi Hrvatskoj onih hrvatskih zemalja na Jadranu, koje su bile odciepljene od Hrvatske, a državopravnom izjavom od 10. rujna 1943. ustanovio, da su činima talijanske kraljevske vlade poništeni i za hrvatsku državu neobvezatni postali Rimski ugovori od 18. svibnja 1941., kojima je bila postavljena granica između Italije i Hrvatske u pogledu na hrvatske zemlje, bez razlike, da li su prije pripadale bivšoj Jugoslaviji ili Italiji. Hrvatska državna vlada sliedom toga zaključuje, da se donese zakonska odredba o protegnuću državne uprave na pripojene krajeve. Tom zakonskom odredbom, a na temelju zakona o unutarnjoj upravi, uključit će se jedni dielovi pripojenih krajeva već postojećim županama, kao područje Splita i Kotora, a za druge dielove osnovat će se nove velike župe, kao za područje Ravnih kotara sa Zadrom, te za područje Rieke i hrvatskog diela Istre«.**

Iza Poglavnikove izjave i proglasa te zaključka vlade sliedila je **zakonska odredba o ovlasti ministru unutarnjih poslova, da naredbama postrojava velike župe u području, oslobođenom izpod tuđinske vlasti,** od 13. listopada 1943. broj CCXV-2510-D. V.-1943., u izvršenju koje je ministar unutarnjih poslova donio naredbu od 21. listopada 1943. N. O. broj 2799-1943. o **pripajanju diela područja oslobođenog od tuđinske vlasti velikoj župi Cetina** i o prienosu sjedišta te župe iz Omiša **u Split,** naredbu od 21. listopada 1943. N. O. broj 2800-1943. o **pripajanju diela područja oslobođenog od tuđinske vlasti velikoj župi Bribir-Sidraga** i o prienosu sjedišta te župe iz Knina u Šibenik, naredbu od 28. listopada 1943. N. O. broj **3057-1943.** o **osnivanju velike župe Sidraga i Ravni Kotari** sa sjedištem u Zadru i naredbu od 30. listopada 1943. N. O. broj 3106-1943. o **osnivanju velike župe Bribir** sa sjedištem u Šibeniku i o ukidanju velike župe Bribir-Sidraga. Zatim je zakonskom odredbom od 3. studenoga 1943. broj CCXXVII-2727-D.V.-1943. **osnovano ministarstvo za oslobođene krajeve.** (Vidi novelu te zakonske odredbe te dvie naredbe ministra za oslobođene krajeve od 29. studenoga 1943., Narodne novine od 1. prosinca 1943. br. 275.).

OPAZKA III. U Rujanske događaje spadaju još sliedeći državni čini: izjava Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske od 10. rujna 1943. o **bezobvezatnosti i ništetnosti označenja kralja** (»Budući dne 18. svibnja 1941. godine označeni Kralj Hrvatske nije sve do danas od toga označivanja učinio nikakove porabe, to izjavljujem, da su za Nezavisnu Državu Hrvatsku kako ponuda tako i samo označenje postali bezobvezatni i ništetni.«), te zaključak hrvatske državne vlade od 20. rujna 1943. o **prekidu diplomatskih odnošaja s kraljevskom vladom maršala Badoglia.** I ovi pravni čini notificirani su svim vladama spomenutima u opazci I.

UGOVOR
IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE MADŽARSKE O PRAVNOJ ZAŠTITI I O PRAVNOJ POMOĆI U STVARIMA GRAĐANSKOGA I TRGOVAČKOGA PRAVA

Nezavisna Država Hrvatska i Kraljevina Madžarska sporazumjele su se, da ugovorom urede pravnu zaštitu pripadnika Nezavisne Države Hrvatske u Kraljevini Madžarskoj i pripadnika Kraljevine Madžarske u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, kao i promet pravne pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.

U tu su svrhu imenovali opunomoćenicima:

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

gospodina Dra MIROSLAVA ŠANTEKA, sveučilištnog profesora,

i

gospodina Dra TIHOMILA DREZGU, sveučilištnog profesora i pročelnika pravnog odjela u Ministarstvu vanjskih poslova;

Njegova Preuzvišenost Regent Kraljevine Madžarske:

gospodina Dr. SZONDY VIKTORA, odjelnog pročelnika u kraljevskom madžarskom ministarstvu vanjskih poslova,

gospodina Dr. KÁDÁR LEVENTE-a, državnog tajnika u kraljevskom madžarskom ministarstvu unutarnjih poslova, i

gospodina Dr. LUPKOVICS GYÖRGY-a, sudca kraljevske madžarske kurije.

Opunomoćenici su medusobno izmienili svoje punomoći i našli ih u redu. Oni su se složili u sliedećim odredbama:

PRVI ODSJEK

Pravna zaštita

Članak 1.

S pripadnicima jedne od Ugovornih Stranaka postupa se na području druge Stranke u pogledu zakonske i sudbene zaštite njihove osobe i njihove imovine jednako kao i s tuzemcima. Oni mogu slobodno i nesmetano pristupati k sudovima i štitničkim oblastima i mogu ondje nastupati pod istim uvjetima i na isti način kao i tuzemci.

DRUGI ODSJEK

Osiguranje parbenih troškova

Članak 2.

(1) Od pripadnika jedne od Ugovornih Stranaka, koji nastupaju pred sudovima i štitničkim oblastima druge Stranke kao tužitelji, predlagači ili umješači, ne smije se tražiti nikakvo osiguranje ili polaganje, bilo pod kojim imenom, zbog toga, što su inozemci ili zbog toga, što nemaju prebivališta ili boravišta u tuzemstvu.

(2) Ovo isto vriedi za predujam, koji bi se mogao tražiti od tužitelja, predlagača ili umješača radi pokrića sudbenih troškova.

Članak 3.

(1) Ako na području jedne od Ugovornih Stranaka bude osuđen na naknadu parbenih troškova tužitelj, predlagač ili umješač, koji je oslobođen od davanja osiguranja, polaganja ili predujma na temelju članka 2. ili na temelju zakona, koji vriedi u državi, gdje je tužba podignuta, mora nadležna oblast na području druge Ugovorne Stranke bezplatno dozvoliti ovrhu ove odluke o troškovima.

(2) Jednako se pravilo primjenjuje na sudbene odluke, kojima se kasnije utvrđuju troškovi postupka.

(3) Priedloge, da se dozvoli ovrha odluke o troškovima, treba staviti posredstvom vrhovnih pravosudno-upravnih oblasti. Ove oblasti obće međusobno na svojem službenom jeziku.

(4) Pod troškovima postupka razumievaju se uz parbene troškove i troškovi ovršnoga postupka.

Članak 4.

(1) Ovrha na temelju odluka o troškovima, navedenih u članku 3., dozvoljava se bez saslušanja stranaka, ali bez povrede prava osuđene stranke na kasniji pravni liek prema zakonima ili prema drugim pravnim pravilima one Ugovorne Stranke, na području koje se ovrha vodi.

(2) Oblast, nadležna za dozvolu ovrhe, ima samo izpitati, da li je odluka, koju valja ovršiti, pravomoćna prema zakonima ili prema drugim pravnim pravilima one Ugovorne Stranke, na području koje je osuda izrečena.

(3) U dokaz potrebštine, označene u stavci 2., dovoljna je potvrda nadležne oblasti Stranke moliteljice, da je odluka pravomoćna.

(4) Priedlogu za ovrhu odluke o troškovima valja priložiti prievod izreke odluke i potvrde, navedene u stavci 3., na službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke. Prievode mora ovjeroviti zaprisegnuti tumač Stranke moliteljice ili sama oblast.

(5) Ako priedlogu za ovrhu odluke o troškovima nije priložen potreban prievod, pribavlja ga zamoljena oblast ureda radi; time nastale troškove naknađuje joj naknadno oblast moliteljica.

(6) Oblast, nadležna za dozvolu ovrhe, ima na priedlog stranke, kojoj pripadaju troškovi, obrediti iznos troškova za potvrdu, za prievod i za ovjerovljenje, predviđene u stavkama 3. i 4. Ovi se troškovi također smatraju troškovima postupka. Ukoliko su ovi troškovi nastali na području Stranke moliteljice, potvrđuje njihovu visinu nadležni sud ove Stranke.

TREĆI ODSJEK

Siromaško pravo

Članak 5.

Pripadnicima jedne od Ugovornih Stranaka priznaje se siromaško pravo na području druge Stranke pod istim uvjetima kao i tuzemcima.

Članak 6.

(1) Svjedočbu siromaštva moraju izdati oblasti prebivališta molitelja, ili ako on takvoga nema, oblasti njegova boravišta.

(2) Svjedočbe siromaštva, izdane na području Ugovornih Stranaka, ne treba ni ovjeroviti, ni vidirati, ni prevesti.

(3) Ako molitelj ne boravi na području ni jedne od Ugovornih Stranaka, dovoljna je svjedočba siromaštva, izdana od diplomatskoga ili od konzularnoga zastupnika, koji je za molitelja nadležan.

(4) Oblast, koja odlučuje o molbi za priznanje siromaškoga prava, zadržava pravo izpitati svjedočbe siromaštva u granicama svojega djelokruga i preizpitati njihove navode, a prema potrebi tražiti dopunska razjašnjenja.

Članak 7.

Ako je nadležna oblast priznala siromaško pravo pripadniku jedne od Ugovornih Stranaka, onda mu ovo pravo pripada i za sve radnje u postupku, uključivši i radnje ovršnoga postupka, koje se tiču ove pravne stvari, a koje se poduzimaju pred oblastima druge Stranke na temelju ovoga ugovora.

Članak 8.

(1) Ako siromašna stranka, koja se nalazi na području jedne od Ugovornih Stranaka, a pripadnik je ove Stranke, namjerava podići tužbu pred sudom druge Stranke uz priznanje siromaškoga prava ili tražiti priznanje siromaškoga prava u postupku, koji je već u toku pred sudom druge Stranke, može predati molbu za priznanje siromaškoga prava i za dodjeljenje odvjetnika siromašnih na zapisnik kotarskoga suda svojega prebivališta ili boravišta. Ako se moli, da bude dodieljen odvjetnik, mora se to izričito zatražiti. Zapisnik valja poslati zajedno sa svjedočbom siromaštva (članak 6.) i s drugim prilozima, koje je stranka predala, na način, označen u članku 9., nadležnomu sudu druge Ugovorne Stranke, koji odlučuje o priznanju siromaškoga prava i o dodjeljenju odvjetnika. Ako zapisnik stigne nenadležnom sudu, valja ga ureda radi ustupiti nadležnoj oblasti i o tom bezodvlačno obaviestiti oblast, koja ga je poslala.

(2) Zapisnik se sastavlja na službenom jeziku suda, koji ga zaprima. Sud, koji odlučuje o molbi za priznanje siromaškoga prava, mora ureda radi pribaviti prievod zapisnika, prema potrebi i priloga, ukoliko nije priložen ovjerovljeni prievod prema propisima članka 4. stavke 4. Dalji se postupak može temeljiti na prievodu. Troškovi prievoda spadaju u troškove postupka pred ovim sudom.

(3) S molbom, da se prizna siromaško pravo, može se spojiti tužba, ukoliko zastupanje po odvjetniku nije obvezatno.

ČETVRTI ODSJEK

Molbe za dostavu i zamolnice za pravnu pomoć

Članak 9.

(1) U građanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima dostavljaju se spisi, odašilju zamolnice za pravnu pomoć i rješavaju molbe za dostavu i

zamolnice za pravnu pomoć u izravnom poslovnom obćenju između sudova i štitničkih oblasti obih Ugovornih Stranaka.

(2) Na hrvatskoj strani nadležni su za izravno odašiljanje molbi za dostavu i drugih zamolnica za pravnu pomoć predsjednici sudbenih stolova, na madžarskoj strani sve sudbene i štitničke oblasti kao i kraljevski javni bilježnici, ukoliko ovi rade na temelju sudbenoga naloga. Na hrvatskoj strani nadležni su za primanje molbi za dostavu i drugih zamolnica za pravnu pomoć predsjednici sudbenih stolova. Na madžarskoj strani nadležni su za primanje molbi za dostavu (uključivši molbe za dostavu u štitničkim stvarima) kotarski sudovi, u području kojih primatelj prebiva ili boravi, za primanje drugih zamolnica za pravnu pomoć sudbene ili štitničke oblasti, koje su pozvane da zamolnici udovolje.

(3) Ako zamoljena oblast nije nadležna, mora ureda radi ustupiti molbu za dostavu ili drugu zamolnicu za pravnu pomoć nadležnoj oblasti i o tom bezodvlačno obaviestiti oblast moliteljicu.

Članak 10.

Ugovorne Stranke će upotrebljavati za molbe za dostavu dvojezične tiskanice, koje će jedna drugoj priobćiti.

Članak 11.

(1) Dostavu obavlja nadležna oblast zamoljene Stranke. Izuzevši slučaj, predviđen u stavci 2., ova se oblast može ograničiti na to, da obavi dostavu predajom spisa primatelju, ukoliko ga je ovaj voljan primiti.

(2) Ako je spis, koji valja dostaviti, sastavljen na službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke, ili ako mu je priložen prievod na tom jeziku, ovjerovljen od zaprisegnutoga tumača Ugovorne Stranke moliteljice ili od oblasti moliteljice, mora zamoljena oblast, ako je u molbi takva želja izražena, dostaviit spis na način, propisan njezinim unutarnjim zakonodavstvom za obavu istovrstnih dostava. Ako takva želja nije izražena, zamoljena će oblast pokušati najprije obaviti predaju prema propisu stavke 1.

Članak 12.

Dostava se dokazuje ili primateljevom potvrdom primitka, ovjerovljenom od sudbene pisarnice, providenom nadnevkom i službenim pečatom ili potvrdom oblasti zamoljene Ugovorne Stranke, iz koje se razabira, da je dostava obavljena, na kakav način i kada.

Članak 13.

Svaka je od obih Ugovornih Stranaka ovlaštena obavljati dostave vlastitim državnim pripadnicima na području druge Stranke preko svojih diplomatskih ili konzularnih zastupnika, ukoliko spis valja dostaviti bez upotrebe sile.

Članak 14.

(1) Zamolnice za pravnu pomoć sastavljaju se na službenom jeziku Ugovorne Stranke moliteljice. Zamolnicama za pravnu pomoć treba priložiti prievod na službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke; prievod se mora ovjeroviti prema članku 4. stavci 4.

(2) Ako zamolnici za pravnu pomoć nije priložen prievod, pribavit će ga ureda radi zamoljena oblast; sudbena ili štitnička oblast moliteljica naknađuje joj naknadno tim nastale troškove.

(3) Zamolnica za pravnu pomoć mora sadržavati naziv suda ili štitničke oblasti, od koje zamolnica dolazi, kao i suda ili štitničke oblasti, koja je nadležna pružiti pravnu pomoć. U zamolnici valja označiti ime i položaj stranaka, vrstu pravne stvari i kakva se pravna pomoć traži.

Članak 15.

(1) Sudbena ili štitnička oblast, kojoj je upravljena zamolnica za pravnu pomoć, dužna joj je udovoljiti uz primjenu istih prisilnih sredstava, koja se upotrebljavaju kod udovoljenja zamolnici oblasti njezine vlastite države. Udovoljenje se ravna prema zakonima i drugim pravnim pravilima zamoljene Ugovorne Stranke.

(2) Sudbenu ili štitničku oblast moliteljicu valja na njezin zahtjev pravodobno obaviestiti o tome, kada i gdje će se zamoljena radnja obaviti, da joj učestnici uzmognu prisustvovati.

(3) Zamoljena sudbena ili štitnička oblast mora poslati sudbenoj ili štitničkoj oblasti moliteljici spise, koji se odnose na udovoljenje zamolnici, ili je bezodvlačno obaviestiti o zaprekama udovoljenju. Nije potrebno priložiti prievode spisa, kojima se zamolnici udovoljava, kao ni prievode obaviesti, koje ne sadržavaju nikakve molbe da se obavi kakva službena radnja.

Članak 16.

Udovoljenje molbama za dostavu i zamolnicama za pravnu pomoć može se uzkratiti samo onda, kad zamoljena Ugovorna Stranka, na području koje bi valjalo dostavu obaviti ili zamolnici udovoljiti, misli, da bi time bila ugrožena njezina vrhovnička prava ili njezina sigurnost.

Članak 17.

(1) Za udovoljenje molbama za dostavu ili zamolnicama za pravnu pomoć ne smije se tražiti nikakva pristojba niti naknada bilo kakvih izdataka.

(2) Ali zamoljena Ugovorna Stranka je ovlaštena, da od Ugovorne Stranke moliteljice traži naknadu plaćenih pristojbi svjedocima ili vještacima kao i izdataka, koji su nastali povodom obave očevida. Ove troškove mora Ugovorna Stranka moliteljica bezodvlačno naknaditi zamoljenoj Ugovornoj Stranci, bez obzira na to, da li će se oni od učestnika moći ubrati ili ne.

(3) Udovoljenje zamolnici za pravnu pomoć ne smije se uzkratiti zbog toga, što oblast moliteljica nije položila nikakvoga predujma za pokriće izdataka, koji se prema propisima stavke 2. moraju naknaditi.

PETI ODSJEK

Obaviesti o pravu

Članak 18.

(1) Vrhovne pravosudno-upravne oblasti obih Ugovornih Stranaka davat će jedna drugoj uzajamno na molbu u izravnom obćenju na svojem službenom jeziku obaviesti o pravu, koje vriedi.

(2) Takva molba mora sadržavati po mogućnosti točnu oznaku pravnoga pravila, kojega se priobćenje traži, ili doslovni slog, kojega vjerodostojnost treba zasvjedočiti.

ŠESTI ODSJEK

Zaključne odredbe

Članak 19.

Ukoliko se prema propisima ovoga ugovora mogu zaračunavati troškovi, obračunavat će se prema propisima, koji vriede na području zamoljene Ugovorne Stranke za jednake radnje u tuzemnom postupku.

Članak 20.

Ovaj ugovor ostaje u valjanosti i u slučaju, ako Nezavisna Država Hrvatska pristupi Haažkom ugovoru o građanskom parbenom postupku od 17. srpnja 1905.

Članak 21.

(1) Ugovor se mora ratificirati. Ratifikacione povelje imaju se što je prije moguće izmieniti u Budimpešti.

(2) Ugovor zadobiva pravnu moć šestdesetoga dana nakon izmaka dana, kojega je usliedila izmjena ratifikacionih povelja. Ostaje u valjanosti do izmaka šest mjeseci nakon izmaka dana, kojega ga jedna od Ugovornih Stranaka odkaže.

U dokaz toga opunomoćenici su ovaj ugovor podpisali i providjeli svojim pečatima.

Izrađeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i na madžarskom jeziku u Zagrebu, dne 8. listopada 1943.

Dr. MIROSLAV ŠANTEK
Dr. TIHOMIL DREZGA

Dr. SZONDY VIKTOR
Dr. KÁDÁR LEVENTE
Dr. LUPKOVICS GYÖRGY

ZAKLJUČNI ZAPISNIK

Podpisujući ovaj ugovor opunomoćenici izjavljuju u ime svojih vlada, da su suglasni u sliedećem:

I.

1. K članku 1.:

Odredbama ovoga ugovora ostaju netaknuti zakoni i druga pravna pravila, koja u svako doba budu postojala na području obih Ugovornih Stranaka, a koja s obzirom na uređenje plaćevnoga prometa ograničuju odnosno čine zavisnim od oblastnoga odobrenja ostvarivanja tražbina inozemaca putem građanske parnice ili u ovršnom postupku.

2. K članku 6. stavci 1.:

Svjedočbu siromaštva za osobe, koje stoje pod štitničko-oblastnim nadzorom, može izdati i nadležna štitnička oblast.

3. K članku 9.:

Ugovorne Stranke pridržavaju pravo, da mogu izmjenom diplomatskih nota promieniti poslovni put, označen u članku 9.

4. K članku 9. stavci 2.:

a) Za odašiljanje molbi za dostavu i drugih zamolnica za pravnu pomoć nadležan je na hrvatskoj strani uz predsjednike sudbenih stolova i predsjednik trgovačkoga suda.

b) Hrvatska vlada i kraljevska madžarska vlada priobćit će jedna drugoj putem svojih vrhovnih pravosudno-upravnih oblasti mjestni raz-pored svojih sudbenih i štitničkih oblasti i javnih bilježnika kao i njihove promjene.

c) Sudbene i štitničke oblasti mogu jedne od drugih izravno tražiti, da im se pošalju spisi ili priepisi iz spisa na način, označen u članku 9. stavci 2.

d) Platežni nalozi, izdani u mandatnom postupku na temelju mjenica, trgovačkih naputnica, obveznica i čekova, imaju se također dostavljati.

e) U svim slučajevima, u kojima se u građanskim, trgovačkim ili štitničkim stvarima traži obava neke radnje, koja u zamoljenoj državi ne spada u područje sudbenih ili štitničkih oblasti, valja zamolnice za pravnu pomoć poslati na način, označen u članku 9. stavci 2., onom kotarskom sudu, na području kojega se nalazi uredovno sjedište upravne oblasti, koja je pozvana, da zamolnici udovolji.

5. K člancima 10. i 14.:

U molbama za dostavu i u zamolnicama za pravnu pomoć valja imena mjesta upotrebljavati u službenom jeziku zamoljene Ugovorne Stranke.

II.

U stečajnim postupcima, koji se otvaraju pred sudovima jedne od obih Ugovornih Stranaka, izjednačeni su vjerovnici, koji su pripadnici druge Stranke, tuzemnim vjerovnicima.

III.

Hrvatski ministar pravosuđa i bgoštovlja i kraljevski madžarski ministar pravosuđa ugovorit će prema potrebi izravnim sporazumievanjem sastanke svojih zastupnika, da se osigura jedinstvena provedba ugovora i da se odstrane potežkoće, koje bi se možda pojavile kod njegove provedbe. Ukoliko se pitanjima, koja valja razpraviti, dira u djelokrug drugih ministarstava, bit će ova ministarstva pozvana, da učestvuju u sastancima. Ovi će se sastanci držati po mogućnosti naizmjence u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ili u Kraljevini Madžarskoj.

U dokaz toga opunomoćenici su podpisali ovaj zaključni zapisnik, koji vriedi kao bitni sastavni dio ugovora od današnjega dana.

Izrađeno u dvostrukom izvorniku na hrvatskom i na madžarskom jeziku u Zagrebu, dne 8. listopada 1943.

Dr. MIROSLAV ŠANTEK
Dr. TIHOMIL DREZGA

Dr. SZONDY VIKTOR
Dr. KÁDÁR LEVENTE
Dr. LUPKOVICS GYÖRGY

EGYEZMÉNY A MAGYAR KIRÁLYSÁG ÉS A FÜGGETLEN HORVÁT ÁLLAM KÖZÖTT A JOGVÉDELEM ÉS A POLGÁRI ÉS KERESKEDELMI ÜGYEKBEN NYUJTANDÓ JOGSEGÉLY TÁRGYÁBAN

A MAGYAR KIRÁLYSÁG és a FÜGGETLEN HORVÁT ÁLLAM

megállapodtak abban, hogy a Magyar Királyság állampolgárainak jogvédelmét a Független Horvát Államban és a Független Horvát Állam állampolgárainak jogvédelmét a Magyar Királyságban, valamint a polgári és kereskedelmi ügyekben nyujtandó jogsegélyt egyezménnyel szabályozzák.

Ebből a célból meghatalmazottaikká nevezték ki:

Ő FŐMÉLTÓSÁGA A MAGYAR KIRÁLYSÁG KORMÁNYZÓJA:

dr. SZONDY VIKTOR urat, magyar királyi külügyminisztériumi miniszteri osztályfőnököt,

dr. KÁDÁR LEVENTE urat, magyar királyi belügyminisztériumi államtitkárt és

dr. LUPKOVICS GYÖRGY urat, királyi kuriai birót;

A FÜGGETLEN HORVÁT ÁLLAM POGLAVNIKJA:

dr. SANTEK MIROSLAV urat, egyetemi tanárt,

dr. DREZGA TIHOMIL urat, egyetemi tanárt, a külügyminisztérium jogi osztályának vezetőjét.

A meghatalmazottak meghatalmazásaikat egymással közölték és azokat rendben találták. A következő rendelkezésekben állapodtak meg:

ELSŐ FEJEZET.

Jogvédelem.

1. cikk.

Az egyik Szerződő Fél állampolgárai a másik Szerződő Fél területén személyük és vagyonuk törvényes és birói védelmét illetően ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint a belföldiek. Szabadon és akadálytalanul fordulhatnak a biróságokhoz és gyámhatóságokhoz és ott ugyanolyan feltételek mellett és ugyanolyan módon léphetnek fel, mint a belföldiek.

MÁSODIK FEJEZET.

Perköltségbiztositék.

2. cikk.

(1) Az egyik Szerződő Fél állampolgárai, akik a másik Fél biróságai és gyámhatóságai előtt mint felperesek, kérelmezők, vagy beavatkozók lépnek fel, nem kötelezhetők semmiféle biztositék nyujtására vagy bármi néven nevezendő letétre, sem abból az okból, mert külföldiek, sem pedig azért, mert belföldön nincsen lakó- vagy tartózkodási helyük.

(2) Ugyanez vonatkozik arra az előlegezésre, amelyet a felperesektől, kérelmezőktől, vagy beavatkozóktól a birósági költségek fedezésére lehetne követelni.

3. cikk.

(1) Ha az egyik Szerződő Fél területén akár a 2. cikk akár annak az államnak jogszabályai értelmében, ahol a keresetet beadták, a biztositék, letét, vagy előleg fizetése alól felmentett felperest, kérelmezőt, vagy beavatkozót az eljárási költségekben elmarasztalják, a költségekben marasztaló határozat alapján a végrehajtást a másik Szerződő Fél területén az illetékes hatóság ingyenesen elrendeli.

(2) Ugyanez a szabály nyer alkalmazást azokra a birósági határozatokra, amelyekkel az eljárási költségek összegét utólag állapitják meg.

(3) A költségekben marasztaló határozat végrehajtásának elrendelésére irányuló kérelmeket a legfelső igazságügyi igazgatási hatóságok közvetitésével kell előterjeszteni. Ezek a hatóságok egymással saját hivatalos nyelvükön érintkeznek.

(4) Eljárási költségek alatt a perköltségen kivül a végrehajtási eljárás költségeit is érteni kell.

4. cikk.

(1) A 3. cikkben emlitett, költségekben marasztaló határozatok alapján a végrehajtást a felek meghallgatása nélkül kell elrendelni, mindazonáltal a marasztalt fél számára nyitva marad az utólagos felebbvitel utja annak a Szerződő Félnek törvényei vagy egyéb jogszabályai szerint, amelynek területén a végrehajtást foganatositani kell.

(2) A végrehajtás elrendelésére illetékes hatóság csak azt vizsgálja, hogy a végrehajtandó határozat annak a Szerződő Félnek törvényei vagy egyéb jogszabályai értelmében, amelynek területén a marasztaló határozatot hozták, jogerőre emelkedett-e.

(3) A (2) bekezdésben megzsabott feltétel teljesitésének igazolására elegendő a megkereső Fél illetékes hatóságának tanusitványa arról, hogy a határozat jogerős.

(4) A költségekben marasztaló határozat végrehajtására irányuló kérelemhez csatolni kell a határozat rendelkező részének, valamint a (3) bekezdésben emlitett tanusitványnak a megkeresett Szerződő Fél hivatalos nyelvén kézsült forditását. A forditásokat a megkereső Fél hites tolmácsának vagy magának a megkereső hatóságnak kell hitelesitenie.

(5) Ha a költségekben marasztaló határozat végrehajtására irányuló kérelmekhez a szükséges forditás nem csatoltatott, azt a megkeresett hatóság hivatalból szerzi be; az ezáltal felmerült költségeket a megkereső hatóság utólag téríti meg.

(6) A végrehajtás elrendelésére illetékes hatóság a költségeket előlegező fél kérelmére megállapitja a (3) és (4) bekezdésben megjelölt tanusitványért, forditásért és hitelesitésért járo költségek összegét. Ezeket a költségeket szintén eljárási költségeknek kell tekinteni. Amennyiben ezek a költségek a megkereső Fél területén keletkeztek, összegüket ennek a Félnek illetékes birósága igazolja.

HARMADIK FEJEZET.

Szegénységi jog.

5. cikk.

Az egyik Szerződő Fél állampolgárai a másik Fél területén ugyanolyan feltételek mellett részesülnek szegénységi jogban, mint a belföldiek.

6. cikk.

(1) A szegénységi bizonyitványt a kérelmező lakóhelyének, vagy ilyennek hiányában tartózkodási helyének hatóságai állitják ki.

(2) A Szerződő Felek területén kiállitott szegénységi bizonyitványok sem hitelesitésre, sem láttamozásra, sem pedig forditással való ellátásra nem szorulnak.

(3) Ha a kérelmező nem tartózkodik egyik Szerződő Fél területén sem, ugy elégséges a kérelmezőre nézve illetékes diplomáciai vagy konzuli képviselő által kiállitott szegénységi bizonyitvány.

(4) Az a hatóság, amely a szegénységi jog iránti kérelem tárgyában határoz, jogositva van saját hatáskörének korlátai között a szegénységi bizonyitványokat felülvizsgálni, azoknak adatait ellenőrizni és szükség esetén kiegészitő felvilágositásokat kivánni.

7. cikk.

Ha az egyik Szerződő Fél állampolgárának az illetékes hatóság a szegénységi jogot megadta, ez a jog őt mindazoknál az eljárási cselekményeknél megilleti, ideszámitva a végrehajtási eljárás keretébe tartozó cselekményeket is, amelyek ugyanarra az ügyre vonatkoznak és a másik Fél hatóságai előtt a jelen Egyezmény alapján történnek.

8. cikk.

(1) Ha az egyik Szerződő Fél területén lakó szegény fél, aki ennek a Félnek állampolgára, a másik Fél birósága előtt a szegénységi jog engedélyezése mellett keresetet kiván inditani, vagy a másik Fél birósága előtt már folyamatban levő eljárásban a szegénységi jog engedélyezéséért kiván folyamodni, a szegénységi jog engedélyezése és ügyének dijtalan vitelére ügyvéd kirendelése iránti kérelmét lakóhelyének vagy állandó tartózkodási helyének járásbirósága előtt jegyzőkönyvbe mondhatja. Ha ügyvéd kirendelését kivánja, azt kifejezetten kérnie kell. A jegyzőkönyvet a szegénységi bizonyitvány (6. cikk) és a fél által benyujtott egyéb mellékletek csatolása mellett a 9. cikkben megjelölt uton a másik Szerződő Fél illetékes birósághoz kell eljuttatni, amely a szegénységi jog engedélyezése és ügyvéd kirendelése felől határoz. Ha a jegyzőkönyv illetéktelen birósághoz érkezik, azt hivatalból el kell juttatni az illetékes hatósághoz és a megküldő hatóságot erről haladéktalanul értesiteni kell.

(2) A jegyzőkönyvet annak a biróságnak hivatalos nyelvén kell kiállitani, amely előtt felveszik. Amennyiben ahhoz a 4. cikk (4) bekezdésének rendelkezései értelmében hiteles forditás csatolva nincsen, ugy az a biróság, amely a szegénységi jog iránti kérelem felett határoz, a jegyzőkönyv és szükség esetében a mellékletek forditását hivatalból szerzi be. A további eljárás alapjául a forditás szolgálhat. A forditás költségei az e biróság előtti eljárás költségeihez tartoznak.

(3) Amennyiben az ügyvédi képviselet nem kötelező, a szegénységi jog engedélyezése iránti kérelemmel együtt a keresetlevelet is elő lehet terjeszteni.

NEGYEDIK FEJEZET.

Kézbesitési kérelmek és jogsegély iránti megkeresések.

9. cikk.

(1) Polgári-, kereskedelmi és gyámhatósági ügyekben az iratok kézbesitése és a jogsegély iránti megkeresések továbbitása, valamint a kéz-

besitési kérelmek és jogsegély iránti megkeresések elintézése a két Szerződő Fél biróságai és gyámhatóságai között közvetlen érintkezés utján történik.

(2) A kézbesitési kérelmek és egyéb jogsegély iránti megkeresések közvetlen továbbitására magyar részről valamennyi birói és gyámhatóság és ha birósági megbizás alapján járnak el, a királyi közjegyzők, horvát részről pedig a törvényszékek elnökei illetékesek. Magyar részről a kézbesitési kérelmek átvételére (a gyámhatósági ügyekben előforduló kézbesitési kérelmeket is ideértve) az a járásbiróság illetékes, amelynek területén a cimzett lakik, vagy tartózkodik, az egyéb jogsegély iránti megkeresések átvételére pedig a megkeresés teljesitésére hivatott biróságok vagy gyámhatóságok illetékesek. Horvát részről a kézbesitési kérelmek és az egyéb jogsegély iránti megkeresések átvételére a törvényszékek elnökei illetékesek.

(3) A megkeresett hatóság illetéktelensége esetében a kézbesitési kérelmet vagy az egyéb jogsegély iránti megkeresést hivatalból el kell juttatni az illetékes hatósághoz és erről a megkereső hatőságot haladéktalanul értesiteni kell.

10. cikk.

A Szerződő Felek a kézbesitési kérelmekhez kétnyelvü nyomtatványokat fognak használni, amelyeket egymással közölni fognak.

11. cikk.

(1) A kézbesitést a megkeresett Fél illetékes hatósága teljesiti. Ez a hatóság a (2) bekezdésben emlitett esetet kivéve, arra szoritkozhatik, hogy az ügyiratot átadaja a cimzettnek, ha ez azt önként elfogadja.

(2) Ha a kézbesitendő ügyirat a megkeresett Szerződő Fél hivatalos nyelvén van szerkesztve vagy ha ahhoz ezen a nyelven készült és a megkereső Szerződő Fél hites tolmácsa vagy a megkeresö hatóság által hitelesitett forditás van csatolva, a megkeresett hatóság — amennyiben a kérelem ilyen kivánságot juttat kifejezésre — az ügyiratot a szerint az eljárás szerint kézbesitteti, amelyet saját belső jogszabályai az ugyanilyen kézbesitésekre előirnak. Ha ilyen kivánság nem jut kifejezésre, a megkeresett hatóság elsősorban az (1) bekezdés értelmében kisérli meg az átadást.

12. cikk.

A kézbesitést az átvevőnek keltezéssel és hivatali pecséttel ellátott és a birósági iroda által hitelesitett átvételi elismervényével vagy a megke-

resett Szerdődő Fél hatóságának a kézbesités tényét, módját és keltét igazoló tanusitványával kell bizonyitani.

13. cikk.

Mind a két Szerződő Fél jogosult a másik Fél területén saját állampolgárai részére diplomáciai vagy konzuli képviselője utján kézbesitéseket eszközölni, amennyiben az irat kényszer alkalmazása nélkül kézbesitendő.

14. cikk.

(1) A jogsegély iránti megkereséseket a megkereső Szerződő Fél hivatalos nyelvén kell szerkeszteni. A jogsegély iránti megkeresésekhez a megkeresett Szerződő Fél hivatalos nyelvén készült forditást kell csatolni, a forditást a 4. cikk. (4) bekezdésének megfelelően kell hitelesiteni.

(2) Ha valamely jogsegély iránti megkereséshez a szükséges forditás nincsen csatolva, azt a megkeresett hatóság hivatalból szerzi be; a megkereső birói vagy gyámhatóság az ezáltal felmerült költségeket utólag megtériti.

(3) A jogsegély iránti megkeresésnek tartalmaznia kell annak a biróságnak, vagy gyámhatóságnak megjelölését, amelytől a megkeresés származik, ugyszintén azt a biróságét vagy gyámhatóságét is, amely a jogsegély nyujtására illetékes. A megkeresésben meg kell jelölni a felek nevét és állását, az ügy természetét, továbbá azt, hogy milyen természetü jogsegélyt kérnek.

15. cikk.

(1) Az a biróság vagy gyámhatóság, amelyhez a jogsegély iránti megkeresést intézték, köteles azt ugyanolyan kényszereszközök igénybevételével teljesiteni, mint amilyeneket saját államának hatóságaitól származó megkeresés teljesitésénél kell alkalmaznia. Az elintézés a megkeresett Szerződő Fél törvényei és egyéb jogszabályai szerint történik.

(2) A megkereső biróságot vagy gyámhatóságot kivánságára idejében értesiteni kell a jogsegély iránti megkeresés folytán teljesitendő cselekmény idejéről es helyéről, hogy az érdekelt felek annál résztvehessenek.

(3) A megkeresett biróság vagy gyámhatóság köteles a megkeresés teljesitésére vonatkozó iratokat a megkereső biróságnak vagy gyámhatóságnak megküldeni vagy azt a teljesités akadályairól haladéktalanul értesiteni. Az elintézési iratokhoz és olyan értesitésekhez, amelyek nem tartalmaznak megkeresést hivatalos cselekmény teljesitése végett, forditást csatolni nem szükséges.

16. cikk.

A kézbesitési kérelem vagy a jogsegély iránti megkeresés teljesitése csak akkor tagadható meg, ha az a Szerződő Fél, amelynek területén a kézbesitést vagy megkeresést teljesiteni kellene, azt felségjogainak vagy biztonságának veszélyeztetésére alkalmasnak tartja.

17. cikk.

(1) A kézbesitési kérelmek és jogsegély iránti megkeresések teljesitéséért sem dij, sem semmiféle költség megtéritése nem követelhető.

(2) Mindazonáltal a megkeresett Szerződő Fél követelheti a megkereső Féltől a tanuk vagy szakértők részére fizetett dijaknak és költségeknek, valamint azoknak a kiadásoknak megtéritését, amelyek valamely szemle foganatositásánál merültek fel. Ezeket a dijakat, költségeket és kiadásokat a megkereső Szerződő Fél haladéktalanul megtériti a megkeresett Szerződő Félnek, tekintet nélkül arra, hogy azok az érdekelt felektől behajthatók-e vagy sem.

(3) A jogsegély iránti megkeresés teljesitése nem tagadható meg abból az okból, hogy a megkereső hatóság a (2) bekezdés rendelkezései szerint megtéritendő dijak, költségek, vagy kiadások fedezésére nem nyujtott előleget.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Jogi felvilágositások.

18. cikk.

(1) Mindkét Szerződő Fél legfelső igazságügyi igazgatási hatóságai megkeresésre kölcsönösen közvetlen érintkezés utján saját hivatalos nyelvükön tájékoztatást nyujtanak egymásnak a hatályban levö jogról.

(2) Az erre vonatkozó megkeresésnek tartalmaznia kell annak a jogszabálynak lehető tüzetes megjelölését amelynek közlését kérik, vagy azt a szöveget, amelynek hitelességét bizonyitani kell.

HATODIK FEJEZET.

Záró rendelkezések.

19. cikk.

Amennyiben a jelen Egyezmény rendelkezései szerint költségek számithatók fel, azokat aba szabályok szerint kell kiszámitani, amelyek a

megkeresett Szerződő Fél területén, valamely belföldi eljárásban hasonló cselekményekre érvényesek.

20. cikk.

Ez az Egyezmény abban as esetben is hatályban marad, ha a Független Horvát Állam csatlakozik a polgári jogsegély tárgyában 1905. évi julius hó 17. napján kelt hágai egyezményhez.

21. cikk.

(1) Az egyezményt meg kell erősiteni. A megerősitő okiratokat, mihelyt lehetséges, Budapesten kell kicserélni.

(2) Az Egyezmény a megerősitő okiratok kicserélésének napját követő hatvanadik napon lép hatályba. Hatályban marad attól a naptól számitott hat hónap elteltéig, amelyen valameyik Szerződő Fél felmondja.

Ennek hiteléül a meghatalmazottak ezt az Egyezményt aláirták és pecsétjükkel ellátták.

Készült két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven Zágrábban, 1943, évi október hó 8. napján.

Dr. SZONDY VIKTOR	Dr. MIROSLAV ŠANTEK
Dr. KÁDÁR LEVENTE	Dr. TIHOMIL DREZGA
Dr LUPKOVICS GYÖRGY	

ZÁRÓJEGYZÖKÖNYV

A jelen Egyezmény aláirása alkalmával a meghatalmazottak kormányaik nevében kijelentik, hogy egyetértés áll fenn közöttük a következőkre nézve is:

I.

1) Az 1. cikkhez:

A jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik a két Szerződő Fél területén mindenkor érvényben levő azokat a törvényeket és egyéb jogszabályokat, amelyek a fizetési egyéb jogszabályozására tekintettel a külföldiek követeléseinek polgári per vagy végrehajtási eljárás utján való érvényesitését korlátozzák, illetőleg hatósági engedélytől teszik függővé.

2) A 6. cikk (1) bekezdéséhez:

Gyámhatósági felügyelet alatt álló személyek részére szegénységi bizonyitványt az illetékes gyámhatóság is kiállithat.

3) A 9. cikkhez:

A Szerződő Felek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy a 9. cikkben megjelölt érintkezési módot diplomáciai jegyzékváltás utján módosithassák.

4) A 9.cikk. (2) bekezdéséhez:

a) A kézbesitési kérelmek és egyéb jogsegély iránti megkeresések továbbitására horvát részről a törvényszékek elnökei mellett a kereskedelmi törvényszék elnöke is illetékes.

b) A magyar királyi kormány és a horvát kormány legfelső igazságügyi igazgatási hatóságaik utján közölni fogják egymással biróságaik és gyámhatóságaik területi beosztását, a közjegyzők névjegyzékét és az abban beálló változásokat.

c) A biróságok és gyámhatóságok iratok vagy iratmásolatok közlése iránt a 9. cikk (2) bekezdésében megjelölt uton közvetlenül kereshetik meg egymást.

d) A meghagyásos eljárásban váltó, kereskedelmi utalvány, kötelező jegy vagy csekk alapján kibocsátott fizetési meghagyásokat szintén kézbesiteni kell.

e) Minden olyan esetben, amidőn polgári, kereskedelmi vagy gyámhatósági ügyben oly cselekmény foganatositását kérik amely a megkeresett államban nem tartozik a biróságok vagy gyámhatóságok hatáskörébe, a jogsegély iránti megkereséseket a 9. cikk (2) bekezdésében megjelölt uton ahhoz a járásbirósághoz kell küldeni, amelynek területén a megkeresés teljesitésére hivatott közigazgatási hatóság székhelye van.

5) A 10. és 14. cikkhez:

A kézbesitési és jogsegély iránti megkeresésekben a helységneveket a megkeresett Szerződő Fél hivatalos nyelvén kell feltüntetni.

II.

A Szerződő Felek egyikének biróságai előtt meginditott csődeljárásban azok a hitelezők, akik a másik Fél állampolgárai, a belföldi hitelezőkkel egyenlő elbánást élveznek.

III.

A magyar királyi igazságügyminiszter és a horvát igazságügyi — és kultuszminiszter a szükséghez képest közvetlen érintkezés utján meg fog-

nak állapodni abban, hogy képviselőik az Egyezmény egyöntetü végrehajtásának biztositása és a végrehajtásnál esetleg felmerülő nehézségek kiküszöbölése végett összejöveteleket tartsanak. Amennyiben a tisztázásra szoruló kérdések más minisztériumok ügykörét is érintik, ezek a minisztériumok is meghivást kapnak, hogy az összejöveteleken vegyenek részt. Ezeket az összejöveteleket lehetőleg felváltva a Magyar Királyságban vagy a Független Horvát Államban kell megtartani.

Ennek hiteléül a meghatalmazottak ezt a Zárójegyzőkönyvet, amely a mai napon kelt Egyezmény lényeges alkotórésze, aláirták.

Készült két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven Zágrábban, 1943, évi október hó 8. napján.

Dr. SZONDY VIKTOR	Dr. MIROSLAV ŠANTEK
Dr. KÁDÁR LEVENTE	Dr. TIHOMIL DREZGA
Dr. LUPKOVICS GYÖRGY	

OPAZKA I. Prigodom nastavka pregovora, koji su vođeni u Zagrebu od 4. do 8. listopada 1943. i koji su svršili zaključenjem gornjeg ugovora, predao je predsjednik hrvatskog izaslanstva predsjedniku madžarskog izaslanstva sliedeću izjavu:

»ERKLÄRUNG DER KROATISCHEN DELEGATION

Bei der Fortsetzung der am 13. April 1942 in Budapest begonnenen Verhandlungen zwecks Abschliessung eines Vertrags über den Rechtsschutz und die Rechtshilfe in Zivil- und Handelsangelegenheiten zwischen dem Unabhängigen Staate Kroatien und dem Königreich Ungarn erklärt die kroatische Delegation, dass sie in allem bei ihrer Erklärung vom 13. April 1942 festhält.

Zagreb, den 4. Oktober 1943.«

Predsjednik madžarskog izaslanstva predao je predsjedniku hrvatskoga izaslanstva sliedeću protuizjavu:

»GEGENERKLÄRUNG DER UNGARISCHEN ABORDNUNG

In Beantwortung der Erklärung der kroatischen Delegation vom heutigen Tage, erklärt die ungarische Delegation, dass sie in allem bei ihrer früheren Gegenerklärung vom 13. April 1942 verbleibt.

Zagreb, den 4. Oktober 1943.«

Izjave, na koje se je pozvalo hrvatsko i madžarsko izaslanstvo, glase:

»ERKLÄRUNG DER KROATISCHEN DELEGATION

Zu Beginn der kroatisch-ungarischen Verhandlungen zwecks eines Vertrags über die Rechtshilfe in Zivilangelegenheiten erklärt die kroatische Delegation folgendes:

Der Verbalnote des Aussenministeriums des Unabhängigen Staates Kroatien vom 4. November 1941 Nr. Pr. 461/41 gemäss, können diese Verhandlungen nur mit Vorbehalt der Note der kroatischen Regierung vom 10. Juli 1941 Nr. Pov. 61/41 betreffend das Gebiet von Međumurje geführt und abgeschlossen werden, so dass der bezügliche Standpunkt der kroatischen Regierung durch keinen Akt dieser kroatischen Delegation beeinträchtigt werden darf.

Budapest, den 13. April 1942.«

»GEGENERKLÄRUNG DER UNGARISCHEN DELEGATION

Für die ungarische Delegation ist in Bezug auf das Gebiet von Muraköz jene tatsächliche und rechtliche Lage massgebend, welche dem Gesetzesartikel XX. vom Jahre 1941 über die Wiederangliederung der rückeroberten südungarischen Gebiete zu Grunde liegt.

Der Umstand, dass die ungarische Delegation sich in die gegenwärtigen Verhandlungen einlässt, kann daher keinesfalls als eine Annahme der kroatischerseits abgegebenen Erklärung ausgelegt werden.

Mit Rücksicht auf den in der kroatischen Erklärung enthaltenen Vorbehalt hält sich die Ungarische Abordnung eine weitere Stellungnahme zu dieser Erklärung ebenfalls vor.

Budapest, am 13. April 1942.«

OPAZKA II. Pridržaje glede Međumurja hrvatske su državne delegacije izjavljivale u pravilu kod svakog pregovaranja i ugovaranja s madžarskim delegacijama. Vidi u zbirci međunarodnih ugovora 1941. sporazum o uređenju pograničnog prometa (str. 429) te u zbirci 1942. sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države (str. 253) i ugovor o uređenju odnosa družtva željeznica Dunav-Sava-Jadran (str. 316). Isto je učinjeno i na početku hrvatsko-madžarskih pregovora za razgraničenje 2. svibnja 1942. u Zagrebu.

OPAZKA III. Gornji ugovor ratificiran je dne 5. studenoga 1944. Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Budimpešti dne 22. siečnja 1944. Prema članku 21. ugovora stupa ugovor na snagu dne 22. ožujka 1944.

ZAPISNIK O PRODUŽENJU TRAJANJA VRIEDNOSTI UTANAČENJA IZMEĐU NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE MADŽARSKE O LIKVIDACIJI MEĐUSOBNIH ROBNIH TRAŽBINA, KOJE SU NASTALE PRIJE 10. TRAVNJA 1941., KAO I MEĐUSOBNIH FINANCIALNIH TRAŽBINA, OD 14. LISTOPADA 1942.

ZAPISNIK

sastavljen dne 13. listopada 1943. u Zagrebu.

Prisutni su: gospodin Dr. Oskar Turina, državni tajnik u ministarstvu vanjskih poslova Nezavisne Države Hrvatske, i gospodin Ferencz pl. Marosy, poslanik Kraljevine Madžarske, koji su opunomoćeni od svojih vlada, da produže trajanje vriednosti utanačenja od 14. listopada 1942. i da utanače sliedeće:

Trajanje vriednosti utanačenja, sklopljenog između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji međusobnih robnih i financialnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., a koje iztiče današnjim danom, produžuje se ovime u smislu članka 9. tog utanačenja na daljnjih šest mjeseci, t. j. do uključivo 13. travnja 1944.

Zagreb, dne 13. listopada 1943.

Za Nezavisnu Državu Hrvatsku:
Dr. OSKAR TURINA

Za Kraljevinu Madžarsku:
FERENCZ pl. MAROSY

PROTOKOLL ZUR VERLÄNGERUNG DER GÜLTIGKEITSDAUER DER VEREINBARUNG ZWISCHEN DEM KÖNIGREICH UNGARN UND DEM UNABHÄNGIGEN STAAT KROATIEN ÜBER DIE LIQUIDIERUNG DER VOR DEM 10. APRIL 1941 ENTSTANDENEN GEGENSEITIGEN WAREN-FORDERUNGEN SOWIE VON GEGENSEITIGEN FINANZIELLEN FORDERUNGEN, VOM 14. OKTOBER 1942

PROTOKOLL

aufgenommen am 13. Oktober 1943.

Anwesend sind: Herr Franz von Marosy, Gesandter des Königreichs Ungarn und Herr Dr. Oskar Turina, Staatssekretär im Aussenministerium des Unabhängigen Staates Kroatien, die von ihren Regierungen dazu bevollmächtigt sind, die Gültigkeitsdauer der Vereinbarung vom 14. Oktober 1942 zu verlängern und folgendes zu vereinbaren:

Die Gültigkeitsdauer der zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staate Kroatien abgeschlossenen und am heutigen Tage ablaufenden Vereinbarung über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Waren- und finanziellen Forderungen wird im Sinne des Artikels 9 dieser Vereinbarung hiemit auf weitere sechs Monate d. h. bis einschliesslich 13. April 1944 verlängert.

Zagreb, am 13. Oktober 1943.

Für das Königreich Ungarn:

FRANZ von MAROSY

Für den Unabhängigen Staat Kroatien:

Dr. OSKAR TURINA

SPORAZUM
O IMOVINSKO-PRAVNOM RAZRJEŠENJU BIVŠE JUGOSLAVENSKE ODVJETNIČKE KOMORE U NOVOM SADU (NEUSATZ, UJVIDÉK) I NJEZINOG MIROVINSKOG FONDA

Hrvatska vlada, njemačka vlada kao zastupnica Srbije i madžarska vlada utanačile su u pogledu imovinsko-pravnog razrješenja bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom-Sadu i njezinog mirovinskog fonda sliedeće odredbe:

I.

Imovina bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) podielit će se prema stanju od 15. travnja 1941. između Srbije (Banata) i Madžarske prema omjeru broja odvjetnika, koji su dne 15. travnja 1941. imali sjedište na dielu područja bivšeg apelacionog suda u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék), koje je pripalo Srbiji (Banat), odnosno Madžarskoj. Imovinske vriednosti, koje na taj način pripadnu Srbiji (Banatu), odnosno Madžarskoj, imaju se upotriebiti u istu svrhu, za koju su bile prije određene.

II.

Imovina mirovinskog fonda bivše jugoslavenske odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék) razdielit će se među tri zanimane države sticateljice prema stanju od 15. travnja 1941. po sliedećim načelima.

a) Imovini pripadaju:

Gotovina u blagajnama, potraživanja prema bankama i štedionicama, uključivši i Poštansku štedionicu, vriednostni papiri, nekretnine, uređaj kao i možebitne druge nepodmirene tražbine, izuzevši nepodmirene prinose članova za mirovinski fond.

b) Gotovina u blagajnama, potraživanja prema bankama i štedionicama te Pošt. štedionici procienit će se u iznosu, izkazanom u knjigama

s danom 15. travnja 1941., a vriednostni papiri i poslovni našastar s knjižnom vriednošću posljednje godišnje razmjere prije 15. travnja 1941., dok će se jugoslavenske državne obveznice procieniti u vriednosti, određenoj sporazumom od 22. srpnja 1942. Procjenu nekretnina obavit će dva stručnjaka, od kojih jednoga imenuje njemačka vlada, a drugoga madžarska vlada. Ako se stručnjaci ne slože u procjeni, dotične će nekretnine prodati odvjetničke komore, kojima se povjerava provedba ovoga ugovora.

c) Udjeli triju zanimanih država sticateljica obračunat će se prema ovom ključu:

1. Za starostne, invalidne i udovičke rente te za rente sirotčadi, koje teku 15. travnja 1941., ustanovit će se imovinski udio, uzevši za temelj nove računske podloge obćeg mirovinskog zavoda za namještenike od Riedla (računska kamatna stopa od 4%). Ostale će se rente obračunati s jednostavnim iznosom godišnje rente. Iznos, koji se na taj način izkaže, unapried će se odvojiti od imovine, koja dolazi u obzir za podjelu, i razdieliti u skladu s količinom renta, koja dne 15. travnja 1941. odpada na tri države sticateljice, pri čemu ipak dio imovine, koji se ima odvojiti za postojeće rentovnike, ne smije prieći 46% imovine, koja dolazi u obzir za podjelu.

2. Ostatak imovine razdielit će se u omjeru sa svotom prinosa, koje su na dan 15. travnja 1941. prema knjigama mirovinskog fonda uplatili njegovi tadašnji članovi.

d) Podjela postojeće imovinske vriednosti ima se provesti na taj način, da se imovinske vriednosti, koje se nalaze na području svake države sticateljice, u prvom redu uračunaju u njezin udio. Manjak pokrića, koji nakon toga još ostane, ima se prije svega izravnati ustupom gotovine i vriednostnih papira. Imovinske vriednosti prelaze s iznosima i teretima, koji prirastu nakon 15. travnja 1941. do dana stvarnog prienosa. One će se upotriebiti u korist ovlaštenika spram mirovinskog fonda bivše odvjetničke komore u Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék).

Ukoliko budu predani jugoslavenski državni papiri, imaju se oni načelno radi zamjene prijaviti i predati u državi sticateljici, koja papire preuzimlje, i to unutar jednog mjeseca nakon predaje. Za zamjenu takvih papira vriedi članak 6. stavka 4. sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu.

III.

Zanimane će vlade sklopiti utanačenje o transferu.

IV.

Svaka se država sticateljica oslobađa svih obveza naprama odvjetnicima, koji dne 15. travnja 1941. nisu imali sjedište na njezinom području. Svaka država sticateljica ima pravo urediti utjerivanje zaostalih iznosa, koliko ih duguju odvjetnici, koji su dne 15. travnja 1941. imali sjedište na njezinom području.

V.

Ovaj će sporazum provoditi u međusobnoj suglasnosti odvjetničke komore u Bečkereku i Novom Sadu (Neusatz, Ujvidék). Ukoliko se radi o zastupanju prava hrvatskih odvjetnika, prizvat će se jedan zastupnik odvjetničke komore u Zagrebu. Ako se oni, kojima je povjerena provedba, ne bi mogli složiti ili ako bi nastale dvojbe kod primjene sporazuma o pitanjima, koja izkrsnu, odlučivat će izravno izaslanstva u prijateljskom duhu.

VI.

Svaka će država sticateljica tečajem provođenja ovoga sporazuma na svojemu području izdati potrebne odredbe i proglase.

VII.

Sporazum stupa na snagu danom podpisa.

VIII.

Sporazum će biti podpisan u jednom izvorniku, koji će se pohraniti u pismohrani ministarstva vanjskih poslova u Berlinu. Njemačka će vlada dostaviti svakoj zanimanoj vladi ovjerovljeni odtisak sporazuma.

U vjeru čega opunomoćenici su podpisali ovaj sporazum.

Učinjeno u Budimpešti, dne 10. prosinca 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. BUTORAC

Za njemačku vladu:
WILHELM FABRICIUS

Za madžarsku vladu:
Dr. P. SEBESTYEN

ABKOMMEN ÜBER DIE VERMÖGENSRECHTLICHE AUSEINANDERSETZUNG DER EHEMALIGEN JUGOSLAWISCHEN ADVOKATENKAMMER IN UJVIDÉK (NEUSATZ, NOVI SAD) UND IHRES PENSIONSFONDS

Die Deutsche Regierung als Vertreterin Serbiens, die Kroatische Regierung und die Ungarische Regierung haben über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) und ihres Pensionsfonds folgende Bestimmungen vereinbart:

I.

Das Vermögen der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) wird nach dem Stande vom 15. April 1941 zwischen Serbien (Banat) und Ungarn nach dem Verhältnis der Anzahl der Rechtsanwälte geteilt, die am 15. April 1941 ihren Sitz in dem an Serbien (Banat) bezw. an Ungarn gefallenen Teil des Sprengels des ehemaligen Appellationsgerichtes in Ujvidék (Neusatz, Novi-Sad) hatten. Die sonach an Serbien (Banat) bezw. Ungarn fallenden Vermögenswerte sind für die gleichen Zwecke zu verwenden, für die sie früher bestimmt waren.

II.

Das Vermögen des Pensionsfonds der ehemaligen jugoslawischen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi Sad) wird zwischen den drei beteiligten Erwerberstaaten nach dem Stande vom 15. April 1941 nach folgenden Grundsätzen aufgeteilt:

a) Zu dem Vermögen gehören:

Kassenbestände, Bank- und Sparkassenguthaben einschliesslich Postsparkassenguthaben, Wertpapiere, Grundbesitz, Einrichtungsgegenstände sowie etwaige andere ausstehende Forderungen mit Ausnahme der ausstehenden Beiträge der Mitglieder zum Pensionsfonds.

b) Kassenbestände, Bank- Sparkassen- und Postsparkassenguthaben werden mit dem am 15. April 1941 in den Büchern ausgewiesenen Betrage, Wertpapiere und Geschäftsinventar mit dem Buchwert der letzten Jahresbilanz vor dem 15. April 1941, jugoslawische Staatsschuldverschreibungen jedoch mit den in dem Abkommen vom 22. Juli 1942 festgesetzten Werten bewertet. Die Bewertung der Liegenschaften erfolgt durch zwei Sachverständige, von denen der eine von der Deutschen Regierung, der andere von

der Ungarischen Regierung benannt wird. Falls sich die Sachverständigen über die Bewertung nicht einigen, werden die Liegenschaften durch die mit der Durchführung dieses Abkommens betrauten Advokatenkammern veräussert werden.

c) Die Anteile der drei beteiligten Erwerberstaaten werden nach folgendem Schlüssel berechnet:

1. Für die am 15. April 1941 laufenden Alters-, Invaliden-, Witwen- und Waisenrenten wird der Vermögensanteil unter Zugrundelegung der neuen Rechnungsgrundlagen der Allgemeinen Pensionsanstalt für Angestellte von Riedel (Rechnungszinssatz 4%) festgestellt. Sonstige Renten werden mit dem einfachen Betrag der Jahresrente angesetzt. Der sich danach ergebende Betrag wird aus dem zur Verteilung kommenden Vermögen vorweg abgezweigt und entsprechend dem am 15. April 1941 auf die drei beteiligten Erwerberstaaten entfallenden Rentnerbestand verteilt, wobei jedoch der für die vorhandenen Rentner abzuzweigende Teil des Vermögens nicht übersteigen darf.

2. Der Rest des Vermögens wird im Verhältnis zur Summe der von den am 15. April 1941 nach den Büchern des Pensionsfonds vorhandenen Mitgliedern gezahlten Beiträge verteilt.

d) Die Verteilung der vorhandenen Vermögenswerte hat in der Weise zu erfolgen, dass die Vermögenswerte, die sich auf dem Gebiet jedes der beteiligten Erwerberstaaten befinden, in erster Linie auf seinen Anteil angerechnet werden. Eine dann noch bestehende Unterdeckung ist vor allem durch Abtretung von Bargeld und Wertpapieren auszugleichen. Die Vermögenswerte gehen mit den nach dem 15. April 1941 bis zum Tage des tatsächlichen Übergangs angefallenen Erträgen und Lasten über. Sie sind zugunsten der gegenüber dem Pensionsfonds der ehemaligen Advokatenkammer in Ujvidék (Neusatz, Novi-Sad) Berechtigten zu verwenden.

Soweit jugoslawische Staatspapiere abgegeben werden, sind sie grundsätzlich in dem Erwerberstaat, der die Papiere übernimmt, zum Umtausch anzumelden und einzureichen und zwar innerhalb eines Monats nach der Übergabe. Für den Umtausch solcher Papiere gilt Artikel 6 Abs. 4 des Abkommens über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen vom 22. Juli 1942.

III.

Über den Transfer werden Vereinbarungen zwischen den beteiligten Regierungen getroffen.

IV.

Jeder Erwerberstaat wird von allen Verpflichtungen gegenüber Advokaten, die am 15. April 1941 ihren Sitz nicht in seinem Gebiet hatten, freigestellt. Jeder Erwerberstaat hat das Recht, die Einziehung von rückständigen Beiträgen zu regeln, soweit sie von Advokaten geschuldet werden, die am 15. April 1941 ihren Sitz in seinem Gebiet hatten.

V.

Das Abkommen wird im gegenseitigen Einvernehmen von der Advokatenkammer in Betschkerek und der in Ujvidék (Neusatz, Novi-Sad) durchgeführt werden. Soweit die Belange kroatischer Advokaten zu vertreten sind, ist ein Vertreter der Advokatenkammer in Agram zuzuziehen. Sollten sich die mit der Durchführung Beauftragten nicht einigen können oder Zweifelsfragen aus der Anwendung des Abkommens entstehen, so werden die aufgetauchten Fragen durch die Delegationen unmittelbar im freundschaftlichen Geiste entschieden.

VI.

Jeder Erwerberstaat wird in seinem Gebiete die im Zuge der Durchführung dieses Abkommens erforderlichen Anordnungen und Verlautbarungen erlassen.

VII.

Das Abkommen tritt mit dem Tage der Unterzeichnung in Kraft.

VIII.

Das Abkommen wird in einer Unterschrift unterzeichnet, die in dem Archiv des Auswärtigen Amts in Berlin niedergelegt werden wird. Die Deutsche Regierung wird jeder der anderen beteiligten Regierungen einen beglaubigten Abdruck des Abkommens zugehen lassen.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet.

Geschehen in Budapest am 10. Dezember 1943.

Für die Deutsche Regierung:
WILHELM FABRICIUS

Für die Kroatische Regierung:
Dr. BUTORAC

Für die Ungarische Regierung:
Dr. P. SEBESTYEN

POPIS UGOVORA, SKLOPLJENIH U GODINAMA 1941., 1942. I 1943., KOJI SU RATIFICIRANI

1. *Hrvatsko-njemački državni ugovor o utvrđenju zajedničke granice.* Zagreb, 13. svibnja 1941.

   (Deutsch-kroatischer Staatsvertrag über die Festlegung der gemeinsamen Grenze. Zagreb, den 13. Mai 1941).

   Ugovor je ratificiran dne 27. siečnja 1942.
   Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu, dne 2. lipnja 1942.
   Prema članku 3. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 13. svibnja 1941.
   Proglašen je u Narodnim novinama od 11. srpnja 1942. br. 153.

2. *Trgovački sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske.* Zagreb, 25. rujna 1941.

   (Търговска спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава. Загребъ, 25 септемврий 1941 година).

   Sporazum je ratificiran dne 27. siečnja 1943.
   Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Sofiji, dne 8. ožujka 1943.
   Prema članku 24. sporazuma stupio je sporazum na snagu dne 24. ožujka 1943.
   Proglašen je u Narodnim novinama od 24. ožujka 1943. br. 69.

3. *Trgovinski ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike.* Zagreb, 16. listopada 1941.

   (Obchodná smluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátsko. Zagreb, dňa 16. oktobra 1941.)

   Ugovor je ratificiran dne 25. siečnja 1943.
   Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Bratislavi dne 22. svibnja 1943.
   Prema članku 17. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 6. lipnja 1943.
   Proglašen je u Narodnim novinama od 17. srpnja 1943. br. 160.

4. *Veterinarski sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike.* Zagreb, 16. listopada 1941.

(Veterinarná úmluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátsko. Zagreb, dňa 16. oktobra 1941.)

Sporazum je ratificiran dne 25. siečnja 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Bratislavi dne 22. svibnja 1943.
Prema članku 12. sporazuma stupio je sporazum na snagu dne 6. lipnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 26. srpnja 1943. br. 167.

5. *Konvencija između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza.* Zagreb, 27. listopada 1941.

(Convenzione fra il Regno d'Italia e lo Stato Indipendente di Croazia diretta ad evitare le doppie imposizioni in materia di imposte dirette. Zagreb, il 27 ottobre 1941).

Konvencija je ratificirana dne 25. studenoga 1942.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Rimu, dne 27. veljače 1943.
Prema članku 18. konvencije stupila je konvencija na snagu dne 1. ožujka 1943.
Proglašena je u Narodnim novinama od 16. travnja 1943. br. 88.

6. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.* Berlin, 17. studenoga 1941.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Handelsrechts. Berlin, den 17. November 1941).

Ugovor je ratificiran dne 8. travnja 1942.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Zagrebu, dne 29. svibnja 1942.
Prema članku 35. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 30. lipnja 1942.
Proglašen je u Narodnim Novinama od 26. lipnja 1942. br. 140.

7. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o kulturnoj suradnji.* Sofija, 8. prosinca 1941.

(Спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава за културно сътрудничество. София, 8 декемврий 1941 година).

Ugovor je ratificiran dne 15. travnja 1942.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Zagrebu, dne 30. srpnja 1942.
Prema članku 20. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 30. kolovoza 1942.
Proglašen je u Narodnim novinama od 30. srpnja 1942. br. 169.

8. *Ugovor o izručbi između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha.* Zagreb, 28. veljače 1942.

(Auslieferungsvertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien. Zagreb, den 28. Februar 1942).

Ugovor je ratificiran dne 15. travnja 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu, dne 29. lipnja 1943.
Prema članku 38. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 29. srpnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 28. srpnja 1943. br. 169.

9. *Ugovor o trgovini i plovitbi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske.* Zagreb, 25. travnja 1942.

(Traité de commerce et de navigation entre la République de Finlande et l'Etat indépendant de Croatie. Zagreb, le 25 avril 1942).

Ugovor je ratificiran dne 25. srpnja 1942.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Helsinki-u, dne 11. studenoga 1942.
Prema članku 9. govora stupio je ugovor na snagu dne 27. studenoga 1942.
Proglašen je u Narodnim novinama od 3. prosinca 1942. br. 275.

10. *Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o malom graničnom prometu.* Zagreb, 13. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über den kleinen Grenzverkehr. Zagreb, den 13. Mai 1942).

Sporazum je ratificiran dne 22. veljače 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu dne 4. svibnja 1943.
Prema članku 20. sporazuma stupio je sporazum na snagu dne 5. lipnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 2. lipnja 1943. br. 125.

11. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike o uređenju uzajamnih građansko-pravnih odnosa.* Bratislava, 9. lipnja 1942.

(Dohoda medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom o upraveni vzájomných občinskoprávnych stykov. Bratislava, dňa 9 juna 1942).

Ugovor je ratificiran dne 25. siečnja 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Zagrebu, dne 27. svibnja 1943.
Prema članku 49. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 11. srpnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 22. lipnja 1943. br. 140.

12. *Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu.* Berlin, 22. srpnja 1942.

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen. Berlin, den 22. Juli 1942).

Sporazum je ratificiran dne 1. veljače 1943.
Hrvatska ratifikaciona povelja položena je u njemačkom ministarstvu vanjskih poslova u Berlinu dne 21. travnja 1943. Prema članku 21. sporazuma stupio je sporazum na snagu dne 21. travnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 15. lipnja 1943. br. 134.

13. *Ugovor izmedu Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkoga Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica).* Brioni, 10. kolovoza 1942.

(Trattato fra lo Stato Indipendente di Croazia, il Reich Germanico, il Regno d'Italia ed il Regno d'Ungheria per la nuova sistemazione della Compagnia delle Ferrovie Danubio-Sava-Adriatico [già Compagnia delle Ferrovie Meridionali]. Brioni, 10 agosto 1942).

Ugovor je ratificiran dne 27. siečnja 1943.
Hrvatska ratifikaciona povelja položena je u talijanskom ministarstvu vanjskih poslova u Rimu dne 17. ožujka 1943. Posljednja ratifikaciona povelja (madžarska) položena je dne 22. travnja 1943. Prema članku 4. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 22. travnja 1943. s unatražnim djelovanjem od 1. siečnja 1942.
Proglašen je u Narodnim novinama od 1. lipnja 1943. br. 124.

14. *Ugovor izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o pravnoj zaštiti i pravnoj pomoći u poreznim stvarima.* Zagreb, 19. prosinca 1942.

(Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Steuersachen. Zagreb, den 19. Dezember 1942).

Ugovor je ratificiran dne 25. listopada 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu dne 30. prosinca 1943.
Prema članku 20. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 30. prosinca 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 4. veljače 1944. br. 27.

15. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkog Reicha o izjednačenju oporezivanja u tuzemstvu i inozemstvu, osobito o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja na području izravnih poreza.* Zagreb, 19. prosinca 1942.

(Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiet der direkten Steuern. Zagreb, den 19. Dezember 1942).

Ugovor je ratificiran dne 15. studenoga 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Berlinu dne 30. prosinca 1943.
Prema članku 17. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 30. prosinca 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 8. veljače 1944. br. 30.

16. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uređenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima građanskog i trgovačkog prava.* Sofija, 18. veljače 1943.

(Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за уреждане на взаимна правна защита и съдебна помощь вь право София, 18 февруарий 1943).

Ugovor je ratificiran dne 9. lipnja 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Zagrebu, dne 28. lipnja 1943.
Prema članku 51. ugovora stupio je ugovor na snagu dne 29. srpnja 1943.
Proglašen je u Narodnim novinama od 28. srpnja 1943. br. 169.

17. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.* Zagreb, 8. listopada 1943.

(Egyezmény a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam között a jogvédelem és a polgári és kereskedelmi ügyekben nyujtandó jogsegély tárgyában. Zágráb, 1943. évi október hó 8.)

Ugovor je ratificiran dne 5. studenoga 1943.
Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Budimpešti dne 22. siečnja 1944.
Prema članku 21. ugovora stupa ugovor na snagu dne 22. ožujka 1944.

POPIS UGOVORA, SKLOPLJENIH U GODINAMA 1941., 1942. I 1943., KOJI SU PROGLAŠENI U NARODNIM NOVINAMA

Hrvatsko-njemački državni ugovor o utvrđenju zajedničke granice. Zagreb, 13. svibnja 1941.

(Deutsch-kroatischer Staatsvertrag über die Festlegung der gemeinsamen Grenze. Zagreb, den 13. Mai 1941).

(Narodne novine br. 153. od 11. srpnja 1942.)

Zakonska odredba o iztočnoj granici Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 7. lipnja 1941.

(Narodne novine br. 47. od 8. lipnja 1941.)

Pristup Nezavisne Države Hrvatske Trojnom Paktu. Mletci, 15. lipnja 1941.

(Adesione dello Stato Indipendente di Croazia al Patto Tripartito. Venezia, il 15 giugno 1941-XIX).

(Narodne novine br. 53. od 17. lipnja 1941.)

Ugovor između hrvatskog ministarstva prometa i Međunarodnoga družtva kola za spavanje. Zagreb, 12. srpnja 1941.

(Contrat entre le Ministère des Communications Croate et la Compagnie Internationale des Wagons-Lits. Zagreb, le 12 Juillet 1941).

(Narodne novine br. 78. od 17. srpnja 1941.)

Trgovački sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske. Zagreb, 25. rujna 1941.

(Търговска спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава. Загребъ, 25 септемврий 1941 година).

(Narodne novine br. 69. od 24. ožujka 1943.)

Trgovinski ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike. Zagreb, 16. listopada 1941.

(Obchodná smluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátsko. Zagreb, dňa 16. oktobra 1941).

(Narodne novine br. 160. od 17. srpnja 1943.)

Veterinarski sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike. Zagreb, 16. listopada 1941.

(Veterinarná úmluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátsko. Zagreb, dňa 16 oktobra 1941).

(Narodne novine br. 167. od 26. srpnja 1943.)

Konvencija između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza. Zagreb, 27. listopada 1941.

(Convenzione fra il Regno d'Italia e lo Stato Indipendente di Croazia diretta ad evitare le doppie imposizioni in materia di imposte dirette. Zagreb, il 27 ottobre 1941).

(Narodne novine br. 88. od 16. travnja 1943.)

Sporazumak o preseljavanju hrvatskih državnih pripadnika iz Donje Štajerske na područje Nezavisne Države Hrvatske. Graz, 12. studenoga 1941.

(Übereinkommen über die Rücksiedlung kroatischer Staatsangehöriger aus der Untersteiermark in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien. Graz, den 12. November 1941).

(Narodne novine br. 179. od 15. studenoga 1941.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava. Berlin, 17. studenoga 1941.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Handelsrechts. Berlin, den 17. November 1941).

(Narodne novine br. 140. od 26. lipnja 1942.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o kulturnoj suradnji. Sofija, 8. prosinca 1941.

(Спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава за културно сътрудничество. София, 8 декемврий 1941 година).

(Narodne novine br. 169. od 30. srpnja 1942.)

Hrvatsko-njemačko utanačenje o društvovnom osiguranju. Berlin, 10. prosinca 1941.
(Deutsch-kroatische Vereinbarung über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

(Narodne novine br. 48. od 27. veljače 1942.)

Zapisnik o hrvatsko-njemačkim pregovorima o družtvovnom osiguranju. Berlin, 10. prosinca 1941.

(Niederschrift über die deutsch-kroatischen Verhandlungen über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

(Narodne novine br. 48. od 27. veljače 1942.)

Ugovor o izručbi između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha. Zagreb, 28. veljače 1942.

(Auslieferungsvertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien. Zagreb, den 28. Februar 1942).

(Narodne novine br. 169. od 28. srpnja 1943.)

Utanačenje za izmjenu hrvatsko-njemačkoga utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. Berlin, 23. travnja 1942.

(Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941. Berlin, den 23. April 1942).

(Narodne novine br. 102. od 8. svibnja 1942.)

Ugovor o trgovini i plovitbi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske. Zagreb, 25. travnja 1942.

(Traité de commerce et de navigation entre la République de Finlande et l'Etat Indépendant de Croatie. Zagreb, le 25 avril 1942).

(Narodne novine br. 275. od 3. prosinca 1942.)

Objava ministarstva pravosuđa i bogoštovlja i ministarstva vanjskih poslova od 9. svibnja 1942. broj 1105-Z-1942. o *pravnoj pomoći u građanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske.* Zagreb, 9. svibnja 1942.

(Narodne novine br. 107. od 15. svibnja 1942.)

Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o malom graničnom prometu. Zagreb, 13. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über den kleinen Grenzverkehr. Zagreb, den 13. Mai 1942).

(Narodne novine br. 125. od 2. lipnja 1943.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike o uređenju uzajamnih građansko-pravnih odnosa. Bratislava, 9. lipnja 1942.

(Dohoda medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom o upravení vzájamných občinskoprávnych stykov. Bratislava, dňa 9. juna 1942.)

(Narodne novine br. 140. od 22. lipnja 1943.)

Sporazumak između hrvatske poštanske i brzojavne uprave i pošte Njemačkoga Reicha o brzojavnoj službi između Njemačkoga Reicha i Hrvatske. Zagreb, 14. lipnja 1942. — Berlin, 31. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen der Deutschen Reichspost und der Kroatischen Post- und Telegraphenverwaltung über den Telegraphendienst zwischen dem Deutschen Reich und Kroatien. Berlin, den 31. Mai 1942 — Zagreb, den 14. Juni 1942).

(Narodne novine br. 136. od 22. lipnja 1942.)

Veterinarski sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike. Zagreb, 16. listopada 1941.

(Veterinarná úmluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátsko. Zagreb, dňa 16 oktobra 1941).

(Narodne novine br. 167. od 26. srpnja 1943.)

Konvencija između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza. Zagreb, 27. listopada 1941.

(Convenzione fra il Regno d'Italia e lo Stato Indipendente di Croazia diretta ad evitare le doppie imposizioni in materia di imposte dirette. Zagreb, il 27 ottobre 1941).

(Narodne novine br. 88. od 16. travnja 1943.)

Sporazumak o preseljavanju hrvatskih državnih pripadnika iz Dolnje Štajerske na područje Nezavisne Države Hrvatske. Graz, 12. studenoga 1941.

(Übereinkommen über die Rücksiedlung kroatischer Staatsangehöriger aus der Untersteiermark in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien. Graz, den 12. November 1941).

(Narodne novine br. 179. od 15. studenoga 1941.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava. Berlin, 17. studenoga 1941.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Handelsrechts. Berlin, den 17. November 1941).

(Narodne novine br. 140. od 26. lipnja 1942.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o kulturnoj suradnji. Sofija, 8. prosinca 1941.

(Спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава за културно сътрудничество. София, 8 декемврий 1941 година).

(Narodne novine br. 169. od 30. srpnja 1942.)

Hrvatsko-njemačko utanačenje o družtvovnom osiguranju. Berlin, 10. prosinca 1941.

(Deutsch-kroatische Vereinbarung über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

(Narodne novine br. 48. od 27. veljače 1942.)

Zapisnik o hrvatsko-njemačkim pregovorima o družtvovnom osiguranju. Berlin, 10. prosinca 1941.

(Niederschrift über die deutsch-kroatischen Verhandlungen über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

(Narodne novine br. 48. od 27. veljače 1942.)

Ugovor o izručbi između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha. Zagreb, 28. veljače 1942.

(Auslieferungsvertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien. Zagreb, den 28. Februar 1942).

(Narodne novine br. 169. od 28. srpnja 1943.)

Utanačenje za izmjenu hrvatsko-njemačkoga utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. Berlin, 23. travnja 1942.

(Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941. Berlin, den 23. April 1942).

(Narodne novine br. 102. od 8. svibnja 1942.)

Ugovor o trgovini i plovitbi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske. Zagreb, 25. travnja 1942.

(Traité de commerce et de navigation entre la République de Finlande et l'Etat Indépendant de Croatie. Zagreb, le 25 avril 1942).

(Narodne novine br. 275. od 3. prosinca 1942.)

Objava ministarstva pravosuđa i bogoštovlja i ministarstva vanjskih poslova od 9. svibnja 1942. broj 1105-Z-1942. o pravnoj pomoći u građanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske. Zagreb, 9. svibnja 1942.

(Narodne novine br. 107. od 15. svibnja 1942.)

Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o malom graničnom prometu. Zagreb, 13. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über den kleinen Grenzverkehr. Zagreb, den 13. Mai 1942).

(Narodne novine br. 125. od 2. lipnja 1943.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike o uređenju uzajamnih građansko-pravnih odnosa. Bratislava, 9. lipnja 1942.

(Dohoda medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom o upravení vzájamných občinskoprávnych stykov. Bratislava, dňa 9. juna 1942.)

(Narodne novine br. 140. od 22. lipnja 1943.)

Sporazumak između hrvatske poštanske i brzojavne uprave i pošte Njemačkoga Reicha o brzojavnoj službi između Njemačkoga Reicha i Hrvatske. Zagreb, 14. lipnja 1942. — Berlin, 31. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen der Deutschen Reichspost und der Kroatischen Post- und Telegraphenverwaltung über den Telegraphendienst zwischen dem Deutschen Reich und Kroatien. Berlin, den 31. Mai 1942 — Zagreb, den 14. Juni 1942).

(Narodne novine br. 136. od 22. lipnja 1942.)

Utanačenje između hrvatske i njemačke poštanske uprave o poštanskoj službi između Hrvatske i Njemačke. Zagreb, 14. lipnja 1942. — Berlin, 11. lipnja 1942.

(Abkommen zwischen der Deutschen Reichspost und der Kroatischen Postverwaltung über den Postdienst zwischen dem Deutschen Reich und Kroatien. Berlin, den 11. Juni 1942 — Zagreb, den 14. Juni 1942).

(Narodne novine br. 131. od 15. lipnja 1942.)

Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu. Berlin, 22. srpnja 1942.

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen. Berlin, den 22. Juli 1942).

(Narodne novine br. 134. od 15. lipnja 1943.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkoga Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica). Brioni, 10. kolovoza 1942.

(Trattato fra lo Stato Indipendente di Croazia, il Reich Germanico, il Regno d'Italia ed il Regno d'Ungheria per la nuova sistemazione della Compagnia delle Ferrovie Danubio-Sava-Adriatico [già Compagnia delle Ferrovie Meridionali]. Brioni, 10 agosto 1942).

(Narodne novine br. 124. od 1. lipnja 1943.)

Utanačenje između hrvatske poštanske, brzojavne i brzoglasne uprave i slovačke poštanske uprave o brzojavnoj službi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Slovačke. Zagreb, 2. rujna 1942. — Bratislava, 29. kolovoza 1942.

(Dohoda medzi slovenskou poštovou správou a chorvátskou poštovou a telegrafnou správou o telegrafnom styku medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom. Bratislava, dňa 29. augusta 1942. — Zagreb, dňa 2. septembra 1942.)

(Narodne novine br. 222. od 2. listopada 1942.)

Utanačenje između hrvatske poštanske, brzojavne i brzoglasne uprave i slovačke pošanske uprave o brzoglasnoj službi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Slovačke. Zagreb, 2. rujna 1942. — Bratislava, 29. kolovoza 1942.

(Dohoda medzi slovenskou poštovou správou a chorvátskou poštovou, telegrafnou a telefonnou správou o telefonnom styku medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom. Bratislava, dňa 29. augusta 1942. — Zagreb, dňa 2. septembra 1942.)

(Narodne novine br. 222. od 2. listopada 1942.)

Sporazum o europskom poštanskom i telekomunikacionom savezu. Beč, 19. listopada 1942.

Übereinkommen über den europäischen Post- und Fernmeldeverein. Wien, den 19. Oktober 1942).

(Narodne novine br. 41. od 19. veljače 1943.)

Provedbena naredba za europsku poštansku službu. Beč, 19. listopada 1942.

(*Vollzugsordnung für den europäischen Postdienst.* Wien, den 19. Oktober 1942).

(Narodne novine br. 41. od 19. veljače 1943.)

Zaključni zapisnik provedbenoj naredbi za europsku poštansku službu. Beč, 19. listopada 1942.

(*Schlussniederschrift zur Vollzugsordnung für den europäischen Postdienst.* Wien, den 19. Oktober 1942).

(Narodne novine br. 41. od 19. veljače 1943.)

Provedbena naredba za europsku brzojavnu službu. Beč, 19. listopada 1942.

(*Vollzugsordnung für den europäischen Telegraphendienst.* Wien, den 19. Oktober 1942).

(Narodne novine br. 41. od 19. veljače 1943.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i pravnoj pomoći u poreznim stvarima. Zagreb, 19. prosinca 1942.

(*Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Steuersachen.* Zagreb, den 19. Dezember 1942)

(Narodne novine br. 27. od 4. veljače 1944.)

Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o izjednačenju oporezivanja u tuzemstvu i inozemstvu, osobito o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja na području izravnih poreza. Zagreb, 19. prosinca 1942.

(*Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiet der direkten Steuern.* Zagreb, den 19. Dezember 1942)

(Narodne novine br. 30. od 8. veljače 1944.)

Drugo utanačenje o promjeni hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941. Berlin, 28. siečnja 1943.

(Zweite Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941. Berlin, den 28. Januar 1943).

(Narodne novine br. 146. od 1. srpnja 1943.)

Ugovor izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o uredenju uzajamne pravne zaštite i sudbene pomoći u stvarima gradanskoga i trgovačkog prava. Sofija, 18. veljače 1943.

(Конвенция между Царство България и Независимата Хърватска Държава за уреждане на взаимна правна защита и съдебна помощь въ областьта на гражданското и търговското право. София, 18 февруарий 1943).

(Narodne novine br. 169. od 28. srpnja 1943.)

Utanačenje izmedu vlade Nezavisne Države Hrvatske i njemačke vlade o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne Štajerske i zaposjednutih krajeva Koruške i Kranjske na područje Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 11. kolovoza 1943.

(Vereinbarung zwischen der Deutschen Regierung und der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien über die Umsiedlung kroatischer Staatsangehöriger und kroatischer Volkszugehöriger aus der Untersteiermark und aus den besetzten Gebieten Kärntens und Krains in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien. Zagreb, den 11. August 1943).

(Narodne novine br. 213. od 18. rujna 1943.)

POPIS PO VREMENSKOM REDOSLIEDU UGOVORA, SKLOPLJENIH U GODINAMA 1941. I 1942.

a) godina 1941.

1. *Hrvatsko-njemačko utanačenje o hrvatskim radnicima.* Zagreb, 8. svibnja 1941.

   (Deutsch-kroatische Vereinbarung über kroatische Arbeitskräfte. Zagreb, den 8. Mai 1941).

2. *Hrvatsko-njemački zapisnik o zaposlenju hrvatskih radnika na području Njemačkoga Reicha.* Zagreb, 8. svibnja 1941.

   (Deutsch-kroatische Niederschrift über den Einsatz kroatischer Arbeiter im Deutschen Reichsgebiet. Zagreb, den 8. Mai 1941).

3. *Hrvatsko-njemački državni ugovor o utvrdenju zajedničke granice.* Zagreb, 13. svibnja 1941.

   (Deutsch-kroatischer Staatsvertrag über die Festlegung der gemeinsamen Grenze. Zagreb, den 13. Mai 1941).

4. *Zapisnik o privremenom uredenju plaćevnog prometa izmedu Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha.* Zagreb, 16. svibnja 1941.

   (Protokoll über eine vorläufige Regelung des Zahlungsverkehrs zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien. Zagreb, den 16. Mai 1941).

5. *Hrvatsko-madžarsko utanačenje radi uzajamnog uredenja poštanskog prometa s Pravilnikom o izvršenju.* Zagreb, 17. svibnja 1941.

   (Magyar-horvát megállapodás a postaforgalom kölcsönös rendéréséröl foganatositási szabályzatával. Zagreb, 1941. május hó 17.-én).

6. *Hrvatsko-madžarsko utanačenje o obostranom uređenju telekomunikacionog prometa.* Zagreb, 17. svibnja 1941.

(Magyar-horvát megállapodás a távkezelés kölcsönös rendéréséröl. Zagreb 1941. május hó 17.-én).

7. *Ugovor o određivanju granica između Kraljevine Hrvatske i Kraljevine Italije.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Trattato per la determinazione dei confini fra il Regno di Croazia e il Regno d'Italia. Roma, il 18 maggio 1941-XIX).

8. *Sporazum o pitanjima vojničkoga značaja, koja se odnose na jadransko primorsko područje.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Accordo su questioni di carattere militare concernenti la zona litoranea adriatica. Roma, il 18 maggio 1941-XIX).

9. *Ugovor o jamstvu i suradnji između Kraljevine Hrvatske i Kraljevine Italije.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Trattato di garanzia e di collaborazione tra il Regno di Croazia ed il Regno d'Italia. Roma, 18 maggio 1941-XIX).

10. *Zaključni zapisnik.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Protocollo finale. Roma, il 18 maggio 1941-XIX).

11. *Pismo predsjednika talijanske vlade predsjedniku hrvatske vlade.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Lettera del Capo del Governo Italiano al Capo del Governo Croato. Roma, il 18 maggio 1941-XIX).

12. *Pismo predsjednika hrvatske vlade predsjedniku talijanske vlade.* Rim, 18. svibnja 1941.

(Lettera del Capo del Governo Croato al Capo del Governo Italiano. Roma, il 18 maggio 1941-XIX).

13. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske Svjetskom poštanskom savezu.* Zagreb, 26. svibnja 1941.

(L'adhésion de l'Etat Indépendant de Croatie à la Fédération Postale Universelle. Zagreb, le 26 Mai 1941).

14. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske Međunarodnoj konvenciji o telekomunikacijama.* Zagreb, 26. svibnja 1941.

(L'adhésion de l'Etat Indépendant de Croatie à la Convention Internationale sur les Télécommunications. Zagreb, le 26 Mai 1941).

15. *Sporazum o uređenju plaćevnog prometa između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha (Hrvatsko-njemački obračunski sporazum).* Zagreb, 30. svibnja 1941.

(Abkommen zur Regelung des Zahlungsverkehrs zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staate Kroatien [Deutsch-kroatisches Verrechnungsabkommen]. Zagreb, den 30. Mai 1941).

16. *Zakonska odredba o iztočnoj granici Nezavisne Države Hrvatske.* Zagreb, 7. lipnja 1941.

Priznanje iztočne granice Nezavisne Države Hrvatske po Njemačkom Reichu (Nota Njemačkoga poslanstva. Zagreb, 5. srpnja 1941.)

(Anerkennung der Ostgrenze des Unabhängigen Staates Kroatien seitens des Deutschen Reichs. [Note der Deutschen Gesandtschaft.] Zagreb, den 5. Juli 1941).

17. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske Trojnom Paktu.* Mletci, 15. lipnja 1941.

(Adesione dello Stato Indipendente di Croazia al Patto Tripartito. Venezia, il 15 giugno 1941-XIX).

18. *Zapisnik Lorković-Kasche o granici kod Bregane.* Zagreb, 17. lipnja 1941.

(Niederschrift Kasche-Lorković über die Grenze bei Bregana. Zagreb, den 17. Juni 1941).

19. *Hrvatsko-talijanski sporazum o plaćevnom prometu.* Rim, 25. lipnja 1941.

(Accordo di pagamento Italo-Croato. Roma, il 25 giugno 1941-XIX).

20. *Hrvatsko-talijanski trgovinski sporazum.* Rim, 26. lipnja 1941.

(Accordo commerciale Italo-Croato. Roma, il 26 giugno 1941-XIX).

21. *Izmjena nota Lorković-Casertano o granici prema pokrajini Ljubljani.* Zagreb, 3. i 15. srpnja 1941.

(Scambio di Note Casertano-Lorković concernente la frontiera verso la provincia di Lubiana. Zagreb, il 3 e 15 luglio 1941-XIX).

22. *Ugovor između hrvatskog ministarstva prometa i Međunarodnoga družtva kola za spavanje.* Zagreb, 12. srpnja 1941.

(*Contrat entre le Ministère des Communications Croate et la Compagnie Internationale des Wagons-Lits.* Zagreb, le 12 Juillet 1941).

23. *Zapisnik o pregovorima između Uprave hrvatskih državnih željeznica i Uprave madžarskih državnih željeznica.* Barcs, 17. srpnja 1941.

(*Niederschrift über die Besprechung zwischen der kroatischen Staatseisenbahnverwaltung und der ungarischen Staatseisenbahnverwaltung.* Barcs, den 17. Juli 1941).

24. *Trgovinski sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske.* Zagreb, 2. kolovoza 1941.

(*Accord commercial entre le Royaume de Roumanie et l'Etat Indépendant de Croatie.* Zagreb, le 2 août 1941).

25. *Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Rumunjske o međusobnom plaćevnom prometu.* Zagreb, 7. kolovoza 1941.

(*Accord entre le Royaume de Roumanie et l'Etat Indépendant de Croatie sur le règlement réciproque des paiements.* Zagreb, le 7 août 1941).

26. *Sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Švicarske Konfederacije.* Zagreb, 10. rujna 1941.

(*Abkommen über den Waren- und Zahlungsverkehr zwischen der Schweizerischen Eidgenossenschaft und dem Unabhängigen Staate Kroatien.* Zagreb, den 10. September 1941).

27. *Zapisnik o pristupanju vlade Nezavisne Države Hrvatske Bečkom privremenom utanačenju o Dunavskim pitanjima od 12. rujna 1940.* Beč, 15. rujna 1941.

(*Protokoll über den Beitritt der Regierung des Unabhängigen Staates Kroatien zur Wiener vorläufigen Vereinbarung über die Donauangelegenheiten vom 12. September 1940.* Wien, den 15. September 1941).

28. *Utanačenje između Ustaške mladeži i Talijanske liktorske mladeži (G. I. L.).* Zagreb, 17. rujna 1941.

(*Convenzione fra la Gioventù Italiana Littorio e la Gioventù Croata.* Zagreb, il 17 settembre 1941).

29. *Sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske.* Zagreb, 25. rujna 1941.

(*Спогодба за стокообмѣна и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска Държава.* Загребъ, 25 септемврий 1941 година).

30. *Trgovački sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske.* Zagreb, 25. rujna 1941.

(*Търговска спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава.* Загребь, 25 септемврий 1941 година).

31. *Utanačenje između »Ustaškog Radnika« i Njemačke fronte rada.* Berlin, 30. rujna 1941.

(*Vereinbarung zwischen der Deutschen Arbeitsfront und der Organisation Ustascha Arbeiter.* Berlin, den 30. September 1941).

32. *Trgovinski ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike.* Zagreb, 16. listopada 1941.

(*Obchodná smluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvatsko.* Zagreb, dňa 16 oktobra 1941).

33. *Sporazum o plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike.* Zagreb, 16. listopada 1941.

(*Dohoda o platobnom styku medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvatsko.* Zagreb, dňa 16 oktobra 1941).

34. *Veterinarski sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike.* Zagreb, 16. listopada 1941.

(*Veterinarna umluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvatsko.* Zagreb, dňa 16. oktobra 1941).

35. *Sporazum o plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske.* Zagreb, 20. listopada 1941.

(*Accord entre la République de Finlande et l'Etat Indépendant de Croatie sur le règlement réciproque des paiements.* Zagreb, le 20 octobre 1941).

36. *Konvencija između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza.* Zagreb, 27. listopada 1941.

(*Convenzione fra il Regno d'Italia e lo Stato Indipendente di Croazia diretta ad evitare le doppie imposizioni in materia di imposte dirette.* Zagreb, il 27 ottobre 1941).

37. *Ugovor hrvatsko-talijanski o utvrđenju granica između Nezavisne Države Hrvatske i Crne Gore.* Zagreb, 27. listopada 1941.

(*Trattato italo-croato per la determinazione dei confini fra il Regno di Croazia e il Montenegro.* Zagreb, il 27 ottobre 1941—XIX).

38. *Trgovački ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha.* Zagreb, 5. studenoga 1941.

(*Handelsvertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien.* Zagreb, den 5. November 1941).

39. *Hrvatsko-njemački sporazum o veterinarskom postupku pri uvozu i prievozu životinja. (Prilog trgovačkom ugovoru).* Zagreb, 5. studenoga 1941.

(*Deutsch-kroatische veterinärpolizeiliche Vereinbarung über die Ein- und Durchfuhr von Tieren (Anlage zum Handelsvertrag).* Zagreb, den 5. November 1941).

40. *Sporazumak o preseljavanju hrvatskih državnih pripadnika iz Dolnje Štajerske na područje Nezavisne Države Hrvatske.* Graz, 12. studenoga 1941.

(*Übereinkommen über die Rücksiedlung kroatischer Staatsangehöriger aus der Untersteiermark in das Gebiet des Unabhängigen Staates Kroatien.* Graz, den 12. November 1941).

41. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima građanskoga i trgovačkoga prava.* Berlin, 17. studenoga 1941.

(*Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Angelegenheiten des bürgerlichen und des Handelsrechts.* Berlin, den 17. November 1941).

42. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske sporazumu protiv Komunističke internacionale.* Berlin, 25. studenoga 1941.

(*Beitritt des Unabhängigen Staates Kroatien dem Abkommen gegen die Kommunistische Internationale.* Berlin, den 25. November 1941).

43. *Sporazum o plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske. (Hrvatsko-madžarski obračunski sporazum).* Budimpešta, 29. studenoga 1941.

(Abkommen zur Regelung des Zahlungsverkehrs zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien (Ungarisch-kroatisches Verrechnungsabkommen). Budapest, den 29. November 1941).

44. *Sporazum između vlada Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske u predmetu uređenja pograničnog prometa (uz Stočarsko-zdravstvene odredbe).* Budimpešta, 3. prosinca 1941.

(Egyezmény a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam kormányai között a határszéli forgalom szabályozása tárgyában. Budapest, 1941 december hó 3.-án).

45. *Sporazum između vlada Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske u pogledu uređenja prometa na izvjestnim odsjecima rieka Dunava i Drave.* Budimpešta, 3. prosinca 1941.

(Megállapodás a Magyar Királyság és a Független Horvát Állam kormányai között a Duna és a Dráva fólyok egyes szakaszain lebonyolódo forgalom szabályozása tárgyában. Budapest, 1941 december hó 3.-án).

46. *Hrvatsko-madžarski sporazum o prielaznom putu preko madžarskog carinskog područja od Zrinyifalve do varaždinskog dravskog mosta za stanovnike hrvatskih mjesta Šandorovec i Novo Selo.* Budimpešta, 3. prosinca 1941.

(Magyar-horvát megállapodás a Šandorovec es Novo Selo horvátországi község lakosainak a magyar vámterületen át Zrinyifalván keresztül a varasdi drávahídig terjedö átmenö ut használata tárgyában. Budapest, 1941 december hó 3.-án).

47. *Hrvatsko-madžarski sporazum u pogledu uporabe vlakova za stanovnike mjesta Gola, Ždala, Repaš i Gotalovo.* Budimpešta, 3. prosinca 1941.

(Magyar-horvát megállapodás a Gola, Ždala, Repaš és Gotalovo községek lakósainak, Gola M. A. V. vasuti állomas és Botovo H. D. Ž. vasuti állomás között Gyékényes állomáson át mindkét irányban közlekedö személyszállíto *vonatok használata tárgyában.* Budapest, 1941 december hó 3.-án).

48. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske o kulturnoj suradnji.* Sofija, 8. prosinca 1941.

(Спогодба между Царство България и Независимата Хърватска Държава за културно сътрудничество. София, 8 декемврий 1941 год).

49. *Hrvatsko-njemačko utanačenje o družtvovnom osiguranju.* Berlin, 10. prosinca 1941.

(Deutsch-kroatische Vereinbarung über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

50. *Zapisnik o hrvatsko-njemačkim pregovorima o družtvovnom osiguranju.* Berlin, 10. prosinca 1941.

(Niederschrift über die deutsch-kroatischen Verhandlungen über Sozialversicherung. Berlin, den 10. Dezember 1941).

b) godina 1942.

1. *Utanačenje između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o uređenju izvoza povrća iz madžarskih pograničnih područja u Osiek i Vukovar.* Osiek, 23. siečnja 1942.

(Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Regelung der Ausfuhr von Gemüse aus den ungarischen Grenzgebieten nach Osiek und Vukovar. Osiek, den 23. Januar 1942).

2. *Utanačenje između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o uređenju obostranog ribolova na Dunavu i Dravi.* Budimpešta, 15. veljače 1942.

(Vereinbarung zwischen dem Königreich Ungarn und dem Unabhängigen Staat Kroatien über die Regelung der beiderseitigen Fischerei auf der Donau und auf der Drau. Budapest, den 15. Februar 1942).

3. *Ugovor o izručbi između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha.* Zagreb, 28. veljače 1942.

(Auslieferungsvertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien. Zagreb, den 28. Februar 1942).

4. *Hrvatsko-francuzki sporazum o trgovačkoj razmjeni i plaćanju.* Vichy, 16. ožujka 1942.

(Accord sur les échanges et les paiements commerciaux franco-croates. Vichy, le 16 mars 1942).

5. *Hrvatsko-madžarski zapisnik o ustanovljenju občina, koje se nalaze u graničnom pojasu.* Zagreb, 27. ožujka 1942.

(Magyar-horvát jegyzökönyv a határ övében fekvö községek meghatározásáról. Zagreb, 1942. március hó 27-én).

6. *Utanačenje za izmjenu hrvatsko-njemačkog utanačenja o družtvovnom osiguranju od 10. prosinca 1941.* Berlin, 23. travnja 1942.

(Vereinbarung zur Änderung der deutsch-kroatischen Vereinbarung über Sozialversicherung vom 10. Dezember 1941. Berlin, den 23. April 1942).

7. *Ugovor o trgovini i plovitbi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske.* Zagreb, 25. travnja 1942.

(Traité de commerce et de navigation entre la République de Finlande et l'Etat Indépendant de Croatie. Zagreb, le 25 avril 1942).

8. *Sporazum o robnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Finske.* Zagreb, 25. travnja 1942.

(Convention sur le commerce de marchandises entre la République de Finlande et l'Etat Indépendant de Croatie. Zagreb, le 25 avril 1942).

9. *Objava ministarstva pravosuđa i bogoštovlja i ministarstva vanjskih poslova od 9. svibnja 1942. broj 1105-Z-1942. o pravnoj pomoći u građanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske.* Zagreb, 9. svibnja 1942.

10. *Sporazum između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o malom graničnom prometu.* Zagreb, 13. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über den kleinen Grenzverkehr. Zagreb, den 13. Mai 1942).

11. *Privremeno utanačenje o željezničkom prometu preko hrvatsko-njemačke granice.* Graz, 1. lipnja 1942.

(Vorläufige Vereinbarung betreffend den Eisenbahnverkehr über die deutsch-kroatische Grenze. Graz, den 1. Juni 1942).

12. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike o uređenju uzajamnih građansko-pravnih odnosa.* Bratislava, 9. lipnja 1942.

(Dohoda medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom o upraveni vzájomných občinskoprávnych stykov. Bratislava, dňa 9. júna 1942.).

13. *Sporazumak između hrvatske poštanske i brzojavne uprave i pošte Njemačkoga Reicha o brzojavnoj službi između Njemačkoga Reicha i Hrvatske.* Zagreb, 14. lipnja 1942. — Berlin, 31. svibnja 1942.

(Abkommen zwischen der Deutschen Reichspost und der Kroatischen Post- und Telegraphenverwaltung über den Telegraphendienst zwischen dem Deutschen Reich und Kroatien. Berlin, den 31. Mai 1942 — Zagreb, den 14. Juni 1942).

14. *Utanačenje između hrvatske i njemačke poštanske uprave o poštanskoj službi između Hrvatske i Njemačke.* Zagreb, 14. lipnja 1942. — Berlin, 11. lipnja 1942.

(Abkommen zwischen der Deutschen Reichspost und der Kroatischen Postverwaltung über den Postdienst zwischen dem Deutschen Reich und Kroatien. Berlin, den 11. Juni 1942 — Zagreb, den 14. Juni 1942).

15. *Zapisnik u predmetu uređenja pograničnog prometa prielaznika u hrvatsko-njemačkoj pograničnoj zoni.* Zagreb, 3. srpnja 1942.

(Niederschrift betreffend die Regelung des Grenzgängerverkehrs in der deutsch-kroatischen Grenzzone. Zagreb, den 3. Juli 1942).

16. *Hrvatsko-španjolski trgovački i plaćevni sporazum.* Madrid 7. srpnja 1942.

(Accord de Commerce et de Paiements Hispano-Croate. Madrid, le 7 juillet 1942).

17. *Hrvatsko-španjolsko utanačenje o carinama i plovitbi.* Madrid, 7. srpnja 1942.

(Arrangement Douanier et de Navigation Hispano-Croate. Madrid, le 7 juillet 1942).

18. *Utanačenje između organizacije »Ustaški radnik« i Reichsnährstanda u pogledu skrbi za poljoprivredne hrvatske radnike, zaposlene u Reichu.* Berlin, 16. srpnja 1942.

(Vereinbarung zwischen dem Reichsnährstand und der Organisation »Ustascha Arbeiter« über die Betreuung der im Reich in der Landwirtschaft eingesetzten Arbeitskräfte aus Kroatien. Berlin, den 16. Juli 1942).

19. *Sporazum o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslavenske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu.* Berlin, 22. srpnja 1942.

(Abkommen über die vermögensrechtliche Auseinandersetzung des ehemaligen jugoslawischen Staates und einige andere damit zusammenhängende finanzielle Fragen. Berlin, den 22. Juli 1942).

20. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske, Njemačkoga Reicha, Kraljevine Italije i Kraljevine Madžarske o ponovnom uređenju odnosa Družtva Željeznica Dunav-Sava-Jadran (prije Družtvo Južnih Željeznica).* Brioni, 10. kolovoza 1942.

(Trattato fra lo Stato Indipendente di Croazia, il Reich Germanico, il Regno d'Italia ed il Regno d'Ungheria per la nuova sistemazione della Compagnia *delle Ferrovie Danubio-Sava-Adriatico [già Compagnia delle Ferrovie Meridionali].* Brioni, 10. agosto 1942).

21. *Utanačenje između poštanskih uprava Nezavisne Države Hrvatske i Republike Slovačke o poštanskoj službi između Hrvatske i Slovačke.* Zagreb, 2. rujna 1942. — Bratislava 29. kolovoza 1942.

(Dohoda medzi poštovými správami Slovenskej Republiky a Nezávislého Chorvátského Štátu o poštovej službe medzi Slovenskom a Chorvátskom. Bratislava, dňa 29. augusta 1942 .— Zagreb, dňa 2. septembra 1942.).

22. *Utanačenje između hrvatske poštanske, brzojavne i brzoglasne uprave i slovačke poštanske uprave o brzojavnoj službi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Slovačke.* Zagreb, 2. rujna 1942. — Bratislava, 29. kolovoza 1942.

(Dohoda medzi slovenskou poštovou správou a chorvátskou poštovou a telegrafnou správou o telegrafnom styku medzi Slovenskou Republikou s Nezávislým Štátom Chorvátskom. Bratislava, dňa 29. augusta 1942. — Zagreb, dňa 2. septembra 1942.).

23. *Utanačenje između hrvatske poštanske, brzojavne i brzoglasne uprave i slovačke poštanske uprave o brzoglasnoj službi između Nezavisne Države Hrvatske i Republike Slovačke.* Zagreb, 2. rujna 1942. — Bratislava, 29. kolovoza 1942.

(Dohoda medzi slovenskou poštovou správou a chorvátskou poštovou, telegrafnou a telefonnou správou o telefonnom styku medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom. Bratislava, dňa 29. augusta 1942. — Zagreb, dňa 2. septembra 1942.).

24. *Izmjena nota Lorković—Buzdugan za produženje hrvatsko-rumunjskog trgovačkog sporazuma.* Zagreb, 7. i 9. listopada 1942.

(Echange de notes Buzdugan—Lorković sur la prolongation de l'Accord Commercial Roumaino-Croate. Zagreb, le 7 et 9 octobre 1942).

25. *Utanačenje između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madžarske o likvidaciji međusobnih robnih tražbina, koje su nastale prije 10. travnja 1941., kao i međusobnih financialnih tražbina.* Budimpešta, 14. listopada 1942.

(Vereinbarung zwischen dem Unabhängigen Staat Kroatien und dem Königreich Ungarn über die Liquidierung der vor dem 10. April 1941 entstandenen gegenseitigen Warenforderungen sowie von gegenseitigen finanziellen Forderungen. Budapest, den 14. Oktober 1942).

26. *Sporazum o europskom poštanskom i telekomunikacionom savezu.* Beč, 19. listopada 1942.

(Übereinkommen über den europäischen Post- und Fernmeldeverein. Wien, den 19. Oktober 1942).

27. *Provedbena naredba za europsku poštansku službu.* Beč, 19. listopada 1942.

(Vollzugsordnung für den europäischen Postdienst. Wien, den 19. Oktober 1942).

28. *Zaključni zapisnik provedbenoj naredbi za europsku poštansku službu.* Beč, 19. listopada 1942.

(Schlussniederschrift zur Vollzugsordnung für den europäischen Postdienst. Wien, den 19. Oktober 1942).

29. *Provedbena naredba za europsku brzojavnu službu.* Beč, 19. listopada 1942.

(Vollzugsordnung für den europäischen Telegraphendienst. Wien, den 19. Oktober 1942).

30. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Slovačke Republike o izručbi i o pravnoj pomoći u kaznenim stvarima.* Zagreb, 29. listopada 1942.

(Smluva medzi Slovenskou Republikou a Nezávislým Štátom Chorvátskom o vydávaní a právnej pomoci v trestných veciach. Zagreb, dňa 29. oktobra 1942.)

31. *Pristup Nezavisne Države Hrvatske sporazumu o osnivanju dansko-njemačko-finsko-švedskog povjerenstva za zajednički postupak kod namirivanja potreba drvom u zemljama u prostoru Sjevernoga i Iztočnoga mora.* Zagreb, 31. listopada 1942.

(Beitritt des Unabhängigen Staates Kroatien dem Abkommen über Einsetzung einer dänisch-deutsch-finnisch-schwedischen Kommission zur gemeinsamen Behandlung der Holzbedarfsdeckung in den Ländern des Nordsee- und Ostseeraumes. Zagreb, den 31. Oktober 1942).

32. *Zapisnik o željeznici Dunav-Sava-Jadran.* Bologna, 11. studenoga 1942.

(Protokoll betreffend die Eisenbahn Donau-Save-Adria. Bologna, den 11. November 1942).

33. *Izmjena nota Lorković—Campeanu za produženje hrvatsko-rumunjskog trgovačkog sporazuma.* Zagreb, 27. i 30. studenoga 1942.

(Echange de notes Campeanu—Lorković sur la prolongation de l'Accord Commercial Roumaino-Croate. Zagreb, le 27 et 30 novembre 1942).

34. *Zapisnik uz sporazum o robnom i plaćevnom prometu između Nezavisne Države Hrvatske i Carevine Bugarske*, podpisan u Zagrebu dne 25. rujna 1941. godine. Sofija, 11. prosinca 1942.

(*Протоколъ къмъ Спогодбата за стокообмѣна и плащанията между Независимата Хърватска Държава и Царство България, подписана въ Загребъ на 25 септемврий 1941 година.* Софня, 11 декемврий 1942 година).

35. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o pravnoj zaštiti i pravnoj pomoći u poreznim stvarima*. Zagreb, 19. prosinca 1942.

(*Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien über Rechtsschutz und Rechtshilfe in Steuersachen*. Zagreb, den 19. Dezember 1942).

36. *Ugovor između Nezavisne Države Hrvatske i Njemačkoga Reicha o izjednačenju oporezivanja u tuzemstvu i inozemstvu, osobito o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja na području izravnih poreza*. Zagreb, 19. prosinca 1942.

(*Vertrag zwischen dem Deutschen Reich und dem Unabhängigen Staat Kroatien zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung aus dem Gebiet der direkten Steuern*. Zagreb, den 19. Dezember 1942).

KNJIŽNICA Ljubljana